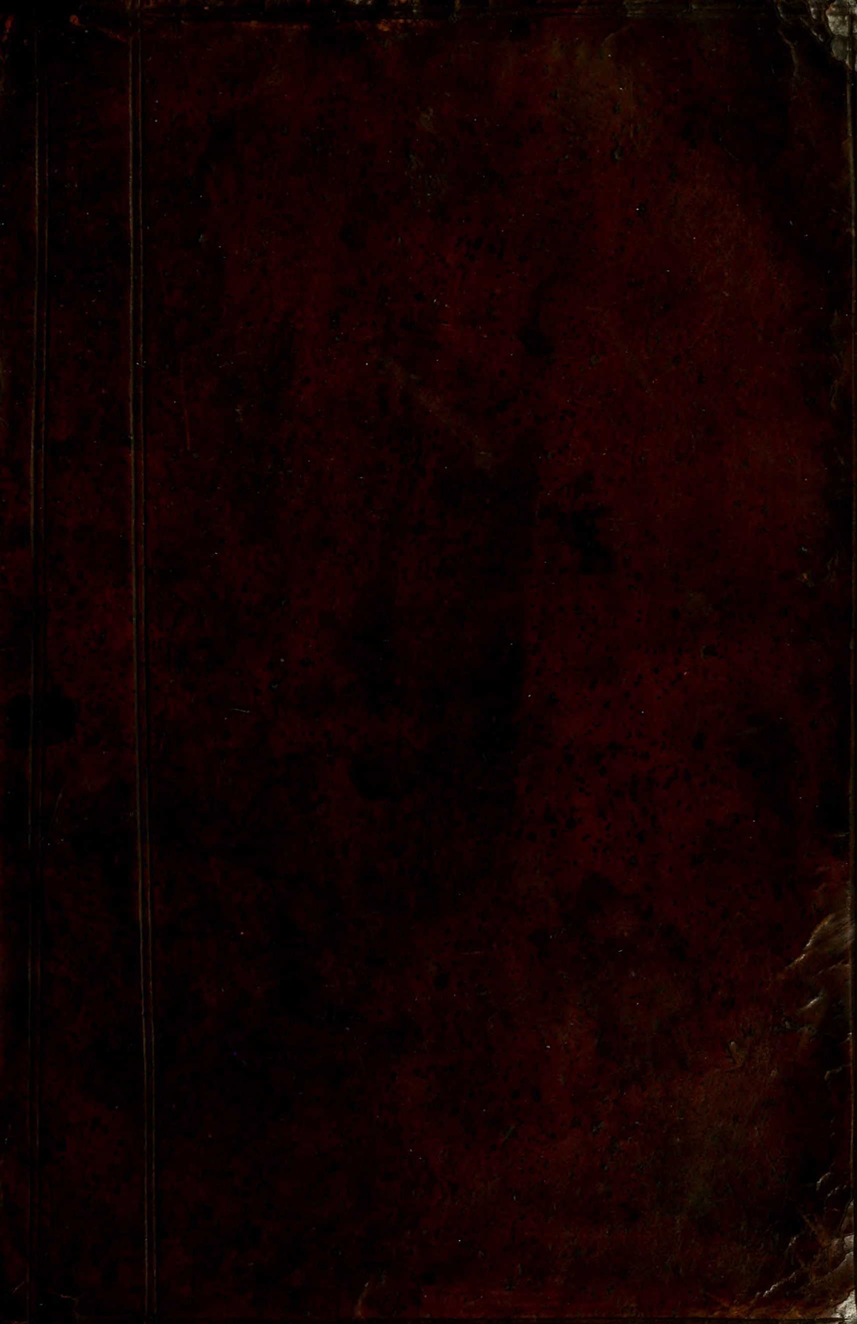
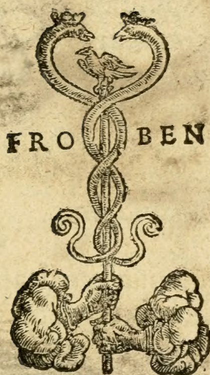

THE TRVSTEES OF THE
PVBLIC LIBRARY
LVX
OMNIVM
CIVIVM
OF THE CITY OF
BOSTON
1852 1878

AESOPI PHRYGIS FABELLAE GRAECE ET LAtine, cum aliis opusculis, quorum index proxima refertur pagella.

Basileæ, in officina Frobeniana
Anno M D XXXIIII

INDEX AVTORVM HVIVS LIBRI

Aeſopi Phrygis uita & fabellæ.
Gabriæ Græci fabellæ tres & quadraginta ex trimetris iambis,præter ultimam ex ſcazonte,tetraſtichis concluſæ.
Ex Aphthonij exercitamentis de fabula,tum de formicis & cicadis.
De fabula ex imaginibus Philoſtrati.
Homeri βατραχομυομαχία,hoc eſt,ranarum & murium pugna.
Muſæus poeta uetuſtiſs.De Erò & Leandro.
Agapetus diaconus De officio regis ad Iuſtinianum Cæſarem.
Hippocratis iuſiurandum.

Hæc omnia cum Latina interpretatione.

γαλεωμυομαχία, hoc eſt,felium & murium pugna,tragœdia Græca.
Fabularum index in fine adiectus eſt.

IOANNES FROBENIVS STVDIOSIS S.

ITerum exhibemus uobis Aeſopi fabellas cum aliquot alijs libellis Græce & Latine, quod proximam æditionem, quæ tota Græca fuit, ijs, qui adhuc tirones ſunt in Græcanica literatura, minus gratam fuiſſe cognouerimus, quibus hoc Enchiridium præcipue paratur. Nam qui iam aliquatenus profecerũt, malunt in alijs autoribus ſe exercere. Nos etiam incipientibus conſulendum putamus. Nec libet quibuſdã hodie in academijs uerſari, ubi ſunt publici Græcarum literarum profeſſores, propter ingens iſtud diſsidium, quod magnam orbis partem, ſed præcipue gymnaſia affligit, bonis ſtudijs omnibus internicionem minitans, niſi melior deus aliquis ſuccurrat. Talibus igitur qui domi, ſuo, quod aiunt, Marte, aliquid Græcanicæ eruditionis comparare uolunt, muti magiſtri uice erit Latina uerſio. Vos noſtram operam boni conſulite, & bene ualete.

Baſileæ.

ΑΙΣΩΠΟΥ ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΜΥΘΟΠΟΙΟΥ

Μαξίμῳ τῷ Πλανούδῃ συγγραφείς.

Πραγμάτων φύσιν τῶν ἐν ἀνθρώποις ἠκρίβωσαν μὲν καὶ ἄλλοι, καὶ τοῖς μετ' αὐτοὺς παραδεδώκασι φρόντιδι, αἴσωπος δὲ δοκεῖ μὴ πόρρω θειοτέρας ἐπιπνοίας τῆς ἠθικῆς διδασκαλίας ἁψάμενος, πολλῷ τῷ μέτρῳ τοὺς πολλοὺς αὐτῶν παρελάσαι. καὶ γὰρ οὔτ' ἀποφαινόμενος, οὔτε συλλογιζόμενος, οὔτε μὴν ἐξ ἱστορίας, ἣν ὁ πρὸ τῆς κατ' αὐτὸν ἡλικίας ἤνεγκε χρόνος, τὴν νουθεσίαν διατιθέμενος, ἀλλὰ μύθοις τὰ πάντα παιδεύων, οὕτω τὰς τῶν ἀκροωμένων ἀγρεύει ψυχὰς, ὡς αἰσχύνεσθαι τοὺς λογικοὺς ποιεῖν ἢ φρονεῖν, ἃ μήτ' ὄρνιθες, μήτ' ἀλώπεκες. καὶ αὖ πάλιν μὴ προσέχειν ἐκείνοις, οἷς πολλὰ τῶν ἀλόγων ἐν καιρῷ νουνεχῶς προσεσχηκότα μυθεύεται. ἐξ ὧν μὲν κινδύνους ἐπηρτημένους αὐτοῖς διέδρα, ἃ δὲ μεγίστης ἐν τοῖς καιρίοις τῆς ὠφελείας ἔτυχεν. οὗτος τοίνυν ὁ τὸν καθ' αὐτὸν βίον φιλοσόφου πολιτείας εἰκόνα προθέμενος, καὶ ἔργοις μᾶλλον, ἢ λόγοις φιλοσοφήσας, τὸ μὲν γένος ἐξ ἀμορίου τῆς φρυγίας κατῆγε τῆς μεγάλης ἐπίκλησιν. τὴν δὲ τύχην γέγονε δοῦλος. ἐφ' ᾧ καὶ σφόδρα μοι δοκεῖ, τὸ τοῦ πλάτωνος ἐν γοργίᾳ καλῶς ἅμα καὶ ἀληθῶς εἰρῆσθαι, ὡς τὰ πολλὰ γὰρ ταῦτά φησιν ἐναντία ἀλλήλοις ἐστὶν, ἥ τε φύσις, καὶ ὁ νόμος. αἰσώπου γὰρ τὴν ψυχὴν ἡ μὲν φύσις ἐλευθέραν ἀπέδωκεν, ὁ δὲ παρ' ἀνθρώπων νόμος τὸ σῶ-

μα

AESOPI FABVLATORIS VITA à Maximo Planude composita.

Erum humanarum naturam persequuti sunt & alij, & posteris tradiderunt. Aesopus uero uidetur non absq; diuino afflatu cum moralem disciplinã attigerit, magno interuallo multos eorum superasse. Etenim neq; definiendo, neq; ratiocinãdo, neq; ex historia, quam ante ipsius ætatem tulit tempus, admonendo, sed fabulis penitus erudiẽdo, sic audientium uenatur animos, ut pudeat ratione præditos facere, aut sentire, quæ neq; aues, neq; uulpes: & rursus non uacare illis, quibus pleraque bruta tempore prudẽter uacasse finguntur, ex quibus aliqua, pericula imminẽtia effugerunt, aliqua maximã utilitatẽ in opportunitatibus cõsequuta sunt. Hic igitur qui uitam suam philosophicæ reipublicę imaginẽ proposuerat, & operibus magis q̃ uerbis philosophatus, genus quidẽ traxit ex Amorio oppido Phrygiæ cognomento Magnæ, sed fortuna fuit seruus. Quare & magnopere mihi uidetur Platonis illud in Gorgia pulchre simul & uere dictum: Plerumq; enim hæc, inquit, contraria inter se sunt, natura simul, ac lex. Nam Aesopi animũ natura liberum reddidit, sed hominum lex cor-

μα πρὸς δουλείαν ἀπέδοτο. ἴσχυσε μέντοι οὐδ' οὕτω τὴν τῆς ψυχῆς ἐλευθερίαν λυμήνασθαι. ἀλλὰ καί τοι πρὸς πολλὰ καὶ πολλαχόσε μεταφέρων τὸ σῶμα, τῆς οἰκείας ἐκείνην ἕδρας οὐχ οἷός τ' ἐγένετο μεταστῆσαι. ἐτύγχανε δ' ὢν οὐ μόνον δοῦλος, ἀλλὰ καὶ δυσειδέστατα τῶν ἐπ' αὐτοῦ πάντων ἀνθρώπων εἶχε. ἦν γὰρ φοξὸς ἦν, σιμὸς τὴν ῥῖνα, σιμὸς τὸ τράχηλον, πρόχειλος, μέλας. ὅθεν καὶ τοῦ ὀνόματος ἔτυχε· ταὐτὸν γὰρ αἴσωπος τῷ αἰθίοπι· προγάστωρ, βλαισός, καὶ κυφός. τάχα καὶ τὸν ὁμηρικὸν θερσίτην τῇ αἰσχρότητι τοῦ εἴδους ὑπερβαλλόμενος. τὸ δὲ δὴ πάντων ἐν αὐτῷ χείριστον ἦν, τὸ βραδύγλωσσον, καὶ τὸ τῆς φωνῆς ἄσημόν τε καὶ ἀδιάρθρωτον. ἃ πάντα καὶ δοκεῖ τὴν δουλείαν αἰσώπῳ παρασκευάσαι. καὶ γὰρ δὴ καὶ θαῦμα ἂν ἦν, εἰ οὕτως ἀτόπως ἔχοντα τοῦ σώματος, ἐξεγένετο τὰς τῶν δουλούντων ἄρκυς διαφυγεῖν. ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα τοιοῦτον ἦν τῷ ἀνδρί. τὴν δὲ ψυχὴν ἀγχινούστατος ἐπεφύκει, καὶ πρὸς ἐπίνοιαν πᾶσαν ἐπηβολώτατος. ὁ κεκτημένος τοίνυν αὐτὸν, ἅτε πρὸς οὐδὲν οἰκίας ἔργων εἰκότως ἔχοντα, σκάπτειν εἰς ἀγρὸν ἐξαπέστειλεν. ὁ δ' ἀπελθὼν, προθύμως τοῦ ἔργου εἴχετο. ἀφικομένου δέ ποτε καὶ τοῦ δεσπότου πρὸς τὸν ἀγρὸν, ἐφ' ᾧ τῶν ἔργων ἐπισκοπὴν θέσθαι, γεωργός τις σῦκα τῶν ἀγαθῶν δρεψάμενος δῶρον ἤνεγκεν. ὁ δ' ἡσθεὶς τῷ τῆς ὀπώρας κάλλει ὡραίῳ, ἀγαθόποδι τῷ οἰκέτῃ, τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ παιδί, φυλάττειν ἐκέλευσεν, ὡς αὐτῷ μετὰ τὸ λουτρὸν παραθεῖναι. συμβὰν δ' οὕτω, τοῦ αἰσώπου κατὰ δή τινα χρείαν εἰσελθόντος εἰς τὴν οἰκίαν, ἀφορμῆς ὁ ἀγαθόπους λαβόμενος, βουλὴν τοιάνδε τῶν συνδού-

λων

pus in ſeruitium tradidit. Potuit tamen ne ſic quidem animi libertatē corrūpere. Sed quāuis ad res uarias, & in diuerſa loca transferret corpus, à propria tamen ſede illum traducere non potuit. Fuit aūt non ſolum ſeruus, ſed & deformiſsimus omnium ſuæ ætatis hominum: nam acuto capite fuit, preſsis naribus, depreſſo collo, prominētibus labris, niger, unde & nomen adeptus eſt (idem enim Aeſopus, quod Aethiops) uētroſus, ualgus, & incuruus, forte & Homericū Therſiten turpitudine formæ ſuperās. Hoc uero omnium in eo peſsimū erat, tardiloquentia, & uox obſcura ſimul, & inarticulata. Quæ omnia etiā uidētur ſeruitutē Aeſopo paraſſe. Etenim mirum fuiſſet, ſi ſic indecenti corpore potuiſſet ſeruiētiū retia effugere. Sed corpore ſanè tali, animo uero ſolertiſsimo natura extitit, & ad omne cōmentū feliciſsimus. Poſſeſſor igitur ipſius tanq̃ ad nullū domeſticum opus commodū, ad fodiendū agrum emiſit. ille uero digreſſus alacriter operi incūbebat. profecto uero aliquādo & hero ad agros, ut opera ſpecularet̃, agricola quidā ficos egregias decerptas dono tulit. ille uero fructus delectatus pulchritudine, Agathopodi miniſtro (hoc em̃ erat nomē puero) ſeruare iuſsit, ut ſibi poſt balneū apponeret. cū uero ita eueniſſet, atq; Aeſopo ob quandā neceſsitatē ingreſſo in domū, occaſiōe capta Agathopus cōſiliū huiuſmodi cōſer

λων τινὶ προτείνει, ἐμφορηθῶμεν εἰ δοκεῖ τῶν σύκων ὦ οὗτος, κἂν ὁ δεσπότης ἡμῶν ταῦτα ζητήσῃ, ἀλλ' ἡμεῖς τοῦ αἰσώπου καταμαρτυρήσομεν ἄμφω, ὡς εἰς τὴν οἰκίαν εἰσδραμόντος, καὶ τὰ σῦκα λάθρα καταφαγόντος, καὶ ἐπ' ἀληθεῖ θεμελίῳ τῇ πρὸς τὸν οἶκον εἰσόδῳ, πολλὰ τῶν ψευδῶν ἐποικοδομήσομεν, καὶ τὸ μηδὲν ἔσται ὅγε εἷς πρὸς τοὺς δύο, καὶ ταῦτα μὴ δ' ἄνευ ἐλέγχων διᾶραί ποτε τὴν γλῶτταν δύναμιν ἔχων. δόξαντος δὴ τούτου, πρὸς τοὔργον ἐχώρησαν. καὶ τῶν σύκων ἐσθιόντων ἔλεγον ἐφ' ἑκάστῳ σὺν γέλωτι, φεῦ σοι δύστηνε αἴσωπε. ὁ τοίνυν δεσπότης ἐπανελθὼν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ, καὶ τὰ σῦκα ζητήσας, ἐπεὶ ἀκούσας, ὡς αἴσωπος αὐτὰ κατεδηδόκει, τόν τε αἴσωπον σὺν ὀργῇ κελεύει κληθῆναι, καὶ κληθέντι φησί, λέγε μοι ὦ κατάρατε, οὕτω μου κατεφρόνησας, ὡς εἰς τὸ ταμεῖον εἰσελθεῖν, καὶ τὰ ἑτοιμασθέντα μοι σῦκα θοινήσασθαι; ὁ δὲ ἀκούων μὲν, καὶ συνιεὶς ἦν, λαλεῖν δὲ εἶχεν οὐδ' ὁπωσοῦν διὰ τὸ βραδύγλωσσον. μέλλων δὲ ἤδη τύπτεσθαι, τῶν κατηγόρων σφοδροτέρων ἐπικειμένων, πεσὼν πρὸς τοὺς τοῦ δεσπότου πόδας, ἀνασχέσθαι μικρὸν ἐδεῖτο. δραμὼν δὲ, καὶ χλιαρὸν ὕδωρ προσενεγκὼν, τοῦτό τε πέπωκε, καὶ τοὺς δακτύλους εἰς τὸ στόμα καθεὶς, αὖθις τὸ ὑγρὸν μόνον ἀνέβαλεν. οὔπω γὰρ τροφῆς ἀψάμενος ἔτυχεν. ἠντιβόλει γοῦν αὐτὸ τοῦτο καὶ τοὺς διώκοντας δρᾶσαι, ὡς ἂν δῆλον γένηται, τίς ὁ τὰ σῦκα διαφορήσας. ὁ δὲ δεσπότης τὸ νοῆμον αὐτοῦ θαυμάσας, οὕτω ποιεῖν καὶ τοὺς ἄλλους ἐπέταξεν. οἱ δ' ἐβουλεύσαντο πιεῖν μὲν τοῦ ὕδατος, μὴ μέντοι καθεῖναι κατὰ τοῦ λαιμοῦ τοὺς δακτύλους, ἀλλ' ὧδε τὰ πλάγια τῶν

γνάθων

uo cuidam offert: impleamur, si placet, ficibus, heus tu: ac si herus noster has requisierit, nos uero contra Aesopum testificabimur ambo, ꝙ in domum ingressus sit, & ficus clam comederit, & super uero fundamento, uidelicet in domum ingressione, multa mendacia inędificabimus, & nihil unus ad duos fuerit, prætertim cũ ne sine probationibus quidem diducere unq; os queat. Viso uero hoc, ad opus accesserũt, & ficus deuorantes, dicebãt in singulis cum risu: Væ tibi infelix Aesope. Cum igitur herus redijsset à lauacro, & ficus petijsset, & audiuisset ꝙ Aesopus eas comederit, & Aesopũ cum ira iubet uocari, & uocato ait: Dic mihi, ô execrãde, ita me cõtempsisti, ut in penu ingredereris, & paratas mihi ficus comederes? Ille audiebat quidem, & intelligebat, sed loqui poterat nullo modo ob linguæ tarditatẽ. Cum iam uerberandus esset, & delatores uehemẽtiores instarent, procumbens ad heri pedes, ut sustineret se parum, orabat: cum autẽ accurrisset, & tepidam aquam attulisset, eam bibit, & digitis in os demissis, rursum humorẽ solum reiecit: nondum enim cibum attigerat: orabat igitur ut idem & accusantes facerent, quo manifestũ fieret, quisnam ficus dissipasset. herus aũt ingeniũ hominis admiratus, sic facere & alios iussit: illi autẽ deliberauerãt bibere quidẽ aquam, non tamen demittere in guttur digitos, sed per obliqua

γνάθων αὐτοὺς παραφέρειν. οὐκ ἔφθασαν δὲ πιόντες, καὶ τὸ χλιαρὸν ὕδωρ ἐκεῖνο ναυτίαν τοῖς πεπωκόσι παραχρῆμα ἐπεγερτικὸν, αὐτόματην παρέχει τὴν ὀπώραν ἀναχθῆναι. τότε τοίνυν πρὸ ὀφθαλμῶν πεσόντος, τοῦ τε κακουργήματος τῶν οἰκετῶν, καὶ τῆς συκοφαντίας, ὁ μὲν δεσπότης ἐκέλευσεν αὐτοὺς γυμνωθέντας μαστίζεσθαι, οἵδ' ἐπέγνωσαν σαφῶς καὶ τὸ εἰπόντα, ὡς ὅς τις καθ' ἑτέρου δόλια μηχανεύεται, αὐτῷ λέληθε τὸ κακὸν ἀρχιτεκτονῶν. τῇ δ' ἐπιούσῃ, τοῦ μὲν δεσπότου εἰς ἄστυ ἐπαναζεύξαντος, τοῦ δ' αἰσώπου σκάπτοντος ᾗ προσετάχθη, ἱερεῖς τῆς ἀρτέμιδος εἴτ' ἄλλοι τινὲς ἄνθρωποι τῆς ὁδοῦ πλανηθέντες, καὶ τῷ αἰσώπῳ προσεντυχόντες, προυτρέποντο πρὸς διὸς ξενίου τὸν ἄνδρα, τὴν εἰς ἄστυ φέρουσαν αὐτοῖς ὑποδεῖξαι. ὁ δ' ὑπὸ σκιὰν δένδρου τοὺς ἄνδρας ἀπαγαγὼν πρότερον, καὶ λιτὸν παραθέμενος δεῖπνον, εἶτα καὶ ἡγησάμενος αὐτοῖς, εἰς ἣν ἐζήτουν ὁδὸν εἰσήνεγκεν. οἱ μὲν οὖν τοῦτο μὲν ἐπὶ τῇ ξενίᾳ, τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ τῇ ὁδηγίᾳ διαφερόντως τοῦ ἀνδρὸς ἐξαρτηθέντες, τάς τε χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἦραν, καὶ εὐχῇ τὸν εὐεργέτην ἠμείψαντο. αἴσωπος δ' ὑποστρέψας, καὶ εἰς ὕπνον καταπεσὼν ὑπό τε τοῦ συνεχοῦς πόνου καὶ καύματος, ἔδοξεν ἰδεῖν τὴν τύχην ἐπιστᾶσαν αὐτῷ, καὶ λύσιν τῆς γλώττης καὶ λόγου δρόμον καὶ σοφίαν τὴν τῶν μύθων χαριζομένην. εὐθὺς οὖν διυπνισθεὶς, φησί, βαβαὶ πῶς ἡδέως κεκοίμημαι, ἀλλὰ καὶ καλὸν ὄνειρον ἰδεῖν ἔδοξα. καὶ ἰδοὺ ἀκωλύτως λαλῶ, βοῦς, ὄνος, δίκελλα. νὴ τοὺς θεοὺς συνῆκα πόθεν μοι τἀγαθὸν προσεγένετο τοῦτο. εὐσεβήσας γὰρ εἰς τοὺς ξένους, ἀντιλαμβανομένους

maxillarum eos circumferre. uix dum autem biberant, cum tepida illa aqua nauſea potis inducta effecit, ut ſpōte fructus redderetur. Tūc igitur ante oculos poſito & maleficio miniſtrorum & calūnia, herus iuſsit eos nudos flagro uapulare. illi uero cognouerunt manifeſte dictum illud, Qui in alterum dolos ſtruit, ſibi inſcius malum fabricat. Sequenti uero die hero in urbem reuecto, Aeſopo uero fodiēte, quemadmodum iuſſus fuerat, ſacerdotes Dianæ, ſiue alij quidam homines uia errantes, & Aeſopum nacti, exhortabantur per Iouem hoſpitalem, hominem, ut quæ in urbem duceret, uiam oſtenderet. Ille cum ſub umbram arboris uiros adduxiſſet prius & frugalem appoſuiſſet cœnam, inde & dux factus ipſis, in quam quærebant uiam induxit. Illi autem tum ob hoſpitalitatem, tum ob ducatum, mirum in modū uiro deuincti, & manus in cœlum eleuarunt, & precibus benefactorem remunerati ſunt. Aeſopus uero reuerſus, & in ſomnum lapſus, & aſsiduo labore & æſtu, uiſus eſt uidere Fortunā aſtantem ſibi, & ſolutionem linguę & ſermonis curſum & eam quæ fabularū eſt doctrinā largientem. ſtatim igit̄ excitatus ait, Papæ ut ſuauiter dormiui: ſed & pulchrum ſomniū uidere uiſus ſum, & ecce expedite loquor. Bos, aſinus, raſtrū, per deos intelligo: unde mihi bonū acceſſerit hoc, quia enim pius fui in hoſpites, propitiū

numen

τοῦ κρείττονος ἔτυχον. ἄρ᾽ οὖν τὸ εὖ ποιεῖν ἀγαθῶν ἐστὶ πλῆρες ἐλπίδων. οὕτω μὲν οὖν αἴσωπος ἐπιρρωσθεὶς τῷ πράγματι, πάλιν ἤρξατο σκάπτειν. τοῦ δ᾽ ἐφεστηκότος τῷ ἀγρῷ· Ζηνᾶς ἦν αὐτῷ τοὔνομα· πρὸς τοὺς ἐργαζομένους ἐλθόντος, καὶ τούτων ἕνα, ἐπειδὴ μικρὸν ὑφαλῇ τοῦ ἔργου, τῇ ῥάβδῳ πατάξαντος, αἴσωπος παραχρῆμα ἀνέκραγεν, ἄνθρωπε, τοῦ χάριν τὸν μηδὲν ἠδικηκότα οὕτως αἰκίζῃ, καὶ πᾶσιν εἰκῇ πληγὰς ἐμφορεῖς δι᾽ ἡμέρας; πάντως ἀναγγελῶ ταῦτα τῷ κεκτημένῳ. Ζηνᾶς δὲ ταῦτα τοῦ αἰσώπου ἀκούσας, ἐξεπλάγη τε οὐ μέσως, καὶ πρὸς ἑαυτὸν εἰπὼν, αἴσωπος λαλεῖν ἀρξάμενος, οὐδὲν ἐμὸν ὄφελος ἔσται. φθάσας τοίνυν αὐτὸς κατηγορήσω αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ δεσπότου, πρὶν αὐτὸς τοῦτ᾽ αὐτὸ δράσῃ, καί με ὁ δεσπότης τῆς ἐπιτροπῆς παραλύσῃ. ταῦτ᾽ εἰπὼν εὐθὺ τῆς πόλεως πρὸς τὸν δεσπότην ἤλαυνε. καὶ δὴ σὺν θορύβῳ προσελθὼν, χαῖρε φησὶ δέσποτα. ὁ δὲ, τί τεθορυβημένος πάρει φησί; καὶ ὁ Ζηνᾶς, χρῆμά τι τερατῶδες ἐν τῷ ἀγρῷ συνέβη. καὶ ὁ δεσπότης, ἦπου τι δένδρον παρὰ καιρὸν καρπὸν ἤνεγκεν; ἢ τῶν κτηνῶν τι παρὰ φύσιν ἐγέννησε; καὶ ὅς, οὐχ οὕτως, ἀλλ᾽ αἴσωπος ἄναυδος τὸ πρότερον ὢν, νυνὶ λαλεῖν ἤρξατο. καὶ ὁ δεσπότης, οὕτω σοι μηδὲν τῶν ἀγαθῶν γένοιτο, τοῦτο νομίζοντι τέρας εἶναι. ὁ δὲ καὶ μάλα, φησίν. ἃ μὲν γὰρ εἰς ἐμὲ περιύβρισεν, ἑκὼν παρίημι δέσποτα. εἰς δὲ σὲ καὶ θεοὺς οὐ φορητὰ βλασφημεῖ. ἐπὶ τούτοις ὀργῇ ληφθεὶς ὁ δεσπότης, τῷ Ζηνᾷ φησιν. ἰδού σοι παραδέδοται αἴσωπος, ἀπόδου, δώρησαι, ὃ βούλει ἐπ᾽ αὐτῷ ποίησον. τοῦ δὲ Ζηνᾶ ἐπ᾽ αὐτῷ γενόμενον παραλαβόντος τὸν αἴσω-

που

numen conſequutus ſum. Ergo benefacere, bo na plenum eſt ſpe. Sic igitur Aeſopus lætatus facto, rurſum cœpit fodere. Sed præfecto agri (Zenas erat ipſi nomẽ) ad operarios profecto, & horum unum, quoniam parum errauerat in opere, uirga uerberante, Aeſopus ſtatim exclamauit, Homo cuius gratia eum qui nulla iniuria affecit, ſic uerberas? & omnibus temere plagas ingeris quotidie? omnino renunciabo hæc hero. Zenas autẽ hæc ab Aeſopo audiens obſtupuit non mediocriter: & ſecum ait, ꝙ Aeſopus loqui cœperit, nulla mihi utilitas erit: præueniens igitur ipſe accuſabo eum coram domino, anteq̃ ipſe hoc idẽ faciat, & me herus procuratione priuet. His dictis, urbẽ uerſus ad dominum uectus eſt: cæterũ turbatus cum acceſſiſſet, Salue, inquit, here. Ille uero, Quid perturbatus ades? inquit. Et Zenas, Res quædã monſtroſa in agro contigit. Et herus, Nũquid arbor præter tempus fructum tulit? aut iumentũ aliquod præter naturã genuit? Et ille, Non ita, ſed Aeſopus qui antea erat mutus nunc loqui cœpit. Et herus, Sic tibi nihil boni fiat, hoc exiſtimanti monſtrũ eſſe. Et ille, Et ſanè, inquit: nam quæ in me cõtumelioſe dixit, ſponte prætereo here: in te aũt & deos intolerabiliter cõuiciat. His ira percitus herus, Zenę ait, ecce tibi traditus eſt Aeſopus, uende, dona, qđ uis de eo fac. Cũ Zenas aũt in poteſtate ſua accepiſſet Aeſo-

pum

που, καὶ τὴν κατ' αὐτὸν δεσποτείαν αὐτῷ ἀναγγείλαντος, ἐκεῖνος ὅ,τι δή ποτε βουλομένῳ σοί ἐστί φησιν ἐργάσασθαι. ἐπεὶ δὲ δή τινα τύχην ἀνδρός τινος κτήνη ζητοῦντος πρίασθαι, καὶ διὰ ταῦτα τὸν ἀγρὸν διιόντος ἐκεῖνον καὶ τὸν ζηνᾶν ὁρωμένου, ἐκεῖνος θρέμμα μὲν οὐκ ἔστι μοί φησιν ἀποδόσθαι, σωμάτιον δὲ ἄῤῥεν, ὃ πὸρ εἰ θέλεις ὠνήσασθαι, πάρεστι. τοῦ δὲ ἐμπόρου φήσαντος ὑποδειχθῆναι αὐτῷ τὸ σωμάτιον, καὶ τοῦ ζηνᾶ τὸν αἴσωπον μεταπεμψαμένου, ὁ ἔμπορος ἰδὼν αὐτὸν καὶ ἀνακαγχάσας, πόθεν σοί φησι πρὸς τὸν ζηνᾶν, ἥδε ἡ χύτρα; πότερον στέλεχός ἐστι δένδρου, ἢ ἄνθρωπος; οὗτος εἰ μὴ φωνὴν εἶχεν, οὐδὲν ἂν ἔδει μὴ οὐχὶ δοκεῖν ἀσκοκήλη. ἵνα τί μοι τὴν πορείαν διέκοψας τουτοὶ τοῦ καθάρματος ἕνεκεν; ταῦτ' εἰπὼν, ἀπήει τὴν ἑαυτοῦ ὁδόν. ὁ δ' αἴσωπος μεταδιώξας αὐτὸν, μεῖνόν φησιν. ὁ δὲ μεταστραφεὶς, ἄπιθι φησὶν ἀπ' ἐμοῦ ῥυπαρώτατε κύων. καὶ ὁ αἴσωπος, εἰπέ μοι, τίνος ἕνεκεν δεῦρο ἐλήλυθας; καὶ ὁ ἔμπορος, κάθαρμα, ἵνα τι χρηστὸν πρίωμαι, σοῦ δὲ ἀχρήστου καὶ σαπροῦ ὄντος, οὐ χρήζω. καὶ ὁ αἴσωπος, ὤνησαί με, καὶ εἴ τίς ἐστι πίστις, πολλά σε ὠφελῆσαι οἷός τ' εἰμί. καὶ ὅς, τί δ' ἂν ὀναίμην, συγήματος ὄντος αὐτόχρημα; καὶ ὁ αἴσωπος, οὐ πάρεστι σοι παιδία οἴκοι ἀτακτοῦντα καὶ κλαίοντα; τούτοις ἐπίστησόν με παιδαγωγὸν, καὶ πάντως αὐτοῖς ἀντὶ μορμοῦς ἔσομαι. γελάσας οὖν ἐπὶ τούτῳ ὁ ἔμπορος, φησὶ τῷ ζηνᾷ, πόσου τὸ κακὸν τοῦτο πωλεῖς ἀγγεῖον; ὁ δὲ τριῶν φησιν ὀβολῶν. ὁ δὲ ἔμπορος αὐτίκα τοὺς τρεῖς ὀβολοὺς κατεβάλλετο, λέγων, οὐδὲν κατεθέμην, καὶ οὐδὲν ἐπριάμην. ὁδὸν ἀνύσαντες τοιγαροῦν καὶ

ἀφικό

pum,& quod in eum haberet imperium ei re/
nunciasset:ille,quodcunq; uolenti tibi licet,in/
quit,effice.Forte uero cum uir quidam iumen
ta quæreret emere, & propterea per agrum il/
lum iter faceret,& Zenam rogaret:ille iumen
tum non licet mihi,inquit,uendere,sed manci/
pium masculum,quod si uis emere,adest.cum
uero mercator dixisset ostēdi sibi seruulum,&
Zenas Aesopum accersisset, mercator uidens
ipsum,& cachinnatus,unde tibi,inquit ad Ze/
nam,hæc olla? utrū truncus est arboris, an ho/
mo? hic nisi uocē haberet fermè uideretur uter
inflatus.Quare mihi iter rupisti huiusce pia/
culi gratia? His dictis,abijt suam uiam.Aeso/
pus uero insequutus ipsum , Mane,inquit.Ille
autem cōuersus,Abi,inquit,à me sordidissime
canis.Et Aesopus:dic mihi cuius rei causa huc
uenisti? Et mercator, Sceleste,ut aliquid boni
emerē: tui q̄ inutilis & marcidus sis,nō egeo.
Et Aesopus,Eme me, & si qua est fides,multū
te iuuare potis sum.Et ille, Qua in re à te iuua
ri possem,cum sis odium penitus? Et Aesopus,
Nonne adsunt tibi pueruli domi tumbulenti,&
flentes? his præfice me pædagogum , omnino
eis pro larua ero. Ridens igitur de hoc merca/
tor,inquit Zenę,quanti malū hoc uendis uas?
Ille uero, Tribus,inquit,obolis . Mercator au/
tem statim tres obolos soluit,dicens, Nihil ex/
posui,& nihil emi.Cum igitur iter fecissent,ac
perue/

ἀφικομένων αὐτῶν οἴκαδε, παιδάρια δύο ἔτι ὑπὸ μητρὶ τελοῦντα, τὸν αἴσωπον ἰδόντα καὶ συγχυθέντα ἀνέκραξε. καὶ ὁ αἴσωπος εὐθὺς τῷ ἐμπόρῳ φησίν, ἔχεις μου τῆς ἐπαγγελίας ἀπόδειξιν. ὁ δὲ γελάσας, εἰσελθὼν φησίν, ἄσπασαι τοὺς συνδούλους σου. τὸν δὲ εἰσελθόντα καὶ ἀσπασάμενον ἰδόντες ἐκεῖνοι, τί ποτε ἄρα κακὸν τῷ ἡμῶν δεσπότῃ φασὶ συμβέβηκεν, ὅτι σωμάτιον αἰσχρὸν οὕτως ἐπρίατο; ἀλλ' ὡς ἔοικεν, ἀντὶ βασκανίου τοῦτο τῆς οἰκίας ὠνήσατο. μετὰ δ' οὐ πολὺ καὶ ὁ ἔμπορος εἰσελθὼν, τὰ πρὸς ὁδὸν εὐτρεπισθῆναι τοῖς δούλοις ἐπέσκηψε, μέλλειν γὰρ τὴν ἐπιοῦσαν εἰς ἀσίαν πορεύεσθαι. οἱ μὲν οὖν αὐτίκα τὰ σκεύη διεμερίζοντο. ὁ δ' αἴσωπος ἐδεῖτο τοῦ κουφοτάτου τῶν φορτίων αὐτῷ παραχωρεῖν, ἅτε δὴ νεωνήτῳ, καὶ μήπω πρὸς τὰς τοιαύτας ὑπουργίας γεγυμνασμένῳ. τῶν δὲ, καὶ εἰ μηδὲν ἆραι βούληται συγγνώμην παρεχομένων, ἐκεῖνος οὐ δεῖν ἔλεγε, πάντων κοπιώντων αὐτὸν μόνον ἀσυντελῆ τυγχάνειν. τῶν δὲ ὅπερ ἂν ἆραι βούληται ἐπιτρεπόντων, δεῦρο κἀκεῖσε περιβλεψάμενος, καὶ σκεύη ἀθροίσας διάφορα, σάκκους, καὶ στρώματα καὶ γυργάθους, ἕνα γύργαθον ἄρτων πεπληρωμένον, ὃν δύο βαστάζειν ἔμελλον, αὐτῷ ἐπιθεῖναι ἐκέλευε. οἱ δὲ γελάσαντες, καὶ μηδὲν εἶναι μωρότερον τοῦ χυδαίου τούτου καθάρματος φάμενοι, ὃς μικροῦ μὲν ἔμπροσθεν τὸ κουφότατον ἐδεῖτο ἆραι τῶν φορτίων, νῦν δὲ τὸ πάντων βαρύτατον εἵλετο, χρῆναι μέντοι τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ πληρῶσαι, ὑπολαβόντες τὸν γύργαθον, ἐπιτιθέασι τῷ αἰσώπῳ. ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ὤμων τὸ φορτίον ἀπηχθισμένος, δεῦρο κἀκεῖσε διεκλονεῖτο. τὸν

δὲ

perueniſſent in ſuam domum,pueruli duo qui adhuc ſub matre erant,Aeſopo uiſo perturbati exclamauerunt. Et Aeſopus ſtatim mercatori inquit,Habes meæ pollicitationis probationem. Ille uero ridens ingreſſus inquit, Saluta conſeruos tuos.Introgreſſum autē,ac ſalutantem uidentes illi,Quod nam malum noſtro hero,inquiunt,contigit, ut ſeruulum deformem adeo emerit? ſed ut uidetur pro faſcino domus hunc emit. Non multo uero poſt & mercator ingreſſus apparari res ad iter ſeruis iuſsit, ꝙ poſtridie in Aſiam profecturus eſſet.Illi igitur ſtatim uaſa diſtribuebant.at Aeſopus rogabat leuiſsimum onus ſibi concedi tanquam nuper empto & nondum ad hæc miniſteria exercitato.His autem & ſi nihil tollere uelit ueniā præbentibus:ille non oportere dixit, omnibus laborantibus ſe ſolum inutilem eſſe.His quod at tollere uellet permittentibus, huc & illuc cum circumſpexiſſet,& uaſa congregaſſet diuerſa, ſaccos & ſtramenta & caniſtros, unum caniſtrum panis plenum,quem duo baiulare debebant,ſibi imponi iubet. Illi autem ridentes, & nihil eſſe ſtultius uili hoc ſceleſto inquientes, qui paulo ante leuiſſimū rogabat tollere onus, nunc omnium grauiſsimum elegit, oportere tamen deſiderium eius explere, ſublatum caniſtrum impoſuerunt Aeſopo.Ille uero humeris onere grauatis huc & illuc dimouebatur. Hūc

δὲ ἰδὼν ὁ ἔμπορος, ἀπεθαύμασεν, καὶ φησίν. αἴσωπος εἰς τὸ πονεῖν πρόθυμος ὤν, ἤδη τὴν ἑαυτοῦ τιμὴν ἐξέτισε, κτήνους γὰρ φόρτον ἤρατο. ἐπεὶ δὲ ὥρας οὔσης ἀρίστου κατέλυσαν, αἴσωπος κελευσθεὶς ἀρτοδοτῆσαι, ἡμιδεᾶ τὸν γύργαθον πολλῶν φαγόντων ἐποίησεν. ὅθεν καὶ μετὰ τὸ ἄριστον κουφοτέρου τοῦ φορτίου γεγονότος, προθυμότερον ὥδευε. καὶ δὴ καὶ ἑσπέρας οὗ κατήχθησαν πάλιν ἀρτοδοτήσας, τῇ ἐφεξῆς ἡμέρᾳ κενὸν παντάπασιν ἐπὶ τῶν ὤμων ἀνέχων τὸν γύργαθον, πρῶτος ἁπάντων ᾔει, ὡς καὶ τοῖς συνδούλοις, προτρέχοντα τοῦτον ὁρῶσιν ἀμφίβολα γίνεσθαι, πότερον ὁ σαπρὸς οὗτός ἐστιν αἴσωπος, ἤ τις ἕτερος, καὶ καταμαθοῦσιν ἐκεῖνον εἶναι, θαυμάζειν ὅπως τὸ μεμελανωμένον ἀνθρώπιον, νουνεχέστερα πάντων ἔπραξε, τοὺς ῥᾳδίως δαπανωμένους ἄρτους ἀράμενον, ἐκείνων τὰ στρώματα καὶ τὰ λοιπὰ τῶν σκευῶν ἐπιφορτισαμένων, ἃ μὴ φύσιν ἔλαχεν οὑτωσὶ δαπανᾶσθαι. ὁ μὲν οὖν ἔμπορος ἐπὶ τῇ ἐφέσῳ γενόμενος, τὰ μὲν ἄλλα τῶν ἀνδραπόδων σὺν κέρδει ἀπέδοτο. ὑπελείφθη δὲ αὐτῷ τρία, γραμματικός, ψάλτης, καὶ ὁ αἴσωπος. τῶν δέ τις αὐτῷ συνήθων συμβουλεύσας εἰς σάμον ἀπᾶραι, ὡς ἐκεῖ δὴ σὺν μείζονι κέρδει ἀπεμπολήσοντα τὰ σωμάτια, πείθει. καὶ ὁ ἔμπορος ἐπιβὰς τῆς σάμου, τὸν μὲν γραμματικὸν σὺν τῷ ψάλτῃ καινὰς στολὰς ἀμφιέσας, ἵστησιν ἄμφω ἐπὶ τοῦ πρατηρίου. τὸν δ' αἴσωπον, ἐπεὶ μηδαμόθεν εἶχε κοσμῆσαι, ὅλος γὰρ ἦν ἁμάρτημα, ἐσθῆτα σάκκου τούτῳ περικαθάψας, μέσον ἀμφοῖν ἔστησεν, ὡς καὶ τοὺς ὁρῶντας ἐξίστασθαι λέγοντας, πόθεν τοῦτο τὸ βδέλυγμα, τὸ καὶ τοὺς ἄλλους ἀφανίζον; αἴσωπος

uidēs mercator, admiratus eſt, & inquit: Aeſopus cum ad laborādū prōptus ſit, iam ſuū preciū perſoluit, iumēti enim onus ſuſtulit. Cum uero hora prādij diuertiſſent, Aeſopus iuſſus panes diſpēſare, ſemiuacuū caniſtrū multis comedētibus fecit, unde etiā poſt prandiū leuiore onere facto alacrius incedebat. Verū ueſpere quoq; illic, quò diuerterāt pane diſtributo, poſtera die uacuo omnino humeris ſublato caniſtro, primus omniū ibat, ut & conſeruis præcurrentē hunc uidētibus dubiū faceret, utrum putridus eſſet Aeſopus, an quis alius. Et eū cognouiſſent illū eſſe, admirarētur, q̄ denigratus homūcio ſolertius omnibus fecerit, quoniam qui facile abſumerētur panes, ſuſtulit, cum illi ſtramēta, & reliquā ſupellectilē baiularēt, quæ nō eſt ſortita naturā, ut ſic abſumerēt. Mercator itaq; cū eſſet Epheſi, alia quidē mācipia cū lucro uēdidit, remanſerunt aūt ei tria, grāmaticus, cātor, & Aeſopus. Cū uero quidā ex familiaribus ei ſuaſiſſet, in Samū ut nauigaret, tāq; ibi cum maiore lucro diuēdituro ſeruulos, perſuadet. Et mercator cum perueniſſet in Samū, grammaticū quidē & cantorē, utrūq; noua ueſte indutū ſtatuit in foro, ſed Aeſopū qm̄ necū de poterat ornare (totus em̄ erat mēdoſus) ueſte ex ſacco ei circūpoſita, mediū inter utrūq; cōſtituit, ut & uidētes ſtuperēt, dicentes: unde hęc abomīatio, quę & alios obſcurat? Aeſopus

δὲ, καίπερ ὑπὸ πολλῶν σκωπτόμενος, ἵστατο μέν τοι γλαμυρὰ πρὸς αὐτοὺς ἀτενίζων. ξάνθος δὲ ὁ φιλόσοφος εἰς τῶν ἐνοικούντων ὢν τηνικαῦτα τῇ σάμῳ, προελθὼν ἐπὶ τὴν ἀγοράν, καὶ θεασάμενος τοὺς μὲν δύο παῖδας σὺν εὐπρεπείᾳ παρεσταμένους, μέσον δὲ τούτων τὸν αἴσωπον, ἠγάσατο τὴν τοῦ ἐμπόρου ἐπίνοιαν, ὅπως τὸν αἰσχρὸν ἐν τῷ μεταξὺ τέταχεν, ὡς τῇ παραθέσει τοῦ δυσειδοῦς, καλλίους ἑαυτῶν τοὺς νεανίας φανῶσι. ἐγγυτέρω δ' ἐπιστάς, ἐπύθετο τοῦ ψάλτου, πόθεν ἂν εἴη. καὶ ὅς, καππαδόκης. καὶ ὁ ξάνθος, τί οὖν οἶδας ποιεῖν; ὁ δὲ, πάντα. καὶ ἐπὶ τούτοις αἴσωπος ἐξεγέλασε. τῶν δὲ σχολαστικῶν, οἳ τῷ ξάνθῳ συνῆσαν, ὡς εἶδον αὐτὸν γελάσαντα καὶ παραφήναντα τοὺς ὀδόντας ἐξαίφνης, καί τι τέρας ὁρᾶν δοξάντων, καὶ τῶν μὲν, ἦ που κήλη δεῖν ὀδόντας ἔχουσι λεγόντων, τῶν δὲ, τί ποτε ἄρα ἰδὼν ἐγέλασε; τοῦ δ' ὡς οὐκ ἐγέλασεν, ἀλλ' ἐρρίγωσε, πάντων δὲ βουλομένων γνῶναι τίς ποτε ἦν ὁ γέλως, εἴς τις αὐτῶν προσελθὼν τῷ αἰσώπῳ φησίν, ὅτου χάριν ἐγέλασας; καὶ ὅς, ἀποχώρει θαλάττιον πρόβατον. τοῦ δὲ, ἀμηχανήσαντος τοῖς ὅλοις ἐπὶ τῷ λόγῳ, κἀκ τοῦ εὐθέως ἀναχωρήσαντος, ὁ ξάνθος τῷ ἐμπόρῳ φησί, πόσου τιμήματος ὁ ψάλτης; τοῦ δὲ, χιλίων ὀβολῶν ἀποκριναμένου, πρὸς τὸν ἕτερον ἦλθεν, ὑπερβάλλον ἀκούσας τὸ τίμημα. καὶ μέντοι καὶ τοῦτον ἐρομένου τοῦ φιλοσόφου, πόθεν ἂν εἴη, καὶ ἀκούσαντος ὅτι λυδός, καὶ ἐπανερομένου, τί οὖν οἶδας ποιεῖν; κἀκείνου φαμένου πάντα, πάλιν ἐγέλασεν αἴσωπος. τῶν σχολαστικῶν δέ τινος ἀπορουμένου, τί δήποτε οὗτος πρὸς πάντας γελᾷ; ἕτερος πρὸς αὐτὸν εἶπεν, εἰ βούλει καὶ σὺ θαλάττιος τράγος

autem quamuis à multis morderetur,ſtabat tamen audacter ad ipſos intuens. Xanthus uero philoſophus habitans tunc Sami, profectus in forum,& uidens duos quidem pueros cum ornatu aſtãtes, medium uero horum Aeſopum, admiratus eſt mercatoris commentũ,quod turpem in medio collocauerat,ut appoſitione deformis pulchriores ſeipſis adoleſcentuli apparerent. Propius aũt aſtans percontatus eſt cantorem,cuiâs eſſet. & is,Cappadox. tum Xanthus,quid igit̃ ſcis facere? Hic,omnia. atq; ad hæc Aeſopus riſit. Sed diſcipulis qui cũ Xantho unà erant,ut uiderũt ipſum riſiſſe, & oſtendiſſe dentes ſtatim,& aliquod monſtrũ uidere arbitrãtibus:& uno, certe hernia eſt, dentes habens dicẽte:alio uero,quid nã uidẽs riſit? alio, non riſiſſe,ſed riguiſſe:omnibus autẽ uolentibus cognoſcere cur riſiſſet,unus ipſorum accedens Aeſopo inquit,Cuius rei gratia riſiſti? Et is,Abſcede marina ouis. Illo uero cõfuſo funditus eo ſermone,repenteq; ſecedente,Xanthus inquit mercatori: quãto precio cantor? illo aũt mille obolorũ reſpondente, ad alterum iuit,immenſo audito precio. atqui & hunc rogitante philoſopho,cuiâs nam foret,& audito Lydum eſſe,rurſusq; rogãte,q̄d ergo ſcis facere? & illo dicente,omnia: iterũ riſit Aeſopus. Ex ſcholaſticis aũt quodã dubitãte,quid'nam hic ad omnes ridet? alius ei dixit: ſi uis & tu marinus hir-

γος ἀκοῦσαι, ἐρώτησον. ὁ δὲ ξάνθος, καὶ αὖθις ἤρετο τὸν ἔμπορον, πόσου τιμήματος ὁ γραμματικός; κἀκείνου τρισχιλίων ὀβολῶν ἀρκεῖν αμένου, δυσφόρως ὁ φιλόσοφος ἤνεγκε τὴν ὑπερβολὴν τοῦ τιμήματος. καὶ στραφεὶς ἀπῄει. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐρομένων, εἰ μὴ ἤρεσεν αὐτῷ τὰ σωμάτια. ναί φησιν, ἀλλὰ δόγμα κεῖται, μὴ ἀνδράποδον ὠνεῖσθαι τῶν πολυτίμων. ἑνὸς δὲ τούτων φαμένου, ἀλλ' εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει, τὸν γοῦν αἰσχρὸν τοῦτον οὐδεὶς νόμος ἐμποδὼν ἵσταται μὴ ὠνήσασθαι. τὴν αὐτὴν γὰρ καὶ οὗτος λειτουργίαν εἰσοίσει. καὶ ἡμεῖς τὸ τίμημα τούτου καταθησόμεθα. ὁ ξάνθος ἔφη, ἀλλὰ γελοῖον ἂν εἴη ὑμᾶς ἐκτῖσαι τὸ τίμημα, ἐμὲ δὲ τὸν δοῦλον ὠνήσασθαι, ἄλλως τε, καὶ τὸ γύναιόν μου καθάρειον ὄν, οὐκ ἂν ἀνάσχοιτο ὑπὸ αἰσχροῦ σωματίου ὑπηρετεῖσθαι. τῶν δὲ σχολαστικῶν αὖθις εἰπόντων, ἀλλ' ἐγγὺς ἡ γνώμη, κατὰ τὸ μὴ πείθεσθαι γυναικί. ὁ φιλόσοφος εἶπε, λάβωμεν πρότερον πεῖραν, εἰ οἶδέ τι, μή ποτε καὶ τὸ τίμημα μάτην ἀπόληται. προσελθὼν γοῦν τῷ αἰσώπῳ, χαῖρε φησί. καὶ ὅς, μὴ γὰρ ἐλυπούμην; καὶ ὁ ξάνθος, ἀσπάζομαί σε. κἀκεῖνος, κἀγώ σε. καὶ ὁ ξάνθος, ἅμα τοῖς ἄλλοις ἐπὶ τῷ παραλόγῳ καὶ ἑτοίμῳ τῆς ἀποκρίσεως ἐκπλαγείς, ἤρετο, ποταπὸς εἶ; ὁ δὲ, μέλας φησί. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ τοῦτο φημι, ἀλλὰ πόθεν γεγένησαι. καὶ ὅς, ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς μητρός μου. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ τοῦτο λέγω, ἀλλ' ἐν ποίῳ τόπῳ γεγένησαι. κἀκεῖνος, οὐκ ἀνήγγειλέ μοι ἡ μήτηρ μου, πότερον ἐν ἀνώγεω, ἢ κατώγεω. καὶ ὁ φιλόσοφος, τί δὲ πράττειν ἐπίστασαι; κἀκεῖνος, οὐδὲν. καὶ ὁ ξάνθος, τίνα τρόπον; ὁ δὲ, ἐπειδὴ περ οὗτοι πάντα ἐπίστασθαι ἐπηγγείλαντο, ἐμοὶ δὲ κατέλιπον οὐδὲ ἕν. καὶ ἐπὶ τούτοις οἱ

σχολα

cus uocari,roga. Xanthus aũt & rurſus roga/uit mercatorẽ, quãto precio grãmaticus? & il/lo tribus millibus obolorum reſpõdente, ægre philoſophus tulit immẽſum preciũ,& auerſus diſcedebat. Scholaſticis aũt petẽtibus,an non placuerint ei ſeruuli:næ,inquit,ſed decretũ eſt non emere mancipiũ precioſum. uno aũt ipſo rum dicente,ſed ſi hæc ita ſe habent, igitur tur pis hic nulla lex impedimento eſt, ne ematur: idem enim & hic miniſteriũ afferet,& nos pre cium huius exponemus. Xanthus ait:ſed ridi/culũ eſſet,uos ſoluiſſe preciũ, me autẽ ſeruum emiſſe,alioqui & uxorcula mea munditiæ ſtu dioſa,non ferret à deformi ſeruulo ſeruiri ſibi. At ſcholaſticis rurſus dicẽtibus, ſed prope eſt ſentẽtia,ne pareat̃ fœminę. Philoſophus dixit, Faciamus prius periculũ an ſciat aliquid,ne & preciũ incaſſum pereat. Adiẽs igitur Aeſopũ, gaude,inq̃t. Et ille:num nam triſtabar? Et Xan thus, Saluto te. Et ille, Et ego te. Et Xanthus unà cum aliis inexpectato & prompto reſpon ſo ſtupefactus,rogauit,cuiâs es? Ille, niger. Et Xanthus:nõ hoc inq̃, ſed unde natus ſis. Et is: ex uẽtre matris meæ. Non hoc dico,ſed in quo loco natus ſis. Et ille:nõ renũciauit mihi mater mea,utrũ in ſublimi loco an in humili. Et philo ſophus:quid uero facere noſti? Et ille:nihil. Et Xanthus:quomodo? Qm̃ hi omnia noſſe pro/feſsi ſunt,mihi autẽ reliquerunt nihil. Atq; hęc

σχολαστικοὶ ὑπερφυῶς ἀγάμενοι, νὴ τὴν θείαν πρόνοιαν ἔφασαν, πάνυ καλῶς ἀπεκρίνατο. οὐδὲ γάρ ἐστιν ἄνθρωπος, ὃς ἂν πάντα εἰδείη. διὰ γὰρ ταῦτα δῆλα δὴ καὶ ἐγέλα. αὖθις οὖν ὁ Ξάνθος φησί, βούλει πρίωμαί σε; καὶ ὁ Αἴσωπος, ἐμοῦ πρὸς τοῦτο συμβούλου δέῃ; ὁπότερον σοι δοκεῖ βέλτιον, ἢ πρίασθαι, ἢ μή, ποίει. οὐδεὶς γὰρ οὐδὲν πρὸς βίαν ποιεῖ, τοῦτο παρὰ τῇ σῇ κεῖται γνώμῃ. κἂν μὲν βούλῃ, βαλαντίου θύραν ἀνοίξας, ἀργύριον ἀρίθμει. εἰ δὲ μή, μὴ σκῶπτε. πάλιν οὖν οἱ σχολαστικοὶ πρὸς ἀλλήλους ἔφασαν, νὴ τοὺς θεοὺς νενίκηκε τὸν καθηγητήν. τοῦ δὲ Ξάνθου φήσαντος, ἐὰν πρίωμαί σε, δραπετεῦσαι βουλήσῃ; γελάσας ὁ Αἴσωπος ἔφη, τοῦτο εἰ βουλήσομαι πρᾶξαι, οὐ πάντως χρήσομαί σοι συμβούλῳ, ὥς δὴ καὶ σὺ μικρῷ πρόσθεν ἐμοί. καὶ ὁ Ξάνθος, καλῶς μὲν λέγεις, ἀλλ' αἰσχρὸς εἶ. κἀκεῖνος, εἰς τὸν νοῦν ἀφορᾶν δεῖ φιλόσοφε, καὶ μὴ εἰς τὴν ὄψιν. τότε τῷ ἐμπόρῳ προσελθὼν ὁ Ξάνθος φησί. πόσου τοῦτον πωλεῖς; καὶ ὅς, κερτομῆσαί με πάρει τὴν ἐμπορίαν, ὅτι τοὺς ἀξίους σου παῖδας ἀφείς, τὸν αἰσχρὸν τοῦτον εἵλου. θάτερον τῶν λοιπῶν ὠνῆσαι, τοῦτον δὲ πρόσδομα λάβε. καὶ ὁ Ξάνθος, οὐ δῆτα, ἀλλὰ τοῦτον. καὶ ὁ ἔμπορος, ἑξήκοντα ὀβολῶν ὤνησαι. καὶ οἱ μὲν σχολαστικοὶ παραχρῆμα συνεισενεγκόντες, κατέθεντο. ὁ δὲ Ξάνθος ἐκτήσατο. οἱ τοίνυν τελῶναι τὴν πρᾶσιν μεμαθηκότες παρῆσαν ἀνακρίνοντες, τίς μὲν ὁ ἀπεμπωλήσας, τίς δ' ὁ πριάμενος. αἰσχυνομένων δ' ἀμφοτέρων ἑαυτοὺς ἀνειπεῖν διὰ τὸ πενιχρὸν τοῦ τιμήματος, ὁ Αἴσωπος στὰς εἰς τὸ μέσον ἀνέκραξεν. ὁ μὲν πραθείς, ἐγώ. ὁ πριάμενος δ' οὑτοσί, καὶ ὁ πωλήσας ἐκεινοσί. εἰ δ' αὐτοὶ σιωπῶσιν, ἐγὼ ἄρα ἐλεύθερός

εἰμι

ſcholaſtici uehemẽter admirati,per diuinã pro
uidẽtiam dixerũt,Valde bene reſpõdit:nullus
enim eſt homo,qui omnia norit: & propterea
ſcilicet & riſit. Rurſus igitur Xanthus inquit,
Vis emam te? Et Aeſopus,Me hac in re cõſul-
tore eges? utrũ tibi uidetur melius,aut emere,
aut nõ,fac. Nullus enim quidq́ ui facit:hoc in
tua poſitũ eſt uolũtate.& ſi uolueris,crumenę
ianuam aperiens,argentũ numera:ſin uero mi
nime,ne cauillare.Rurſus igit̃ ſcholaſtici inter
ſe dixerunt, Per deos ſuperauit præceptorem.
Xãthus uero cũ dixiſſet,ſi emero te,fugere uo
les? ridens Aeſopus ait:hoc ſi uoluero facere,
nullo modo utar te cõſultore,ut & tu paulo an
te,me.& Xanthus:bene dicis,ſed deformis es.
& ille:mẽtẽ inſpicere oportet,ô philoſophe,&
non faciẽ. tunc mercatorẽ adiẽs Xãthus,inqt:
q̃ti hunc uẽdis? & ille:ut uituperes ades meas
merces,qm̃ te dignos pueros dimittens,defor-
mem hunc eligis.alterũ horũ eme,hunc aũt au
ctariũ accipe.& Xanthus:nõ certe,ſed hũc.&
mercator: ſexaginta obolis eme.& ſcholaſtici
confeſtim collatos expoſuerunt. Xanthus aũt
poſſedit. Itaq́ publicani uẽditione cognita,ad
erant indagãtes,quis uẽdiderit, quis emerit.at
cum puderet utrũq́ ſe pronũciare propter uili
tatẽ precij,Aeſopus ſtãs in medio exclamauit,
Qui uẽditus eſt,ego ſum:qui emit, hic:qui uẽ
didit ille: ſi uero ipſi tacuerint,ego igitur liber

 ſum

εἰμι. οἱ δὲ τελῶναι διαχυθέντες, ἐχαρίσαντό τε τῷ ξάνθῳ τὸ τέλος, καὶ ἀπηλλάγησαν. ὁ μὲν οὖν αἴσωπος, ἠκολούθει πρὸς τὴν οἰκίαν ἀπιόντι τῷ ξάνθῳ. μεσημβρινοῦ δὲ καύματος ὄντος, ὁ ξάνθος ἐν τῷ περιπατεῖν τὸν χιτῶνα ἀνασυράμενος οὔρει. ὅπερ ἰδὼν αἴσωπος, καὶ τῶν ἱματίων ἐκείνου δραξάμενος ὄπισθεν, πρὸς ἑαυτὸν εἵλκυσε, καί φησι, τὴν ταχίστην με πώλησον, ἐπεὶ δραπετεύσω. καὶ ὁ ξάνθος, ἀνθ᾽ ὅτου; ὅτι φησὶν, οὐκ ἂν δυναίμην τοιούτῳ ὑπηρετεῖσθαι δεσπότῃ. εἰ γὰρ σὺ δεσπότης ὢν, καὶ μηδένα φοβούμενος, ὅμως ἄνεσιν οὐ παρέχεις τῇ φύσει, ἀλλὰ βαδίζων οὐρεῖς, εἰ τύχοι τὸν δοῦλον ἐμὲ πρός τινα σταλῆναι διακονίαν, κἂν τῷ μεταξὺ τῆς πορείας ἰόν δέ τι ἀπαιτῆσαι τὴν φύσιν, ἀνάγκη πάντως πετόμενόν με ἀποπατεῖν. καὶ ὁ ξάνθος, τοῦτό σε θορυβεῖ; τρία κακὰ βουλόμενος διαδρᾶναι, βαδίζων οὐρῶ. καὶ ὅς, ποῖα; κἀκεῖνος, ἐστί μοι, τὴν μὲν κεφαλὴν κατέκαυσεν ἂν ὁ ἥλιος, τοὺς δὲ πόδας τὸ τῆς γῆς ἔδαφος ὂν ἐκπεπυρωμένον, ἡ δὲ τοῦ οὔρου δριμύτης τὴν ὄσφρησιν ἂν ἐλυμήνατο. καὶ ὁ αἴσωπος, βάδιζε, πέπεικάς με. ἐπεὶ δὲ καὶ τῇ οἰκίᾳ ἐπέστησαν, ὁ ξάνθος παραγγείλας τῷ αἰσώπῳ μένειν πρὸ τοῦ πυλῶνος, ἐπειδὴ καθάρειον ὂν αὐτῷ τὸ γύναιον ᾔδει, καὶ οὐκ ἔχων ἐξαπίνης τοιοῦτον αἶσχος αὐτῇ φανῆναι, πεῖράν τινα καὶ πρὸς αὐτὴν ἀστείσηται. αὐτὸς δ᾽ εἰσελθὼν, λέγει, κυρία, οὐκέτι με τοὐντεῦθεν ὀνειδιεῖς τῆς θεραπείας, ἧς πρὸς τῶν θεραπαινίδων τῶν σῶν ἀπολαύω. ἤδη γὰρ κἀγὼ παῖδά σοι ἐπριάμην, ἐν ᾧ καὶ ὄψει κάλλος, οἷον οὔπω τεθέασαι, ὃς καὶ ἤδη πρὸ τοῦ πυλῶνος ἕστηκε. κἀκεῖνος μὲν ταῦτα. αἱ δέγε θεραπαινίδες ἀληθῆ νομίσασαι τὰ

λεχθέντα

ſum. Publicani uero diffuſi riſu,donato Xan/
tho uectigali,abierunt. Aeſopus igitur ſeque/
batur in domũ euntem Xanthum. Cum meri/
dianus aũt æſtus eſſet,Xanthus inter deambu
landũ pallium attollẽs mingebat:quod uidens
Aeſopus,ueſtibus illius prenſis,retro ad ſeipſũ
traxit,atq; inquit,q̃ celerrime me uende,quo/
niam fugiã.& Xanthus,quãobrem? quoniam
inquit,non poſſem tali ſeruire hero.ſi enim tu
qui herus es & neminẽ times,tamen relaxatio
nem non præbes naturæ, ſed eundo mingis:ſi
obtigerit ſeruum me ad aliquod mitti miniſte
riũ,& inter eundũ tale quid exigat natura,ne/
ceſſe omnino fuerit uolando cacare. Et Xan/
thus:hoc te turbat? tria mala uolẽs euitare,eũ/
do mingo. Et ille:quæ? Et hic:ſtãti mihi caput
perufsiſſet ſol,pedes uero terrę ſolũ torridum,
lotij aũt acrimonia olfactũ offendiſſet. Et Ae/
ſopus:uade,perſuaſiſti mihi. Poſtq̃ aũt domi
fuerũt,Xanthus iubens Aeſopo manere ante
ueſtibulũ,quoniam elegãtiuſculã eſſe ſibi mu/
lierculã ſciebat,neq; oportere ilico talẽ turpitu
dinem ei oſtẽdi,anteq̃ aliquis ipſi urbana dice
ret:ipſe aũt ingreſſus dicit:domina non etiam
poſthac obijcies miniſteriũ, quod mihi tuæ pe
diſſequæ præſtẽt. Iã eñ & ego puerũ tibi emi,
in quo uidebis pulchritudinẽ,qualem nunq̃ ui
diſti,qui & iam ante ueſtibulũ ſtat. Et ille qui/
dem hęc,pediſſequæ aũt uera exiſtimãtes quę
dicta

λεχθέντα, πρὸς ἀλλήλας οὐκ ἀγεννῶς ἠμφισβήτουν περὶ τοῦ, τίνι τούτων νυμφίος ὁ νεώνητος ἔσται. τῆς δὲ τοῦ ξάνθου γυναικὸς εἴσω κληθῆναι τὸν νεώνητον κελευσάσης, μία τῶν ἄλλων μᾶλλον ὀργῶσα, καὶ ὡς ἀρραβῶνα τὴν κλῆσιν ἁρπάσασα, τὸν νεώνητον ἐκδραμοῦσα ἐκάλει. κἀκείνου φαμένου, ἰδοὺ ἐγὼ πάρειμι. ἐκπλαγεῖσα, σὺ φησὶν εἶ; καὶ ὅς. ναί. κἀκείνη, ἀβάσκαντε, μὴ εἰσέλθῃς εἴσω, ἢ πάντες φύγωσι. καὶ μέν τοι ἢ ἄλλης ἐξελθούσης, καὶ ὡς εἶδεν αὐτὸν, παταχθείη σου φαμένης τὸ πρόσωπον, καὶ δεῦρο εἴσελθε, ἀλλὰ μὴ προσεγγίσῃς μοι. εἰσελθὼν ἔστη ἀντικρὺ τῆς δεσποίνης. ἡ δὲ, τοῦτον θεασαμένη, τὰς ὄψεις ἀπέστρεψε πρὸς τὸν ἄνδρα, φαμένη, πόθεν μοι τοῦτο τὸ τέρας ἤνεγκας; ἔκβαλε αὐτὸν τοῦ προσώπου μου. κἀκεῖνος, ἅλις σοὶ κυρία, μὴ ὑπόσκωπτε μου τὸν νεώνητον. ἡ δὲ, δῆλος εἶ ξάνθε μισήσας με, ἑτέραν ἀγαγέσθαι βουλόμενος, καὶ ἴσως αἰδούμενος φράσαι μοι, ὡς τῆς οἰκίας ἀναχωρήσω, τὸν κυνοκέφαλόν μοι τοῦτον κεκόμικας, ὡς ἂν τὴν αὐτοῦ δυσαναχετοῦσα λατρείαν, φύγω. δὸς οὖν μοι τὴν προῖκά μου καὶ πορεύσομαι. πρὸς ταῦτα τοῦ ξάνθου μεμψαμένου τὸν αἴσωπον, ὡς κατὰ μὲν τὴν ὁδὸν ἀστεῖα τινα φθεγξαμένου περὶ τῆς ἐν τῷ βαδίζειν οὐρήσεως, νυνὶ δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα μηδὲν λέγοντος, αἴσωπος ἔφη, βάλε αὐτὴν εἰς τὸ βάραθρον. καὶ ὁ ξάνθος, παῦε κάθαρμα, ἢ οὐκ οἶδας ὅτι ταύτην ὡς ἐμαυτὸν στέργω; ἢ ὁ αἴσωπος, ἐρᾷς τῆς γυναικός; κἀκεῖνος, πάνυ μὲν οὖν δραπέτα. καὶ πρὸς τοῦτο αἴσωπος κροτήσας εἰς τὸ μέσον τὸν πόδα, μεγάλως ἀνέκραξε, ξάνθος ὁ φιλόσοφος γυναικοκρατεῖται. καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν αὐτοῦ δέ-

σποίναν

dicta fuerant, inter ſe non mediocriter cõtende
bant, cui nam ipſarũ ſponſus nuper emptus fu
turus ſit. Xanthi uero uxore intro uocari noui
tium iubente mancipiũ, una ex alijs magis ac/
celerans, & ut arabonẽ uocationem arripiens,
nouitiũ ſeruũ egreſſa accerſebat. Et illo dicen/
te: ecce ego adſum, ſtupefacta, tu, inquit, es? Et
hic, næ. Et illa, Sine inuidia, ne ingrediaris in/
tro, & omnes fugiant. Et tamen & alia egreſſa
ac ut uidit ipſum, cædatur tua dicẽte facies, &
huc ingredere, ſed ne appropinques mihi: In/
greſſus ſtetit coram domina, quæ cum eum ui
diſſet, oculos auertit ad uirum, inquiens, unde
mihi hoc mõſtrũ attuliſti? abijce ipſum à facie
mea. Et ille, Satis tibi domina, ne meũ ſubmor/
de nouitiũ ſeruum. Hæc autẽ: uideris Xanthe
oſus me, aliã inducere uelle, & fortè dũ pudet
dicere mihi, ut tua domo abſcedã, canicipitem
mihi hunc apportaſti, ut eius ægre latura mini
ſteriũ, fugiam. da igitur mihi dotẽ meam, atq;
ibo. Ad hæc Xantho increpãte Aeſopũ tanq̃
in itinere urbana quædã locutũ de mictu inter
eundũ, nunc uero mulieri nihil dicentẽ, Aeſo/
pus ait, Proijce ipſam in barathrũ. Et Xãthus,
Tace ſcelus, an neſcis me hanc, ut meipſum, a/
mare? Et Aeſopus, Amas mulierculã? Et ille,
Admodũ quidem fugitiue. Et ad hoc Aeſopus
pulſato medio pede ualde exclamauit: Xãthus
philoſophus uxorius eſt, & uerſus ad ſuam do
minam

ἄποιναν ἔφη. σὺ ὦ δέσποινα ἐβούλου τὸν φιλόσοφον ὠνήσασθαί σοι δοῦλον, νέον, εὐσωματοῦντα, σφριγῶντα, ὅν ἔδει γυμνήν σε καὶ τῷ βαλανείῳ θεᾶσθαι, καί σοι προσπαίζειν τὰ εἰς αἰσχύνην τοῦ φιλοσόφου. εὖ εἰπεῖν δεῖ, χρυσοῦν ἐγώ σου φημὶ τὸ στόμα, τοιαῦτα λέγον. πολλαὶ μὲν ὀργαὶ κυμάτων θαλαττίων, πολλαὶ δὲ ποταμῶν, καὶ πυρὸς θερμοῦ πνοαί. δεινὸν δὲ πενία, δεινὰ δ' ἄλλα μυρία, πλὴν οὐδὲν οὕτω δεινόν, ὡς γυνὴ κακή. σὺ δ' ὦ δέσποινα φιλοσόφου γυνὴ οὖσα, ὑπὸ καλῶν νεανίσκων ὑπηρετεῖσθαι μὴ θέλε, μή πως ὕβριν τῷ ἀνδρί σου προστρίψῃς. ἡ δὲ ταῦτα ἀκούσασα, καὶ πρὸς μηδὲν ἀντειπεῖν δυνηθεῖσα, πόθεν ἄνερ φησὶ τὸ κάλλος τοῦτο τεθήρακας; ἀλλὰ καὶ λάλος ὁ σαπρὸς οὗτος φαίνεται, καὶ εὐτράπελος. διαλλαγήσομαι τοίνυν αὐτῷ. καὶ ὁ ξάνθος, αἴσωπε, διήλλακταί σοι ἡ σὴ δέσποινα. καὶ ὁ αἴσωπος εἰρωνευσάμενος, μέγα τι χρῆμά φησι τὸ πραῧναι γυναῖκα. καὶ ὁ ξάνθος, σιώπα τοὐντεῦθεν. ὠνησάμην γάρ σε εἰς δουλείαν, οὐκ εἰς ἀντιλογίαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ ξάνθος ἕπεσθαι τῷ αἰσώπῳ κελεύσας, πρός τινα τῶν κήπων ἧκεν ὠνησόμενος λάχανα. τοῦ δὲ κηπουροῦ δέσμην λαχάνων θερίσαντος, ἀνείληφεν αἴσωπος. τοῦ δὲ ξάνθου μέλλοντος ἤδη τῷ κηπουρῷ καταβάλλειν τὸ κέρμα, ὁ κηπουρός, ἔα κύριε, φησὶν, ἑνὸς προβλήματος παρὰ σοῦ δέομαι. καὶ ὁ ξάνθος, τίνος; καὶ ὅς, τί δήποτε τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ φυτευόμενα τῶν λαχάνων, καὶ πρὸς ἐπιμελῶς σκαλιζόμενά τε καὶ ἀρδευόμενα, βραδεῖαν ὅμως ποιεῖται τὴν αὔξησιν. οἷς δ' αὐτομάτη ἐκ γῆς ἡ ἀνάδοσις, καί τοι μηδεμιᾶς ἐπιμελείας ἀξιουμένοις, τούτοις ὀξυτέρα ἡ βλάστησις. ὁ μὲν

οὖν

minam,ait,Tu ô domina uelles philoſophum emiſſe tibi ſeruũ iuuenem,bono habitu,uigentem,qui te nudã in balneo ſpectaret, & tecum luderet in dedecus philoſophi? O Euripides, aureũ ego tuum inquam os,talia dicens,Multi impetus fluctuũ marinorũ,multi fluminum, & ignis calidi flatus, dura res paupertas, dura & alia infinita, tamen nihil æque durũ ut mulier mala. Tu uero ô domina philoſophi uxor à pulchris adoleſcẽtulis ſeruiri tibi noli,ne quo pacto cõtumeliam uiro tuo inflixeris. Illa hæc audiens, cum nihil contradicere poſſet, Vnde uir,inquit,pulchritudinẽ hanc uenatus es? ſed & loquax putridus hic uidetͬ,& facetus, reconciliabor igitur ei. Tum Xanthus,Aeſope,recõciliata eſt tibi tua hera. & Aeſopus ironice loquẽs, Magna res,inquit,placare mulierem. Et Xãthus, Tace poſthac,emi enim te ad ſeruiendum,nõ ad cõtradicendũ. Poſtera die Xãthus Aeſopo ſequi iuſſo,ad hortũ quendã iuit empturus olera. cum uero olitor faſciculũ olerum meſſuiſſet, accepit Aeſopus. Xantho aũt ſoluturo iam hortulano pecuniã,hortulanus,dimitte domine,inquit,unũ problema à te deſidero. & Xãthus,quid nã? tum ille: quid ita quę à me plantantͬ olera,ꝗuis diligẽter & fodiãtur & irrigentur,tardũ tamẽ ſuſcipiũt incrementũ: quibus uero ſpontanea è terra pullulatio,& ſi nulla cura adhibetͬ,ijs tamen celerior germinatio?

Xanthus

Euripides h… de mulier…

τὸ λαχάνου. holus.

οὖν ξάνθος, καί τοι φιλοσόφου τῆς ζητήσεως οὔσης, μηδὲν ἕτερον συννοήσας εἰπεῖν, τῇ θείᾳ προνοίᾳ τὴν τῶν πρὸς τοῖς ἄλλοις διοικεῖσθαί φησιν. ὁ δ' αἴσωπος· παρὼν γὰρ ἐγέλασε. καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ φιλόσοφος, πότερον γελᾷς, ἢ καταγελᾷς; καὶ ὁ αἴσωπος, καταγελῶ φησιν, ἀλλ' οὐ σοῦ, τοῦ δὲ διδάξαντός σε. ἃ γὰρ ὑπὸ θείας προνοίας γίνεται, ταῦθ' ὑπὸ σοφῶν ἀνδρῶν τυγχάνει τῆς λύσεως. προβαλοῦ τοίνυν ἐμὲ, κἀγὼ λύσω τὸ πρόβλημα. ἐν τούτῳ τοίνυν ὁ ξάνθος ἐπιστραφεὶς, λέγει πρὸς κηπωρῷ. ἥκιστα πάντων εὐπρεπές ἐστιν ὦ τᾶν, ἐμὲ τὸν ἐν τοσούτοις ἀκροατηρίοις διαλεχθέντα, τανῦν ἐν κήπῳ λύειν σοφίσματα. παῖς δέ μου οὑτοσὶ πολλῶν πεῖραν ἔχων ἀκολουθίας, τούτῳ προσαναθέμενος, τῆς λύσεως τεύξῃ τοῦ ζητουμένου. καὶ ὁ κηπωρὸς, οὗτος ὁ αἰσχρὸς γράμματα εἶδεν; οἴμοι τῆς δυστυχίας. ἀλλὰ φράσον ὦ λῷστε, εἰ τοῦ ζητουμένου τὴν διασάφησιν ἔγνωκας. καὶ ὁ αἴσωπος, ἡ γυνή φησιν ἐπειδὰν πρὸς δεύτερον γάμον ἔλθῃ, τέκνα ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς ἔχουσα, εἴπερ εὕροι καὶ τὸν ἄνδρα, τέκνα ἐκ τῆς προτέρας γυναικὸς τεκνοποιησάμενον, ἃ μὲν αὐτὴ τέκνα ἐπηγάγετο, τούτων μήτηρ ἐστίν. ἃ δ' εὗρεν ἐν τῷ ἀνδρὶ, τούτων ἐστὶ μητρυιά. πολλὴν οὖν ἐν ἑκατέροις ἐνδείκνυται τὴν διαφοράν. τὰ μὲν γὰρ ἐξ αὐτῆς, φιλοστόργως καὶ ἐπιμελῶς τρέφουσα διαγίνεται. τὰ δ' ἐξ ἀλλοτρίων ὠδίνων, μισεῖ, καὶ ζηλοτυπίᾳ χρωμένη, τὴν ἐκείνων τροφὴν περικόπτουσα, τοῖς ἑαυτῆς προστίθεται τέκνοις. τὰ μὲν γὰρ, φύσει ὡς οἰκεῖα φιλεῖ, ἀποστέργει δὲ τὰ τοῦ ἀνδρὸς ὡς ἀλλότρια. τὸν ἴσον δὴ καὶ ἡ γῆ τρόπον, τῶν μὲν αὐτομάτως ἐξ αὐτῆς φυομένων, μήτηρ ἐστὶν

Xanthus igitur, licet philosophi quęstio foret, cum nihil aliud sciret dicere, à diuina prouidē-tia & hoc inter cætera gubernari inquit. Aeso-pus uero (aderat enim) risit. Ad quem philoso phus: rides ne, an derides? & Aesopus: derideo inquit, sed non te, uerū qui te docuit. quę enim à diuina prouidentia fiunt, hæc à sapiētibus ui ris solutionem sortiuntur. oppone itaq; me, & ego soluam problema. Interim itaq; Xanthus conuersus inquit olitori: minime omnium de-cens est, ó amice, me qui in tantis auditorijs di-sceptauerim, nūc in horto soluere sophismata. Puero autem huic meo, qui consequentia mul torum callet, si proposueris, solutionem conse-queris quæsiti. Et olitor, Hic turpis literas no-uit, ô infelicitatem. Sed narra ô optime, si quę-siti declarationē nosti. Et Aesopus, Mulier, in-quit, cum ad secundas nuptias iuerit, liberis ex priore uiro susceptis, si uirum quoq; inuenerit filios ex priore uxore genuisse: quos ipsa filios adduxit, horum mater est: quos inuenit penes uirum, horum est nouerca. Multam igitur in utrisq; ostendit differentiam. Nam quos ex se genuit, amāter & accurate nutrire perseuerat: alienos uero partus odit, & inuidia utens, illo-rum cibū diminuens, suis addit filijs: illos enim natura quasi proprios amat: odio autem habet qui uiri sunt, quasi alienos. Eodem modo & terra, eorum quæ ipsa ex se genuit, mater

c est

x multo m[?] eget exp[?] tione.

ὠδῖν. ἃ δ' αὐτὸς ἐμφυτεύσεις, τούτων γίνεται μητρυιά. οὗ χάριν, καὶ μᾶλλον ὡς γνήσια τὰ οἰκεῖα τρέφει καὶ θάλπει. τοῖς δὲ παρὰ σοῦ φυτευομένοις, οὐ τοσαύτην ὡς νόθοις τὴν τροφὴν νέμει. ἐπὶ τούτοις ἡσθεὶς ὁ κηπωρὸς πιστεύσαις ἄν μοί φησιν, ὅτι με ἀμηχάνου λύπης, καὶ ἀδολεσχίας ἐκούφισας. ἄπιθι πρὸς οἶκον φέρων τὰ λάχανα. καὶ ὁσάκις σοι τούτων δεῖ, ὡς εἰς οἰκεῖον κῆπον βαδίζων λάμβανε. μεθ' ἡμέρας δὲ πάλιν εἰς τὸ βαλανεῖον ἐλθόντος τοῦ ξάνθου, καὶ τισὶν ἐντυχόντος ἐκεῖ τῶν φίλων, καὶ πρὸς τὸν αἴσωπον εἰρηκότος, εἰς τε τὴν οἰκίαν προσδραμεῖν, καὶ φακῆν εἰς τὴν χύτραν ἐμβαλόντα ἑψῆσαι, ἐκεῖνος ἀπελθὼν, κόκκον ἕνα φακῆς εἰς τὴν χύτραν ἕψει βαλών. ὁ δὲ δὴ ξάνθος ἅμα τοῖς φίλοις λουσάμενος, ἐκάλει τούτους συναριστήσοντας. προειπὼν μέντοι καὶ ὡς λιτῶς, ἐπεὶ φακῇ γάρ ἐσται τὸ δεῖπνον. καὶ ὡς μὴ δεῖν τῇ ποικιλίᾳ τῶν ἐδεσμάτων τοὺς φίλους κρίνειν, ἀλλὰ δοκιμάζειν τὴν προθυμίαν. τῶν δὲ εἰξάντων, καὶ πρὸς τὴν οἰκίαν ἀφικομένων, ὁ ξάνθος φησί, δὸς ἡμῖν ἀπὸ λουτροῦ πιεῖν αἴσωπε. τοῦ δ' ἐκ τῆς ἀποῤῥοίας τοῦ λουτροῦ λαβόντος καὶ ἐπιδεδωκότος, ὁ ξάνθος τῆς δυσωδίας ἀναπλησθεὶς, φεῦ τί τοῦτο φησὶν αἴσωπε; καὶ ὅς, ἀπὸ λουτροῦ ὡς ἐκέλευσας. τοῦ δὲ ξάνθου τῇ παρουσίᾳ τῶν φίλων τὴν ὀργὴν ἐπισχόντος, καὶ λεκάνην αὐτῷ παρατεθῆναι κελεύσαντος, αἴσωπος τὴν λεκάνην θεὶς ἵστατο. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ νίπτεις; κἀκεῖνος, ἐντέταλταί μοι ταῦτα ποιεῖν, ὅσα ἂν ἐπιτάξῃς. σὺ δὲ νῦν οὐκ εἶπας, βάλε ὕδωρ εἰς τὴν λεκάνην, καὶ νίψον τοὺς πόδας μου, καὶ θὲς τὰς ἐμβάδας, καὶ ὅσα ἑφεξῆς. πρὸς δὴ ταῦτα τοῖς φίλοις ὁ ξάνθος ἔφη. μὴ γὰρ

δοῦλον

eſt; quæ autem tu plantas, horum eſt nouerca. Huius rei gratia, quæ ſua ſunt, ut legitima magis nutrit, ac fouet: à te autem plantatis ut ſpurijs non tantum alimẽti tribuit. His delectatus olitor, Credideris mihi, inquit, ꝙ me graui ſollicitudine ac garrulitate leuaris. Abi gratis ferens olera, & quoties tibi his opus eſt, tanꝗ in proprium hortum uadens, accipe. Poſt dies aliquot rurſus in balneũ profecto Xantho, & quibuſdam ibi amicis inuentis, & ad Aeſopum loquuto, ut & in domũ curreret, & lentem in ollam iniectã coqueret, ille abiẽs granum unum lẽtis in ollam coquit iactum. Xãthus ergo unà cum amicis lotus uocauit hos compranſuros, pręfatus tamen & quod tenuis eſſet futura cœna, utpote ex lente, quodq; nõ oporteret uarietate ferculorũ amicos iudicare, ſed probare uoluntatẽ. His uero profectis, & in domũ ingreſſis, Xanthus inquit, Da nobis à balneo bibere Aeſope. Illo uero ex defluxu balnei accipiente & tradẽte, Xãthus fœtore repletus, Hem quid hoc, inqt, Aeſope? Et ille, A balneo, ut iuſsiſti. Xantho aũt pręſentia amicorũ iram cõpeſcente, & peluim ſibi apponi iubẽte, Aeſopus pelui appoſita ſtabat. Et Xanthus, Non lauas? Tum ille, Iuſſum eſt mihi ea facere, quæ iuſſeris: tu nunc non dixiſti, inijce aquã in peluim, & laua pedes meos, & pone ſoleas, & quæcunq; deinceps. Ad hęc igit amicis Xãthus ait, Nũ enim

δοῦλον ἐπείπερ εἶναι, οὐκ ἔστιν ὅπως, ἀλλὰ διδάσκαλον. ἀνακλιθέντων τοίνυν αὐτῶν, καὶ τοῦ ξάνθου τὸν αἴσωπον ἐρωτήσαντος, εἰ ἕψηται ἡ φακῆ, δοίδυκι λαβὼν ἐκεῖνος τὸν τῆς φακῆς κόκκον ἀνέδωκεν. ὁ δὲ ξάνθος λαβὼν, καὶ οἰηθεὶς ἕνεκεν τοῦ πεῖραν λαβεῖν τῆς ἑψήσεως τὴν φακῆν δέξασθαι, τοῖς δακτύλοις διατρίψας ἔφη, καλῶς ἕψηται, κόμισον. τοῦ δὲ μόνον τὸ ὕδωρ κενώσαντος ἐν τοῖς τρυβλίοις καὶ παραθέντος, ξάνθος, ποῦ ἐστιν ἡ φακῆ φησι. καὶ ὃς, ἔλαβες αὐτήν. καὶ ὁ ξάνθος, ἕνα κόκκον ἕψησας; καὶ ὁ αἴσωπος, μάλιστα. φακῆν γὰρ ἑνικῶς, ἀλλ' οὐ φακᾶς εἶπας, ὃ δὴ πληθυντικῶς λέγεται. ὁ μὲν οὖν ξάνθος ἀπορήσας τοῖς ὅλοις, ἄνδρες ἑταῖροι ἔφη, οὗτος εἰς μανίαν με περιτρέψει. εἶτα στραφεὶς πρὸς τὸν αἴσωπον. εἶπεν, ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω κακὲ δοῦλε τοῖς φίλοις ἐνυβρίζειν, ἀπελθὼν ὤνησαι πόδας χοιρείους τέτταρας, καὶ διὰ ταχέων ἑψήσας παράθες. τοῦ δὲ σπουδῇ τοῦτο ποιήσαντος, καὶ τῶν ποδῶν ἑψομένων, ὁ ξάνθος εὐλόγως θέλων τύψαι τὸν αἴσωπον, αὐτοῦ περί τι τῶν εἰς χρείαν ἀσχολουμένου, ἕνα τῶν ποδῶν ἐκ τῆς χύτρας λαθραίως ἀνελόμενος, ἔκρυψε. μετὰ μικρὸν δὲ καὶ ὁ αἴσωπος ἐλθὼν, καὶ τὴν χύτραν ἐπισκεψάμενος, ὡς τοὺς τρεῖς μόνους πόδας ἑώρακεν, συνῆκεν ἐπιβουλήν αὐτῷ τινα γεγονυῖαν. καὶ δὴ καταδραμὼν ἐπὶ τὴν αὐλὴν καὶ τοῦ σιτευομένου χοίρου ἕνα τῶν ποδῶν τῇ μαχαίρᾳ περιελὼν, καὶ τὰς τρίχας ψιλώσας, εἰς τὴν χύτραν ἔῤῥιψε, καὶ συνέψει τοῖς ἄλλοις. ξάνθος δὲ δείσας, μή πως αἴσωπος τὸν ὑφαιρεθέντα τῶν ποδῶν οὐχ εὑρὼν ἀποδράσῃ, αὖθις εἰς τὴν χύτραν αὐτὸν ἐνέβαλε. τοῦ δ' αἰσώπου τοὺς πόδας

εἰς τὸ

ſeruum emi? nullo modo, ſed magiſtrum. Diſcumbentibus itaq; ipſis, & Xantho Aeſopum rogante, an cocta ſit lens, cochleari acceptũ ille lentis granum tradidit. Xanthus accipiens, ac ratus gratia faciendi periculum coctionis lentem accepiſſe, digitis conterens ait, Bene cocta eſt, affer. Illo ſolum aquam uacuante in ſcutellas, & apponẽte: Xanthus, ubi eſt lens? inquit. Et is, Accepiſti ipſam. Et Xanthus, Vnum granum coxiſti? Tum Aeſopus, Magnopere. lentem enim ſingulariter dixiſti, non lentes, quod pluratiue dicitur. Xanthus ergo prorſus conſilij inops, Viri ſocij, ait, hic ad inſaniam me rediget. Deinde cõuerſus ad Aeſopum ait, Sed ne uidear improbe ſerue amicis iniurius, abiens eme pedes porcinos quatuor, & perceleriter coctos appone. Ab eo autem feſtine hoc facto ac dum pedes coquerentur, Xanthus iure uolens uerberare Aeſopũ, cum eſſet in re aliqua ad uſum occupatus, unum ex pedibus ex olla clanculum auferens, occulit. Paulo poſt autem & Aeſopus ueniens, & ollam perſcrutatus, ut tres ſolos pedes uidit, cognouit inſidias ſibi aliquas factas, & accurrens in ſtabulum, & ſaginati porci unum ex quatuor cultro amputans, & pilis nudans in ollam iecit, ac concoxit cum cæteris. Xãthus uero ueritus ne Aeſopus ſubreptum pedem non inueniẽs, fugeret, rurſus in ollam ipſum iniecit. Aeſopo autem in patinam

εἰς τὸ τρυβλίον κενώσαντος, καὶ πέντε τούτων ἀναφανέντων, ὁ ξάνθος, τί τοῦτο φησὶν αἴσωπε, πῶς πέντε; κἀκεῖνος, τὼ δύο χοίρω πόσους ἔχετον πόδας; καὶ ὁ ξάνθος, ὀκτώ. καὶ ὁ αἴσωπος, εἰσὶν οὖν ἐνταῦθοι πέντε καὶ ὁ σιτευόμενος χοῖρος νέμεται κάτω τρίπους. καὶ ὁ ξάνθος πάνυ βαρέως ἔχων, πρὸς τοὺς φίλους φησί. οὐχὶ μικρῷ πρόσθεν εἶπον, ὡς τάχιστά με πρὸς μανίαν οὗτος δὴ περιτρέψει; καὶ ὁ αἴσωπος, δέσποτα, οὐκ οἶδ' ὅτι τὸ ἐκ προσθέσεώς τε καὶ ἀφαιρέσεως εἰς τὸ κατὰ λόγον ποσὸν συγκεφαλαιούμενον, οὐκ ἔστιν ἁμάρτημα; ὁ μὲν οὖν ξάνθος μηδεμίαν αἰτίαν εὐπρόσωπον εὑρηκὼς μαστιγῶσαι τὸν αἴσωπον, ἡσύχασε. τῇ δ' ὑστεραίᾳ τῶν σχολαστικῶν τις πολυτελὲς εὐτρεπίσας δεῖπνον, σὺν ἄλλοις σχολαστικοῖς καὶ τὸν ξάνθον ἐκεκλήκει. εὐωχουμένων οὖν, ὁ ξάνθος μερίδας ἐκ τῶν παρακειμένων ἀνελόμενος ὑπαλέκτους, καὶ τῷ αἰσώπῳ ὄπισθεν ἐφεστῶτι δοὺς, τῇ εὐνοούσῃ μοι, φησὶ πρὸς αὐτὸν, ταῦτα ἐπίδος ἀπελθών. ὁ δ' ἀπιὼν, καθ' ἑαυτὸν ἐνενόει, νῦν καιρὸς τίσασθαί μου τὴν δέσποιναν, ἀνθ' ὧν με ἡνίκα νεώνητος ἦλθον ἔσκωπτεν. ὄψεται τοίνυν εἰ τῷ δεσπότῃ μου εὐνοεῖ. ἀφικόμενος οὖν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ καθίσας ἐν τῷ προδόμῳ, καὶ τὴν δέσποιναν ἐκκαλέσας, τὴν σπυρίδα τῶν μερίδων ἔμπροσθεν αὐτῆς τέθεικε, καὶ φησί, δέσποινα, ταῦτα πάντα ὁ δεσπότης πέπομφεν οὐ σοί, ἀλλὰ τῇ εὐνοούσῃ. καὶ τὴν κύνα καλέσας, καὶ εἰπὼν, ἐλθὲ λύκαινα φάγε, σοὶ γὰρ ὁ δεσπότης ταῦτα ἐπέταξεν δοθῆναι, ἀνὰ μέρος τῇ κυνὶ πάντα παρέβαλε. μετὰ δὲ τοῦτο πρὸς τὸν δεσπότην πάλιν ἐλθὼν, καὶ ἐρωτηθεὶς εἰ τῇ εὐνο-

οὔσῃ

n. ollam
pedes euacuante, ac quinq; his apparentibus, Xanthus, quid hoc? inquit, Aesope: quomodo quinq;? Et ille, Duo porci quot habent pedes? Et Xanthus, Octo. Tum Aesopus, Sunt ergo hic quinq;, & saginatus porcus inferius tripes pascitur. Et Xanthus admodũ moleste ferens, amicis inquit, Nonne paulo ante dixi, q celerrime hic me ad insaniam rediget? Et Aesopus, Here nosti id, quod ex additione & subductione in quantitatem secundum rationalem summam colligitur, nõ esse errorem? Xanthus igitur nullam causam honestam inueniens uerberandi Aesopum, quieuit. Postridie aũt ex scholasticis quidam sumptuosam apparans cœnã, cum alijs discipulis & Xanthũ inuitauit. Cœnantibus igitur Xanthus partes ex appositis accepit electas, & Aesopo pone stanti dedit, Beneuolæq; meæ, inquit ei, hæc trade abiens. Ille uero decedens secum cogitabat, nunc occasio est ulcisci meam dominam, propterea quòd me cum nouitius ueni, cauillata est. Videbit igitur an hero meo bene uelit. Profectus itaq; in domum, & sedens in uestibulo, & hera accita sportulam partiũ coram ipsa posuit, ac inquit, Hera hæc omnia herus misit, non tibi, sed beneuolæ: & cane uocata, atq; dicto, Veni Lycæna, comede, tibi enim herus hæc iussit dari, particulatim cani omnia proiecit. At post hoc ad herum regressus, & rogatus an bene-

λύκαι
Canis nom

ὅσα δέδωκε πάντα. πάντα φησί, καὶ ἐνώπιον ἐμοῦ πάντα κατέφαγε. τοῦ δὲ ἐπανερομένου, καὶ τί ποτε ἄρα ἐσθίουσα ἔλεγεν; ἐκεῖνος, ἐμοὶ μὲν φησὶν οὐδοτιοῦν εἴρηκε, καθ' ἑαυτὴν δέ σοι χάριτας ᾔδει. ἡ μέν τοι γυνὴ τοῦ ξάνθου συμφορὰν τὸ πρᾶγμα οἰησαμένη ἅτε δὴ δευτέρα τῆς κυνὸς ἐλεγχθεῖσα τῇ πρὸς τὸν ἄνδρα εὐνοίᾳ, καὶ ἐπειποῦσα ἥμιν μηκέτι τοῦ λοιποῦ συνοικήσειν αὐτῷ, εἴσω παρελθοῦσα τοῦ κοιτῶνος ἐθρήνει. τοῦ δὲ πότου προκόπτοντος, καὶ ζητημάτων πρὸς ἀλλήλους προτεινομένων, καὶ ἑνὸς αὐτῶν ἀπορήσαντος πηνίκα ἂν γένοιτο μεγάλη ἐν ἀνθρώποις ταραχή, αἴσωπος ὄπισθεν ἑστὼς εἶπεν, ἡνίκα ἂν οἱ νεκροὶ ἀνιστάμενοι, τὰ ἑαυτῶν ἀπαιτήσωσι κτήματα. καὶ οἱ σχολαστικοὶ γελάσαντες ἔφασαν, νοήμων ἐστὶν ὁ νεώνητος. ἑτέρου δὲ πάλιν προθέντος, ὅτου χάριν τὸ μὲν πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἑλκόμενον οὐ βοᾷ, ὁ δὲ χοῖρος ὅτι μάλιστα κράζει, αἴσωπος αὖθις ἔφη, ὅτι τὸ μὲν πρόβατον κατὰ τὸ εἰωθὸς ἀμελγόμενον, ἢ τὸ τοῦ πόκου βάρος ἀποτιθέμενον, σιγῇ ἕπεται. διὸ καὶ ὑποσκελιζόμενον καὶ τὸν σίδηρον ὁρῶν, οὐδὲν δεινὸν ὑποπτεύει, ἀλλ' ἐκεῖνα τὰ συνήθη καὶ μόνα δοκεῖ πείσεσθαι. ὁ δὲ χοῖρος ἅτε δὴ μήτ' ἀμελγόμενος, μήτε κειρόμενος, μὴ δὲ συνειδὼς ἑαυτῷ πρός τι τῶν τοιούτων ἑλκόμενος, ἀλλ' ὅτι τῶν σαρκῶν αὐτοῦ μόνων ἐστὶ χρεία, εἰκότως βοᾷ. τούτων οὕτω ῥηθέντων, οἱ σχολαστικοὶ πάλιν ἐπήνεσαν αὐτὸν, τραπέντες εἰς γέλωτα. παυσαμένου μέν τοι τοῦ πότου, καὶ τοῦ ξάνθου πρὸς τὴν οἰκίαν ἀπονοστήσαντος, καὶ τῇ γυναικὶ συνήθως ὁρμήσαντος προσλαλεῖν, ἐκείνη τοῦτον ἀποστραφεῖσα, φησί. μή μου πλησίον

γένῃ

uolæ dederit omnia. Omnia, inquit, & coram me omnia comedit. Illo uero iterum rogãte, & quid nam edens ait? Et is, Mihi quidem nihil quidquã dixit, sed secum tibi gratias habebat. Vxor tamen Xanthi eã rem calamitosam esse arbitrata, tanq̃ secũda cani redarguta erga uirũ beneuolentia, ac subdens certe non amplius in posterum cohabitaturã cum eo, ingressa cubiculum plorabat. Potu autem procedente, & quæstionibus alternis propositis, ac uno ex ipsis ambigente, quando futura esset ingens inter homines turbatio, Aesopus ponè stans ait: Cum resurrexerint mortui, repetẽtes quę possederint. Et scholastici ridendo dixerunt: Ingeniosus est nouitius hic. Alio uero rursus proponente, quam ob rem ouis ad cædem tracta, non exclamat, sus autem quàmmaxime uociferatur: Aesopus rursus ait, Quoniam ouis assueta mulgeri, aut etiam uelleris onus deponere, tacite sequitur. Ideo etiam pedibus arrepta, & ferrum uidens, nihil graue suspicatur, sed illa familiaria & sola uidetur passura. Sed sus, ut qui neq; mulgetur, neq; tondetur, neq; nouit ad horum aliquid trahi, sed carnes suas tãtum usui esse, merito uociferatur. His sic dictis, discipuli rursus laudauerũt ipsum uersi in risum. Finito conuiuio, & Xantho in domum reuerso, & uxorem pro more aggresso adloqui, illa ipsum auersata inquit, Ne mihi propinquus

 fias

γυνή. δός μοι τὴν προῖκά μου, καὶ ἀπελεύσομαι. οὐδὲν γὰρ ἂν μείναιμι σὺν σοὶ τὸ ἐντεῦθεν. σὺ δ' ἀπελθὼν τὴν κύνα κολάκευε, ᾗ πέπομφας τὰς μερίδας. καὶ ὁ ξάνθος ἐκπλαγεὶς λέγει. οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἤρτυσέ μοί τι κακὸν πάλιν αἴσωπος. καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα φησι. κυρία, ἐμοῦ πεπωκότος σὺ μεθύεις; τίνι τὰς μερίδας πέπομφα, οὐχὶ σοί; μὰ δί', ἐμοὶ μὲν οὔ, φησὶν ἐκείνη, τῇ δὲ κυνί. καὶ ὁ ξάνθος τῷ αἰσώπῳ κληθέντι φησί, τίνι δέδωκας τὰς μερίδας; κἀκεῖνος τῇ εὐνοούσῃ σοί. καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα ὁ ξάνθος, οὐδὲν ἔλαβες; κἀκείνη, οὐδέν. καὶ ὁ αἴσωπος, τίνι γὰρ ἐκέλευσας δέσποτα τὰς μερίδας δοθῆναι; κἀκεῖνος, τῇ εὐνοούσῃ μοι. καὶ ὁ αἴσωπος τὴν κύνα φωνήσας, αὕτη σοι φησὶν εὐνοεῖ. ἡ γὰρ γυνὴ κἂν εὐνοεῖν λέγηται, ἀλλ' ἐπ' ἐλαχίστῳ ἀλγήσασα, ἀντιλέγει, λοιδορεῖται, ἀναχωρεῖ. τὴν μέν τοι κύνα τύψον, ἀπέλασον, καὶ οὐκ ἀναχωρήσειεν ἄν, ἀλλ' ἐπιλαθομένη πάντων, αὐτίκα φιλοφρόνως σαίνει καὶ σὺν χάριτι τὸν δεσπότην. ἔδει σε οὖν εἰπεῖν δέσποτα, τῇ γυναικὶ τὰς μερίδας κόμισον, καὶ μὴ τῇ εὐνοούσῃ. καὶ ὁ ξάνθος, ὁρᾷς κυρία ὡς οὐκ ἐμὸν τὸ ἁμάρτημα, ἀλλὰ τοῦ κομίσαντος; ἀνάσχου τοιγαροῦν, καὶ οὐκ ἀπορήσω προφάσεως, δι' ἣν αὐτὸν μαστιγώσω. τῆς δὲ μὴ πειθομένης, ἀλλὰ λάθρα πρὸς τοὺς ἑαυτῆς γονεῖς ἀποχωρησάσης, αἴσωπος εἶπεν, οὐκ ὀρθῶς εἶπον ὦ δέσποτα, ὡς ἡ κύων σοι μᾶλλον εὐνοεῖ, καὶ οὐχ ἡ ἐμὴ δέσποινα; ἡμερῶν δέ τινων παρῳχηκυιῶν, καὶ τῆς γυναικὸς ἀδιαλλάκτου μενούσης, καὶ τοῦ ξάνθου τῶν προσηκόντων τινὰς ὡς αὐτὴν, ὡς ἂν ὑποστρέψειεν οἴκαδε, πέμψαντος, τῆς δὲ μὴ ὑπείκειν

θελούσης

sias, da mihi dotem meam, & abibo: non enim manserim tecum posthac. Tu autem abiẽs cani adulare, cui misisti partes. Et Xãthus stupefactus ait, Non potest aliquo modo non condiuisse mihi mali aliquid rursus Aesopus. & uxori inquit: domina num me poto, tu ebria es? cui partes misi, nonne tibi? Non per Iouem, mihi quidẽ minime, inquit illa, sed cani. Et Xãthus Aesopo accito inquit, Cui dedisti partes? Et ille, Beneuolæ tuæ. Et uxori Xanthus, Nihil accepisti? Et illa: nihil. Et Aesopus, Cui enim iussisti here partes dari? Et ille: beneuolæ meæ. Et Aesopus cane uocata: hęc tibi, inq̃t, bene uult. nam mulier etsi bene uelle dicatur, tamẽ minima quaq; recula offensa contradicit, conuiciatur, abit. Canẽ tamen uerberato, expellito, non tamen discedet, sed oblita omnium, statim benigne blãditur & cum gratia hero. Oportebat igitur dicere here, uxori has partes ferto, & nõ beneuolæ. Et Xanthus, Vides domina non meam esse culpam, sed eius qui tulit? tolera itaque, nec deerit mihi occasio, qua eum uerberem. Illa uero non credente, uerum clàm ad suos parentes regressa, Aesopus inquit, Non recte dixi, ô here, canem tibi magis bene uelle, quàm meam heram? Diebus autem aliquot præteritis, & uxore irreconciliata manente, & Xantho affines quosdam ad ipsam, ut reuerteretur domum mittente, illa uero cum cedere nollet

θελούσης, καὶ τοῦ ξάνθου δι' αὐτὴν εἰς ἀθυμίαν πεσόντος, αἴσωπος προσελθὼν αὐτῷ φησι, μὴ ἀνιῶ δέσποτα. ἐγὼ γὰρ αὐτὴν αὔριον ἥκειν αὐθαίρετον, καὶ ἀπαράλλακτον δράσω πρὸς σέ. καὶ λαβὼν κέρμα, πρὸς τὴν ἀγορὰν ἦλθεν, καὶ ὠνησάμενος χῆνας καὶ ὄρνιθας, καὶ ἀλλ' ἄττα τῶν πρὸς εὐωχίαν ἐπιτηδείων, βαδίζων τὰς οἰκίας περιενόστει. παρῄει τοίνυν καὶ τὴν τῆς αὐτοῦ δεσποίνης γεννητόρων οἰκίαν, μήτε ταύτην εἰδέναι προσποιούμενος ἐκείνων τυγχάνουσαν, μήτε μὴν ἐν αὐτῇ τὴν δέσποιναν μένουσαν. καὶ δή τινι τῶν τῆς οἰκίας ἐκείνης ἐντυχὼν ἠρώτα εἴ τι τοῦ εἰς γάμους χρησίμων οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν ἔχοιεν αὐτῷ πωλῆσαι. τοῦ δὲ, καὶ τίς τούτων ἔχει τὴν χρείαν πυθομένου, ξάνθος φησὶν ὁ φιλόσοφος. αὔριον γὰρ γυναικὶ μέλλει συνάπτεσθαι. τοῦ δὲ ἀναβάντος, καὶ τῇ γυναικὶ ταῦτα τοῦ ξάνθου ὡς ἤκουσεν ἀναγγείλαντος, ἐκείνη σὺν δρόμῳ, καὶ σπουδῇ πρὸς τὸν ξάνθον ἦλθεν αὐτίκα, καὶ αὐτοῦ κατεβόα λέγουσα πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ταῦτα, ὡς οὐκ ἂν ἐμοῦ ζώσης ὦ ξάνθε ἑτέρᾳ γυναικὶ δυνηθήσῃ συναρμοσθῆναι. καὶ οὕτως ἔμεινεν αὐτοῦ τῆς οἰκίας δι' αἴσωπον, ὡς καὶ δι' ἐκεῖνον ἀπῆρε. μετὰ δ' ἡμέρας πάλιν τινὰς, καλέσας ὁ ξάνθος σχολαστικοὺς εἰς ἄριστον, τῷ αἰσώπῳ φησὶν, ὀψώνησον ἀπελθὼν πᾶν ὅ,τι χρηστότατόν τε καὶ βέλτιστον. ὁ δὲ ἀπιὼν, καθ' ἑαυτὸν ἔλεγεν, ἐγὼ διδάξω τὸν δεσπότην μὴ μωρὰ διατάττεσθαι. γλώττας οὖν μόνας ὑείους πριάμενος καὶ ἑτοιμάσας ἀνακλινθεῖσι, γλῶτταν ὀπτὴν ἑκάστῳ σὺν ὀξυγάρῳ παρέθηκε. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐπαινεσάντων ὡς φιλοσόφου τὸ πρῶτον ἔδεσμα, διὰ τὴν τῆς γλώττης πρὸς τὸν λόγον ὑπηρεσίαν,

πάλιν

nollet, & inde Xanthus in mœrore esset, Aesopus adiens ad eum inquit, Ne te afflictes here, ego enim eam cras uenire sponte & citissime faciam ad te. Et accepta pecunia in forum iuit, ac emptis anseribus, & gallinis, & alijs quibusdam ad conuiuium idoneis, ambulans domos circuibat: transibat igitur & ante domũ parentum heræ suæ, ignorare simulans illorum esse, & in ea heram manere. Et cum in quendam ex domo illa incidisset, rogabat, an aliquid ad nuptias utile domestici possent sibi uendere. Illo autem, & cui opus est rogitante: Xantho, inquit, philosopho: cras enim uxori copulandus est. Eo uero ascendente, & uxori hæc Xanthi ut audiuit renunciante, illa cursim & propere ad Xanthum iuit statim, & contra ipsum clamabat, dicens inter alia & hæc: Non me uiuente, ô Xanthe, alteri uxori coniungi poteris. Et sic mansit in domo per Aesopum, quemadmodum propter illum discesserat. Post rursus dies aliquot, inuitans Xanthus discipulos ad prandium, Aesopo inquit: I, eme optimum quodq; & præstantissimum. Ille inter eundum secum dicebat: ego docebo herum non stulta mandare. Cum linguas igitur solum suillas emisset & apparasset discumbentibus, linguam assatam singulis cum salsamento apposuit. Discipulis laudantibus ut philosophicum primum ferculum, propter linguę ad loquutionẽ ministeriũ: rursus

πάλιν Αἴσωπος ἑφθὰς γλώττας παρέθηκε. καὶ αὖθις αὖ βρώματος αἰτηθέντος ἄλλου καὶ ἄλλου, ὁ δ' οὐδὲν ἕτερον ὅτι μὴ γλώττας προυτίθει. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐπὶ τῷ ταυτῷ τῆς τροφῆς ἀγανακτησάντων, μέχρι τίνος γλώττας εἰπόντων, καὶ ὡς ἡμεῖς δι' ἡμέρας γλώττας ἐσθίοντες τὰς ἡμετέρας ἠλγήσαμεν, ὁ Ξάνθος φησὶ πρὸς ὀργὴν, οὐδέν σοι πάρεστιν ἕτερον Αἴσωπε; καὶ ὅς, οὐ δῆτα. κἀκεῖνος, οὐκοῦν ἐνετειλάμην σοι κατάρατον ἀνθρώπιον πᾶν ὅ,τι χρηστότατόν τε καὶ ἄριστον ὀψωνῆσαι; καὶ ὁ Αἴσωπος, πολλάς ὁμολογῶ σοι τὰς χάριτας μεμφομένῳ με φιλοσόφων ἀνδρῶν παρόντων. τί αὖ οὖν γένοιτο γλώττης χρηστότερόν τε καὶ βέλτιον ἐν τῷ βίῳ; πᾶσα γὰρ παιδεία καὶ φιλοσοφία δι' αὐτῆς παιδεύεται καὶ διδάσκεται, δι' αὐτῆς δόσεις, λήψεις, ἀγοραί, ἀσπασμοί, εὐφημίαι, μοῦσαι πᾶσαι. δι' αὐτῆς γὰρ συγκροτοῦνται γάμοι. πόλεις ἀνορθοῦνται. ἄνθρωποι διασώζονται. καὶ συνελόντι φάναι, δι' αὐτῆς ἅπας ὁ βίος ἡμῶν συνέστηκεν. οὐδὲν ἄρα τῆς γλώττης ἄμεινον. ἐπὶ τούτοις οἱ σχολαστικοὶ τὸν μὲν Αἴσωπον ὀρθῶς λέγειν φάμενοι, ἡμαρτηκέναι δὲ τὸν διδάσκαλον, διεληλύθασιν ἕκαστος ἐπ' οἴκου. τῇ δ' ὑστεραίᾳ πάλιν αἰτιωμένων αὐτῶν τὸν Ξάνθον, ἐκεῖνος ἀπελογεῖτο μὴ κατὰ γνώμην αὐτοῦ ταῦτα γεγονέναι, ἀλλὰ τοῦ ἀχρείου δούλου τῇ κακουργίᾳ. σήμερον δὲ διαμείψει τὸ δεῖπνον. κἀγὼ δὲ παρόντων ὑμῶν αὐτῷ διαλέξομαι. καὶ καλέσας αὐτὸν, πᾶν ὅ,τι φαυλότατόν τε καὶ χείριστον ὀψωνῆσαι κελεύει, ὡς τῶν σχολαστικῶν σὺν αὐτῷ δειπνησόντων. ὁ δὲ, μηδὲν διαταραχθεὶς, πάλιν γλώσσας ἐπρίατο. καὶ ἑτοιμάσας, ἀνακλιθεῖσι παρέθηκεν. οἱ δὲ, πρὸς ἀλλήλους ὑπεφώνουν

rursus elixas Aesopus linguas apposuit, atque iterum etiã ferculo alio atq; alio petito, ille ni/
hil aliud q̃ linguas proponebat. Discipulis au/
tem eodem subinde cibo repetito indignatis, quousq; linguas inquientibus, quippe nos per diem linguas edendo, nostras doluimus, Xan/
thus inquit iratus, Nihil aliud tibi est Aesope? Et is, Non certe. Tum ille, Nonne mãdaui tibi sordidissime homule, optimũ quodq; & præ/
stantissimũ obsonari? Et Aesopus, Multas ha/
beo tibi gratias increpanti me philosophis præsentibus. Quid igitur fuerit lingua melius & prestãtius in uita? omnis enim doctrina & philosophia per ipsam monstratur ac traditur. Per ipsam dationes, acceptiones, fora, salutatiões, benedicentię, musa omnis. Per ipsam celebrantur nuptiæ, ciuitates erigũtur, homines seruantur; & ut breuiter dicã, p ipsam tota uita nostra cõsistit. nihil ergo lingua melius. Ob hæc discipuli Aesopũ recte loqui dicẽtes, aberrasse uero magistrũ, abiere singuli in domũ. Postridie rursus accusantib. ipsis Xãthũ, ille respõdebat, nõ secundũ uolũtatẽ suã hęc fuisse, sed inutilis serui nequitia, hodie aũt pmutabit cœnã, & ipse præsentibus uobis cũ eo colloquar. Ac uocato eo, uilissimũ quodq;, & pessimum obsonari iubet, quod discipuli secum forent cœnaturi. Ille autẽ nihil mutatus, rursus linguas emit, & ap/
paratas discũbẽtibus apposuit. Hi inter se sub/
murmu

φάγωσιν, χοίρειαι πάλιν γλῶσσαι. καὶ μετὰ μικρὸν αὖθις γλώττας παρέθηκε, καὶ μάλα αὖθις καὶ αὖθις. τοῦ ξάνθου δὲ δυσαναχετήσαντος, καὶ τί τοῦτο αἴσωπε εἰρηκότος, μὴ πάλιν ἐνετειλάμην σοι πᾶν ὅ,τι χρηστότατόν τε καὶ βέλτιστον ὀψωνῆσαι, οὐχὶ πᾶν ὅ,τι φαυλότατόν τε καὶ χείριστον; ὁ δὲ, καὶ τί ποτε χεῖρον τῆς γλώττης ὦ δέσποτα; οὐ πόλεις δι' αὐτὴν καταπίπτουσιν; οὐκ ἄνθρωποι δι' αὐτὴν ἀναιροῦνται; οὐ ψεύδη πάντα καὶ βλασφημίαι καὶ ἐπιορκίαι διὰ ταύτης περαίνονται; οὐ γάμοι καὶ ἀρχαὶ καὶ βασιλεῖαι δι' αὐτὴν ἀνατρέπονται; οὐχ ὡς κεφάλαιον εἰπεῖν, ὁ βίος δι' αὐτῆς ἅπας μυρίων πλημμελημάτων γέμει; ταῦτα τοῦ αἰσώπου φαμένου, τῶν τις συνανακειμένων τῷ ξάνθῳ φησὶν, οὗτος εἰ μὴ πάνυ σεαυτὸν ἀσφαλίσῃ, οὐκ ἂν ἄπορος εἴη μανίας ἀφορμή σοι γενέσθαι. οἵα γὰρ ἡ μορφὴ, τοιάδε καὶ ἡ ψυχή. καὶ ὁ αἴσωπος πρὸς αὐτὸν, σύ μοι δοκεῖς ἄνθρωπε κακεντρεχής τις καὶ περίεργος εἶναι, δεσπότην παροξύνων κατὰ οἰκέτου. καὶ ὁ ξάνθος πρὸς ταῦτα, προφάσεως ἐφιέμενος μαστιγῶσαι τὸν ἄνθρωπον, δραπέτα φησὶν, ἐπεὶ περίεργον εἶπας τὸν φίλον, δεῖξόν μοι ἀπερίεργον ἄνθρωπον ἀγαγών. ἐξελθὼν τοίνυν τῇ ἐπιούσῃ ὡδὶ τῆς λεωφόρου ὁ αἴσωπος, καὶ τοὺς παριόντας περισκοπῶν, ὁρᾷ τινα ἐφ' ἑνὸς τόπου ἱκανὸν χρόνον καθίσαντα, ὃν καὶ δοκιμάσας καθ' αὑτὸν ἀπράγμονά τινα, καὶ ἁπλοῦν εἶναι, προσελθών φησιν, ὁ δεσπότης σε καλεῖ σὺν αὐτῷ ἀριστῆσαι. καὶ ὁ ἄγροικος ἐκεῖνος μηδὲν περιεργασάμενος, μή τε τίς ὢν ὑπὸ τίνος καλεῖται, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ σὺν αὐτοῖς ὑποδήμασι φαύλοις οὖσιν ἀνέπεσεν. ὁρωμένου δὲ

τοῦ ξάνθου

murmurabāt,porcinæ rurſus linguæ. Et paulo poſt iterū linguas appoſuit, & ualde iterū atq; iterū. Xātho aūt iniquo animo ferēte,& quid hoc Aeſope dicente, Num rurſus mādaui tibi optimū quodq; & præſtātiſsimū obſonari? ac non potius uiliſsimū quodq;, & peſsimū? Ille aūt,& quid unq; peius lingua ô here? nōne urbes per ipſam corruūt? Nō homines per ipſam interficiūtur, nō mēdacia omnia,& maledicta, & periuria per ipſam perficiunt? nō nuptię & principatus & regna per ipſam euertunt? nō, ut ſūmatim dicā, uita omnis p ipſā infinitorū errorū referta eſt? Hæc Aeſopo dicēte, qdā ex diſcūbētibus unà, Xantho inqt: Hic, niſi ualde te ipſū munieris, nō dubia erit inſaniæ cauſa tibi. qualis em̄ forma, talis & anima. Et Aeſopus ad eū, tu mihi uideris ô homo prauus quidā & curioſus eſſe, herū irritās contra ſeruū. Et Xanthus ad hęc, cauſam cupiēs uerberādi hominē, Fugitiue, inqt quoniā curioſum dixiſti amicū, oſtēde mihi incurioſum hominem adductum. Egreſſus igit̄ poſtridie in plateam Aeſopus,& eos qui præteribāt circūſpiciens, uidet quendā in loco quodā diu ſedentem, quem iudicans ſe cum ocioſum & ſimplicem eſſe, accedens inquit, Herus te inuitat ſecum pranſurū. Et ruſticus ille nihil ſciſcitatus, neq; quis eſſet à quo inuitaretur, ingreſſus eſt in domum,& cum ipſis calceis ut erant uiles, diſcubuit. Rogāte autem

τοῦ ξάνθου, τίς οὗτος; αἴσωπος εἰπών, ἀπερίεργος ἄνθρωπος. καὶ ὁ ξάνθος εἰς οὓς εἰπὼν τῇ γυναικὶ συνυποκρίνασθαι αὐτῷ, καὶ ὅπερ ἂν αὐτὸς ἐπιτάττῃ, ποιεῖν, ὡς ἂν εὐπροσώπῳ λόγῳ πληγὰς τῷ αἰσώπῳ ἐντείνειν· εἶτα ἐν ἐπηκόῳ πάντων φησί, κυρία, ὕδωρ ἐπὶ τῆς λεκάνης βαλοῦσα, τοὺς πόδας τοῦ ξένου νίψον. διενοεῖτο γὰρ καθ' αὑτόν, ὡς πάντως ὁ μὲν ξένος εὐλαβηθήσεται, ὁ δ' αἴσωπος ὡς ἐκείνου περιέργου φανέντος, πληγὰς λήψεται. ἡ μὲν οὖν βαλοῦσα τὸ ὕδωρ εἰς τὴν λεκάνην, ᾔει τοὺς πόδας τοῦ ξένου νίψουσα. ὁ δὲ γνοὺς ταύτην οὖσαν τὴν τοῦ οἴκου δεσπότιν, καθ' ἑαυτὸν εἶπε, τιμῆσαί με πάντως βούλεται, καὶ τούτου δὲ χάριν αὐτοχειρίᾳ τοὺς πόδας μου βούλεται νίψαι, ἐπεὶ θεραπαινίσιν ἔχων ἂν τοῦτ' ἐπιτάξαι. προτείνας οὖν τοὺς πόδας, νίψον κυρία, φησί. καὶ νιψάμενος ἀνεκλίνθη. τοῦ δὲ ξάνθου κελεύσαντος οἶνον τῷ ξένῳ δοθῆναι πιεῖν, πάλιν ἐκεῖνος διελογίσατο καθ' αὑτόν, ὡς αὐτοὺς μὲν τὸ πρότερον ἔδει πιεῖν, ἐπεὶ δ' οὕτως αὐτοῖς ἔδοξεν, οὐδὲν ἔργον ἐμοὶ τὰ τοιαῦτα ἐρευνᾶν, καὶ λαβὼν ἔπιεν. ἀριστούντων δέ, καί τινος ἐδέσματος τῷ ξένῳ παρατεθέντος, κἀκείνου ἡδέως ἐσθίοντος, ὁ ξάνθος τῷ μαγείρῳ ὡς κακῶς τοῦτο ἀρτύσαντι ἐνεκάλει. καὶ μέν τοι καὶ ἀποδυθέντι πληγὰς ἐνεφόρει. ὁ δ' ἀγροιώτης καθ' αὑτὸν ἔλεγε, τὸ μὲν ἔδεσμα ἄριστα ἕψηται, καὶ οὐδενὸς αὐτῷ δεῖ πρὸς τὸ καλῶς ἔχειν. εἰ δὲ καὶ δίχα προφάσεως βούλεται τὸν αὐτοῦ δοῦλον μαστιγοῦν ὁ οἰκοδεσπότης, τί πρὸς ἐμέ; τοῦ δὲ ξάνθου ἀχάλλοντος καὶ οὐχ ἡδέως διακειμένου, ἐπεὶ μηδὲν ὁ ξένος περιειργάζετο, τέλος πλακοῦντες ἠνέχθησαν. ὁ δὲ ξένος ἅτε δὴ μήπω πλα-

κοῦντος

Xantho, quis hic? Aeſopus ait: incurioſus homo. Et Xanthus in aurē fatus uxori, ut ſibi obſequeretur, & quod ipſe iuſſerit faceret, ut honeſta ratiōe plagas Aeſopo inferret, deinde coram omnibus inquit, Domina, aquā in peluim inijce, & pedes hoſpitis laua. Cogitabat enim ſecum omnino hoſpitē recuſaturū, Aeſopū uero, quia ille curioſus eſſet, uerberib. cæſum iri. Illa igitur iacta aqua in peluim, ibat pedes hoſpitis lotura. At ille cognoſcēs hāc eſſe domus dominā, ſecū loquebatur: honorare me omnino uult, atqꝫ huius rei gratia ſuis manibus pedes meos uult lauare, quum ancillis queat hoc mādare. Extenſis igitur pedibus, Laua, inquit, hera. ac lotus diſcubuit. Xantho aūt iubēte uinum hoſpiti dari bibere, rurſus ille conſiderabat ſecum, ipſos ante oportere bibere, ſed quia ſic ipſis uiſum eſt, non opus mihi hæc ingrere: & accipiēs bibit. Prandētibus uero & ferculo quodā hoſpiti appoſito atqꝫ illo ſuauiter comedente, Xanthus cocū, ꝙ male hoc condiuiſſet criminabatur, atqꝫ etiam nudū uerberibus afficiebat. Ruſticus autem ſecum dicebat, ferculū quidem optime coctū eſt, & nihil ei deeſt quo minus recte paratum ſit, ſi aūt abſqꝫ cauſa uult ſuū ſeruū flagellare paterfamiliâs, quid ad me? Xantho aūt ægre ferente, neqꝫ iucūde affecto, qm̄ nihil hoſpes curioſe inquirebat, tandē placentæ allatæ ſunt. hoſpes uero tanq̄ nunq̄ pla

κοῦντος γευσάμενος, σωρεύων καὶ συνειλῶν αὐτοὺς ὡς ψωμοὺς ἤσθιε. τοῦ δὲ ξάνθου τὸν ἀρτοποιὸν αἰτιασαμένου, καὶ τί δή ποτε ὦ κατάρατε φαμένου καὶ μέλιτος δίχα καὶ πεπέρεως τοὺς πλακοῦντας ἐσκευάκας; ἐκεῖνος ἔφη, εἰ μὲν ὠμός ἐστιν ὦ δέσποτα ὁ πλακοῦς, ἐμὲ τύπτε. εἰ δ' οὐχ ὡς ἔδει ἐσκεύασται, μὴ ἐμέ, ἀλλὰ τὴν δέσποιναν αἰτιῶ. καὶ ὁ ξάνθος, εἰ πρὸς τῆς ἐμῆς τοῦτο γέγονε γυναικός, ζῶσαν αὐτὴν ἀρτίως κατακαύσω. καὶ πάλιν τῇ γυναικὶ νεύει αὐτῷ συνυποκρίνεσθαι διὰ αἴσωπον. κελεύσας οὖν κληματίδας εἰς τὸ μέσον ἀχθῆναι, πυρὰν ἀνῆψε. καὶ λαβόμενος τῆς γυναικός, ἐγγὺς τῆς πυρᾶς ἤγαγε, προσδοκήσιμος ὢν αὐτὴν εἰς τὸ πῦρ ἐπαφεῖναι. διέτριβε δὲ πως καὶ πρὸς βλέπων τὸν ἄγροικον, ὅπως ἀναστὰς τοῦ τοιοῦδε τολμήματος εἶρξαι αὐτὸν ἐγχειρήσειεν. ὁ δέ, καθ' αὑτὸν αὖθις διεσκοπεῖτο, ὡς αἰτίας μὴ παρούσης, τί δή ποτε οὕτως ὀργίζεται; εἶτά φησιν, οἰκοδέσποτα, εἰ τοῦτο κέκρικας δεῖν γενέσθαι, ὑπόμεινόν με μικρὸν μέχρις ἂν ἀπελθὼν ἐνέγκω μου καὶ αὐτὸς ἐξ ἀγροῦ τὴν γυναῖκα, ὡς ἂν ἄμφω κατὰ τὸ αὐτὸ κατακαύσῃς. ταῦτα τοῦ ἀνδρὸς ὁ ξάνθος ἀκούσας, καὶ τὸ τούτου ἀκέραιον καὶ γενναῖον θαυμάσας πρὸς αἴσωπον φησίν, ἰδὲ ἀληθῶς ἄνθρωπος ἀπερίεργος. ἔχεις τὰ νικητήρια λαβὼν αἴσωπε. ἅλις ἔχει σοι τοῦ λοιποῦ. τὸ δ' ἐντεῦθεν, ἐλευθερίας τῆς σῆς ἐπιτεύξῃ. τῇ δ' ὑστεραίᾳ ὁ ξάνθος ἐπέταξε πρὸς αἴσωπον εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπελθεῖν καὶ σκέψασθαι, εἰ μὴ πολὺς πάρεστιν ὄχλος, βούλεσθαι γὰρ αὐτὸν λούσασθαι. ἀπιόντι δέ, ὁ στρατηγὸς συναντήσας, καὶ τοῦ ξάνθου γνοὺς αὐτὸν ὄντα, ἤρετο ποῖ πορεύοιτο. τοῦ δέ, οὐκ

centã gustasset conuoluens, & accipiens ipsas ut panes comedebat. Xantho aũt pistorẽ accusante, & cur'nam ô execrãde dicente, & absq; melle ac pipere placẽtas præparasti? Ille, inqt, si cruda est ô here placẽta, me uerbera. Si uero non ut oportebat, præparata est, non me sed heram accusa. Et Xanthus, Si à mea hoc factum est uxore, uiuã ipsam nunc cõburam. Atq; iterum uxori innuit, ut sibi obsequeretur propter Aesopũ. Iusso igitur sarmẽta in mediũ afferri, pyram succendit, & arreptã uxorem prope pyram egit, expectaturus ipsam in ignẽ immittere. Differebat aũt aliquo modo, & circũspiciebat rusticũ si quo modo assurgens à tali audacia prohibere ipsum aggrederet. Sed is secum rursus cõsiderabat, cum nulla adsit causa, quidnam sic irascitur? Deinde, inquit, ô pater familias, si hoc iudicas oportere fieri, expecta me parũper dum digressus adducã & ipse meã ex agro uxorẽ, ut ambas simul cõburas. Hæc à uiro Xanthus audiens, & huius synceritatem ac generositatẽ admiratus, Aesopo inquit, Ecce uere homo incuriosus. Habes accepta præmia uictoriæ ô Aesope, satis est tibi de cætero, dein uero libertatem tuam assequeris. Postridie aũt Xãthus iussit Aesopo in balneas ire, & scrutari an multa adesset turba, uelle enim lauari. Abeunti aũt prætor occurrens, & Xanthi ipsum esse cognoscens interrogauit quónam iret. Illo

ὁ ψωμὸς massa panis frustũ, buccella.

δὲ, οὐκ οἶδα φαμένου, νομίσας ὁ στρατηγὸς τὴν ἐρώτησιν αὐτοῦ παρ' οὐδὲν λογισθῆναι, εἰς εἱρκτὴν αὐτὸν ἀπαχθῆναι κελεύει. ἀπαγόμενος τοίνυν ὁ αἴσωπος ἔκραξεν, ὁρᾷς ὦ στρατηγὲ, ὅπως ὀρθῶς ἀπεκρίθην; ἃ γὰρ μὴ προσεδόκησα, καὶ συνήντησά σοι, καὶ εἰς εἱρκτὴν ἤδη ἀπάγομαι. καὶ ὁ στρατηγὸς ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῷ τῆς ἀπολογίας ἑτοίμῳ, ἀφῆκεν ἀπιέναι. αἴσωπος δὲ παραγενόμενος εἰς τὸ βαλανεῖον, καὶ πλῆθος ἐν αὐτῷ θεασάμενος ὄχλου, καὶ λίθον ὁρᾷ κατὰ τὸ τῆς εἰσόδου μεσαίτατον κείμενον, ἐφ' ὃν ἕκαστος τῶν εἰσιόντων τε καὶ ἐξιόντων, τὸν πόδα προσέπταιε. τοῦτον δὲ εἷς τις εἰσιὼν ἐφ' ᾧ λούσασθαι, ἄρας μετέθηκεν. ὑποστρέψας οὖν πρὸς τὸν δεσπότην, εἰ κελεύεις φησὶ δέσποτα λούσασθαι, ἕνα ἄνθρωπον ἐν τῷ βαλανείῳ τεθέαμαι. καὶ τοῦ ξάνθου ἐλθόντος, καὶ τὸ πλῆθος τῶν λουομένων ἰδόντος, καὶ τί τοῦτο, εἰπόντος, αἴσωπε, οὐχ ἕνα ἄνθρωπον ἔφης ἑωρακέναι; ὁ αἴσωπος, ναί φησιν. τὸν γὰρ λίθον ἐκεῖνον τῇ χειρὶ δείξας πρὸ τῆς εἰσόδου κείμενον εὗρον, ἐφ' ὃν οἱ εἰσιόντες πάντες καὶ ἐξιόντες προσέπταιον. εἷς δέ τις πρὶν ἢ προσπταῖσαι, ἄρας μετέθηκεν. ἐκεῖνον οὖν ἕνα ἄνθρωπον εἶπον ἑωρακέναι, προτιμήσας τῶν ἄλλων. καὶ ὁ ξάνθος. οὐδὲν παρὰ τῷ αἰσώπῳ ἀργὸν εἰς ἀπολογίαν. ἄλλοτέ ποτε τοῦ ξάνθου ἐξ ἀφέδρου ἐπανιόντος, καὶ πυθομένου τὸν αἴσωπον, τί δή ποτε οἱ ἄνθρωποι μετὰ ἀπόπατον τὰ τῆς γαστρὸς ἐκκρίματα βλέπουσιν; ἐκεῖνος ἔφη. κατὰ τοὺς παλαιοὺς χρόνους ἀνήρ τις τῶν τρυφερωτέρων ζώντων, πολὺν χρόνον ὑπὸ σπατάλης ἐν ἀφόδῳ ἐκάθητο, ὡς καὶ τὰς οἰκείας ἐκεῖ διατρίβων ἀποπατῆσαι φρένας. ἐξ ἐκείνου τοίνυν δεδιότες οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὰ τῆς

γαστρὸς

nescio dicēte, existimās prætor interrogationē suā floccipēdi, in carcerē ipsum abduci iubet. Inter abducēdū igit̃ Aesopus clamauit, Vides ô prætor queādmodū recte responderim? quæ enim nō expectaui & occurri tibi & in carcerē iam trahor. Tū prætor stupefactus respōsi prō ptitudine, siuit abire. Aesopus aūt profectus in balneas, & multitudinem in ipsis intuitus turbæ, & lapidē uidet in medio ingressu positū, in quē singuli ingrediētes & egrediētes offendebant. Hūc aūt unus quis ingrediēs ut lauaret̃, sublatū trāsposuit. Reuersus igitur ad herū, Si uis, inqt, here lauari, unū hominē in balneis uidi. Et Xātho profecto, ac multitudinē lauantiū uidēte, & quid hoc dicēte ô Aesope, nōne unū hominē dixisti te uidisse? Aesopus, certe, inqt: nam lapidē illū (manu ostēdēs) ante ingressum positū reperi, in quē ingrediētes omnes & exeūtes offendebāt. Vnus uero quidā anteꝙ illideret eleuatū trāsposuit. Illū igit̃ unū hominē dixi uidisse; pluris faciēs ꝙ alios. Tū Xāthus, Nihil apud Aesopū tardū est ad respōsionem. Aliquādo aliàs Xantho ex latrina redeūte, & interrogāte Aesopū, quid ita homines post cacationem uentris excremēta aspiciunt? Ille ait, Antiquis tēporibus uir quidā delicatius uiuēs multo tempore præ delicijs in latrina sedebat, ut & sua illic immorans cacauerit præcordia. Ex illo tēpore igitur timentes cæteri homines,

γαστρὸς ἀφορῶσι λύματα, μή πως καὶ αὐτοὶ τοῦτο πεπόνθασιν. ἀλλὰ σὺ δέσποτα μὴ φοβοῦ, οὐ γὰρ ἔχεις φρένας. ἐν ἡμέρᾳ δέ τινι συμποσίου συγκροτηθέντος, καὶ τοῦ ξάνθου σὺν τοῖς ἄλλοις τῶν φιλοσόφων ἀνακλινθέντος, καὶ τοῦ πότου ἤδη ἐπικρατήσαντος, συχνὰ προβλήματα μεταξὺ τούτων ἐκαλινδεῖτο. καὶ τοῦ ξάνθου ἀρξαμένου ταράττεσθαι, αἴσωπος παρεστὼς ἔφη, δέσποτα, ὁ διόνυσος τρεῖς κέκτηται κράσεις. τὴν μὲν πρώτην ἡδονῆς. τὴν δὲ δευτέραν, μέθης. τὴν δὲ τρίτην, ὕβρεως. καὶ ὑμεῖς οὖν πεπωκότες ἤδη καὶ ἡσθέντες, τὰ ἐφεξῆς καταλίπετε. καὶ ὁ ξάνθος, ἤδη μεθύων φησί, σιώπα, τοῖς ἐν ᾅδῃ συμβούλευε. καὶ ὁ αἴσωπος, οὐκοῦν καὶ εἰς ᾅδην κατασπασθήσῃ. τῶν δὲ σχολαστικῶν τις ὑποβεβρεγμένον ἤδη τῇ μέθῃ τὸν ξάνθον ἰδὼν, καὶ ὅλον εἰπεῖν οἰνοπλῆγα, καθηγητά φησι, δύναταί τις ἐκπιεῖν τὴν θάλατταν ἄνθρωπος; καὶ ὅς, πάνυ μὲν οὖν. ἐγὼ γὰρ αὐτὸς ταύτην ἐκπίομαι. καὶ ὁ σχολαστικὸς, εἰ δ' οὐ δυνήσῃ, τί ποτέ σοι τίμημα ἐπιγράψω; καὶ ὁ ξάνθος, τὴν οἰκίαν μου τίθημι πᾶσαν. καὶ ἐπὶ τούτοις καταθέμενοι τοὺς δακτυλίους, τὰς συνθήκας ἐκύρωσαν. τότε μὲν οὖν διελύθησαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ πρωΐας ἐξεγερθέντος τοῦ ξάνθου, καὶ τήν τε ὄψιν νιψαμένου, καὶ τὸν δακτύλιον ἐν τῷ νίπτεσθαι μὴ ἰδόντος, καὶ τὸν αἴσωπον περὶ αὐτοῦ πυνθανομένου, ἐκεῖνος οὐκ οἶδα, φησί, τί ποτε γέγονεν. ἓν δ' οἶδα μόνον, ὅτι τῆς οἰκίας σαυτοῦ ἀλλότριος γέγονας. καὶ ὁ ξάνθος, ὅτι τί δή; καὶ ὁ αἴσωπος, ὅτι τὴν χθὲς μεθύων, συνέθου τὴν θάλατταν ἐκπιεῖν. κἀπὶ ταῖς ὁμολογίαις κατέθου καὶ τὸν δακτύλιον. κἀκεῖνος, καὶ πῶς ἄρ' ἐγὼ μεῖζον πί-

στεος

ὑποβρέχω rigo ?

συντίθημι τίθημι

uentris inſpiciunt ſordes, ne quo modo & ipſi hoc patiantur. Sed tu here, ne time. Non enim ſunt tibi præcordia. Die autem quodam celebrato conuiuio, & Xantho cum alijs philoſophis diſcumbente, & potu iam inualeſcēte, crebræ quæſtiones inter hos uerſabant̃, atq; Xantho incipiente turbari, Aeſopus adſtans ait, here, Bacchus tria poſſidet tēperamēta, primum uoluptatis, ſecūdum ebrietatis, tertium contumeliæ. Et uos igitur poti iam & lætati, quæ reliqua ſunt obmittite. Tum Xanthus iam ebrius ait, Tace, inferis conſule. Et Aeſopus, Igitur & in infernum diſtrahere. Ex diſcipulis autē quidam ſubebrium iam Xanthum uidēs, & ut in uniuerſum dicam, temulentum, O præceptor, inquit, poteſt ne quis ebibere mare homo? Et ille, Admodum quidem. ego enim ipſe hoc ebibam. Et diſcipulus, At ſi non poteris, quā'nam tibi multā irrogabo? Tum Xanthus, Domum meam depono totam. Atq; interim depoſitis anulis pacta firmauerunt, tum diſceſſerunt. Poſtridie diluculo excitato Xantho ac faciem lauante & anulum inter lauandum non uidente & Aeſopum de eo interrogante, Ille, neſcio, inquit, quid'nam factū fuerit, ſed unum ſcio tantum, q̃ à domo decideris tua. Tum Xanthus, Quamobrem? Et Aeſopus, Quoniā heri ebrius pepigiſti mare ebibere, atq; in pactis depoſuiſti & anulū. Et is, Tum quomodo maius fi

στέος ἔργου δυνήσομαι; ἀλλὰ σοῦ νῦν δέομαι, εἴ τις σοὶ θέσις, εἴ τις δεινότης καὶ ἐμπειρία, ξυμπαρείστασο καὶ βοήθειαν ὄρεγε, ὡς περιγενέσθαι, ἢ τάς γε συνθήκας λῦσαι. καὶ ὁ αἴσωπος, περιγενέσθαι μὲν οὐκ ἔνι, λυθῆναι δὲ τὰς ὁμολογίας ποιήσω. ἐπειδὰν γὰρ αὖθις τήμερον εἰς ταυτὸ συνέλθητε, μηδ' ὁπωσοῦν φανεὶς δειλιάσας, ἀλλ' ἅπερ ὡμολόγησας παροινῶν, ταῦτα καὶ νήφων λέγε. κέλευσον μὲν τοι στρώματα καὶ τράπεζαν παρὰ τὴν ἠϊόνα τεθῆναι, καὶ παῖδας ἑτοίμους σὺν ἐκπώμασιν ὀρέγειν σοι τὸ θαλάττιον ὕδωρ. ἐπειδὰν δὲ σύμπαντα θεάσῃ τὸν ὄχλον συνδεδραμηκότα ἐπὶ τὴν θέαν, αὐτὸς ἀναπεσὼν, κέλευσον ἐκ τῆς θαλάττης πλησθῆναι τὸ ἔκπωμα. καὶ τοῦτο λαβὼν ἐν ἐπηκόῳ πάντων εἰπὲ τῷ συνθηκοφύλακι, τίνας πρὸς ὑμῖν πεποιήκαμεν τὰς συνθήκας; καὶ ὃς ἀποκρινεῖταί σοι, ὡς ὡμολόγησας τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν. στραφεὶς οὖν σὺ πρὸς ἅπαντας, οὕτω φράσον. ἄνδρες σάμιοι, ἴστε καὶ ὑμεῖς πάντως πλείστους ὅσους ποταμοὺς ἐκβάλλοντας εἰς τὴν θάλασσαν. ἐγὼ δὲ συνεθέμην μόνην τὴν θάλατταν ἐκπιεῖν, οὐ μὴν καὶ τοὺς ἐξιόντας εἰς αὐτὴν ποταμούς. οὗτος οὖν ὁ σχολαστικὸς ἀπελθὼν πρότερον ἀπειργέτω τοὺς ποταμοὺς ἅπαντας. εἶτα δ' εὐθὺς ἐγὼ τὴν θάλατταν μόνην ἐκπίομαι. ὁ δὲ ξάνθος τὴν μέλλουσαν ἐκ τούτου τῆς συνθήκης διάλυσιν ἔσεσθαι γνοὺς, ὑπερήσθη. τοῦ δήμου τοίνυν παρὰ τὸν αἰγιαλὸν συρρεύσαντος ἐπὶ θέαν τοῦ πραχθήσεσθαι μέλλοντος, καὶ τοῦ ξάνθου κατὰ τὰ διδαχθέντα πρὸς τοῦ αἰσώπου δράσαντος, καὶ εἰπόντος, οἱ σάμιοι ἀνεβόησαν εὐφημοῦντες αὐτὸν καὶ θαυμάζοντες. ὁ δὲ σχολαστικὸς προσπεσὼν τηνικαῦτα τῷ ξάνθῳ,

νενικῆ-

de opus potero? Verum te nũc rogo, si qua co-gnitio, si qua prudentia, si qua experiẽtia, præsto sis, ac opem porrige, ut uincã, aut pacta dissoluam. Et Aesopus, Vincere quidem haud licet, sed ut soluas pacta, efficiã. Cum hodie rursus in unum cõueneritis, nullo modo uidearis timere, uerum quæ pactus es ebrius, eadem sobrius quoq; dic. Iube itaq; stramenta, & mensam in littore poni, & pueros paratos cum poculis porrigere tibi marinam aquam. Cum aũt omnem uideris turbam concurrisse ad spectaculum, ipse discũbens iube ex mari impleri poculum. Atq; hoc accepto omnibus audiẽtibus dic pactis præfecto, Quæ'nam apud uos fœdera iniuimus? Atq; is respondebit tibi, quod pepigeris mare ebibere. Conuersus igitur tu ad omnes sic dicito, Viri Samij, scitis & uos penitus ꝙ plurimos fluuios prorũpere in mare, ego aũt pepigi mare solũ ebibere, non etiã exeuntia in ipsum flumina. Hic itaq; scholasticus eat prius contenturus flumina omnia, deinde statim mare solum ebibam. Xanthus autem futuram ex hoc pacti solutionem cognoscens, uehementer lætatus est. Populo igitur ad littus confluente ad spectaculum eius quod faciendum erat, cumq; Xanthus quæ edoctus fuerat ab Aesopo fecisset ac dixisset, Samij acclamauerunt laudantes ipsum, & admirantes. Sed scholasticus Xanthi pedibus obuolutus,

& uictum

hodierno di

νενικῆσθαί τε ὡμολόγει, καὶ τὰς συνθήκας ἐδεῖτο λῦσαι, ὃ καὶ πεποίηκε ξάνθος δυσωποῦντος τοῦ δήμου. ἀφικομένων δὲ αὐτῶν εἰς τὴν οἰκίαν, αἴσωπος προσελθὼν τῷ ξάνθῳ φησίν. ὁ πάντα σοι τὸν βίον χαρισάμενος ἐγώ, οὐκ ἄξιός εἰμι δέσποτα τυχεῖν ἐλευθερίας; καὶ ὁ ξάνθος λοιδορήσας αὐτὸν ἀπήλασε, λέγων, μὴ γὰρ οὐ βουλομένῳ μοι ἦν τοῦτο πρᾶξαι; ἀλλ' ἔξελθε πρὸ τοῦ πυλῶνος καὶ σκέψαι. κἂν ἴδῃς δύο κορώνας, ἀνάγγειλόν μοι. ἀγαθὸς γὰρ οἰωνὸς οὗτος. ἐπεὶ εἰ μίαν ἴδῃς, τοῦτο πονηρόν. προσελθὼν οὖν ὁ αἴσωπος, καὶ συμβὰν οὕτω δύο κορώνας ἐπί τινος ἰδὼν δένδρου καθεζομένας, προσελθὼν τῷ ξάνθῳ ἀνήγγειλεν. ἐξιόντι δὲ τῷ ξάνθῳ ἡ ἑτέρα τούτων ἀπέπτη. καὶ ὁ ξάνθος θατέραν μόνην ἰδὼν, ἔφη, οὐκ εἶπάς μοι κατάρατε δύο ἑωρακέναι; καὶ ὅς, οὕτως. ἀλλ' ἡ ἑτέρα ἀπέπτη. καὶ ὁ ξάνθος, ἐπέλιπέ σοι δραπέτα τὸ χλευάζειν με; καὶ κελεύει αὐτὸν γυμνωθέντα τύπτεσθαι. τοῦ δ' αἰσώπου μαστιγουμένου, προσελθών τις ἐκάλει ἐπὶ τὸ δεῖπνον τὸν ξάνθον. καὶ ὁ αἴσωπος ἔτι τυπτόμενος ἀνεβόησεν, οἴμοι τῷ δυστήνῳ. ἐγὼ μὲν γὰρ ὁ τὸ δικόρωνον ἰδὼν, τύπτομαι, σὺ δ' ὁ μίαν ἰδὼν μόνην εἰς εὐωχίαν ἄπει. ἔωλος ἄρ' ἦν ἡ οἰωνοσκοπία. καὶ ὁ ξάνθος τὸ ἀγχίνουν αὐτοῦ θαυμάσας, παύσασθαι κελεύει τυπτόμενον. μετὰ δ' οὐ πολλὰς ἡμέρας φιλοσόφους καὶ ῥήτορας καλέσας ὁ ξάνθος, ἐκέλευσε τῷ αἰσώπῳ πρὸ τοῦ πυλῶνος στῆναι, καὶ μηδένα τῶν ἰδιωτῶν εἰσελθεῖν συγχωρῆσαι, ἀλλ' ἢ τοὺς σοφοὺς μόνους. τῇ δὲ ὥρᾳ τοῦ ἀρίστου κλείσας ὁ αἴσωπος τὸν πυλῶνα, ἔνδον ἐκαθέσθη. τῶν κεκλημένων δέ τινος ἐλθόντος, καὶ τὴν θύραν κόπτοντος, αἴσωπος

λοιδορέω convicior.

ἵπτημι ποτάω. ἵπταμαι. ἔπτην. ἔπτηκα. αορ. β.

ἔωλος, antiquus, hesternus.

κλείω. κλείσω. κλείσας ... ἐκαθέσθη

καθέζομαι. μ. καθεδοῦμαι sedeo.

& uictum se cōfitebatur,& pacta rogabat dis/ solui. Quod & fecit Xāthus exorāte populo. Profectis aūt ipsis in domum, Aesopus adiens Xanthū inquit, Per omnem tibi uitā gratifica tus ego, nonne dignus sum ô here consequi li/ bertatē? Et Xanthus obiurgādo ipsum repulit dicēs, An nolo ipse hoc facere? sed exi ante ue/ stibulū & speculare,& si uideris duas cornices renuncia mihi,bonū eñ auguriū hoc. ꝙ si unā uideas,hoc malū. Accedens igit̃ Aesopus,atq; cū forte duas ita cornices super quadā uidisset arbore sedētes,accedēs Xātho renūciauit. Ex/ eunte aūt Xātho,altera harū auolauit, & Xan thus alterā solā uidens ait, Nónne dixisti mihi execrāde duas uidisse te? Et is, Ita, sed altera a/ uolauit. Tū Xāthus, Deerat tibi fugitiue deri/ dere me? Et iubet eum denudatū uerberari. At dū Aesopus uerberabat̃, profectus qdā inuita uit ad cœnā Xanthū. Ac Aesopus inter uerbe ra exclamauit, Hei mihi misero: ego eñ q duas uidi cornices uerberor, tu uero qui unā tātū, in cōuiuiū abis: uanū itaq; fuit auguriū. Tū Xā/ thus solertiā eius admiratus, cessare iubet uer/ bera. Non multis aūt post diebus philosophos & rhetoras cū inuitasset Xanthus, iussit Aeso po ante uestibulū stare,& nullū indoctū ingre di sinere, sed doctos solos. Hora aūt prādij clau so uestibulo, Aesopus intus sedebat. Ex inuita tis aūt quodā profecto & ianuā pulsante, Aeso

pus

τος ἔνδοθεν ἔφη, τί σείει ὁ κύων; ὁ δὲ, νομίσας κύων κληθῆναι, ὀργισθεὶς ἀνεχώρησεν. οὕτως οὖν ἕκαστος ἀφικνούμενος, αὖθις ἀπῄει σὺν ὀργῇ, νομίζων ὑβρίζεσθαι, τοῦ αἰσώπου ταυτὰ πάντας ἔνδοθεν ἐρωτῶντος. ἑνὸς δ' αὐτῶν κόψαντος, καὶ τί σείει ὁ κύων ἀκούσαντος, καὶ τήν τε κέρκον καὶ τὰ ὦτα ἀποκριθέντος, αἴσωπος αὐτὸν ὀρθῶς δοκιμάσας ἀποκεκρίσθαι, ἀνοίξας πρὸς τὸν δεσπότην ἤγαγε, καί φησιν, οὐδεὶς τῶν φιλοσόφων συνεστιαθῆναί σοι ἦλθεν ὦ δέσποτα, πλὴν οὗτος μόνος. καὶ ὁ ξάνθος σφόδρα ἠθύμησε, παραλελογίσθαι οἰηθεὶς ὑπὸ τῶν κληθέντων. τῇ δ' ὑστεραίᾳ συνελθόντες οἱ κληθέντες περὶ τὴν διατριβὴν, ἐνεκάλουν τῷ ξάνθῳ, φάσκοντες, ὡς ἔοικας ὦ καθηγητὰ, ἐπεθύμεις καὶ αὐτὸς ἐξουδενῶσαι ἡμᾶς, αἰδούμενος δὲ, τὸν σαπρὸν ἐπὶ τοῦ πυλῶνος ἔστησας αἴσωπον, ὡς προπηλακίσαι, καὶ κύνας ἡμᾶς ἀποκαλέσαι. καὶ ὁ ξάνθος, ὄναρ τοῦτ' ἐστὶν, ἢ ὕπαρ; κἀκεῖνοι, εἰ μὴ ῥέγχομεν, ὕπαρ. καὶ δὴ τάχος μετακληθεὶς αἴσωπος, καὶ ἐρωτηθεὶς σὺν ὀργῇ, τοῦ χάριν τοὺς φίλους ἀτίμως ἀπέστρεψεν, ἔφη, οὐχὶ σύ μοι δέσποτα ἐνετείλω, μή τινα τῶν ἰδιωτῶν καὶ ἀμαθῶν ἀνδρῶν ἐᾶσαι πρὸς τὴν σὴν συνελθεῖν εὐωχίαν, ἀλλ' ἢ τοὺς σοφοὺς μόνους; καὶ ὁ ξάνθος, καὶ τίνες οὗτοι, οὐ τῶν σοφῶν; καὶ ὁ αἴσωπος, οὐδεμιᾷ μηχανῇ. αὐτῶν καὶ γὰρ κοπτόντων τὴν θύραν, κἀμοῦ ἔνδοθεν ἐρωτῶντος, τί ποτε σείει ὁ κύων, οὐδ' ὁστισοῦν αὐτῶν συνῆκε τὸν λόγον. ἐγὼ γοῦν ὡς ἀμαθῶν πάντων φανέντων, οὐδένα τούτων εἰσήγαγον, πλὴν τὸν σοφῶς τοῦτον ἀποκριθέντα μοι. οὕτως οὖν τοῦ αἰσώπου ἀπολελογημένου, ὀρθῶς ἅπαντες λέγειν αὐτὸν ἐψηφίσαντο.

καὶ

pus intus ait, Quid mouet canis? Ille putans ca
nis uocari, iratus discessit. Sic ergo unusquisque
ueniens rursus abibat iratus, putãs iniuria affi-
ci, Aesopo eadẽ omnes interrogante. Cum aũt
unus ipsorũ pulsasset, & quid mouet canis au-
diuisset, & caudã & aures respõdisset, Aesopus
ipsum recte iudicans respõdisse, aperta ianua
ad herũ duxit, ac inqt, Nullus philosophus ad
conuiuiũ tuum uenit ô here, præter hunc solũ.
Et Xanthus ualde tristatus est, deceptũ se exi-
stimans ab inuitatis. Postridie cũ uenissent in-
uitati ad literariũ ludum, accusabãt Xanthũ di
cẽtes, Vt uideris ô præceptor, cupiebas quidẽ
ipse contẽnere nos, sed ueritus, putridũ in ue-
stibulo cõstituisti Aesopũ, ut nos iniuria affice
ret, & canes uocaret. Et Xãthus, Insomniũ ne
id est, an uera res? Tũ illi, Nisi stertimus, uera
res. Et celeriter uocatus Aesopus, & rogatus
cũ ira, cuius rei gratia amicos ignominiose a-
molitus esset, ait, Non tu mihi here mãdasti, ne
quẽ uulgariũ ac indoctũ hominẽ ꝑmitterẽ in
tuũ cõuenire cõuiuiũ, sed solos doctos? Tum
Xãthus, Et quales hi? nõne docti? Et Aesopus,
Nullo pacto: ipsis etẽi pulsantib. ianuã, & me
intus rogitãte, qd'nã moueat canis, neque qsquã
eorũ intellexit sermonem. Ego igit̃ cũ indocti
oẽs uiderent̃, nullũ ipsorũ introduxi, nisi hunc
qui docte respõdit mihi. Sic igit̃ cũ Aesopus re
spõdisset, recte omnes dicere ipsũ cõfirmarũt.
Ac post

καὶ μεθ' ἡμέρας πάλιν τινὰς, ὁ ξάνθος ἑπομένου τοῦ αἰσώπου, πρὸς τὰ μνήματα παρεγένετο, καὶ ἃ ἐν ταῖς λάρναξιν ἐπιγράμματα ἦν ἀναγινώσκων, ἑαυτὸν ἔτερπε. τοῦ δ' αἰσώπου ἔν τινι τούτων ἐγκεχαραγμένα στοιχεῖα ταῦτα ἰδόντος, α β δ ο ε θ χ. ἐπιδείξαντός τε τῷ ξάνθῳ, καὶ ἐρομένου εἰ ἄρα ταῦτα εἰδείη, ἐπιμελῶς ἐκεῖνος σκεψάμενος, οὐχ οἷός τ' ἐγένετο τὴν τούτων εὑρεῖν διασάφησιν, καὶ ὡμολόγησεν ἀπορῆσαι τοῖς ὅλοις. καὶ ὁ αἴσωπος. εἰ διὰ ταύτης τῆς στήλης ὦ δέσποτα θησαυρὸν ὑποδείξω σοι, τίνι με ἀμείψῃ; ὁ δ' ὅς, θάρσει, λήψῃ γὰρ τὴν ἐλευθερίαν σου, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ χρυσίου. τότε ὁ αἴσωπος ἀπέχων τῆς στήλης βήματα τέσσαρα, καὶ ὀρύξας, ἀνέλαβέ τε τὸν θησαυρὸν, καὶ ἤνεγκε τῷ δεσπότῃ, λέγων, δός μοι τὴν ἐπαγγελίαν, δι' ἧς εὗρον τὸν θησαυρόν. καὶ ὁ ξάνθος, οὐχ ὅτε κἀμὲ εἰδέναι, εἰ μὴ καὶ τὸν νοῦν τῶν στοιχείων μοι φράσῃς. τὸ γὰρ μαθεῖν ἐστι, πολὺ τοῦ εὑρήματος ἐμοὶ τιμιώτερον. ὁ δ' ὁ αἴσωπος, ὁ τὸν θησαυρὸν κατορύξας ἐνταῦθα, ὡς σοφὸς ἀνὴρ τὰ στοιχεῖα διεχάραξε ταῦτα, ἅ καὶ φησίν, α ἀποβὰς β βήματα δ τέσσαρα ο ὀρύξας ε εὑρήσεις θ θησαυρὸν χ χρυσίου. ὁ δ' ὁ ξάνθος, ἐπειδήπερ οὕτως ἐπίβολος εἶ δὲ πανοῦργος, οὐ λήψῃ σὺ τὴν ἐλευθερίαν. καὶ ὁ αἴσωπος, ἀναγγελῶ δοθῆναι ὦ δέσποτα τὸ χρυσίον τῷ βασιλεῖ βυζαντίων. ἐκείνῳ γὰρ τεταμίευται. καὶ ὁ ξάνθος, πόθεν τοῦτ' οἶσθα; κἀκεῖνος, ἐκ τῶν στοιχείων. ἐστι γάρ φησιν, α ἀπόδος β βασιλεῖ δ διονυσίῳ ο ὃν ε εὗρες θ θησαυρὸν χ χρυσίου. καὶ ὁ ξάνθος ἀκούσας τοῦ βασιλέως εἶναι τὸ χρυσίον, τῷ αἰσώπῳ ἔφη. λαβὼν τὸ ἥμισυ τοῦ ἑρ-

Ac post dies rursum aliquot Xanthus sequēte Aesopo ad monumēta accessit. Et quę in arcis erant epigrāmata legens, se ipsum delectabat. At Aesopo in quadā ex ipsis insculptas literas has uidente, α β δ ο ε θ χ, ostendenteq; Xantho, atq; rogāte, an hasce nouisset, diligenter ille scrutatus, nō potis fuit harum inuenire declarationem, ac fassus est dubitare omnino. Tum Aesopus, Si per hanc colūnulam ô here thesaurū ostendā tibi, qua re me remunerabis? Et is, Confide, accipies enim libertatem tuam, atq; dimidiū auri. Tunc Aesopus distans à cippo passus quatuor, & fodiēs, accepitq; thesaurum, & tulit hero, dicens, Da mihi promissum, per quod inuenisti thesaurū. Et Xanthus, Non si & ego sapiam, nisi & sensum literarum mihi dixeris: nam scire hoc multo re inuenta mihi preciosius. Et Aesopus, Qui thesaurū infodit, hic ut uir eruditus literas inscalpsit has, quæ & inquiunt, α recedens, β passus, δ quatuor, ο fodiens, ε inuenies, θ thesaurum, χ auri. Et Xanthus, Quia ita solers es & astutus, non accipies tuam libertatem. Et Aesopus, Renūciabo dandum aurum ô domine regi Byzantiorum: illi enim reconditum est. Et Xanthus, Vnde hoc nosti? Et ille, Ex literis: hoc enim inquiunt, α redde, β regi, δ Dionysio, ο quem, ε inuenisti, θ thesaurum, χ auri. Et Xanthus audiens regis esse aurum, Aesopo ait, Accepto dimidio lu-

μαίου, ἡσύχαζον. κἀκεῖνος, οὐ σύ μοι νῦν τοῦτο παρέχεις, ἀλλ' ὁ χρυσίου ἐνταυθοῖ κατορύξας. καὶ ὅπως, ἄκουσον. τοῦτο καὶ λέγει τὰ γράμματα. α, ἀνελόμενοι. β, βαδίσαντες. δ, δώσετε. ο, ὃν. ε, εὕρετε. θ, θησαυρόν. χ, χρυσίου. καὶ ὁ ξάνθος δεῦρό φησιν εἰς τὴν οἰκίαν, ὡς ἂν καὶ τὸν θησαυρὸν δηλώμεθα, καὶ σὺ τὴν ἐλευθερίαν ἀπολάβῃς. ἐλθόντων οὖν, ὁ ξάνθος φοβούμενος τὸ τοῦ αἰσώπου λάλον, εἰς εἱρκτὴν αὐτὸν ἐκέλευσεν ἐμβληθῆναι. καὶ ὁ αἴσωπος ἀπαγόμενος, τοιαῦταί φησίν εἰσιν αἱ ὑποσχέσεις τῶν φιλοσόφων; οὐχ ὅτι γὰρ οὐκ ἀπολαμβάνω μου τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς δεσμωτήριον κελεύεις βληθῆναί με. ὁ μὲν οὖν ξάνθος ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀπολυθῆναι, καὶ πρὸς αὐτὸν ἔφη. πάνυ καλῶς φῄς, ἵν' ἐλευθερίας τυχὼν, σφοδρότερός μου γένῃ κατήγορος. ὁ δὲ αἴσωπος εἶπεν, ὅ, τί ποτέ με ἔχεις κακὸν ποιεῖν, ποίει. πάντως καὶ ἄκων ἐλευθερώσεις με. μετὰ δὲ τοὺς καιροὺς τούτους συνέπεσέ τι τοιοῦτον ἐν σάμῳ. πανδήμου ἑορτῆς ἀγομένης αἴφνης ἀετὸς καταπτὰς, καὶ τὸν δημόσιον ἁρπάσας δακτύλιον, εἰς δούλου κόλπον ἀφῆκεν. οἱ μὲν οὖν σάμιοι θορυβηθέντες, καὶ εἰς πλείστην πρός τε τὸ σημεῖον πεσόντες τὴν ἀγωνίαν, μετὰ ταῦτα ἀθροισθέντες, ἤρξαντο δεῖσθαι τοῦ ξάνθου, ἅτε πρώτου τῆς πόλεως ὄντος καὶ φιλοσόφου, σφίσι τὴν κρίσιν τοῦ σημείου διασαφῆσαι. ὁ δὲ, τοῖς ὅλοις ἐπαπορῶν, χρόνον ᾔτησε. καὶ ἀφικόμενος οἴκαδε, πολὺς ἦν ἀθυμῶν, καὶ τῇ λύπῃ βαπτιζόμενος, οἷα δὴ μηδὲν κρῖναι δυνάμενος. ὁ δ' αἴσωπος τὴν ἀθυμίαν συνονήσας τοῦ ξάνθου, προσελθὼν, λέγει. τοῦ χάριν ὦ δέσποτα οὕτω διατελεῖς ἀθυμῶν; ἐμοὶ προσανάθου, χαίρειν εἰπὼν τῷ λυπεῖσθαι,

αὔριον

cri, taceto. Et ille, Non tu mihi nũc hoc præbes, ſed qui aurũ hic infodit. Ac quemadmodũ, au di: hoc enim dicũt literæ, α acceptũ, β uadẽtes, δ diuidite, ο quem, ε inueniſtis, θ theſaurũ, χ au ri. Et Xanthus, Venias, inqt, in domũ ut & the ſaurũ diuidamus & tu libertatẽ accipias. Pro/ fectis ergo, Xãthus timẽs Aeſopi loquacitatẽ in carcerẽ ipſum iuſsit inijci. Et Aeſopus inter abducẽdum, Huiuſmodi, inquit, ſunt promiſſa philoſophorũ? non ſolũ enim non accipio meã libertatẽ, ſed & in carcerẽ iubes inijci me. Xan thus igitur iuſsit ipſum ſolui, & ait ei, Nimirũ recte inquis, ut parta libertate uehementior ſis cõtra me accuſator. Tũ Aeſopus dixit, Quod/ cunqꝫ mihi potes facere, fac malũ: omnino uel inuitus liberabis me. Ea uero tẽpeſtate huiuſ/ modi res Sami obtigit. Cum publice feſtũ cele braretur, repẽte aquila deuolans, & publicum rapiens anulũ, in ſerui ſinum demiſit. Itaqꝫ Sa/ mij perterriti, & in plurimũ ob hoc prodigium cum incidiſſent mœrorẽ, in unum coacti cœ/ perunt rogare Xanthum, qꝫ primus ciuiũ eſſet & philoſophus, ut ſibi iudicium prodigij mani feſtaret. At ille omnino ambigens tempus pe/ tijt. Et profectus domum, multum erat triſtis, & ſollicitudinibus immerſus, ut qui nihil iudi/ care poſſet. Sed Aeſopus mœrore Xanthi co/ gnito, adiens ait, Qua cauſa, ô here, ſic perſeue ras triſtari? mihi cõmitte, ualere iuſſo mœrore.

ἄνειμι δ' εἰς ἀγορὰν προσελθὼν, εἰπὲ τοῖς σαμίοις, ὡς ἐγὼ μὲν οὔτε σημειολυτεῖν ἐπαιδεύθην, οὔτ' οἰωνοσκοπεῖν, παῖς δέ μοι πρόσεστι πολλῶν πεῖραν εἰδὼς, αὐτὸς ὑμῖν τὸ ζητούμενον λύσει. κἂν μὲν αὐτὸς ἐπιτύχω τῆς λύσεως δέσποτα, σὺ τὴν δόξαν ἀποίσῃ τοιούτῳ χρώμενος δούλῳ. ἂν ἀποτύχω, ἐμοὶ μόνῳ ἡ ἐντεῦθεν προσβήσεται ὕβρις. πεισθεὶς οὖν ὁ ξάνθος, καὶ τῆς ὑστεραίας εἰς τὸ θέατρον ἀπαντήσας, καὶ καταστὰς εἰς τὸ μέσον, κατὰ τὰς ὑποθήκας αἰσώπου διελέχθη τοῖς συνελθοῦσιν. οἱ δ' εὐθέως ἠξίουν τὸν αἴσωπον κληθῆναι. τοῦ δ' ἀφικομένου καὶ στάντος ἐπὶ τοῦ μέσου, οἱ σάμιοι τὴν ὄψιν αὐτοῦ κατανοήσαντες, ὑπεχλεύαζον τε ἐφώνουν, αὕτη ἡ ὄψις σημεῖον λύσει; ἐκ τοῦ αἰσχροῦ τούτου τί ποτε καλὸν ἀκουσόμεθα; καὶ γελᾶν ἤρξαντο. καὶ ὁ αἴσωπος κατασείσας τῇ χειρὶ, καὶ ἡσυχίαν αἰτήσας γενέσθαι, φησίν. ἄνδρες σάμιοι, τί μου τὴν ὄψιν σκώπτετε; οὐκ εἰς τὴν ὄψιν, ἀλλ' εἰς τὸν νοῦν ἀποβλέπειν χρή. πολλάκις γὰρ καὶ τῇ φαύλῃ μορφῇ χρηστὸν νοῦν ἡ φύσις ἐνέθηκεν. ἢ τὴν ἔξωθεν τῶν κεραμίων μορφὴν σκοπεῖτε ὑμεῖς, ἀλλ' οὐ τὴν ἐντὸς γεῦσιν τοῦ οἴνου; ταῦτα τοῦ αἰσώπου πάντων ἀκουσάντων, ἔλεγον. αἴσωπε, εἴ τι δύνασαι, λέγε τῇ πόλει. καὶ ὃς μετὰ παρρησίας ἔφη. ἄνδρες σάμιοι, ἐπειδήπερ ἡ τύχη φιλόνεικος οὖσα δόξης ἀγῶνα τέθεικε δεσπότῃ καὶ δούλῳ, κἂν μὲν ὁ δοῦλος ἥττων φανῇ τοῦ δεσπότου, διὰ μαστίγων ἐλεύσεται, εἰ δ' ἀμείνων, οὐδὲν ἔλαττον καὶ οὕτω πληγαῖς ξανθήσεται, εἰ ὑμεῖς διὰ τῆς ἐλευθερίας παρρησίαν χαρίσοισθέ μοι, ἐγὼ νῦν ὑμῖν ἀδεῶς τὸ ζητούμενον φράσω. τότε ὁ δῆμος ἀπὸ μιᾶς γλώττης πρὸς τὸν ξάνθον ἐβόων, ἐλευθέρωσον

Cras in forum profectus dic Samijs, Ego neq; prodigia soluere didici neq; augurari, sed puer mihi est multarũ rerũ peritus, ipse uobis quæsitũ soluet. Et si ipse consecutus fuero solutionẽ here, tu gloriã reportabis, tali utens seruo. Sin minus fuero cõsecutus, mihi soli erit dedecus. Persuasus igit̃ Xanthus, & postero die in theatrũ profectus, & astans in medio secũdũ admonitiones Aesopi cõcionatus est ijs qui cõuenerãt. Illi uero statim rogabãt Aesopũ acciri, qui cũ uenisset, staretq; in medio, Samij facie ipsius cõsiderata, deridentes clamabãt, Hæc facies prodigiũ soluet? ex deformi hoc qd unq; boni audiemus? atq; ridere cœperũt. Et Aesopus extẽta manu silẽtio petito, inqt, Viri Samij, qd faciẽ meã cauillamini? nõ faciẽ, sed animũ respicere oportet, Sæpe enim in turpi forma bonũ animũ natura imposuit. An uos exteriorem testarũ formã cõsyderatis, ac nõ potius interiorẽ uini gustũ? Hæc ab Aesopo cum audissent oẽs dixerũt: Aesope, si qd potes, dic ciuitati. Et ille audacter ait: Viri Samij, qm̃ fortuna, quæ cõtẽtionis studiosa est, gloriæ certamen proposuit dño & seruo: & si seruus inferior uideat̃ dño, uerberib. cæsus abibit: sin aũt præstãtior, nihilo minus & sic uerberibus lacerabit̃: si uos p meã libertatẽ loquẽdi mihi fiduciã indulseritis, ego nunc uobis intrepide quæsitũ narrabo. Tunc populus uno ore clamabat ad Xanthũ, Liber/

ρωσον αἴσωπον, ὑπακούσον σαμίοις, χαρίσαι τὴν ἐλευ-
θερίαν αὐτοῦ τῇ πόλει. ὁ δὲ ξάνθος, οὐκ ἐπείθετο. καὶ ὁ
πρύτανις ἔφη. ξάνθε, εἰ μή σοι δοκεῖ ὑπακοῦσαι τῷ
δήμῳ, ἐγὼ ταύτης τῆς ὥρας αἴσωπον ἐλεύθερον ἂν ποιή-
σαιμι, καὶ τότε σοι ὁμότιμος ἔσται. τηνικαῦτα τοίνυν
ὁ ξάνθος ἀνάγκῃ τὴν ἐλευθερίαν ἀπέδωκε. καὶ ὁ κή-
ρυξ ἐβόα, ξάνθος ὁ φιλόσοφος ἐλευθεροῖ σαμίοις τὸν
αἴσωπον. καὶ τούτῳ πέρας ὁ τοῦ αἰσώπου λόγος εἰλή-
φει, φαμένου πρὸς τὸν ξάνθον, ὡς καὶ ἄκων ἐλευθερώ-
σεις με. αἴσωπος οὖν ἐλευθερίας τυχών, στὰς εἰς τὸ μέ-
σον, ἔφη. ἄνδρες σάμιοι, ὁ μὲν ἀετὸς ὡς ἴστε, βασιλεὺς
τῶν ὀρνίθων ἐστίν. ὅτι δὲ τὸν στρατηγικὸν δακτύλιον οὗ-
τος ἁρπάσας ἀφῆκεν εἰς δούλου κόλπον, τοῦτο σημειῶ-
σαι βούλεται, ὅτι τῶν νῦν βασιλέων τις βούλεται ὑμῶν
τὴν ἐλευθερίαν δουλῶσαι, καὶ τοὺς κυρίους νόμους ἀ-
κύρους δεῖξαι. ταῦτα οἱ μὲν σάμιοι ἀκούσαντες, κατη-
φείας ἐπλήσθησαν. μετὰ δ᾽ οὐ πολὺν χρόνον καὶ γράμ-
ματα παρὰ κροίσου τοῦ λυδῶν βασιλέως ἥκει σαμί-
οις, κελεύοντα τὸ ἀπὸ τοῦδε φόρους αὐτῷ παρέχειν, εἰ
δὲ μὴ πείθοιντο, πρὸς μάχην ἑτοίμους εἶναι. ἐβουλεύ-
σαντο μὲν οὖν ἅπαντες. ἔδεισαν γὰρ ὑπήκοοι γενέ-
σθαι τῷ κροίσῳ, συνοῖσον μέν τοι εἶναι καὶ αἴσωπον
ἐρωτῆσαι. κἀκεῖνος ἐρωτηθεὶς εἶπε. τῶν ἀρχόντων
ὑμῶν γνώμην δεδωκότων εἰς φόρου ἀπαγωγὴν ὑ-
πακούειν τῷ βασιλεῖ, συμβουλὴν μὲν οὐδ᾽ ὥς, λό-
γον δὲ ἐρῶ ὑμῖν, καὶ εἴσεσθε τὸ συμφέρον. ἡ τύχη δύο
ὁδοὺς ἔδειξεν ἐν τῷ βίῳ, θατέραν μὲν ἐλευθερίας,
ἧς ἡ μὲν ἀρχὴ δύσβατος, τὸ δὲ τέλος ὁμαλόν. θατέ-
ραν δὲ δουλείας, ἧς ἡ μὲν ἀρχὴ, εὐπετής τε καὶ βάσιμος,

τὸ δὲ

tate dona Aesopũ, obtẽpera Samijs, largire li/
bertatẽ eius ciuitati. At Xanthus non annue/
bat. & prætor ait, Xanthe si tibi non placet au
scultare populo, ego hac hora Aesopũ liberta/
te donabo, & tunc tibi æqualis fuerit. Tunc igi
tur Xanthus necessario libertatem reddidit. Et
præco clamauit: Xãthus philosophus liberum
Samijs largit̃ Aesopũ. Atq; interim finẽ sermo
Aesopi accepit dicẽtis Xãtho, Vel inuitus me
libertate donabis. Aesopus itaq; libertatẽ cõse
quutus, stans in medio ait, Viri Samij, aq̃la ut
scitis, regina auiũ est: qm̃ aũt imperatoriũ anu
lum hæc raptũ demisit in serui sinũ: hoc signifi
care uult, quendã ex ijs qui nũc sunt regẽ, uelle
uestrã libertatẽ in seruitutẽ redigere, atq; sanci
tas leges irritas facere. His auditis Samij mœ/
rore repleti sunt. Sed non multo post tẽpore &
literæ à Crœso Lydorũ rege uenerũt ad Sami/
os, iubẽtes eis ab illo tẽpore ut tributa sibi pen
derent, sin minus obtẽperauerint ut ad pugnã
se pararẽt. Consultabãt igit̃ uniuersi, timuerũt
enim subditi fieri Crœso, cõducibile tñ esse &
Aesopũ cõsulere. Et ille cõsultus ait, cũ princi/
pes uestri sentẽtiã dixerint de tributo dãdo ob
tẽperãdũ esse regi: cõsiliũ iam minime, sed nar
rationẽ uobis afferã, & scietis qd cõducat. For
tuna duas uias ostẽdit ĩ uita, alterã libertatis cu
ius pricipiũ accessu difficile sed finis plan9, alte
rã seruitutis cuius pricipiũ facile & accessibile,

τὸ δὲ τέλος ἐπῴδιον. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ σάμιοι, ἀνεβόησαν. ἡμεῖς ἐλεύθεροι ὄντες, ἑκόντες οὐ γινόμεθα δοῦλοι. καὶ τὸν πρεσβευτὴν οὐ σὺν εἰρήνῃ ἀπέπεμψαν. ὁ μὲν οὖν κροῖσος ταῦτα μαθὼν, ἐβουλεύσατο πόλεμον κατὰ σαμίων κινεῖν. ὁ δὲ πρεσβευτὴς ἀνήνεγκεν, ὡς οὐκ ἂν δυνηθείη σαμίους ὑπὸ χεῖρα λαβεῖν, αἰσώπου παρ᾽ αὐτοῖς ὄντος, καὶ γνώμας ὑποτιθέντος. δύνῃ δὲ μᾶλλον εἶπεν ὦ βασιλεῦ, πρέσβεις ἀποστείλας, ἐξαιτῆσαι παρ᾽ αὐτῶν αἴσωπον, ὑπισχνούμενος αὐτοῖς ἀντ᾽ αὐτοῦ χάριτας ἄλλας τε δώσειν, καὶ λύσιν τῶν ἐπιταττομένων φόρων. καὶ τότε τάχα οἷός τε ἔσῃ τούτων περιγενέσθαι. καὶ ὁ μὲν κροῖσος κατὰ ταῦτα πρεσβευτὴν ἀποστείλας, ἔκδοτον ᾔτει τὸν αἴσωπον. σάμιοι δὲ τοῦτον ἐκδόσθαι γνώμης ἐγένοντο. αἴσωπος δὲ τοῦτο μαθὼν, ἐν μέσῳ τῆς ἀγορᾶς ἔστη. καὶ φησίν, ἄνδρες σάμιοι, κἀγὼ μὲν περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι παρὰ τοὺς πόδας ἀφικέσθαι τοῦ βασιλέως. ἐθέλω δὲ ὑμῖν ἕνα μῦθον εἰπεῖν. καθ᾽ ὃν χρόνον ὁμόφωνα ἦν τὰ ζῶα, πόλεμον οἱ λύκοι τοῖς προβάτοις συνῆψαν. τῶν δὲ κυνῶν συμμαχούντων τοῖς θρέμμασι, καὶ τοὺς λύκους ἀποσοβούντων, οἱ λύκοι πρεσβευτὴν ἀποστείλαντες, ἔφασαν τοῖς προβάσιν, εἰ βούλοιντο βιοῦν ἐν εἰρήνῃ καὶ μηδένα πόλεμον ὑποπτεύειν, τοὺς κύνας αὐτοῖς ἐκδοῦναι. τῶν δὲ προβάτων ὑπ᾽ ἀνοίας πεισθέντων, καὶ τοὺς κύνας ἐκδεδωκότων, οἱ λύκοι τούς τε κύνας διεσπάραξαν, καὶ τὰ πρόβατα ῥᾷστα διέφθειραν. οἱ σάμιοι τοίνυν τὸ τοῦ μύθου βούλημα συννοήσαντες, ὥρμησαν μὲν παρ᾽ ἑαυτοῖς κατασχεῖν τὸν αἴσωπον. ὁ δὲ οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλὰ τῷ πρεσβευτῇ συναποπλεύσας, πρὸς κροῖσον ἀπῄει. ἀφικομένων δ᾽ αὐ-

τῶν

finis autē laborioſus. His auditis Samij exclamauerunt, Nos cum ſimus liberi, ſerui eſſe gratis nolumus, & oratorem infecta pace remiſerunt. His ergo cognitis, Crœſus decreuit bellum in Samios mouere, ſed legatus retulit, non poteris Samios debellare, quamdiu eſt apud eos Aeſopus, & conſilia ſuggerit. Potes autem magis, ait, ô rex, legatis miſsis, petere ab ipſis Aeſopum, pollicitus eis & gratias alias relaturum, & ſolutionem iuſſorum tributorum. Et tunc forte poteris eos ſuperare. Et Crœſus his perſuaſus, legato miſſo dedi ſibi petebat Aeſopum. Samij autem hunc tradere decreuerunt. Quo cognito, Aeſopus in media concione ſtetit, ac inquit: Viri Samij, & ego permulti facio ad regis pedes proficiſci. Sed uolo uobis fabulam dicere: Quo tempore animalia inter ſe loquebantur, lupi bellum ouibus intulerunt. unà uero cum ouibus canibus præliantibus, ac lupos arcentibus, lupi legato miſſo dixerunt ouibus, ſi uoluerint uiuere in pace & nullum ſuſpicari bellum, ut canes ſibi traderent. Ouibus ob ſtultitiam perſuaſis, & canibus traditis, lupi & canes dilacerarunt, & oues facillime occiderunt, Samij igitur, fabulæ ſenſu cognito, decreuerunt apud ſe detinere Aeſopum. Ille uero non tulit, ſed cum legato unà ſoluit, & ad Crœſum ſe conferebat. Profectis autem

τῶν εἰς λυδίαν, ὁ βασιλεὺς ἐπίπροσθεν αὐτοῦ στάντα τὸν αἴσωπον θεασάμενος, ἠγανάκτησε λέγων, ἴδε ποταπὸν ἄνθρωπον ἐμποδὼν μοι γέγονε νῆσον ὑποτάξαι τοσαύτην; καὶ ὁ αἴσωπος. μέγιστε βασιλεῦ, οὐ βίᾳ οὐδὲ ἀνάγκῃ πρός σε παρεγενόμην, ἀλλ' αὐθαίρετος πάρειμι. ἀνάσχου δέ μου μικρὸν ἀκοῦσαι. ἀνήρ τις ἀκρίδας συλλέγων καὶ ἀποκτεινὺς, εἷλε καὶ τέττιγα. ἐπεὶ δὲ κἀκεῖνον ἐβούλετο κτεῖναι, φησὶν ὁ τέττιξ. ἄνθρωπε μή με ματαίως ἀνέλῃς. ἐγὼ γὰρ οὔτε στάχυν βλάπτω, οὔτ' ἄλλο τι τῶν ἁπάντων σε ἀδικῶ. τῇ κινήσει δὲ τῶν ἐν ἐμοὶ ὑμένων ἡδὺ φθέγγομαι, τέρπων τοὺς ὁδοιπόρους. φωνῆς οὖν παρ' ἐμοὶ πλέον οὐδὲν εὑρήσεις. κἀκεῖνος ταῦτα ἀκούσας, ἀφῆκεν ἀπιέναι. κἀγὼ γοῦν ὦ βασιλεῦ τῶν σῶν ποδῶν ἅπτομαι, μή με εἰκῇ φονεύσῃς, οὐδὲ γὰρ οἷός τε εἰμὶ ἀδικῆσαί τινα. ἐν εὐτελείᾳ δὲ σώματος γενναῖον φθέγγομαι λόγον. ὁ δὲ βασιλεὺς θαυμάσας ἅμα καὶ οἰκτείρας αὐτὸν, ἔφη. αἴσωπε, οὐκ ἐγώ σοι δίδωμι τὸ ζῆν, ἀλλ' ἡ μοῖρα, ὃ γοῦν θέλεις, αἴτει καὶ λήψῃ. καὶ ὃς, δέομαί σου βασιλεῦ, διαλλάγηθι σαμίοις. τοῦ δὲ βασιλέως εἰπόντος, διήλλαγμαι, πεσὼν ἐκεῖνος ἐπὶ τῆς γῆς, χάριτάς τε αὐτῷ ὡμολόγει, καὶ μετὰ ταῦτα τοὺς οἰκείους συγγραψάμενος μύθους, τοὺς μέχρι καὶ νῦν φερομένους, παρὰ τῷ βασιλεῖ κατέλιπε. δεξάμενος δὲ παρ' αὐτοῦ γράμματα πρὸς σαμίους, ὡς ἕνεκεν αἰσώπου τούτοις διήλλακται, καὶ δῶρα πολλὰ, πλεύσας ἐπανῆλθεν εἰς σάμον. οἱ μὲν οὖν σάμιοι τοῦτον ἰδόντες, στέμματά τε αὐτῷ προσήνεγκαν, καὶ χοροὺς ἐπ' αὐτῷ συνεστήσαντο. ὁ δ' αὐτοῖς τά τε τοῦ βασιλέως ἀνέγνω γράμματα, καὶ ἀπέδειξεν ὡς τὴν εἰς αὐτὸν γενομένην παρὰ

τοῦ δή-

in Lydiã,rex ante se stantẽ Aesopũ uidẽs,indi
gnatus est,dicẽs, Vide qualis homũcio impedi
mẽto mihi ad tantã insulã subigẽdã fuit. Tum
Aesopus,Maxime rex, nõ ui neqꝫ necessitate
coactus ad te ueni,sed spõte adsum. Patere aũt
me parũper audire. Vir ꝗdã cũ locustas capet
occideretqꝫ cepit & cicadã:cũ & illã uellet occi
dere inquit cicada, ô homo ne me frustra occi-
das,ego em̃ neqꝫ spicã lædo neqꝫ alia in re qua
piã iniuria te afficio, motu uero quæ in me sũt
mẽbranularũ suauiter cãto delectãs uiatores,
præter igit̃ uocẽ in me amplius nihil inuenies.
Et ille his auditis permisit abire. Et ego itaqꝫ ô
rex,tuos pedes attingo, ne me sine causa occi-
das,nõ enim possum iniuria quẽq̃ afficere,sed
in uili corpore generosum loquor sermonem.
Rex aũt miratus simul & miseratus ipsum,ait,
Aesope non ego tibi largior uitã sed fatũ. ergo
quod uis pete,& accipies. Et ille, Rogo te, ô
rex,reconciliare Samijs. Cũqꝫ rex dixisset,Re-
cõciliatus sum, procidẽs ille in terrã,gratiasqꝫ
ei agebat, & post hæc suas conscripsit fabulas,
quas in hũc usqꝫ diem extãtes apud regem reli
quit. Acceptis aũt ab ipso literis ad Samios,ꝙ
Aesopi gratia eis reconciliatus fuerit, atqꝫ mu
neribus multis nauigauit in Samum. Samij igi
tur hunc uidentes,coronasqꝫ ei intulerũt,& tri
pudia eius gratia constituerũt. Ille aũt & regis
literas legit, & ostendit quod sibi donatam à
populo

τοῦ δήμου ἐλευθερίαν, ἐλευθερία πάλιν ἠμείψατο. μετὰ δὲ ταῦτα τῆς νήσου ἀπάρας, περιῄει τὴν οἰκουμένην, τοῖς ἁπανταχοῦ τῶν φιλοσόφων διαλεγόμενος. ἀφικόμενος δὲ καὶ πρὸς Βαβυλῶνα, καὶ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπιδειξάμενος, μέγας παρὰ τῷ βασιλεῖ λυκήρῳ ἐγένετο. κατ' ἐκείνους γὰρ τοὺς χρόνους οἱ βασιλεῖς πρὸς ἀλλήλους εἰρήνην ἔχοντες, καὶ τέρψεως χάριν προβλήματα τὰ σοφιστικὰ πρὸς ἀλλήλους γράφοντες ἔπεμπον. ἅπερ οἱ μὲν ἐπιλυόμενοι, φόρους ἐπὶ ῥητοῖς πρὸς τῶν πεμπόντων ἐλάμβανον. οἱ δὲ μή, τοὺς ἴσους παρεῖχον. ὁ τοίνυν αἴσωπος τὰ πεμπόμενα τῶν προβλημάτων τῷ λυκήρῳ συνιὼν ἐπέλυε. καὶ εὐδοκιμεῖν ἐποίει τὸν βασιλέα. καὶ αὐτὸς δὲ διὰ λυκήρου ἕτερα τοῖς βασιλεῦσιν ἀντέπεμπεν. ὧν ἀλύτων μενόντων, φόρους ὁ βασιλεὺς ὅτι πλείστους εἰσέπραττεν. αἴσωπος δὲ μὴ παιδοποιησάμενος, ἕνα τινὰ τῶν εὐγενῶν αἶνον τὴν κλῆσιν εἰσεποιήσατό τε, καὶ ὡς γνήσιον παῖδα τῷ βασιλεῖ προσενέγκας, συνέστησε. μετ' οὐ πολὺν χρόνον τοῦ αἴνου τῇ τοῦ θεμένου παλλακῇ συμφθαρέντος, αἴσωπος τοῦτο γνοὺς, ἀπελαύνειν ἔμελλε τῆς οἰκίας. ὁ δέ, τῇ κατ' ἐκείνου ὀργῇ ληφθεὶς, ἐπιστολήν τε πλασάμενος παρ' αἰσώπου δῆθεν πρὸς τοὺς ἀντισοφιζομένους τῷ λυκήρῳ, ὡς αὐτοῖς ἑτοιμός ἐστι προστίθεσθαι μᾶλλον ἢ τῷ λυκήρῳ, τῷ βασιλεῖ ἐνεχείρισε, τῷ τοῦ αἰσώπου ταύτην σφραγισάμενος δακτυλίῳ. ὁ δὲ βασιλεὺς τῇ τε σφραγῖδι πεισθεὶς, καὶ ἀπαραιτήτῳ ὀργῇ χρησάμενος, παραχρῆμα τῷ ἑρμίππῳ κελεύει μηδὲν ἐξετάσαντα, οἷα δὴ προδότην διαχειρίσασθαι αἴσωπον. ὁ δὲ ἕρμιππος, φίλος τε ὢν τῷ αἰσώπῳ, καὶ τότε δὴ τὸν φίλον ἐπέ-

δειξεν

populo libertatē, libertate rurſus remuneratus fuerit. Poſt hæc uero ab inſula decedens circuibat orbem ubiq; cum philoſophis diſputando. Profectus & in Babylonē, & ſuā ipſius doctrinam demonſtrando magnus apud regem Lycerū euaſit. Illis enim tēporibus reges inuicem pacē habētes, atq; delectationis gratia quęſtiones uiciſsim ſophiſtarum ſcribēdo mittebant, quas qui ſolueret, tributa pacta à mittētib. accipiebāt: qui uero non, æqualia præbebāt. Aeſopus igit̄ quæ mittebant̄ problemata Lycero intelligens diſſoluebat, & clarū reddebat regem, & ipſe Lyceri nomine altera itidem regibus remittebat. Quæ cum remanerēt inſoluta, tributa rex q̄ plurima exigebat. Aeſopus autē cum non genuiſſet filios, nobilē quendam Ennū nomine adoptauit, atq; ut legitimū filiū regi allatum cōmendauit. Non multo autem poſt tempore Ennus cum adoptātis concubina rem habuit: hoc ſciens Aeſopus expulſurus erat domo Ennum. Qui in illum ira correptus, epiſtolam fictam ab Aeſopo ſcilicet ad eos, qui ſophiſmatis cum Lycero certabant, q̄ ipſis paratus eſſet adhærere magis q̄ Lycero, regi dedit Aeſopi ſignatā anulo. Rex & ſigillo credens, atq; inexorabili ira percitus, ſtatim Hermippo iubet, ut nulla examinatione facta, proditorem occideret Aeſopum. At Hermippus & amicus fuerat Aeſopo, & tunc ſe amicum oſtendit.

δείξειν. ἐν τίνι γὰρ τῶν τάφων μηδενὸς εἰδότος κρύ-
ψας τὸν ἄνθρωπον, ἐν ἀπορρήτοις ἔτρεφεν. ἔννος δὲ, τοῦ
βασιλέως κελεύσαντος, πᾶσαν τὴν διοίκησιν αἰσώ-
που παρέλαβε. μετὰ δέ τινα χρόνον νεκτεναβὼ βασι-
λεὺς αἰγυπτίων πυθόμενος αἴσωπον τεθνηκέναι, πέμ-
πει λυκήρῳ παραχρῆμα ἐπιστολὴν, οἰκοδόμους αὐτῷ ἀπο-
στεῖλαι κελεύουσαν, οἳ πύργον οἰκοδομήσουσι, μήτ' οὐρα-
νοῦ, μήτε γῆς ἁπτόμενον, καὶ τὸν ἀποκρινούμενον ἀεὶ
πρὸς πάνθ' ὅσα ἂν ἐρωτῶσι. καὶ τοῦτο ποιήσαντα, φό-
ρους εἰσπράξειν, εἰ δὲ μὴ, κατατίθεσθαι. ταῦτα δὲ λυ-
κήρῳ ἀναγνωσθέντα, ἀθυμίαν ἐνέβαλε, μηδενὸς τῶν
φίλων δυναμένου τὸ πρόβλημα τὸ περὶ τοῦ πύργου συ-
νεῖναι. ὁ μέν τοι βασιλεὺς, καὶ κίονα τῆς ἑαυτοῦ βασι-
λείας ἔλεγεν ἀπολωλεκέναι τὸν αἴσωπον. ἕρμιππος δὲ
τὴν τοῦ βασιλέως διὰ αἴσωπον λύπην μαθὼν, προσῆλ-
θέ τε τῷ βασιλεῖ, καὶ ζῆν ἐκεῖνον εὐηγγελίσατο, προ-
σθεὶς αὐτοῦ διὰ χάριν αὐτὸν οὐκ ἀνελεῖν εἰδὼς ὡς μελή-
σῃ ποτὲ τῷ βασιλεῖ τῆς ἀποφάσεως. τοῦ δὲ βασιλέως δια-
φορόντως ἐπὶ τούτοις ἡσθέντος, αἴσωπος ῥυπῶν καὶ αὐ-
χμῶν ὅλος προσηνέχθη, καὶ τοῦ βασιλέως ὡς εἶδεν αὐ-
τὸν, δακρύσαντος, λούσασθαί τε καὶ τῆς ἄλλης ἐπιμε-
λείας ἀξιωθῆναι κελεύσαντος, αἴσωπος μετὰ ταῦτα
καὶ ὑπὲρ ὧν κατηγορήθη τὰς αἰτίας ἀπεσκευάσατο,
ἐφ' οἷς καὶ τοῦ βασιλέως τὸν ἔννον ἀναιρεῖν μέλλοντος,
αἴσωπος αὐτῷ συγγνώμην ᾐτήσατο. ἑπομένως δὲ τού-
τοις, ὁ βασιλεὺς τὴν τοῦ αἰγυπτίου ἐπιστολὴν τῷ αἰσώ-
πῳ ἐπέδωκεν ἀναγνῶναι. ὁ δ' αὐτίκα τὴν λύσιν συ-
νεὶς τοῦ προβλήματος, ἐγέλασέ τε καὶ ἀντιγράφειν ἐκέ-
λευσεν, ὡς ἐπειδὰν χειμὼν παρέλθῃ, πεμφθῆναι τούς τε
τὸν πύρ

dit. In ſepulchro enim quodam nemine ſciente occultauit hominẽ, & ſecreto nutriuit. Ennus autem regis iuſſu omnem Aeſopi adminiſtrationem ſuſcepit. Sed quodã poſt tempore Nectenabo rex Aegyptiorum audiens Aeſopum occidiſſe, mittit Lycero ſtatim epiſtolam, archi tectos ſibi mittere iubentem, qui turrim ædificent, neq; cœlum neq; terram attingentem, & reſponſurum ſemper aliquem ad omnia quæcunq; rogauerint. Quod ſi feciſſet, tributa exigeret: ſin minus, ſolueret. His lectis Lycerus mœrore affectus eſt, cũ nullus ex amicis poſſet quæſtionẽ de turri intelligere. Rex tamẽ & columnam ſui regni dicebat interijſſe Aeſopũ. Hermippus autem dolore regis ob Aeſopũ co gnito, adijt ad regem, & uiuere illum renuncia uit, addiditq; ipſius cauſa Aeſopum non peremiſſe, ſciens quod peniteret aliquando regem ſententiæ. Rege autem uehementer his lętato, Aeſopus ſordens, ac ſqualens totus adductus eſt: cumq; rex ut eum uidit, illachrymaſſet, atque ut lauaretur aliaq; cura ut afficeretur iuſſiſſet, Aeſopus poſt hoc & de quibus accuſatus fuerat, cauſas confutauit. Ob quæ cum rex Ennum eſſet occiſurus, Aeſopus ei ueniam pe tijt. Poſt hæc autem rex Aegyptij epiſtolam Aeſopo dedit legendam. At ille ſtatim ſolutio ne cognita quæſtionis riſit, ac reſcribere iuſſit, cum hyems præterijſſet miſſum iri & qui

turrim

τὸν πύργον οἰκοδομήσοντας, καὶ τὸν ἀποκρινούμενον πρὸς τὰ ἐπερωτώμενα. ὁ βασιλεὺς οὖν τοὺς μὲν αἰγυπτίους πρέσβεις ἀπέστειλεν. αἰσώπῳ δὲ τὴν ἐξ ἀρχῆς διοίκησιν ἐνεχείρισεν ἅπασαν, ἔκδοτον αὐτῷ παραδοὺς καὶ τὸν ἔννον. ὁ δὲ αἴσωπος παραλαβὼν τὸν ἔννον, οὐδὲν ἀηδὲς αὐτὸν ἔδρασεν, ἀλλ' ὡς υἱῷ πάλιν προσχὼν, ἄλλους τε καὶ τούτους ὑπετίθει τοὺς λόγους.

Τέκνον, πρὸ πάντων σέβου τὸ θεῖον. τὸν βασιλέα δὲ τίμα. καὶ τοῖς μὲν ἐχθροῖς σου δεινὸν σεαυτὸν παρασκεύαζε, ἵνα μὴ καταφρονῶσι σου. τοῖς δὲ φίλοις πρᾷον καὶ εὐμετάδοτον, ὡς εὐνουστέρους σοι μᾶλλον γίνεσθαι. ἔτι τοὺς μὲν ἐχθροὺς νοσεῖν εὔχου καὶ πένεσθαι, ὡς μὴ οἵους τε εἶναι λυπεῖν σε. τοὺς δὲ φίλους κατὰ πάντα εὖ πράττειν βούλου. ἀεὶ τῇ γυναικί σου χρηστῶς ὁμίλει, ὅπως ἑτέρου ἀνδρὸς πεῖραν μὴ ζητήσῃ λαβεῖν. κοῦφον γὰρ τὸ τῶν γυναικῶν ἐστι φῦλον, καὶ κολακευόμενον ἔλαττον φρονεῖ κακά. ὀξεῖαν πρὸς λόγον κτῆσαι τὴν ἀκοήν. τῆς δὲ γλώττης ἐγκρατὴς ἔσο. τοῖς εὖ πράττουσι μὴ φθόνει, ἀλλὰ συγχαῖρε. φθονῶν γὰρ σεαυτὸν μᾶλλον βλάψεις. τῶν οἰκετῶν σου ἐπιμελοῦ, ἵνα μὴ μόνον ὡς δεσπότην σε φοβῶνται, ἀλλὰ καὶ ὡς εὐεργέτην αἰδῶνται. μὴ αἰσχύνου μανθάνειν ἀεὶ τὰ κρείττω. τῇ γυναικὶ μηδέ ποτε πιστεύσῃς ἀπόρρητα, ἀεὶ γὰρ ὁπλίζεται, πῶς σου κυριεύσει. καθ' ἡμέραν καὶ εἰς τὴν αὔριον ἀποταμιεύου. βέλτιον γὰρ τελευτῶντα ἐχθροῖς καταλεῖψαι, ἢ ζῶντα τῶν φίλων δεῖσθαι. εὐπροσήγορος ἔσο τοῖς συναντῶσιν. εἰδὼς ὡς καὶ τῷ κυναρίῳ ἄρτον ἡ οὐρὰ προσπορίζει. ἀγαθὸς γενόμενος μὴ μετανόει. ψίθυρον ἄνδρα ἔκβαλε τῆς οἰκίας, τὰ γὰρ ὑπὸ σοῦ λεγόμενα

καὶ

turrím essent ædificaturi,& responsurũ aliquẽ ad rogata.Rex igitur Aegyptios legatos remi sit.Aesopo aũt pristinã administrationẽ tradi dit omnem,deditũ ei tradens & Ennũ. At Ae sopus acceptũ Ennum nulla in re tristitia affe cit,sed ut filio rursus recepto,alijsq; atq; his ad monuit uerbis. Fili,ante omnia cole deum. Regem honora.Inimicis tuis terribilẽ teipsum præbe,ne te contẽnant:Amicis facilẽ & cõmu nicabilẽ,quo longe beneuolẽtiores tibi sint.Itẽ inimicos male habere precare & esse paupe res,ne te possint offendere:at amicos in omni bus bene ualere uelis.Semper uxori tuæ bene adhære,ne alterius uiri periculum facere uelit: leue enim mulierũ est genus,ac adulatum mi nus malum cogitat. Velocem ad sermonem posside auditum:linguæ continens esto:bene agentibus ne inuide,sed cõgratulare:inuidens enim te ipsum magis offendes:domesticorum tuorum satage,ut te nõ solum ut dominum ti meant,sed etiam ut benefactorem uenerẽtur. Ne pudeat discere semp meliora.Mulieri non unq; credas secreta,nam semper armatur quo modo tibi dominet̃. Quotidie in diẽ crastinũ recõde:melius enim mortuũ inimicis relinque re,q̃ uiuentẽ amicorũ indigere.Salutato facile qui tibi occurrunt,sciens & catulo caudã panẽ comparare.Bonũ esse ne pœniteat.Susurronẽ uirum ejce domo tua:nam quæ à te dicuntur,

Æsopica pcepta

καὶ πραττομένας ἑτέροις φθόνων ἀναθήσει. πράττε μὴ τὰ λυπήσοντά σε. ἄχθου δὲ τοῖς συμβαίνουσι μὴ λυποῦ. μήτε πονηρὰ βουλεύσῃ ποτέ, μήτε τρόπους κακῶν μιμήσῃ. τούτοις τοῦ αἰσώπου τὸν αἶνον νουθετήσαντος, ἐκεῖνος τοῖς τε λόγοις καὶ τῇ οἰκείᾳ συνειδήσει διά τινι βέλει πληγεὶς τὴν ψυχήν, μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας τοῦ βίου μετήλλαξεν. αἴσωπος δὲ τοὺς ἰξευτὰς πάντας προσκαλεσάμενος, ἀετῶν νεοττοὺς τέτταρας συλληφθῆναι κελεύει. συλληφθέντας οὖν οὕτως ἔθρεψεν, ὡς λέγεται, καὶ ἐπαίδευσεν, ὅπερ οὐ πάνυ τί με πειθόμενον ἔχει, ὡς παῖδας διὰ θυλακίων αὐτοῖς προσηρτημένων βαστάζοντας εἰς ὕψος αἴρεσθαι. καὶ οὕτως ὑπηκόους τοῖς παισὶν εἶναι, ὡς ὅπουπερ ἂν ἐκεῖνοι βούλοιντο ἵπτασθαι ἄν τε εἰς ὕψος, ἄν τε εἰς γῆν χαμᾶζε. τῆς δὲ χειμερινῆς ὥρας παραδραμούσης καὶ ἦρος διαγελάσαντος, ἅπαντα τὰ πρὸς τὴν ὁδὸν συσκευασάμενος αἴσωπος, καὶ τούς τε παῖδας λαβὼν καὶ τοὺς ἀετούς, ἀπῆρεν εἰς αἴγυπτον, πολλῇ φαντασίᾳ καὶ δόξῃ πρὸς κατάπληξιν τῶν ἐκεῖ κεχρημένος. νεκτεναβὼ δ' ἀκούσας παραγεγονέναι τὸν αἴσωπον, ἐνηδρεύμεθα φησὶ τοῖς φίλοις, μεμαθηκὼς αἴσωπον τεθνηκέναι. τῇ δ' ὑστεραίᾳ κελεύσας ὁ Βασιλεὺς πάντας τοὺς ἐν τέλει λευκὰς περιβαλέσθαι στολάς, αὐτὸς ἔρεαν ἐνεδύσατο, καὶ διάδημα, καὶ διάλιθον κίταριν. καὶ καθεσθεὶς ἐφ' ὑψηλοῦ δίφρου, καὶ τὸν αἴσωπον εἰσαχθῆναι κελεύσας, τίνι με εἰκάζεις εἰσελθόντι φησὶν αἴσωπε, καὶ τοὺς σὺν ἐμοί; καὶ ὅς, σὲ μὲν ἡλίῳ ἐαρινῷ, τοὺς δὲ περὶ σὲ τούτους, ὡραίοις στάχυσι. καὶ ὁ Βασιλεὺς θαυμάσας αὐτόν, καὶ δώροις ἐδεξιώσατο. τῇ δὲ μετ' ἐκείνην ἡμέρᾳ πάλιν

ac fiunt,aliјs cõmunicabit. Fac,quæ te nõ mœstificent. Contingentibus ne triſtare. Neq; praua conſulas unq̃,neq; mores malorũ imiteris. His ab Aeſopo Ennus admonitus,tum ſermone,tum ſua conſcientia,ut ſagitta quadam percuſſus animum,paucis poſt diebus è uita diſceſsit. Aeſopus autẽ aucupes omneis accerſiuit,atq; aquilarum pullos quatuor ut caperẽt, iubet. Sic itaq; captos nutriuit,ut dicitur,ac inſtruxit, cui rei non magnã fidem adhibemus, ut pueros in ſportis ipſis appenſis geſtando in altũ uolarent, atq; ita obedientes pueris eſſent ut quocũq; illi uellent,uolarent, ſiue in altum, ſiue in terram in humum. Præterito uero hyemali tempore,ac uere arridente,cũ ad iter omnia paraſſet Aeſopus, & pueros accepiſſet & aquilas,deceſsit in Aegyptum,multa imaginatione & opinione ad ſtupefactionẽ illorum hominũ uſus. Sed Nectenabo audito adeſſe Aeſopum, Inſidiјs circumuẽtus ſum,inquit amicis, quia intellexerã Aeſopum mortuũ eſſe. Poſtri die aũt iuſſit rex ut omnes magiſtratus cãdidis circũdarent ueſtibus,ipſe ereã induit,& coronam,ac gẽmatam citarim. Cũq; ſedens in alto ſolio,Aeſopũ introduci iuſsiſſet, Cui me aſsimilas,ingrediẽti inquit Aeſope,& eos qui mecum ſunt? Et ille, Te quidẽ,ſoli uerno: qui uero te circũſtant,maturis ariſtis. Et rex admiratus ipſum,donis eũ proſecutus eſt. Poſtero aũt die

f. ornat. capitis

 ruſus

πάλιν ὁ μὲν βασιλεὺς λευκοτάτην ἐνσκευασάμενος,
τοῖς δὲ φίλοις φοινικᾶς κελεύσας λαβεῖν, εἰσελθόντα
τὸν αἴσωπον, τὴν προτέραν αὖθις πεῦσιν ἐπύθετο. δὲ
ὁ αἴσωπος, σὲ μὲν ἔφη εἰκάζω ἡλίῳ, τοὺς δὲ περὶ σὲ
τούτου ἀκτῖσι. καὶ ὁ νεκτεναβὼ, οἶμαι μηδὲν εἶναι λυ-
κῆρον πρὸς τὴν ἐμὴν βασιλείαν. καὶ ὁ αἴσωπος μει-
διάσας, μὴ εὐχερῶς οὕτω περὶ ἐκείνου λέγε ὦ βασι-
λεῦ, πρὸς μὲν γὰρ τὸ ὑμέτερον ἔθνος ἡ ὑμῶν ἀντιδει-
κνυμένη βασιλεία, δίκην ἡλίου σελαγεῖ. εἰ δὲ λυκήρῳ
παραβληθείη, οὐδὲν ἂν δέοι μὴ τὸ φῶς τοῦτο ζόφον ἀπο-
δειχθῆναι. καὶ ὁ νεκτεναβὼ τὴν τῶν λόγων εὐστοχίαν
ἐκπλαγεὶς, ἠνέγκας ὑμῖν ἔφη τοὺς μέλλοντας τὸν πύρ-
γον οἰκοδομεῖν; καὶ ὃς, ἕτοιμοί εἰσιν, εἰ μόνον ὑποδείξεις
τὸν τόπον. μετὰ τοῦτο ἐξελθὼν ἔξω τῆς πόλεως ὁ βα-
σιλεὺς εἰς τὸ πεδίον, ὑπέδειξε διαμετρήσας τὸν
χῶρον. ἀγαγὼν τοίνυν αἴσωπος εἰς τὰς ὑποδει-
χθείσας τοῦ τόπου γωνίας τέτταρας, τοὺς τέτταρας
τῶν ἀετῶν, ἅμα τοῖς παισὶ διὰ τῶν θυλάκων ἀπηρ-
τημένοις, καὶ οἰκοδόμων τοῖς παισὶ μετὰ χεῖρας δοὺς
ὀργαλεῖα, ἐκέλευσεν ἀναπτῆναι. οἱ δὲ πρὸς ὕψος
γενόμενοι, δότε ὑμῖν ἐφώνουν λίθους, δότε κονίαν,
δότε ξύλα, καὶ τἄλλα τῶν πρὸς οἰκοδομὴν ἐπιτηδεί-
ων. ὁ δὲ νεκτεναβὼ τοὺς παῖδας θεασάμενος ὑπὸ
τῶν ἀετῶν εἰς ὕψος ἀναφερομένους, ἔφη. πόθεν ἐμοὶ
πτηνοὶ ἄνθρωποι; καὶ ὁ αἴσωπος, ἀλλὰ λυκῆρος
ἔχει. σὺ δὲ θέλεις ἄνθρωπος ὢν ἰσοθέῳ ἐρίζειν βασι-
λεῖ; καὶ ὁ νεκτεναβὼ, αἴσωπε, ἥττημαι. ἐρήσομαι δέ σε,
σὺ δέ μοι ἀπόκριναι. καὶ φησὶν, εἰσί μοι θήλειαι ὧδε
ἵπποι, αἳ περ ἐπειδὰν ἀκούσωσι τῶν ἐν βαβυλῶνι ἵπ-
πων

rurſus rex candidiſsimam indutus, amicis pur/ pureas iuſsis accipere, ingredie͂tem Aeſopum iterum eadem rogauit. Et Aeſopus, Te, inquit, comparo ſoli: hos autem qui ſtant circum, ra/ dijs ſolaribus. Et Nectenabo, Puto nihil eſſe Lycerum præ meo regno. Et Aeſopus ſubri/ dens, Ne facile de illo ſic loquere, ô rex: nam genti ueſtræ ueſtrum regnum collatum inſtar ſolis lucet: at ſi Lycero comparetur, nihil abe/ rit quin ſplendor hic tenebræ appareant. Et Nectenabo appoſita uerborũ reſponſione ſtu/ pefactus, Attuliſti nobis, ait, qui turrim ædifi/ cent? Et ille, Parati ſunt, ſi modo oſtendas lo/ cum. Poſtea egreſſus extra urbem rex in pla/ niciem, oſtendit dimenſum locum. Adductis igitur Aeſopus ad oſtenſos loci angulos qua/ tuor quatuor aquilis, unà cum pueris per ſac/ culos appenſis, ac puerorum manibus fabro/ rum datis inſtrumentis, iuſsit euolare. Illi uero ſublimes, Date nobis, clamabant, lapides: date calcem: date ligna, & alia quæ ad ædificatio/ nem apta ſunt. Sed Nectenabo uiſis pueris ab aquilis in altum ſublatis, ait, Vnde mihi uolu/ cres homines? Et Aeſopus, Sed Lycerus ha/ bet: tu autem homo cum ſis, uis cum ęquo dijs rege contendere? Et Nectenabo, Aeſope ui/ ctus ſum. percontabor autem te, tu reſponde. Et ait, Sunt mihi fœminæ hic equæ, quæ cum audiuerint eos, qui in Babylone ſunt,

 equos

πων χρεμετιζόντων εὐθὺς συλλαμβάνουσιν. εἴ σοι πρὸς τοῦτο πάρεστι σοφία, ἐπίδειξαι. καὶ ὁ αἴσωπος, ἀποκρινοῦμαί σοι αὔριον βασιλεῦ. ἐλθὼν δ' οὖν κατ᾽ οἶκον, αἴλουρον τοῖς παισὶν ἐκέλευσε συλλαβεῖν, καὶ συλληφθέντα, δημοσίᾳ περιάγεσθαι μαστιζόμενον. οἱ δὲ αἰγύπτιοι τὸ ζῶον σεβόμενοι, οὕτω κακῶς πάσχον αὐτὸ θεασάμενοι, συνέδραμον, καὶ τὸν αἴλουρον τῆς χειρὸς τῶν μαστιγούντων ἐκσπάσαντες, ἀναγγέλλουσιν ὡς τάχος τῷ βασιλεῖ τὸ πάθος. ὁ δὲ, καλέσας τὸν αἴσωπον, οὐκ ᾔδεις φησὶν αἴσωπε, ὡς θεὸς σεβόμενος παρ᾽ ἡμῖν ἐστιν αἴλουρος; ἵνα τί γοῦν τοῦτο πεποίηκας; καὶ ὃς, λυκοῦργον τὸν βασιλέα ἠδίκησεν ὦ βασιλεῦ τῆς παρελθούσης νυκτὸς οὗτος ὁ αἴλουρος. ἀλεκτρυόνα γὰρ αὐτοῦ πεφόνευκε μάχιμον καὶ γενναῖον, πρὸς ἔτι γε μὴν καὶ τὰς ὥρας αὐτῷ τῆς νυκτὸς σημαίνοντα. καὶ ὁ βασιλεὺς, οὐκ αἰσχύνῃ ψευδόμενος αἴσωπε; πῶς γὰρ ἐν μιᾷ νυκτὶ αἴλουρος ἀπ᾽ αἰγύπτου ἦλθεν εἰς βαβυλῶνα; κἀκεῖνος μειδιάσας φησίν. καὶ πῶς ὦ βασιλεῦ, ἐν βαβυλῶνι τῶν ἵππων χρεμετιζόντων, αἱ ἐνθάδε θήλειαι ἵπποι συλλαμβάνουσιν; ὁ δὲ βασιλεὺς ταῦτα ἀκούσας, τὴν φρόνησιν αὐτοῦ ἐμακάρισε. μετὰ δὲ ταῦτα μεταπεμψάμενος ἀφ᾽ ἡλίου πόλεως ἄνδρας ζητημάτων σοφιστικῶν ἐπισήμονας, καὶ περὶ τοῦ αἰσώπου διαλεχθεὶς αὐτοῖς, ἐκάλεσεν ἅμα τῷ αἰσώπῳ ἐπ᾽ εὐωχίαν. ἀνακλιθέντων οὖν αὐτῶν, τῶν ἡλίου πολιτῶν τίς φησι πρὸς τὸν αἴσωπον. ἀπεστάλην παρὰ τοῦ θεοῦ μου πεῦσίν τινα πυθέσθαι σου, ὡς ἂν αὐτὴν ἐπιλύσῃς. καὶ ὁ αἴσωπος, ψεύδῃ. θεὸς γὰρ παρὰ ἀνθρώπου οὐδὲν δεῖται μαθεῖν. σὺ δ' οὐ μόνον σαυτοῦ

equos hinnientes, ſtatim concipiunt. Si tibi ad hoc eſt doctrina, oſtende. Et Aeſopus, Reſpondebo tibi cras ô rex. Profectus uero ubi hoſpitabatur, felem iubet pueris comprehendi, & captum publice circumduci uerberando. Aegyptij autem illud animal colentes, ſic male tractari ipſum uidentes, concurrerunt, & felem è manu uerberantium eripuerunt, ac rem renunciant celeriter regi. qui uocato Aeſopo, Neſciebas, inquit, Aeſope, tanquam deum à nobis coli felem? quare igitur hoc feciſti? Et ille, Lycerum regem iniuria affecit, ô rex, præterita nocte hic felis: gallum enim eius occidit pugnacem & generoſum, præterea & horas ei noctis nunciantem. Et rex, Non pudet te mentiri Aeſope? quo'nam modo una nocte felis ab Aegypto iuit in Babylonem? Tum ille ſubridendo inquit, Et quo modo, ô rex, Babylone equis hinnientibus, hic equæ fœminæ concipiunt? Rex autem his auditis, prudentiam Aeſopi felicem eſſe dixit. Poſt hæc autem cum acciuiſſet ex Heliopoli uiros quæſtionum ſophiſticarum peritos, atq; de Aeſopo cum eis diſputaſſet, inuitauit unà cum Aeſopo ad conuiuium. Diſcumbentibus igitur ipſis, quidam Heliopolita inquit Aeſopo, Miſſus ſum à deo meo quęſtionem quandam rogare te, ut ipſam ſolueres. Et Aeſopus, Mentiris: deo enim ab homine nihil opus eſt diſcere. Tu autem non ſolum

σαυτοῦ κατηγορεῖς, ἀλλὰ καὶ τοῦ θεοῦ σου. ἕτερος πάλιν εἶπεν, ἔστι ναὸς μέγας καὶ ἐν αὐτῷ στύλος, δώδεκα πόλεις ἔχων, ὧν ἑκάστη τριάκοντα δοκοῖς ἐστέγασται. ταύτας δὲ περιίασι δύο γυναῖκες. καὶ ὁ αἴσωπος ἔφη, τοῦτο τὸ πρόβλημα καὶ οἱ παρ' ἡμῖν ἐπιλύσονται παῖδες. ναὸς μὲν γάρ ἐστιν οὗτος ὁ κόσμος. στύλος δ' ὁ ἐνιαυτός, αἱ δὲ πόλεις οἱ μῆνες, καὶ δοκοὶ αἱ τούτων ἡμέραι. ἡμέρα δὲ καὶ νὺξ, αἱ δύο γυναῖκες, αἳ παραλλὰξ ἀλλήλας δέχονται. τῇ δὲ ἐφεξῆς ἡμέρᾳ συγκαλέσας τοὺς φίλους ἅπαντας ὁ νεκτεναβὼ, φησί. διὰ τὸν αἴσωπον τοῦτον ὀφλήσομεν φόρους τῷ βασιλεῖ λυκήρῳ. εἷς δέ τις αὐτῶν εἶπε. κελεύσομεν αὐτῷ προβλήματα φράσαι ἡμῖν, περὶ ὧν οὔτε οἴδαμεν, οὔτε ἠκούσαμεν. καὶ ὃς, αὔριον περὶ τούτου ὑμῖν ἀποκρινοῦμαι. ἀπελθὼν οὖν καὶ συνταξάμενος γραμματεῖον, ἐν ᾧ περιείχετο, νεκτεναβὼ ὁμολογῶν χίλια τάλαντα τῷ λυκήρῳ ὀφείλειν, πρωΐας ἐπανελθὼν τῷ βασιλεῖ τὸ γραμματεῖον ἐπέδωκεν. οἱ δὲ τοῦ βασιλέως φίλοι πρὶν ἀνοιχθῆναι τὸ γραμματεῖον, πάντες ἔλεγον. καὶ εἴδομεν τοῦτο καὶ ἠκούσαμεν, καὶ ἀληθῶς ἐπιστάμεθα. καὶ ὁ αἴσωπος. χάριν ὑμῖν οἶδα τῆς ἀποδόσεως ἕνεκεν. ὁ δὲ νεκτεναβὼ τὴν ὁμολογίαν τῆς ὀφειλῆς ἀναγνοὺς, εἶπεν, ἐμοῦ λυκήρῳ μηδὲν ὀφείλοντος, πάντες ὑμεῖς μαρτυρεῖτε; κἀκεῖνοι μεταβαλόντες, εἶπον. οὔτε εἴδομεν οὔτε ἠκούσαμεν. καὶ ὁ αἴσωπος, καὶ εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει, λέλυται τὸ ζητούμενον. καὶ ὁ νεκτεναβὼ πρὸς ταῦτα. μακάριός ἐστι λυκῆρος τοιαύτην σοφίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ ἑαυτοῦ κεκτημένος. τοὺς οὖν συμφωνηθέντας φόρους παραδοὺς τῷ αἰσώ-

πῳ

te ipſum accuſas, ſed & deum tuum. Alius rurſus ait, Eſt templum ingens, & in eo columna, duodecim urbes continens, quarum ſingulæ triginta trabibus fulciuntur, quas circumcurrunt duæ mulieres. Tum Aeſopus ait, Hanc quæſtionem apud nos ſoluent & pueri. Templum enim eſt hic mundus: columna, annus: urbes, menſes: & trabes horum, dies: dies autem & nox, duæ mulieres, quæ uiciſsim ſibi ſuccedunt. Poſtridie conuocatis amicis omnibus, Nectenabo inquit, Propter Aeſopum hūc debebimus tributa regi Lycero. At ex his unus ait, Iubebimus ei quæſtiones dicere nobis ex ijs, quæ neq; ſcimus neque audiuimus. Et ille, Cras hac de re uobis reſpondebo. Decedens igitur, & compoſito ſcripto, in quo continebatur, Nectenabo confitens mille talēta Lycero debere: mane reuerſus regi ſcriptum reddidit. Regis autem amici prius quàm aperiretur ſcriptum, omnes dixerunt, Et ſcimus hoc, & audiuimus, & uere ſcimus. Et Aeſopus, Habeo uobis gratiam reſtitutionis cauſa. At Nectenabo confeſsione debiti lecta, ait, Me nihil Lycero debente, omnes uos teſtificamini? Et illi mutati dixerunt, Neq; ſcimus, neq; audiuimus. Et Aeſopus, Et ſi hæc ita ſe habent, ſolutum eſt quæſitum. Et Nectenabo ad hæc, Felix eſt Lycerus talem doctrinam in regno ſuo poſsidens. Ergo pacta tributa tradidit Aeſo-

τῶν ἐν εἰρήνῃ ἀπέστειλεν. αἴσωπος δ' εἰς Βαβυλῶνα παραγενόμενος, διεξῆλθέ τε λυκήρῳ τὰ ἐν αἰγύπτῳ πραχθέντα πάντα, καὶ τοὺς φόρους ἀπέδωκε. λυκῆρος δ' ἐκέλευσεν ἀνδριάντα χρυσοῦν τῷ αἰσώπῳ ἀνατεθῆναι. μετὰ δ' οὐ πολὺν χρόνον αἴσωπος εἰς ἑλλάδα ἐβουλεύσατο πλεῦσαι. καὶ δὴ τῷ βασιλεῖ συνταξάμενος ἀπεδήμησεν, ὅρκον δοὺς αὐτῷ πρότερον, ἦ μὴν ἐπανήξειν εἰς Βαβυλῶνα, κἀκεῖ τοῦ λοιποῦ διαβιώσειν. περιιὼν δὲ τὰς ἑλληνίδας πόλεις, καὶ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπιδεικνύμενος, ἦλθε καὶ εἰς δελφούς. οἱ δὲ δελφοί, διαλεγομένου μὲν ἠκροῶντο ἡδέως. τιμῆς δὲ καὶ θεραπείας εἰς αὐτὸν ἔδρασαν οὐδ' ὁτιοῦν. ὁ δέ, πρὸς αὐτοὺς ὑπολαβὼν ἔφη. ἄνδρες δελφοί, ἔπεισί μοι ξύλῳ ὑμᾶς εἰκάζειν τῷ ἐν θαλάττῃ φερομένῳ. κἀκεῖνο γὰρ ὁρῶντες ἐκ πολλοῦ διαστήματος ὑπὸ κυμάτων φερόμενον, πολλοῦ τινος ἄξιον εἶναι οἰόμεθα, ἐπειδὰν δ' ἐγγυτάτω προσέλθῃ, εὐτελέστατον φαίνεται. κἀγὼ γοῦν πόῤῥωθεν τῆς ὑμῶν πόλεως ὤν, ὥς τινας τῶν ἀξίων λόγου ὑμᾶς ἐθαύμαζον. νυνὶ δ' ἐλθὼν ὡς ὑμᾶς, πάντων ὡς εἰπεῖν ἀνθρώπων εὗρον ἀχρειοτέρους. οὕτω πεπλάνημαι. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ δελφοί, καὶ δείσαντες μή πως αἴσωπος καὶ πρὸς τὰς ἄλλας πόλεις βαδίζων κακῶς αὐτοὺς λέγῃ, βουλὴν ἐβουλεύσαντο δόλῳ τὸν ἄνθρωπον ἀνελεῖν. καὶ δῆτα χρυσῆν φιάλην ἐκ τοῦ παρ' αὐτοῖς ἱεροῦ τοῦ ἀπόλλωνος ἀνελόμενοι, λάθρα τοῖς αἰσώπου κατέκρυψαν στρώμασι. τοῦ δ' αἰσώπου τὰ ὑπ' αὐτῶν ἀγνοοῦντος σκευωρηθέντα, ἐξελθὼν ἐπορεύετο πρὸς φωκίδα. οἱ δελφοὶ δ' ἐπιδραμόντες, καὶ κατασχόντες αὐτόν, ἀνέκρινον

ὡς

po,atq; in pace remisit. At Aesopus in Babylo nẽ profectus,& narrauit Lycero acta in Aegy pto omnia,& tributa reddidit. Lycerus autem iussit statuã aureã Aesopo erigi. Nõ multo aũt post tẽpore, Aesopus in Græciã decreuit naui garc, atq; cum rege cõpositione facta discessit, iuratus ei prius proculdubio rediturũ se in Ba-bylonẽ, atq; illic reliquũ uitæ uicturũ. Peragra tis aũt Græcis urbibus,& sua doctrina patefa-cta, puenit & Delphos. Verũ Delphi dissererẽtẽ quidẽ audierũt libenter, sed honore & obseruã tia eũ affecerũt nulla. Is aũt ad eos suscipiẽs ait Viri Delphi succurrit mihi ligno uos cõparare quod in mari fert̃. Illud etenim uidẽtes ex mul ta distantia dũ fluctib. agitat̃, magni precij esse existimamus, postq̃ autẽ proxime aduenerit, uilissimũ apparet. Et ego itaq; cũ procul essem ab urbe uestra, ut eos, qui existimatione digni sũt, uos admirabar. Nũc aũt ad uos profectus, omnib. ut ita dixerim, inueni inutiliores. sic de ceptus sum. Cum hęc audiuissent Delphi,& ti merent ne aliquo modo Aesopus & ad alias ur bes accedẽs malede se diceret, decreuerũt dolo hominẽ occidere. Atq; igitur auream phialam ex eo, quod apud se erat, sacello Apollinis acci piẽtes, clã in Aesopi absconderũt stragulis. Cũ Aesopus uero ignoraret quæ ab ipsis dolo fa-cta fuerãt, egressus ibat in Phocidẽ. At Delphi aggressi,& detinentes ipsum, percontabantur

ut

ὡς ἱεροσυληκότα. τοῦ δ' ἀρνουμένου μηδὲν πεπραχέναι τοιοῦτο, ἐκεῖνοι πρὸς βίαν τὰ στρώματα ἀναπτύξαντες τὴν χρυσῆν εὗρον φιάλην. ἣν καὶ ἀναλαβόντες, τοῖς ἐν τῇ πόλει πᾶσιν ἐπεδείκνυσαν οὐ σὺν ὀλίγῳ θορύβῳ. ὁ μὲν οὖν αἴσωπος τὴν ἐκείνων συννοήσας ἐπιβουλήν, ἐδεῖτο αὐτῶν ἀπολυθῆναι. οἱ δ' οὐ μόνον οὐκ ἀπέλυσαν, ἀλλ' ὡς ἱεροσυλήσαντα, καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐνέβαλον, θάνατον αὐτοῦ καταψηφισάμενοι. αἴσωπος δὲ μηδεμιᾷ μηχανῇ τῆς πονηρᾶς τῆς δὲ τύχης σωθῆναι δυνάμενος, ἑαυτὸν ἔνδον τῆς εἱρκτῆς ἐθρήνει καθήμενος. τῶν συνήθων δέ τις αὐτῷ δαμᾶς τοὔνομα πρὸς αὐτὸν εἰσελθὼν, καὶ ἰδὼν οὕτως ὀλοφυρόμενον, τὴν αἰτίαν τοῦ πάθους ἤρετο. καὶ ὃς ἔφη, γυνή τις προσφάτως τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα θάψασα, καθ' ἡμέραν ἀπιοῦσα πρὸς τὸ μνημεῖον, ἐθρήνει. ἀροτριῶν δέ τις οὐ πόρρω τοῦ μνήματος, εἰς ἐπιθυμίαν ἧκε τῆς γυναικός. καὶ καταλιπὼν τοὺς βόας, ἦλθε καὶ αὐτὸς πρὸς τὸ μνῆμα, καὶ καθίσας, συνεθρήνει τῇ γυναικί. τῆς δὲ πυθομένης τί δή ποτε καὶ αὐτὸς οὕτως ὀδύρεται, ὅτι κἀγώ φησιν εὐπρεπῆ γυναῖκα κατώρυξα. καὶ ἐπειδὰν κλαύσω, τῆς λύπης κουφίζομαι. ἡ δὲ, κἀμοὶ τοῦτ' αὐτὸ προσγίνεται. κἀκεῖνος, εἰ τοίνυν τοῖς αὐτοῖς περιπεπτώκαμεν πάθεσι, τί δή ποτε ἀλλήλοις μὴ συνειμέν; ἐγώ τε γὰρ φιλήσω σε ὡς ἐκείνην, κἀμὲ σὺ πάλιν ὡς τὸν σαυτῆς ἄνδρα. ταῦτα ἔπεισε τὴν γυναῖκα, καὶ δὴ συνῆλθον. ἐν τούτῳ δὲ κλέπτης ἐλθὼν, καὶ τοὺς βόας λύσας, ἀπήλασεν. ὁ δ' ἐπανελθὼν, καὶ τοὺς βόας μὴ εὑρηκώς, κόπτεσθαί τε καὶ οἰμώζειν ἰσχυρῶς ἐνεστήσατο. ἐλθοῦσα δὲ καὶ ἡ γυνὴ,

καὶ

ut sacrilegũ. Illo autem negante aliquid fecisse eiusmodi, illi ui stragulis euolutis aureã inuenerunt phialã, quam etiam acceptã omnibus ciuibus ostenderunt non cum paruo tumultu. Igitur Aesopus cognitis illorum insidijs, rogabat eos, ut solueretur. Hi autem nõ solum non soluerũt, sed ut sacrilegum in carcerem quoq; iniecerunt, morte eius suffragijs decreta. Aesopus autẽ cum nulla astutia à mala hac fortuna liberari posset, se ipsum in carcere lugebat sedens. Ex familiaribus autẽ ipsius quidam, Damas nomine, ad ipsum ingressus, & uidẽs eum sic lamẽtari, causam rei rogauit. Et ille ait, Mulier quædam cum recenter suum uirum sepeliuisset, quotidie profecta ad tumulũ, plorabat. Arans autem quidam non procul à sepulchro, amore captus est mulieris, & derelictis bobus iuit & ipse ad tumulũ, ac sedens unà cum muliere plorabat. Cum illa rogaret, cur'nã & ipse sic lugeret, Quoniam & ego, inquit, decentem mulierem sepeliui, & posteaq; plorauero, mœstitia leuor. Illa aũt, Et mihi id ipsum accidit. Et ille, Si igitur in eadẽ incidimus mala, cur'nam inuicem non coniũgimur? ego etenim amabo te ut illam, & tu me rursus ut tuum uirum. His persuasit mulieri, & conuenerunt. Interim aũt fur profectus, & boues soluens abegit. Ille autẽ reuersus, nõ inuẽtis bobus, & plangere & lugere uehemẽter instituit. Profecta igit̃ & mulier,

&

καὶ ὀλοφυρόμενον εὑροῦσα, φησί, πάλιν κλαίεις; κἀκεῖνος, νῦν εἶπεν ἐπ' ἀληθείας κλαίω. κἀγὼ γοῦν πολλοὺς διαδρὰς κινδύνους, νῦν τῷ ὄντι θερμῶς, λύσιν τοῦ κακοῦ μηδαμόθεν εὑρίσκων. μετὰ ταῦτα παρῆσαν καὶ οἱ Δελφοί, καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν τῆς εἱρκτῆς εἷλκον βιαίως ἐπὶ τοῦ κρημνοῦ. ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔλεγεν. ὅτε ἦν ὁμόφωνα τὰ ζῶα, μῦς βατράχῳ φιλιωθείς, εἰς δεῖπνον αὐτὸν ἐκάλεσε. καὶ ἀπαγαγὼν εἰς ταμεῖον πλουσίου, ἔνθα πλεῖστα τῶν ἐδωδίμων ἦν, εὐωχοῦ φησι φίλε βάτραχε. μετὰ δὲ τὴν ἑστίασιν, καὶ ὁ βάτραχος τὸν μῦν ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἐκάλεσε δίαιταν. ἀλλ' ἵνα μὴ ἀποκάμῃς φησὶ νηχόμενος, μηρίνθῳ λεπτῇ τὸν σὸν πόδα τῷ ἐμαυτοῦ προσαρτήσω. καὶ τοῦτο πράξας, ἥλατο εἰς τὴν λίμνην. αὐτοῦ δὲ καταδύοντος εἰς βάθος, ὁ μῦς ἀπεπνίγετο, καὶ θνήσκων εἶπεν. ἐγὼ μὲν ὑπὸ σοῦ θνήσκω. ἐκδικηθήσομαι δὲ ὑπὸ μείζονος. ἐπιπλέοντος οὖν τοῦ μυὸς ἐν τῇ λίμνῃ νεκροῦ, καταπτὰς ἀετός, τοῦτον ἀφήρπασε, σὺν αὐτῷ δὲ προσηρτημένον ὁμοῦ καὶ τὸν βάτραχον. καὶ οὕτως ἄμφω κατεθοινήσατο. κἀγὼ τοίνυν βίᾳ πρὸς ὑμῶν ἀποθνήσκων, ἕξω τὸν ἀμυνοῦντα. Βαβυλὼν γὰρ καὶ Ἑλλὰς πᾶσα τὸν ἐμὸν παρ' ὑμῶν ἀπαιτήσουσι θάνατον. οἱ μὲν οὖν Δελφοί, οὐδ' ὡς ἐφείδοντο τοῦ Αἰσώπου. ὁ δ' ἐπὶ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος κατέφυγεν ἱερόν. οἱ δέ, κἀκεῖθεν ἀποσπάσαντες μετ' ὀργῆς, ἐπὶ τὸν κρημνὸν αὖθις εἷλκον. ὁ δ' ἀπαγόμενος ἔλεγεν. ἀκούσατέ μου Δελφοί. λαγωὸς ὑπ' ἀετοῦ διωκόμενος, πρὸς κοίτην κανθάρου κατέφυγε, δεόμενος ὑπ' αὐτοῦ σωθῆναι. ὁ δὲ κάνθαρος ἠξίου τὸν ἀετὸν

μὴ

& lamentantem inueniens, inquit, iterum ploras? Et ille, Nunc, ait, uere ploro. Et ego itaque multis euitatis periculis nunc uere fleo, solutionem mali necunde inueniēs. Post hæc affuerūt & Delphi, & extractum ipsum è carcere trahebant in præcipitium. Ille aūt eis dicebat, Quando colloquebantur animalia bruta, mus ranæ amicus factus ad cœnam eam inuitauit, & abducta in penariū diuitis, ubi multa comestibilia erant, comede, inquit, amica rana. post epulationem & rana murem in suam inuitauit cœnationē: sed ne defatigere, inquit, natando, filo tenui tuum pedem meo alligabo. atq; hoc facto saltauit in paludem. Ea aūt urinata in profundum, mus suffocabatur, & moriēs ait: ego quidem per te morior, sed me uindicabit maior. Supernatante igitur mure in palude mortuo, deuolans aquila hunc arripuit, cum eo autem appensam unà etiam ranam, & sic ambos deuorauit. Et ego igitur, qui ui per uos morior habebo ultorem. Babylon enim & Græcia omnis meam à uobis exigent mortem. Delphi tamen ne sic quidem pepercerūt Aesopo. Ille autem in Apollinis confugit sacellum, sed illi & illinc extraxerunt irati, & in præcipitium rursus traxerunt. Aesopus cum abduceretur, dicebat, Audite me Delphi, Lepus aquila insectante in lustrum scarabei confugit, rogans ut ab eo seruaretur. Scarabeus autem rogabat aquilam,

ne

μὴ ἀνελεῖν τὸν ἱκέτην, ὁρκίζων αὐτὸν κατὰ τοῦ μεγίστου διός, ἢ μὴν μὴ καταφρονῆσαι τῆς μικρότητος αὐτοῦ. ὁ δὲ, μετ' ὀργῆς τῇ πτέρυγι ῥαπίσας τὸν κάνθαρον, τὸν λαγωὸν ἁρπάσας κατέφαγεν. ὁ δὲ κάνθαρος τῷ τε ἀετῷ συναπέπτη, ὡς τὴν καλιὰν τούτου καταμαθεῖν. καὶ δὴ προσελθὼν, τὰ ὠὰ τούτου κατακυλίσας διέφθειρε. τοῦ δὲ δεινὸν ποιησαμένου, εἴ τις τοῦτο τολμήσειε, καὶ ἐπὶ μετεωροτέρου τόπου τὸ δεύτερον νεοττοποιησαμένου, κἀκεῖ πάλιν ὁ κάνθαρος τὰ ἴσα τούτων διέθηκεν. ὁ δ' ἀετὸς ἀμηχανήσας τοῖς ὅλοις, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν δία, τούτου γὰρ ἱερὸς εἶναι λέγεται, τοῖς αὐτοῦ γόνασι τὴν τρίτην γονὴν τῶν ὠῶν ἔθηκε, τῷ θεῷ ταῦτα παραθέμενος, καὶ ἱκετεύσας φυλάττειν. ὁ κάνθαρος δὲ κόπρου σφαῖραν ποιήσας, καὶ ἀναβὰς, ἐπὶ τοῦ κόλπου τοῦ διὸς ταύτην καθῆκεν. ὁ δὲ ζεὺς ἀναστὰς ἐφ' ᾧ τὴν ὄνθον ἀποτινάξασθαι, καὶ τὰ ὠὰ διέρριψεν ἐκλαθόμενος, ἃ καὶ συνετρίβη πεσόντα. μαθὼν δὲ πρὸς τοῦ κανθάρου, ὅτι ταῦτ' ἔδρασε τὸν ἀετὸν ἀμυνόμενος, οὐ γὰρ δὴ τὸν κάνθαρον ἐκεῖνος μόνον ἠδίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν δία αὐτὸν ἠσέβησε, πρὸς τὸν ἀετὸν εἶπεν ἐλθόντα, κάνθαρον εἶναι τὸν λυποῦντα, καὶ δὴ δικαίως λυπεῖν. μὴ βουλόμενος οὖν τὸ γένος τὸ τῶν ἀετῶν σπανισθῆναι, συνεβούλευε τῷ κανθάρῳ διαλλαγὰς πρὸς τὸν ἀετὸν θέσθαι, τοῦ δὲ μὴ πειθομένου, ἐκεῖνος εἰς καιρὸν ἕτερον τὸν τῶν ἀετῶν μετέθηκε τοκετὸν, ἡνίκα ἂν μὴ φαίνωνται κάνθαροι. καὶ ὑμεῖς οὖν ὦ ἄνδρες δελφοί, μὴ ἀτιμάσητε τοῦτον δὴ τὸν θεόν, εἰς ὃν κατέφυγον. εἰ καὶ μικροῦ τετύχηκεν ἱεροῦ. οὐ δὲ γὰρ ἀσεβεῖς περιόψεται. οἱ δὲ δελφοὶ τούτων ὀλίγα φροντίζοντες, τὴν ἐπὶ τὸν θάνατον

ὁμοίως

ne occideret supplicem, obtestando ipsam per maximũ Iouem, saltem ne despiceret paruitatem suã. Illa uero irata, ala percutiẽs scarabeũ, leporem raptum depasta est. Scarabeus aũt & cum aquila uolauit, ut nidum eius disceret, ac iam ꝓfectus oua eius deuoluta dirupit. Illa aũt cũ graue existimaret si quis hoc ausus fuisset, & in altiore loco secũdo nidificasset, & illic rursus scarabeus ijsdem hãc affecit. Sed aquila inops consilij penitus ascendit ad Iouem (in eius enim tutela esse dicit̃) & in ipsius genibus tertiam fœturam ouorũ posuit, deo ipsa commendans, & supplicãs ut custodiret. Sed scarabeus è stercore pilula facta, ascendit, & in sinum Iouis eam demisit. Iupiter assurgens ut fimũ excuteret, & oua abiecit oblitus, quę & contriuit deiecta. Sed cum didicisset à scarabeo ꝙ hęc fecisset ut aquilam ulcisceretur, non enim scarabeum tantũ illa affecit iniuria, sed & in Iouem ipsum impia fuit, aquilæ reuersæ ait, scarabeũ esse qui affecit mœrore, & certe iure affecisse. Nolens igitur aquilarum genus deficere, consuluit scarabeo, ut aquilæ recõciliaretur. Cum hic nõ paruisset, ille in aliud tempus trãsposuit aquilarũ partum, cum non appareãt scarabei. Et uos igitur ô uiri Delphi, ne despicite hunc deum, ad quem profugi, etsi paruum sortitus est delubrum, neq; enim impios negliget. Delphi uero hæc parum curãtes, rectà ad mortem

ὁμοίως ἦγον. αἴσωπος δὲ μηδὲν τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων ὁρῶν καμπτομένους, πάλιν φησίν. ἄνδρες ἀνήμεροι καὶ φονῶντες ἀκούσατε. γεωργός τις ἐπ' ἀγροῦ γεγηρακὼς, ἐπεὶ μηδέποτε εἰσῆλθεν εἰς ἄστυ, παρεκάλει τοὺς οἰκείους ἐᾶσαι θεάσασθαι. οἱ δὲ, ζεύξαντες ὀνάρια, καὶ ἐπὶ τῆς ἀπήνης αὐτὸν ἀναβιβασάμενοι, μόνον ἐκέλευσαν ἐλαύνειν. ὁδεύοντι δὲ, χειμῶνος καὶ θυέλλης τὸν ἀέρα καταλαβόντων, καὶ ζόφου γενομένου, τὰ ὀνάρια τῆς ὁδοῦ πλανηθέντα, εἴς τινα κρημνὸν ἐξετόπισαν τὸν πρεσβύτην. ὁ δὲ μέλλων ἤδη κατακρημνίζεσθαι, ὦ ζεῦ εἶπε, τί ποτέ σε ἠδίκησα, ὅτι οὕτω παρὰ λόγον ἀπόλλυμαι; καὶ ταῦτα οὐθ' ὑφ' ἵππων γενναίων, οὐθ' ἡμιόνων ἀγαθῶν, ἀλλ' ὀναρίων εὐτελεστάτων. κἀγὼ τοίνυν ἐπὶ τοῖς ἴσοις νῦν δυσχεραίνω, ὅτι μὴ ὑπ' ἐντίμων ἀνδρῶν, ἢ ἐλλογίμων, ἀλλ' ὑπ' ἀχρείων καὶ κακίστων ἀπόλλυμαι. μέλλων δὲ ἤδη κατὰ τοῦ κρημνοῦ ἀφίεσθαι, τοιοῦτον εἴρηκε πάλιν μῦθον. ἀνήρ τις τῆς οἰκείας ἐρασθεὶς θυγατρὸς, εἰς ἀγρὸν ἀπέστειλε τὴν γυναῖκα, μόνην δὲ τὴν θυγατέρα ἀπολαβὼν, ἐβιάζετο. ἡ δὲ. πάτερ, εἶπεν, ἀνόσια πράττεις, εὐχόμην μὲν τοι ὑπὸ πολλῶν ἀνδρῶν αἰσχυνθῆναι, ἢ ὑπὸ σοῦ τοῦ γεννησαμένου. τοῦτο τοίνυν καὶ ἐφ' ὑμῶν ὦ παράνομοι δελφοὶ λέγω, ὡς ᾑρούμην σκύλλῃ καὶ χάρυβδιν περιπλεῖν, καὶ ταῖς ἐν ἀφρικῇ σύρτεσιν, ἢ παρ' ὑμῶν ἀδίκως καὶ ἀναξίως ἀποθανεῖν. καταρῶμαι γοῦν ὑμῶν τῇ πατρίδι, καὶ θεοὺς μαρτύρομαι, ὡς ἔξω πάσης δίκης ἀπόλλυμαι, οἵ μοι τιμωρήσουσιν εἰσακούσαντες. ἔρριψαν μὲν οὖν αὐτὸν οἱ δελφοὶ κατὰ τοῦ κρημνοῦ, καὶ ἀπέ-

θανεν

itidem agebant. Aesopus nulla re à se dicta uidẽs eos flecti, rursus ait: Viri crudeles & interfectores audite, Agricola quidam in agro consenuit, cum nunquam ingressus esset in urbem precabatur domesticos ut eã uideret: at illi iunctis asellis atq; in curru eo imposito solum iusserunt agere: eunti aũt procella & turbine aerem occupãtibus & tenebris factis, aselli à uia aberrantes in quoddam præcipitium deduxerunt senem: at ille iam præcipitandus, ô Iupiter, ait, qua in re te iniuria affeci, quoniam sic inique occidor, præsertimq; neq; ab equis generosis, neq; à mulis bonis, sed ab asellis uilissimis. Et ego itaque eodem modo nunc tristor, quoniam non ab honoratis uiris & elegantibus, uerum ab inutilibus & pessimis interficior. Iamq; præcipitandus eiusmodi dixit rursus fabulam. Vir quidã suam deamans filiam, rus misit uxorem, solã autem filiam receptam uiolauit. Illa autem, Pater, ait, scelesta facis, optarem tamen à multis uiris dedecore hoc affici, quàm à te, qui genuisti. Hoc nunc & in uos, ô iniqui Delphi, dico, quod eligerem in Scyllam & Charybdim potius incidere, ac in Africæ Syrteis, quàm per uos iniuste atque indigne mori. Execror igitur uestram patriam, & deos testor, me præter omnem iustitiam interire, qui me ulciscentur exauditum. Præcipitem igitur ipsum dederunt de rupe, & mor-

θανεῖν. οὐ πολλῷ δ' ὕστερον λοιμῷ συσχεθέντες, χρησμὸν ἔλαβον ἐξιλάσκεσθαι τὸν αἰσώπου θάνατον. ᾧ καὶ ὡς συνειδότες ἑαυτοῖς ἀδίκως φονευθέντι, καὶ στήλην ἀνέστησαν. οἱ δ' ἐν τῇ ἑλλάδι πρωτεύοντες, καὶ ὅσοι τῶν σοφωτέρων, καὶ αὐτοὶ τὰ εἰς αἴσωπον πεπραγμένα μαθόντες, εἴς τε δελφοὺς παρεγένοντο, καὶ σὺν ἐκείνοις σκεψάμενοι, τιμωροὶ καὶ αὐτοὶ τοῦ αἰσώπου θανάτου γεγόνασιν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ
βίου ὑπὸ Μαξίμου τοῦ Πλα-
νούδου συγγραφέντος.

Jo. ponet.

ἰω ἄγνηνο ὁ πούνητο.

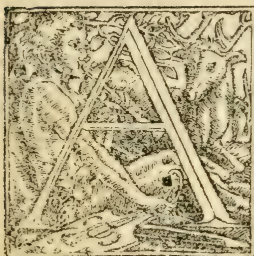
τέλος ἐν χριστῷ.

in festo mathei. 1536.

tuus est. Non multo post autem pestilentia laborantes, oraculum acceperunt expiandã esse Aesopi mortẽ. Cui quod & conscij sibi essent, iniuste eum interfecisse, etiam cippum erexerunt. Sed primates Graeciæ, ac doctissimi quique, cum & ipsi quæ in Aesopum facta fuissent, intellexissent, & in Delphos profecti sunt, & cum illis habita inquisitione, ultores & ipsi Aesopi mortis fuerunt.

FINIS AESOPI VITAE
à Maximo Planude
conscriptæ.

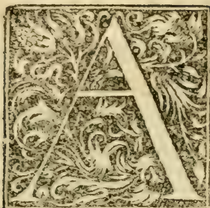
Ἀετὸς καὶ ἀλώπηξ. 1

Ετὸς καὶ ἀλώπηξ φιλιωθέντες, πλησίον ἀλλήλων οἰκεῖν ἔγνωσαν, βεβαίωσιν φιλίας ποιούμενοι τὴν συνήθειαν. ὁ μὲν οὖν ἐφ' ὑψηλοῦ δένδρου τὴν καλιὰν ἐπήξατο, ἡ δ' ἀλώπηξ ἐν τοῖς ἔγγιστα θάμνοις ἐτεκνοποιήσατο. ἐπὶ νομὴν οὖν ποτε τῆς ἀλώπεκος προελθούσης, ὁ ἀετὸς τροφῆς ἀπορῶν, καταπτὰς ἐπὶ τὴν θάμνον, καὶ τὰ τέκνα ταύτης ἀναρπάσας, ἅμα τοῖς αὐτοῦ νεοττοῖς ἐθοινήσατο. ἡ δ' ἀλώπηξ ἐπανελθοῦσα, καὶ τὸ πραχθὲν μαθοῦσα, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τῷ τῶν τέκνων ἠνιάθη θανάτῳ, ὅσον ἐπὶ τῷ τῆς ἀμύνης ἀπόρῳ. χερσαία γὰρ οὖσα, πτηνὸν διώκειν οὐχ οἵα τε ἦν. διὸ καὶ πόρρωθεν στᾶσα, τοῦθ' ὃ καὶ τοῖς ἀδυνάτοις ἐστὶν εὔπορον, τῷ ἐχθρῷ κατηρᾶτο. οὐ πολλῷ δ' ὕστερον, αἶγά τινων ἐπ' ἀγροῦ θυόντων, καταπτὰς ὁ ἀετός, μέρος τι τῶν θυμάτων σὺν ἐμπύροις ἄνθραξιν ἥρπασε, κἀπὶ τὴν νεοττιὰν ἤγαγεν. ἀνέμου δὲ σφοδροῦ πνεύσαντος τηνικαῦτα, καὶ φλογὸς ἀναφθείσης, οἱ ἀετιδεῖς ἀπτῆνοι ἔτι τυγχάνοντες, ὀπτηθέντες εἰς γῆν κατέπεσον. ἡ δ' ἀλώπηξ ὑποδραμοῦσα, ἐν ὄψει τοῦ ἀετοῦ πάντας κατέφαγεν.

Ἐπιμύθιον.

Aquila & uulpes

Quila & uulpes inita amicitia prope habitare decreuerunt, confirmationem amicitiæ faciendo cõsuetudinem. Aquila super alta arbore nidum affixit: uulpes uero in proximis arbustis filios peperit. Ad pabulum igitur aliquando uulpe profecta, aquila cibi indigens, deuolans in arbusta, & filios huius raptos, unà cum suis pullis deuorauit. Vulpes uero reuersa, & re cognita, non tam filiorum tristata est morte, quàm uindictæ inopia: quia enim terrestris esset, uolucrem persequi haud poterat. Quare procul stans, quod etiam impotentibus est facile, inimicæ maledicebat. Non multo autem post, capram quibusdam in agro sacrificantibus, euolans aquila partem uictimæ cum ignitis carbonibus rapuit, & in nidum tulit. Vento autem uehementi tunc flante, & flamma excitata, aquilæ pulli inuolucres adhuc cum essent, assati in terram decidunt: uulpes uero accurrens, in conspectu aquilæ omnes deuorauit.

Affabulatio.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φιλίαν παρασπονδοῦντες κἂν τὴν ἐκ τῶν ἠδικημένων φύγωσι τιμωρίαν δι' ἀσθένειαν, ἀλλὰ τήν γε θείαν δίκην οὐ διακρούσονται.

Ἀετὸς καὶ κάνθαρος.

Λαγωὸς ὑπὸ ἀετοῦ διωκόμενος, πρὸς κοίτην κανθάρου κατέφυγε, δεόμενος ὑπ' αὐτοῦ σωθῆναι. ὁ δὲ κάνθαρος ἠξίου τὸν ἀετὸν μὴ ἀνελεῖν τὸν ἱκέτην, ὁρκίζων αὐτὸν κατὰ τοῦ μεγίστου διός, ἢ μὴν μὴ καταφρονῆσαι τῆς μικρότητος αὐτοῦ. ὁ δέ, μετ' ὀργῆς τῇ πτέρυγι ῥαπίσας τὸν κάνθαρον, τὸν λαγωὸν ἁρπάσας κατέφαγεν. ὁ δὲ κάνθαρος μετά τε ἀετοῦ συναπέπτη, ὡς τὴν καλιὰν τούτου καταμαθεῖν. καὶ δὴ προσελθών, τὰ ᾠὰ τούτου κατακυλίσας διέφθειρε. τοῦ δὲ δεινὸν ποιησαμένου, εἴ τις τοῦτο τολμήσει, κἀπὶ μετεωροτέρου τόπου τὸ δεύτερον νεοττοποιησαμένου, κἀκεῖ πάλιν ὁ κάνθαρος τὰ ἴσα τούτων διέθηκεν. ὁ δ' ἀετὸς ἀμηχανήσας τοῖς ὅλοις, ἀναβὰς ὡς τὸν δία, τούτου γὰρ ἱερὸς εἶναι λέγεται, τοῖς αὐτοῦ γόνασι τὴν τρίτην γονὴν τῶν ᾠῶν ἔθηκε, τῷ θεῷ ταῦτα παραθέμενος, καὶ ἱκετεύσας φυλάττειν. ὁ κάνθαρος δὲ κόπρου σφαῖραν ποιήσας, καὶ ἀναβάς, ὡς τοῦ κόλπου τοῦ διὸς ταύτην καθῆκεν. ὁ δὲ ζεὺς ἀναστάς, ἐφ' ᾧ τὴν ὄνθον ἀποτινάξασθαι, καὶ τὰ ᾠὰ διέῤῥιψεν ἐκλαθόμενος, ἃ καὶ συνετρίβη πεσόντα. μαθὼν δὲ πρὸς τοῦ κανθάρου, ὅτι ταῦτ' ἔδρασε τὸν ἀετὸν ἀμυνόμενος, οὐ γὰρ μὴ τὸν κάνθαρον ἐκεῖνος μόνον ἠδίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν δία αὐτὸν ἠσέβησε, πρὸς τὸν ἀετὸν εἰπὼν ἐλθόντα, κάνθαρον εἶναι τὸν λυποῦντα, καὶ δὴ καὶ δικαίως λυπεῖν. μὴ βουλόμενος οὖν τὸ γένος τὸ τῶν ἀετῶν σπανισθῆναι, συνεβούλευε

Fabula significat eos qui amicitiã uiolarint,licet ab affectis iniuria fugiant ultionẽ ob impotentiam,diuinum tamen suppliciũ non depulsuros.

Aquila & scarabeus.

LEpus aquila insectãte in lustrum scarabei profugit,rogans ut ab eo seruaretur. Scarabeus aũt rogabat aquilam,ne occideret supplicem,obtestans ipsam per maximum Iouem ne scilicet contẽneret paruitatem suam. Illa uero irata,ala percussit scarabeum,& leporem arreptũ deuorauit. At scarabeus & cum aquila uolauit,ut nidũ eius disceret, & iam profectus oua ipsius deuoluta dirupit. Illa indigne ferẽte ꝙ quis hoc ausus fuisset, & in sublimiore loco secundo nido constructo, & illic rursus scarabeus eisdem eam affecit. Aquila aũt consilij inops penitus,ascendit ad Iouem (huius enim sacra esse dicitur) in eius genibus tertiũ partum ouorũ posuit,deo ipsa commendans, ac supplicans ut custodiret. Scarabeus aũt ex fimo pilula facta & ascẽdit & in sinũ Iouis eam demisit: sed Iupiter cum surrexisset ut fimũ excuteret, & oua proiecit oblitus, quæ & contriuit deiecta. Cognito à scarabeo ꝙ hoc fecisset ut aquilam ulcisceretur, nam nõ modo scarabeum illa iniuria affecit,sed & in Iouẽ ipsum impia fuit, reuersæ aquilæ ait Iupiter, scarabeum esse qui mœstitiæ causa fuerit,& certe iure fuisse. Nolens igitur genus aquilarum rarescere,consulit

τῆς κανθάρων διαλλαγὰς πρὸς τὸν ἀετὸν θέσθαι. τοῦ δὲ μὴ πειθομένου, ἐκεῖνος εἰς καιρὸν ἕτερον τὸν τῶν ἀετῶν μετέθηκε τοκετὸν, ἡνίκα ἂν μὴ φαίνωνται κάνθαροι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μηδενὸς καταφρονεῖν, λογιζομένους, ὡς οὐδείς ἐστιν, ὃς προπηλακισθεὶς, οὐκ ἂν δυνηθείη ἑαυτῷ ἐπαμῦναι.

Ἀηδὼν καὶ ἱέραξ.

Ἀηδὼν ἐπὶ δένδρου καθεζομένη, κατὰ τὸ εἰωθὸς ᾖδεν. ἱέραξ δὲ θεασάμενος, καὶ τροφῆς ἀπορῶν, συνέλαβεν ἐπιπτάς. ἡ δ᾽ ἀναιρεῖσθαι μέλλουσα, ἐδεῖτο τοῦ ἱέρακος μὴ βρωθῆναι, μηδὲ γὰρ ἱκανὴν εἶναι ἱέρακος γαστέρα πληροῦν, δεῖν δὲ αὐτὸν τροφῆς δεόμενον, ἐπὶ τὰ μείζω τῶν ὀρνέων τρέπεσθαι. καὶ ὁ ἱέραξ ὑπολαβὼν εἶπεν. ἀλλ᾽ ἔγωγε ἄφρων ἂν εἴην, εἰ τὴν ἐν χερσὶν ἑτοίμην τροφὴν ἀφεὶς, τὰ μὴ φαινόμενά πω διώκοιμι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οὕτως ἀλόγιστοί εἰσιν, οἱ δι᾽ ἐλπίδα πλειόνων ἀδήλων, τὰ ἐν χερσὶ προΐενται.

Ἀλώπηξ καὶ τράγος.

Ἀλώπηξ καὶ τράγος διψῶντες εἰς φρέαρ κατέβησαν. μετὰ δὲ τὸ πιεῖν, τοῦ τράγου σκεπτομένου τὴν ἄνοδον, ἡ ἀλώπηξ ἔφη. θάρσει, χρήσιμόν τι καὶ εἰς τὴν ἀμφοτέρων σωτηρίαν ἐπινενόηκα. εἰ γὰρ ὄρθιος σταθεὶς, τοὺς ἐμπροσθίους τῶν ποδῶν τῷ τοίχῳ προσερείσεις, καὶ τὰ κέρατα ὁμοίως εἰς τοὔμπροσθεν κλινεῖς, ἀναδραμοῦσα διὰ τῶν σῶν αὐτὴ νώτων

ſcarabeo, ut aquilæ cōciliaretur. Sed eo non parente, Iupiter in aliud tempus aquilarum transmutauit partum, cum ſcarabei non appareant.

Affabulatio.

Fabula ſignificat nullum eſſe contemnēdum, conſiderando non eſſe quenquam, qui laceſsitus ſe ulciſci non queat.

Philomela & accipiter.

PHilomela ſuper arbore ſedens de more canebat. Accipiter autem uidens, ac cibi indigens, uolando corripuit. Quæ cum occidenda foret, orabat accipitrem, ne deuoraretur: neque enim ſatis eſſe ad accipitris uentrē implendum, ſed oportere ipſum cibo egentem ad maiores aues conuerti. At accipiter ſuſcipiens ait, Sed ego certe demens eſſem, ſi qui in manibus paratus eſt, cibo dimiſſo, quæ non uidentur, perſequar.

Affabulatio.

Fabula ſignificat pleroſq; homines eodem modo eſſe inconſultos, qui ſpe maiorum incertorum, quæ in manibus habentur amittant.

Vulpes & hircus.

VVlpes & hircus ſitiētes in puteū deſcenderunt: ſed poſtquā biberunt, hirco indagante aſcenſum uulpes ait, Confide, utile quid in utriuſq; etiam ſalutē excogitaui: ſi enim rectus ſteteris, & anteriores pedes parieti firmaueris, & cornua pariter in anteriorē partē inclinaueris, cū percurrerim ipſa per tuos humeros

καὶ κεράτων, καὶ ἔξω τοῦ φρέατος ἐκεῖθεν πηδήσασα, καὶ σὲ μετὰ τοῦτο ἀνασπάσω ἐντεῦθεν. τοῦ δὲ τράγου πρὸς τοῦτο ἑτοίμως ὑπηρετησαμένου, ἐκείνη τοῦ φρέατος οὕτως ἐκπηδήσασα, ἐσκίρτα περὶ τὸ στόμιον ἡδομένη. ὁ δὲ τράγος αὐτὴν ἐμέμφετο, ὡς παραβαίνουσαν τὰς συνθήκας. ἡ δ' ἀλλ' εἰ τοσαύτας εἶπε φρένας ἐκέκτησο, ὁπόσας ἐν τῷ πώγωνι τρίχας, οὐ πρότερον ἂν κατέβης, πρὶν ἢ τὴν ἄνοδον σκέψασθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τὸν φρόνιμον ἄνδρα δεῖ πρότερον τὰ τέλη σκοποῦντα τῶν πραγμάτων, εἶθ' οὕτως αὐτοῖς ἐγχειρεῖν.

Ἀλώπηξ καὶ λέων.

Ἀλώπηξ μή πω θεασαμένη λέοντα, ἐπειδὴ κατά τινα τύχην αὐτῷ συνήντησε, τὸ μὲν πρῶτον οὕτως ἐφοβήθη, ὡς μικροῦ καὶ ἀποθανεῖν. ἔπειτα δεύτερον θεασαμένη, ἐφοβήθη μὲν, οὐ μὴν ὡς τὸ πρότερον. ἐκ τρίτου δὲ τοῦτον θεασαμένη, οὕτως αὐτοῦ κατεθάρρησεν, ὡς καὶ προσελθοῦσα διαλεχθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ συνήθεια καὶ τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων εὐπρόσιτα ποιεῖ.

Αἴλουρος καὶ ἀλεκτρυών.

Αἴλουρος συλλαβὼν ἀλεκτρυόνα, μετ' εὐλόγου τοῦτον αἰτίας ἠβουλήθη καταφαγεῖν. καὶ δὴ κατηγόρει αὐτοῦ, λέγων, ὡς ὀχληρὸς εἴη τοῖς ἀνθρώποις, νύκτωρ κεκραγὼς, καὶ μὴ συγχωρῶν ὕπνου τυγχάνειν. τοῦ δ' ἀπολογουμένου, ἐπὶ τῇ ἐκείνων ὠφελείᾳ τοῦτο ποιεῖν, ὡς ἐπὶ τὰ συνήθη τῶν ἔργων ἐγείρεσθαι,

πάλιν

& cornua & extra puteum illinc exiliuerim & te postea extraham hinc. Ab hirco autẽ ad hoc prompte officio præstito, illa cum ex puteo sic exiliuisset, exultabat circum os læta, hircus aũt ipsam accusabat, quod transgressa fuerit conuentiones. Illa autem, Sed si tot, inquit, mentes posſideres quot in barba pilos, non ante descẽdisses ꝗ̃ ascensum considerasses.

Affabulatio.

Fabula significat sic prudentem uirum oportere prius fines considerare rerum, deinde sic ipsas aggredi.

Vulpes & leo.

VVlpes cum nunꝗ̃ uidisset leonem, cum ei casu quodam occurrisset, primum sic timuit ut ferme moreretur: deinde cum secundo uidisset timuit certe, non tamẽ ut prius: tertio autem cum ipsum uidisset, sic contra eum ausa est, ut & accederet & colloqueretur.

Affabulatio.

Fabula significat, cõuersatione terribilia quoque accessu facilia fieri.

Feles & gallus.

FEles comprehenso gallo, cum rationabili ipsum causa uolebat deuorare. Cæterũ accusabat ipsum, dicendo molestũ esse hominib. nocte clamantem, neqꝫ permittentem somno frui. Eo uero respõdente ad illorum utilitatem id se facere, ut ad consueta opera excitarentur:

rursus

πάλιν ὁ αἴλουρος αἰτίαν ἐπέφερεν, ὡς ἀσεβὴς εἴη περὶ τὴν φύσιν, μητρὶ καὶ ἀδελφαῖς συμμιγνύμενος. τοῦ δὲ, καὶ τοῦτο πρὸς ὠφέλειαν τῶν δεσποτῶν πράττειν φήσαντος, πολλῶν αὐτοῖς ἐντεῦθεν ὠῶν τικτομένων, ὁ αἴλουρος εἰπὼν, ἀλλ᾽ εἰ σύ γε πολλῶν εὐπορεῖς εὐπροσώπων ἀπολογιῶν, ἔγωγε μέν τοι ἄτροφος οὐ μενῶ, τοῦτον κατεθοινήσατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ πονηρὰ φύσις πλημμελεῖν αἱρουμένη, εἰ μὴ μετ᾽ εὐλόγου δυνηθείη προσχήματος, ἀπαρακαλύπτως γοῦν πονηρεύεται.

Ἀλώπεκος. 7

Ἀλώπηξ ἐν παγίδι ληφθεῖσα, καὶ ἀποκοπείσης τῆς οὐρᾶς διαδρᾶσα, ἀβίωτον ὑπ᾽ αἰσχύνης ἡγεῖτο τὸν βίον. ἔγνω οὖν καὶ τὰς ἄλλας ἀλώπεκας τοῦτ᾽ αὐτὸ νουθετῆσαι, ὡς ἂν τῷ κοινῷ πάθει τὸ ἴδιον συγκαλύψειεν αἶσχος. καὶ δὴ πάσας ἀθροίσασα παρῄνει τὰς οὐρὰς ἀποκόπτειν, ὡς οὐκ ἀπρεπὲς μόνον τοῦτο τὸ μέλος ὂν, ἀλλὰ καὶ περιττὸν βάρος προσηρτημένον. ὑπολαβοῦσα δέ τις αὐτῶν εἶπεν. ὦ αὕτη, ἀλλ᾽ εἰ οὐ σοὶ τοῦτο προσέφερεν, οὐκ ἂν ἡμῖν αὐτὸ συνεβούλευες.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων, οὐ δι᾽ εὔνοιαν τὰς πρὸς τοὺς πέλας ποιοῦνται συμβουλίας, διὰ δὲ τὸ αὐτοῖς συμφέρον.

Ἀλώπηξ καὶ βάτος. 8

Ἀλώπηξ φραγμὸν ἀναβαίνουσα, ἐπειδὴ ὀλισθήσασα καταπίπτειν ἔμελλε, ἐπελάβετο πρὸς βοήθειαν

βάτου

rursus feles causam afferebat, quod impius es-
set erga naturã, cum matre ac sororibus coeun
do. Eo autem & hoc ad utilitatem dominorum
facere dicente, cũ multa ipsis hinc oua parian-
tur: feles præfatus, sed si tu multis abundas eui
dentibus responsionibus, ego tamen ieiunus
non perstabo, ipsum deuorauit.

Affabulatio.

Fabula significat prauam naturam peccare uo
lentem, si non uerisimili cum prætextu facere
id possit, aperte tamen malignari.

Vulpes.

VVlpes laqueo capta cum abscissa cauda
euasisset, non uiuẽdam præ pudore exi-
stimabat uitam. Decreuit itaq; & aliis uulpib.
hoc idem persuadere, ut communi malo suum
cælaret dedecus. Et iam omnibus collectis sua-
det caudas abscindere, quod non indecens so-
lum hoc membrum sit, sed & superuacuum
onus appensum. Respondens autem ex ipsis
quædam ait, Heus tu, nisi tibi hoc conduceret
nobis non consuleres.

Affabulatio.

Fabula significat prauos homines non bene-
uolentia in propinquos cõsulere, sed suo com-
modo.

Vulpes & rubus.

VVlpes sepe conscensa, cum lapsa ca-
sura foret, apprehendit in adiutorium
rubum

Βάτου. καὶ δὴ τοὺς πόδας ἐπὶ τοῖς ἐκείνης κέντροις ἀμύξασα, καὶ ἀλγήσασα, πρὸς αὐτὴν εἶπεν. οἴμοι, καταφυγοῦσαν με γὰρ ἐπὶ σὲ ὡς ἐπὶ βοηθὸν, σὺ χεῖρον διέθηκας. ἀλλ᾽ ἐσφάλης ὦ αὕτη, φησὶν ἡ βάτος, ἐμοῦ βουληθεῖσα ἐπιλαβέσθαι, ἥ τις πάντων ἐπιλαμβάνεσθαι εἴωθα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων μάταιοι ὅσοι βοηθοῖς προστρέχουσιν, οἷς τὸ ἀδικεῖν μᾶλλον ἔμφυτον.

Ἀλώπηξ καὶ κροκόδειλος. 9

Ἀλώπηξ καὶ κροκόδειλος ἠμφισβήτουν περὶ εὐγενείας. πολλὰ δὲ τοῦ κροκοδείλου ὑπερήφανα περὶ τῆς τῶν προγόνων διεξιόντος λαμπρότητος, ὡς γεγυμνασιαρχηκότων, ἡ ἀλώπηξ ὑπολαβοῦσα, ὦ τᾶν εἶπεν, ἀλλὰ κἂν μὴ σὺ λέγῃς, ἀπὸ τοῦ δέρματός γε φαίνῃ, ὡς ἐκ παλαιῶν ἐτῶν εἶ γεγυμνασμένος.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ψευδομένων ἀνδρῶν ἔλεγχος τὰ πράγματα γίνεται.

Ἀλεκτρυόνες καὶ πέρδιξ. 10

Ἀλεκτρυόνας τις ἔχων ἐπὶ τῆς οἰκίας, πριάμενος καὶ πέρδικα, σὺν ἐκείνοις ἀφῆκε νέμεσθαι. τῶν δὲ τυπτόντων αὐτὸν καὶ ἀπελαυνόντων, ἐκεῖνος ἠθύμει σφόδρα, νομίζων ὡς ἀλλόφυλος ταῦτα πάσχειν ὑπὸ τῶν ἀλεκτρυόνων. ὡς δὲ μετὰ μικρὸν κἀκείνους ἑώρακε μαχομένους καὶ ἀλλήλους κόπτοντας, τῆς λύπης ἀπολυθεὶς, εἶπεν. ἀλλ᾽ ἔγωγε ἀπὸ τοῦ νῦν οὐ λυπήσομαι, ὁρῶν καὶ αὐτοὺς μαχομένους ἀλλήλοις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος

rubum. Quare cum pedibus suis illius aculeis laceratis doleret, ad eam dixit, Hei mihi, confugi enim ad te tanquam ad auxiliatorem, sed tu peius me tractasti. Sed errasti heus tu, inquit rubus, quæ me apprẽdere uoluisti, qui omnes apprendere soleo.

Affabulatio.

Fabula significat, sic homines quoq; esse stultos, qui ad eos auxilij gratia accurrunt, quibus magis iniuria afficere natura insitum est.

Vulpes & crocodilus.

VVlpes & crocodilus contẽdebant de nobilitate: cum multa autem crocodilus superba de progenitorum narrasset splendore, q̃ exercitationũ principes fuerint: uulpes suscipiens, ô amicissime, ait, sed si ipse nihil dicas, tamen ex cute uideris antiquis temporibus esse exercitatus.

Affabulatio.

Fabula significat mendaces uiros res ipsas arguere.

Galli & perdix.

GAllos quidam habens domi, emptam & perdicem cum illis pasci dimisit: qui cum ipsam uerberarent ac expellerent, illa tristabatur ualde, existimans ut alienigenam hęc se pati à gallis. cum uero paulo post & illos uideret pugnare & se ipsos cædere, mœrore soluta ait, Sed ego posthac non tristabor, uidens & ipsos pugnare inter se.

Affabulatio.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι ῥᾳδίως φέρουσι τὰς παρὰ τῶν ἀλλοτρίων ὕβρεις, ὅταν αὐτοὺς ἴδωσι μηδὲ τῶν οἰκείων ἀπεχομένους.

Ἀλώπηξ.

Ἀλώπηξ εἰς οἰκίαν ἐλθοῦσα ὑποκριτοῦ, καὶ ἕκαστα τῶν αὐτοῦ σκευῶν διερευνωμένη, εὗρε καὶ κεφαλὴν μορμολυκίου εὐφυῶς κατεσκευασμένην, ἣν καὶ ἀναλαβοῦσα ταῖς χερσὶν, ἔφη. ὢ οἵα κεφαλὴ, καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας μεγαλοπρεπεῖς μὲν τῷ σώματι, κατὰ δὲ ψυχὴν ἀλογίστους.

Ἀνθρακεὺς καὶ κναφεύς.

Ἀνθρακεὺς ἐπί τινος οἰκῶν οἰκίας, ἠξίου καὶ κναφέα παραγενόμενον αὐτῷ συνοικῆσαι. ὁ δὲ κναφεὺς ὑπολαβὼν ἔφη. ἀλλ' οὐκ ἂν τοῦτο δυναίμην ἔγωγε πρᾶξαι. δέδια γὰρ, μή πως ἅπερ ἐγὼ λευκαίνω, αὐτὸς ἀσβόλης πληροῖς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ ἀνόμοιον ἀκοινώνητον.

Ἁλιεῖς.

Ἁλιεῖς εἷλκον σαγήνην. βαρείας δὲ αὐτῆς οὔσης, ἔχαιρον καὶ ἐσκίρτων, πολλὴν εἶναι τὴν ἄγραν νομίζοντες. ὡς δ' ἐπὶ τῆς ἠϊόνος ταύτην ἑλκύσαντες, τῶν μὲν ἰχθύων εὗρον ὀλίγους, λίθον δ' ἐν αὐτῇ παμμεγέθη, ἀθυμεῖν ἤρξαντο καὶ ἀλύειν, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τῇ τῶν ἰχθύων ὀλιγότητι, ὅσον ὅτι καὶ τἀναντία προϋπελήφεσαν. εἷς δέ τις ἐν αὐτοῖς πρεσβύτερος εἶπε, μὴ ἀχθώμεθα ὦ ἑταῖροι. τῇ γὰρ ἡδονῇ ὡς ἔοικεν, ἀδελφή

Fabula ſignificat prudentes facile ferre ab alienis iniurias, cum ipſos uideant neq; à ſuis abſtinere.

Vulpes.

VVlpes in domum mimi profecta, & ſingula ipſius uaſa perſcrutata, inuenit & caput laruæ ingenioſe fabricatum, quo & accepto manibus ait: ô quale caput, & cerebrum non habet.

Affabulatio.

Fabula in uiros magnificos quidem corpore, ſed animo inconſultos.

Carbonarius & fullo.

CArbonarius in quadam habitans domo, rogabat ut & fullo accederet & ſecum cohabitaret: ſed fullo reſpondendo ait, Sed non hoc poſſem ego facere: timeo enim ne quæ ego dealbo, tu fuligine repleas.

Affabulatio.

Fabula ſignificat omne diſsimile eſſe inſociabile.

Piſcatores.

PIſcatores trahebãt uerriculum, quod cum graue foret gaudebant & exultabãt, multum ineſſe prædæ exiſtimantes: ſed cum in litus ipſum traxiſſent, piſcesq; paucos quidem, ſed lapidem in eo permagnum inueniſſent, triſtari & mœrere cœperunt, non tam piſciũ paucitate, q̃ q̃ & cõtraria ante animo præſumpſerant. qdã aũt inter eos natu grandior dixit, Ne triſtemur ô ſocij, nam uoluptati, ut uidetẽ, ſoror

ἐστὶν ἡ λύπη. καὶ ἡμᾶς οὖν ἔδει τοσαῦτα προσηδυνθέντας, πάντως τι καὶ λυπηθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ λυπεῖσθαι ἐπὶ ταῖς ἀτυχίαις.

Κομπαστής.

Ἀνήρ τις ἀποδημήσας, εἶτα δὲ πάλιν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γῆν ἐπανελθὼν, ἄλλα τε πολλὰ ἐν διαφόροις ἀνδραγαθηκέναι χώραις ἐκόμπαζε, καὶ δὴ καὶ ἐν τῇ ῥόδῳ πεπηδηκέναι πήδημα, οἷον οὐδεὶς τῶν ἐπ᾽ αὐτοῦ δυνατὸς ἂν εἴη πηδῆσαι. πρὸς τοῦτο δὲ καὶ μάρτυρας τοὺς ἐκεῖ παρόντας ἔλεγεν ἔχειν. τῶν δὲ παρόντων τις ὑπολαβὼν, ἔφη. ὦ οὗτος, εἰ ἀληθὲς τοῦτ᾽ ἐστὶν, οὐδὲν δεῖ σοι μαρτύρων. ἰδοὺ ῥόδος, ἰδοὺ καὶ τὸ πήδημα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ πρόχειρος ἡ τοῦ πράγματος ἀπόδειξις ᾖ, πᾶς λόγος περιττός ἐστιν.

Ἀδύνατα ἐπαγγελλόμενος.

Ἀνὴρ πένης νοσῶν, καὶ κακῶς διακείμενος, ἐπεὶ δὴ πρὸς τῶν ἰατρῶν ἀπεγνώσθη, τῶν θεῶν ἐδεῖτο, ὡς εἰ τὴν ὑγίειαν αὐτῷ πάλιν ἐπανελθεῖν ποιήσειαν, ἑκατὸν βόας αὐτοῖς προσοίσειν ὑπισχνούμενος εἰς θυσίαν. τῆς δὲ γυναικὸς αὐτοῦ πυθομένης, καὶ ποῦ σοι ταῦτα ἢν ὑγιάνῃς, ἐκεῖνος ἔφη. οἴει γὰρ ἀναστῆναί με ἐντεῦθεν, ἵν᾽ οἱ θεοὶ ταῦτά με ἀπαιτήσωσιν;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ῥᾳδίως κατεπαγγέλλονται, ἅπερ τελέσαι ἔργῳ οὐ προσδοκῶσιν.

Κακόπραγμων.

Ἀνὴρ κακόπραγμων εἰς τὸν ἐν Δελφοῖς ἧκεν ἀπόλ-

λωνα

eſt triſtitia, & nos igitur oportebat tātum ante lætatos, omnino aliqua in re etiam triſtari.

Affabulatio.

Fabula ſignificat non oportere triſtari fruſtrata ſpe.

Iactator.

VIr quidam peregrinatus, deinde in ſuam patriam reuerſus, aliaq́ multa in diuerſis uiriliter geſsiſſe locis iactabat, atque etiam Rhodi ſaltaſſe ſaltum, quē nullus eius loci potuerit ſaltare. Ad hoc & teſtes, qui ibi interfuerunt, dicebat habere. Quidam autem ex ijs qui aderant, ſuſcipiēs ait: heus tu, ſi uerum hoc eſt, nō eſt tibi opus teſtibus. En Rhodus, en ſaltus.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, niſi prōpta rei demonſtratio ſit, omnem ſermonem uanum eſſe & ſuperuacuum.

Impoſsibilia promittens.

VIr pauper ægrotās & male affectus, cum à medicis deſperatus eſſet, deos rogabat, pollicens ſi ſanitatē ſibi rurſus reſtituiſſent, centum boues ipſis oblaturum eſſe in ſacrificium. Vxore autem eius rogante, & ubi tibi hæc, ſi conualueris? ille ait, Putas enim ſurgere me hinc, ut dei hæc à me repetant?

Affabulatio.

Fabula ſignificat, multos facile polliceri, quæ re comprobare non ſperent.

Malignus.

VIr malignus ad eū, qui in Delphis eſt, iuit

λωνα, πειρᾶσαι τοῦτον βουλόμενος. καὶ δὴ λαβὼν στρουθίον ἐν τῇ χειρὶ, καὶ τοῦτο τῇ ἐσθῆτι σκεπάσας, ἔστη τε τοῦ τρίποδος ἔγγιστα, καὶ ἤρετο τὸν θεὸν, λέγων. ἄπολλον, ὃ μετὰ χεῖρας φέρω, πότερον ἔμπνουν ἐστὶν, ἢ ἄπνουν; βουλόμενος ὡς εἰ μὲν ἄπνουν εἴποι, ζῶν ἀναδεῖξαι τὸ στρουθίον. εἰ δ᾽ ἔμπνουν, εὐθὺς ἀποπνίξας, νεκρὸν ἐκεῖνο προσενεγκεῖν. ὁ δέ γε θεὸς τὴν κακότεχνον αὐτοῦ γνοὺς ἐπίνοιαν, εἶπεν. ὁπότερον ὦ οὗτος βούλει ποιῆσαι, ποίησον. παρὰ σοὶ κεῖται γὰρ τοῦτο πρᾶξαι, ἤτοι ζῶν ὃ κατέχεις, ἢ νεκρὸν ὑποδεῖξαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὸ θεῖον ἀπαραλόγιστον καὶ ἀλάθητον.

Ἁλιεῖς.

Ἁλιεῖς ἐξελθόντων εἰς ἄγραν, ἐπειδὴ πολὺν χρόνον ταλαιπωρήσαντων, οὐδὲν εἷλον, σφόδρα τε ἠθύμουν, καὶ ἀναχωρῆσαι παρεσκευάζοντο. εὐθὺς δὲ θύννος ὑπὸ τῶν μεγίστων διωκόμενος ἰχθύων, εἰς τὸ πλοῖον αὐτῶν εἰσήλατο. οἱ δὲ τοῦτον λαβόντες, μεθ᾽ ἡδονῆς ἀνεχώρησαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἃ μὴ τέχνη παρέσχε, ταῦτα τύχη ἐδωρήσατο.

Φέναξ.

Ἀνὴρ πένης νοσῶν, ηὔξατο τοῖς θεοῖς εἰ διασωθείη, βοῦς ἑκατὸν εἰς θυσίαν προσοίσειν. οἱ δὲ θεοὶ πειράσασθαι τοῦτον βουλόμενοι, τοῦ πάθους ἀπήλλαξαν. ὁ δ᾽ ἀναστὰς, ἐπειδὴ βοῶν ἠπόρει, στεατίνους βοῦς ἑκατὸν πλάσας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ θεὶς ὡλοκαύτωσεν. οἱ δὲ θεοὶ

βουλόμενοι

Apollinem tentaturus ipſum. Atq; ideo comprehenſo paſſerculo manu, & eo ueſte contecto, ſtetitq; proxime tripodē, ac rogauit deum, dicendo, O Apollo, quod manibus fero, utrum uiuum'ne eſt, an mortuum? Nam ſi mortuum diceret, uiuum oſtenſurus erat paſſerculū. Sin uiuum, ſtatim ſuffocatum mortuum illum efferret. Sed deus, maligna ipſius cognita mente ait, Vtrum uis heus tu facere, facito: penes te enim eſt iſtud facere, ſiue uiuum quod contines, ſiue mortuum oſtendere.

Affabulatio.

Fabula ſignificat deum neq; decipi poſſe, neque quicquam eum latere.

Piſcatores.

PIſcatores egreſsi ad uenationē, cum multo tēpore defatigati nihil cepiſſent, & admodum triſtabantur, & diſcedere apparabant: ſed ſtatim thunnus maximo quodam inſectāte piſce, in nauigium ipſorum inſiluit, quo capto læti abiere.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ſæpe quæ ars non præbuit, ea donaſſe fortunam.

Deceptor.

VIr pauper ęgrotās uouebat dijs, ſi euaderet, boues cētum in ſacrificiū oblaturū. ſed dei tētaturi à morbo liberarūt. at ille ſurgēs quoniā bobus carebat, ex paſta boues centum à ſe formatos in ara poſitos ſacrificauit. ſed dei

Βουλόμενοι αὐτὸν ἀμύνασθαι, ὄναρ ἐπιστάντες αὐτῷ εἶπον, ἄπελθε εἰς τὸν αἰγιαλὸν εἰς τόνδε τὸν τόπον. ἐκεῖ δὲ ἀττικὰς χιλίας εὑρήσεις. ἐκεῖνος δὲ διυπνισθεὶς, σὺν ἡδονῇ καὶ σπουδῇ πρὸς τὸν ὑποδειχθέντα τόπον ἀφίκετο, τὸ χρυσίον διορύσσων. ἐκεῖ δὲ δὴ πειραταῖς περιτυχὼν, ὑπ' αὐτῶν συνελήφθη. ἁλοὺς δὲ ἤδη, ἀφεθῆναι τῶν πειρατῶν ἐδεῖτο, χίλια χρυσίου τάλαντα δώσειν αὐτοῖς ὑπισχνούμενος. ὡς δ' οὐκ ἐπιστεύθη, ἀπαχθεὶς ὑπ' αὐτῶν ἀπεμπωλήθη χιλίων δραχμῶν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς ψεύδεσι τῶν ἀνθρώπων ἐχθραίνει τὸ θεῖον.

Βάτραχοι.

Βάτραχοι δύο ἐν λίμνῃ ἐνέμοντο. θέρους δὲ ξηρανθείσης τῆς λίμνης, ἐκείνην καταλιπόντες, ἐπεζήτουν ἑτέραν. καὶ δὴ βαθεῖ περιέτυχον φρέατι, ὅπερ ἰδὼν ἅτερος θατέρῳ φησί. συγκατέλθωμεν ὦ οὗτος εἰς τόδε τὸ φρέαρ. ὁ δὲ ὑπολαβὼν εἶπεν, ἂν οὖν καὶ τὸ ἐνθάδε ὕδωρ ξηρανθῇ, πῶς ἀναβησόμεθα;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ἀπερισκέπτως προσιέναι τοῖς πράγμασιν.

Γέρων καὶ θάνατος.

Γέρων ποτὲ ξύλα τεμὼν ἐξ ὄρους, κἀπὶ τῶν ὤμων ἀράμενος, ἐπειδὴ πολλὴν ὁδὸν ἐπηχθισμένος ἐβάδιζεν, ἀπειρηκὼς, ἀπέθετο τε τὰ ξύλα, καὶ τὸν θάνατον ἐλθεῖν ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ θανάτου εὐθὺς ἐπιστάντος, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου δι' ἣν αὐτὸν καλοίη, ὁ γέρων ἔφη, ἵνα τὸν φόρτον τοῦτον ἄρας ἐπι-

θῇς

ipſum ulturi,in ſomnijs adfuerunt ei,dicentes, Abi ad littus ad eum locum, illic enim Atticas mille drachmas inuenies.Ille autem excitatus, lætus & alacer ad demonſtratum locum perrexit,aurum diſquirẽs.Sed illic in piratas incidit, ab ipſisq́ comprehenſus eſt.Captus ergo ut dimitteretur piratas orabat,mille auri talenta daturum ipſis promittens.Sed cum non crederetur,abactus ab ipſis,diuenditus eſt mille drachmis.

Affabulatio.

Fabula ſignificat mendacijs hominum inimicum eſſe deum.

Ranæ.

RAnæ duæ in palude paſcebantur, æſtate autem ſiccata palude,illa derelicta,quærebant aliam.cęterum profundum inuenerunt puteum.Quo uiſo,altera alteri inquit,deſcendamus heus tu in hunc puteum.Illa reſpõdendo ait, Si igitur & hic aqua aruerit, quomodo aſcendemus?

Affabulatio.

Fabula declarat non oportere incõſyderate res aggredi.

Senex & mors.

SEnex quondam inciſis in monte lignis, ac in humeros eleuatis, ubi multam uiam oneratus iuit, defeſſus & depoſuit ligna, & mortem ut ueniret inuocabat. At morte ilico adſtante & cauſam rogante, qua ſe uocaſſet, ſenex ait, ut onus hoc ſublatum im-

θῇς μοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος ὤν, κἂν μυρίοις κινδύνοις περιπεσὼν δοκῇ θανάτου ἐπιθυμεῖν, ὅμως τὸ ζῆν πολὺ πρὸ τοῦ θανάτου αἱρεῖται.

Γραῦς καὶ ἰατρός.

Γυνὴ γραῦς ἀλγοῦσα τοὺς ὀφθαλμοὺς, εἰσκαλεῖταί τινα τῶν ἰατρῶν ἐπὶ μισθῷ, συμφωνήσασα, ὡς εἰ μὲν θεραπεύσειεν αὐτὴν, τὸν ὁμολογηθέντα μισθὸν αὐτῷ δώσειν. εἰ δὲ μὴ, μηδὲν δώσειν. ἐνεχείρησε μὲν οὖν ὁ ἰατρὸς τῇ θεραπείᾳ. καθ' ἡμέραν δὲ φοιτῶν ὡς τὴν πρεσβῦτιν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῇ χρίων, ἐκείνης μηδαμῶς ἀναβλέπειν ἐχούσης τὴν ὥραν ἐκείνην ὑπὸ τοῦ χρίσματος, αὐτὸς ἕν τι τῶν τῆς οἰκίας σκευῶν ὑφαιρούμενος, ὁσημέραι ἀπῄει. ἡ μὲν οὖν γραῦς τὴν ἑαυτῆς περιουσίαν ἑώρα καθ' ἑκάστην ἐλαττουμένην ἐπὶ τοσοῦτον, ὡς καὶ τέλος παντάπασιν αὐτῇ θεραπευθείσῃ μηδὲν ὑπολειφθῆναι. τοῦ δ' ἰατροῦ τοὺς συμφωνηθέντας μισθοὺς αὐτὴν ἀπαιτοῦντος ὡς καθαρῶς βλέπουσαν ἤδη, καὶ τοὺς μάρτυρας παραγαγόντος, μᾶλλον μὲν οὖν εἶπεν ἐκείνη τανῦν οὐδὲ ὅλως βλέπω. ἡνίκα μὲν γὰρ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνόσουν, πολλὰ τῶν ἐμῶν κατὰ τὴν ἐμαυτῆς ἔβλεπον οἰκίαν. νῦν δ' ὅτε με σὺ βλέπειν φῄς, οὐδ' ὁτιοῦν ἐκείνων ὁρῶ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων δι' ὧν πράττουσι, λανθάνουσι καθ' ἑαυτῶν τὸν ἔλεγχον ἐπισπώμενοι.

Γεωργὸς καὶ παῖδες αὐτοῦ.

ὁράω. μ. ὄψομαι. π. ἑόρακα. Γεωργός
plusq. ἑωράκειν ἑώρακον. video, refricio.
faueo.

poneres mihi.

Affabulatio.

Fabula ſignificat omnem hominem uitæ ſtudioſum eſſe, & licet infinitis periculis immerſus, uideatur mortem appetere, tamen uiuere multo magis, quàm mori eligere.

Anus & medicus.

MVlier anus dolens oculos, conduxit medicum quendam mercede, conuẽtione facta ſi ſe curaret, pactã mercedem ei daturam: ſin autẽ minime, nihil daturam. Aggreſſus eſt igitur medicus curam. quotidie uero accedens ad uetulam, & oculos ei ungens, cũ illa nequaquam uidere poſſet ea hora ob unctionẽ, ipſe uas aliquod ex domo auferens quotidie diſcedebat. Anus igitur ſuam ſupellectilem uidebat ſingulis diebus minui, adeo ut tandem omnino liberatæ nihil relinqueretur. At medico pactam mercedem ab ea efflagitante, quaſi pure iam uidente, & teſtes adducente: Magis certe ait illa, nunc nihil uideo. Nam cum oculis laborabam, multa mea in mea uidebã domo, nunc autem cum me tu uidere inquis, nihil omnino ex illis uideo.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, prauos homines ex ijs quæ agant, ignaros contra ſeipſos argumentum afferre.

Agricola & filij ipſius.

Γεωργός τις μέλλων καταλύειν τὸν βίον, καὶ βουλόμενος τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας πεῖραν λαβεῖν τῆς γεωργίας, προσκαλεσάμενος αὐτούς, ἔφη. παιδία ἐμοί, ἐγὼ μὲν ἤδη τὸν βίον ὑπέξειμι. ὑμεῖς δ᾽ ἅπερ ἐν τῇ ἀμπέλῳ μοι κέκρυπται ζητήσαντες εὑρήσετε πάντα. οἱ μὲν οὖν οἰηθέντες θησαυρὸν ἐκεῖ που κατορωρύχθαι, πᾶσαν τὴν τῆς ἀμπέλου γῆν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πατρὸς κατέσκαψαν. καὶ θησαυρῷ μὲν οὐ περιέτυχον. ἡ δὲ ἄμπελος καλῶς σκαφεῖσα, πολλαπλασίονα τὸν καρπὸν ἀνέδωκεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ κάματος, θησαυρός ἐστι τοῖς ἀνθρώποις.

Δεσπότης καὶ κύνες.

Ἀνήρ τις ὑπὸ χειμῶνος ἐν τῷ αὐτοῦ προαστείῳ ἀπολειφθείς, πρῶτα μὲν τὰ πρόβατα κατέφαγεν, εἶτα τὰς αἶγας. τοῦ δὲ χειμῶνος ἐπικρατοῦντος, καὶ τοὺς ἐργάτας βοῦς σφάξας, ἐθοινήσατο. οἱ δὲ κύνες ταῦτα ἰδόντες, διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, φεύγωμεν ἀλλ᾽ ἡμεῖς γε ἐντεῦθεν. εἰ γὰρ τῶν ἐργατῶν βοῶν ὁ δεσπότης ἡμῶν οὐκ ἐφείσατο, πῶς ἡμῶν φείσεται;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τούτους μάλιστα φεύγειν καὶ φυλάττεσθαι χρή, οἵ τινες οὐδὲ τῶν οἰκείων ἀπέχονται.

Γυνὴ καὶ ὄρνις.

Γυνὴ χήρα τις ὄρνιν εἶχεν, καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν ᾠὸν αὐτῇ τίκτουσαν. νομίσασα δὲ ὡς εἰ πλείους τῇ ὄρνιθι κριθὰς παραβάλλοι, δὶς τέξεται τῆς ἡμέρας, τοῦτο πεποίηκεν. ἡ δ᾽ ὄρνις πιμελὴς γενομένη, οὐδ᾽ ἅπαξ τῆς ἡμέρας τεκεῖν ἠδύνατο.

Ἐπιμύθιον

AGricola quidam uita exceſſurus, ac uolens ſuos filios periculum facere de agricultura, uocatis ipſis ait, Filij mei, ego iam è uita diſcedo, uos autem ſi quæ in uinea à me occultata ſunt, quæſieritis, inuenietis omnia. Illi igitur rati theſaurũ illic defoſſum eſſe, omnem uineæ terram poſt interitum patris defoderũt. & theſaurũ quidem non inuenerunt, ſed uinea pulchre foſſa multiplicem fructum reddidit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat laborem theſaurum eſſe hominibus.

Herus & canes.

VIr quidam à tempeſtate in ſuo ſuburbio deprehẽſus, primum oues comedit, hinc capras. Tempeſtate aũt inualeſcente, & operarios boues iugulatos comedit. Canes uero his uiſis, dixerunt inter ſe, ſed fugiamus nos hinc. Si enim operarijs bubus herus noſter non abſtinet, quo modo nobis abſtinebit?

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eos maxime fugere & cauere oportere, qui neq; ſuis abſtinent.

Mulier & gallina.

MVlier quędam uidua gallinam habebat, ſingulis diebus ouum ſibi parientem: rata uero ſi plus gallinæ hordei proijceret, bis parituram die, hoc fecit. Sed gallina pinguefacta ne ſemel quidem die parere potuit.

Affa-

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ διὰ πλεονεξίαν τῶν πλειόνων ἐπιθυμοῦντες, καὶ τὰ παρόντα ἀποβάλλουσι.

Κυνόδηκτος. 25

Δηχθείς τις ὑπὸ κυνὸς, τὸν ἰασόμενον περιῄει ζητῶν. ἐντυχὼν δέ τις αὐτῷ, καὶ γνοὺς ὃ ζητεῖ, ὦ οὗτος εἶπεν, εἰ σώζεσθαι βούλει λαβὼν ἄρτον, καὶ τούτῳ τὸ αἷμα τῆς πληγῆς ἐκμάξας, τῷ δακόντι κυνὶ φαγεῖν ἐπίδος. κἀκεῖνος γελάσας ἔφη, ἀλλ' εἰ τοῦτο ποιήσω, δεῖ με ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει κυνῶν δηχθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ πονηροὶ εὐεργετούμενοι, μᾶλλον ἀδικεῖν παροξύνονται.

Νεανίσκοι καὶ μάγειρος. 26

Δύο νεανίσκοι μαγείρῳ παρεκάθηντο. καὶ δὴ τοῦ μαγείρου περί τι τῶν οἰκείων ἔργων ἀσχολουμένου, ἅτερος τούτων μέρος τι τῶν κρεῶν ὑφελόμενος, εἰς τὸν θατέρου καθῆκε κόλπον. ἐπιστραφέντος δὲ τοῦ μαγείρου, καὶ τὸ κρέας ἐπιζητοῦντος, ὁ μὲν εἰληφὼς ὤμνυε μὴ ἔχειν, ὁ δὲ ἔχων, μὴ εἰληφέναι. ὁ δὲ μάγειρος αἰσθόμενος τὴν κακουργίαν αὐτῶν, εἶπεν. ἀλλὰ κἂν ἐμὲ λάθητε, τόν γ' ἐπιορκούμενον θεὸν οὔκουν λήσεσθε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ἀνθρώπους ἐπιορκοῦντες λάθωμεν, ἀλλὰ τόν γε θεὸν οὐ λήσομεν.

Ἐχθροί. 27

Δύο τινὲς

Affabulatio.

Fabula significat eos qui ob auaritiã plurium sunt appetentes, & quæ adsunt, amittere.

Morsus à cane.

MOrsus à cane quidam medicaturum circuibat quærens, cum autem occurrisset quidã ei, & cognosceret quod quærebat, Heus tu ait, Si sanari uis, accipe panem, atq; eo sanguinem uulneris sicca, & ei qui momordit cani ad edendum præbe. Et is ridendo, ait, sed si hoc fecero, oportebit me ab omnibus qui in urbe sunt canibus morderi.

Affabulatio.

Fabula significat prauos etiam homines beneficio affectos, magis ad inferendam iniuriam exacui.

Adolescentuli & cocus.

DVo adolescentuli apud cocũ assidebant, & coco in aliquo domestico opere occupato, alter horum partem quandam carnium subreptam in alterius demisit sinum. Conuerso autem coco, & carnem quærẽte, qui abstulerat, iurabat nõ habere: qui autem habebat, non abstulisse. Cocus uero cognita malicia ipsorũ ait, Sed etsi me latueritis, peieratum deum non latebitis.

Affabulatio.

Fabula significat, quod licet homines peierantes lateamus, deum tamen non latebimus.

Inimici.

Duo

υφελθμενο

ΔΥο τινὲς ἀλλήλοις ἐχθραίνοντες, ἐπὶ τῆς αὐτῆς νεὼς ἔπλεον. ὧν ἅτερος μὲν ἐπὶ τῆς πρύμνης, ἅτερος δὲ ἐπὶ τῆς πρώρας ἐκάθητο. χειμῶνος δὲ ἐπιγιγνομένου, καὶ τῆς νεὼς μελλούσης ἤδη καταποντίζεσθαι, ὁ ἐπὶ τῆς πρύμνης τὸν κυβερνήτην ἤρετο, πότερον τῶν μερῶν τοῦ πλοίου πρότερον μέλλει καταβαπτίζεσθαι. τοῦ δὲ τὴν πρῶραν εἰπόντος, ἀλλ' ἔμοιγε οὐκ ἔστι λυπηρόν, εἶπεν ὁ θάνατος, εἴγε ὁρᾷν μέλλω πρὸ ἐμοῦ τὸν ἐχθρὸν ἀποθνήσκοντα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων οὐδὲν τῆς ἑαυτῶν βλάβης φροντίζουσιν, εἰ τοὺς ἐχθροὺς μόνον ἴδωσι πρὸ αὐτῶν κακουμένους.

Αἴλουρος καὶ μύες.

ΕΝ οἰκίᾳ τινὶ πολλῶν μυῶν ὄντων, αἴλουρος τοῦτο γνοὺς ἧκεν ἐνταῦθα. καὶ κατέκαστον αὐτῶν συλλαμβάνων κατήσθιεν. οἱ δὲ, καθ' ἑκάστην ἑαυτοὺς ἀναλισκομένους ὁρῶντες, ἔφασαν πρὸς ἀλλήλους, μηκέτι κάτω κατέλθωμεν, ἵνα μὴ παντάπασιν ἀπολώμεθα. τοῦ γὰρ αἰλούρου μὴ δυναμένου δεῦρο ἐξικνεῖσθαι, ἡμεῖς σωθησόμεθα. ὁ δὲ αἴλουρος μηκέτι τῶν μυῶν κατιόντων, ἔγνω διὰ ἐπινοίας αὐτοὺς σοφιζόμενος ἐκκαλέσασθαι. καὶ δὴ ἀπὸ πασσάλου τινὸς ἑαυτὸν ἀναβὰς ἀπῃώρησε, καὶ προσεποιεῖτο νεκρὸν εἶναι. τῶν δὲ μυῶν τις παρακύψας, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἔφη. ὦ οὗτος κἂν θύλαξ γένῃ, οὐ προσελεύσομαί σοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι, ὅταν τῆς ἐνίων μοχθηρίας πειραθῶσιν, οὐκέτι αὐτῶν ἐξαπατῶνται ταῖς ὑποκρίσεσιν.

Ἀλώπηξ

DVo quidā inter ſe inimici, in eadem naui nauigabant, quorum alter in puppi, alter in prora ſedebat. Tempeſtate aūt ſuperueniente, & naue iam ſubmergēda, qui erat in puppi gubernatorē rogabat, utra pars nauigij prius obruēda eſſet. cumq; ille prora dixiſſet, Sed mihi non erit graue, ait, mors, ſi uiſurus ſum ante me inimicum morientem.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, multos homines nihil ſuum nocumentum curare, ſi modo inimicos ſuos uideant ante ſe malo affectos.

Felis & mures.

IN domo quadam cum multi eſſent mures, felis hoc cognito iuit eò, ac eorum ſingulos captos deuorabat. At illi quotidie cum ſe abſumi uiderent, dixerunt inter ſe: ne poſthac infra deſcendamus, ne penitus pereamus. nam ſi felis non poteſt huc uenire, nos ſalui erimus. Sed felis non amplius muribus deſcendentibus, decreuit per aſtutiam eos fallens euocare. Cæterum cōſcenſo peſſulo quodam, de eo ſe ſuſpendit, & mortuum ſimulabat. Ex muribus autem quidam acclinatus, uiſoq; eo inquit, Heus tu, & ſi ſaccus fieres, non te adibo.

Affabulatio.

Fabula ſignificat prudentes homines, cum aliquorum prauitatem experti fuerint, non amplius eorum falli ſimulationibus.

Ἀλώπηξ καὶ πίθηκος.

ΕΝ συνόδῳ ποτὲ τῶν ἀλόγων ζώων ὠρχήσατο πίθηκος. καὶ εὐδοκιμήσας, βασιλεὺς ὑπ᾽ αὐτῶν ἐχειροτονήθη. ἀλώπηξ δ᾽ αὐτῷ φθονήσασα, ὡς ἔν τινι παγίδι κρέας ἐθεάσατο, τὸν πίθηκον λαβοῦσα, ἐνταῦθα ἤγαγεν, ὡς εὕροι μὲν αὐτὴ λέγουσα θησαυρὸν τοῦτον, μὴ μέν τοι καὶ χρήσασθαι αὐτῷ, τῷ βασιλεῖ γὰρ τοῦτον ὁ νόμος δίδωσι. καὶ προὔτρεπεν αὐτὸν, ἅτε δὴ βασιλέα, τὸν θησαυρὸν ἀνελέσθαι. ὁ δ᾽ ἀπερισκέπτως προσελθὼν, καὶ συλληφθεὶς ὑπὸ τῆς παγίδος, ὡς ἐξαπατήσασαν ἐμέμφετο τὴν ἀλώπεκα. ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν, ὦ πίθηκε, τοιαύτην σὺ μωρίαν ἔχων, τῶν ἀλόγων βασιλεύσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πράξεσί τισιν ἀπερισκέπτως ἐπιχειροῦντες, δυστυχήμασι περιπίπτουσι.

Θύννος καὶ δελφίν.

ΘΥννος διωκόμενος ὑπὸ δελφῖνος, καὶ πολλῷ περὶ ῥοίζῳ φερόμενος, ἐπειδὴ καταλαμβάνεσθαι ἔμελλεν, ἔλαθεν ὑπὸ σφοδρᾶς ῥύμης ἐκπεσὼν εἴς τινα νῆσον. ὑπὸ δὲ τῆς ὁμοίας ῥύμης καὶ ὁ δελφὶν αὐτῷ συνεξώκειλεν. ὁ δὲ θύννος ὑποστραφεὶς, καὶ λειποψυχοῦντα τὸν δελφῖνα ἑωρακὼς, εἶπεν. οὐκέτι μοι ὁ θάνατος λυπηρός, ὁρῶντι τὸν αἴτιον γεγονότα μοι τούτου, σὺν ἐμοὶ ἀποθνήσκοντα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ῥᾳδίως τὰς συμφορὰς οἱ ἄνθρωποι φέρουσι, τοὺς τούτων αἰτίους δυστυχοῦντας ὁρῶντες.

Vulpes & ſimius.

IN concilio quondam irrationalium anima- lium ſaltauit ſimius, & approbatus, rex ab ip ſis electus eſt. Vulpes autem ei inuidens, ut in caſſe quodam carnem uidit, ſimium ſecum il- luc duxit, quod inueniſſet ipſa theſaurū illum, dicens, non tamen & uti eo, quippe quem lex regi tribueret: atq; hortata eſt ipſum ut regem, theſaurum accipere. At ille inconſyderate pro- fectus & captus à caſſe, quod decepiſſet, accu- ſabat uulpem. Illa autem ei, O ſimie talem tu habens dementiam, brutis dominaberis?

Affabulatio.

Fabula ſignificat eos qui actiones aliquas in- conſulte aggrediuntur, in infortunia incidere.

Thunnus & delphin.

THunnus delphino perſequente, magno impetu ferebatur. Cum capiendus foret, inſcius ob uehementem impetum decidit in in ſulam quandam. Ab eodem uero impetu & delphin cum eo eiectus eſt. Thunnus autem conuerſus, cum agentem animam delphinum uidiſſet, ait, Non amplius mihi mors moleſta eſt, cum eum uideam, qui mihi cauſa fuit ipſi- us, unà mecum perire.

Affabulatio.

Fabula ſignificat facile miſerias ferre homines ſi eos qui illarum autores fuerunt, infeliciter agere uideant.

Ἰατρὸς καὶ νοσῶν.

Ἰατρὸς νοσοῦντα ἐθεράπευε. τοῦ δὲ νοσοῦντος ἀποθανόντος, ἐκεῖνος πρὸς τοὺς ἐκκομίζοντας ἔλεγεν, οὗτος ὁ ἄνθρωπος εἰ οἴνου ἀπείχετο, καὶ κλυστῆρσιν ἐχρῆτο, οὐκ ἂν ἐτεθνήκει. τῶν δὲ παρόντων ὑπολαβών τις ἔφη, βέλτιστε, οὐκ ἔδει σε ταῦτα νῦν λέγειν, ὅτε μηδὲν ὄφελός ἐστιν. ἀλλὰ τότε παραινεῖν, ὅτε τούτοις χρῆσθαι ἠδύνατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοὺς φίλους, ἐν καιρῷ ἀνάγκης τὰς βοηθείας παρέχειν.

Ἰξευτὴς καὶ ἔχις.

Ἰξευτὴς ἰξὸν ἀναλαβὼν καὶ καλάμους, πρὸς ἄγραν ἐξῆλθεν. ἰδὼν δὲ κίχλαν ἐφ' ὑψηλοῦ δένδρου καθεζομένην, καὶ τοὺς καλάμους ἀλλήλοις ἐπὶ μῆκος συνάψας, ἄνω πρὸς αὐτὴν συλλαβεῖν βουλόμενος ἐφεώρα. καὶ δὴ λαθὼν, ἔχιν κοιμωμένην ὑπὸ πόδας ἐπάτησε. τῆς δ' ὀργισθείσης καὶ δακούσης αὐτὸν, ἐκεῖνος ἤδη λειποψυχῶν ἔλεγε. δύστηνος ἐγὼ, ἕτερον γὰρ θηρεῦσαι βουλόμενος, αὐτὸς ὑφ' ἑτέρου ἠγρεύθην εἰς θάνατον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πέλας ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις ὑφ' ἑτέρων τὰ αὐτὰ πάσχοντες.

Κάστωρ.

Ὁ Κάστωρ ζῷόν ἐστι τετράπουν, ἐν λίμναις τὰ πολλὰ διαιτώμενον. οὗ τὰ αἰδοῖα φασὶν ἰατροῖς χρήσιμα εἶναι. οὗτος οὖν ἐπειδὰν ὑπ' ἀνθρώπων διωκόμενος καταλαμβάνηται, γινώσκων οὗ χάριν διώκεται, ἀποτεμὼν τὰ ἑαυτοῦ αἰδοῖα ῥίπτει πρὸς τοὺς διώκοντας, καὶ οὕτω σωτηρίας τυγχάνει.

Ἐπιμύθιον

Medicus & ægrotus.

MEdicus ęgrotum curabat, ęgroto autem mortuo, ille efferentibus dicebat, Homo hic ſi uino abſtinuiſſet, & clyſteribus uſus fuiſſet, non interijſſet. Quidam aũt ex ijs qui aderant reſpondendo ait, Optime, non oportebat te hæc nũc dicere, cum nulla utilitas eſt, ſed tũc admonere, cum his uti poterat. Affabulatio. Fabula ſignificat oportere amicos tempore neceſsitatis præbere auxilia.

Auceps & uipera.

AVceps uiſco accepto & arundinibus, aucupatum egreſſus eſt. uiſo aũt turdo ſuper alta arbore ſedente, & arundinibus inter ſe in longitudinem coniunctis, ſurſum eum comprehenſurus ſuſpiciebat. Cæterum ignarus uiperam dormientem conculcauit. Hæc uero irata momordit ipſum. Ille iam agens animam dicebat, Me miſerũ, alium enim captaturus, ipſe ab alio captus ſum ad mortem. Affabulatio. Fabula ſignificat eos, qui proximis inſidiãtur, ignaros ſæpe ab alijs idipſum pati.

De fibro.

FIber animal eſt quadrupes, in ſtagnis plerunq; degens, cuius pudenda dicunt uſui eſſe medicis. Hic igitur cũ ab hominibus perſequentibus iam capiẽdus ſit, cognito cuius gratia petatur, abſciſſa ſua pudenda proijcit perſequentibus, & ſic ſalutem conſequitur.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι, ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας, οὐδένα λόγον τῶν χρημάτων ποιοῦνται.

Κύων καὶ μάγειρος.

Κύων εἰσπηδήσας εἰς μαγειρεῖον, καὶ τοῦ μαγείρου ἀσχολουμένου, καρδίαν ἁρπάσας ἔφυγεν. ὁ δὲ μάγειρος ἐπιστραφεὶς, ὡς εἶδεν αὐτὸν φεύγοντα, εἶπεν. ὦ οὗτος, ἴσθι ὡς ὅπου περ ἂν ἦς, φυλάξομαί σε. οὐ γὰρ ἀπ᾽ ἐμοῦ καρδίαν εἴληφας, ἀλλ᾽ ἐμοὶ καρδίαν ἔδωκας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

Κύων καὶ λύκος.

Κύων πρὸ ἐπαύλεώς τινος ἐκάθευδε. λύκου δ᾽ ἐπιδραμόντος, καὶ βρῶμα μέλλοντος θύσειν αὐτὸν, ἐδεῖτο μὴ νῦν αὐτὸν καταθῦσαι. νῦν μὲν γάρ φησι λεπτός εἰμι καὶ ἰσχνός. ἂν δὲ μικρὸν ἀναμείνῃς, μέλλουσιν οἱ ἐμοὶ δεσπόται ποιήσειν γάμους, κἀγὼ τηνικαῦτα πολλὰ φαγὼν, πιμελέστερος ἔσομαι, καὶ σοὶ ἡδύτερον βρῶμα γενήσομαι. ὁ μὲν οὖν λύκος πεισθεὶς, ἀπῆλθε. μεθ᾽ ἡμέρας δ᾽ ἐπανελθὼν, εὗρεν ἄνω ἐπὶ τοῦ δώματος τὸν κύνα καθεύδοντα, καὶ στὰς κάτωθεν, πρὸς ἑαυτὸν ἐκάλει, ὑπομιμνήσκων αὐτὸν τῶν συνθηκῶν. καὶ ὁ κύων, ἀλλ᾽ ὦ λύκε εἰ τὸ ἀπὸ τοῦδε πρὸ τῆς ἐπαύλεώς με ἴδοις καθεύδοντα, μηκέτι γάμους ἀναμείνῃς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος

Affabulatio.

Fabula ſignificat homines prudentes pro ſua ſalute nullum habere reſpectum pecuniarum.

Canis & cocus.

CAnis irrumpens in culinam, & coco occupato, corde arrepto fugit. At cocus conuerſus, ut uidit ipſum fugientem, ait, Heus tu, ſcito ubi tu fueris, me te obſeruaturum, non enim mihi cor abſtuliſti, ſed dediſti potius.

Affabulatio.

Fabula ſignificat ſæpe nocumenta hominibus documenta eſſe.

Canis & lupus.

CAnis ante ſtabulum quoddam dormiebat: cumq; lupus irrupiſſet, & deuoraturus eum eſſet, rogabat, ne tunc ſe mactaret, Nunc enim, inquit, tenuis ſum & macilentus: ſi autem parumper expectaueris, mei domini facturi ſunt nuptias, & ego tunc multa depaſtus, pinguior ero, & tibi ſuauior cibus fiam. Lupus igitur perſuaſus, abiuit. Poſt aliquot dies reuerſus, inuenit ſuperius ſuper domus tecto canem dormientem, & ſtans inferius ad ſe uocabat, admonens eum fœderis. Et canis, O lupe, ſi poſthac ante ſtabulum me uideris dormientem, non amplius expectes nuptias.

Affabulatio.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων ὅταν περί τι κινδυνεύσαντες σωθῶσι, διὰ βίου τοῦτο φυλάττονται.

Κύων καὶ ἀλεκτρυών.

Κύων καὶ ἀλεκτρυὼν ἑταιρείαν ποιησάμενοι, ὥδευον, ἑσπέρας δὲ καταλαβούσης, ὁ μὲν ἀλεκτρυὼν ἐπὶ δένδρου ἐκάθευδεν ἀναβάς, ὁ δὲ κύων πρὸς τῇ ῥίζῃ τοῦ δένδρου κοίλωμα ἔχοντος. τοῦ δὲ ἀλεκτρυόνος κατὰ τὸ εἰωθὸς νύκτωρ φωνήσαντος, ἀλώπηξ ἀκούσασα πρὸς αὐτὸν ἔδραμε. καὶ στᾶσα κάτωθεν, πρὸς ἑαυτὴν κατελθεῖν ἠξίου, ἐπιθυμεῖν γὰρ ἀγαθὴν οὕτω φωνὴν ζῶον ἔχον ἀσπάσασθαι. τοῦ δὲ εἰπόντος τὸν θυρωρὸν πρότερον διυπνίσαι ὑπὸ τὴν ῥίζαν καθεύδοντα, ὡς ἐκείνου ἀνοίξαντος κατελθεῖν, κἀκείνης ζητούσης αὐτὸν φωνῆσαι, ὁ κύων αἴφνης πηδήσας, αὐτὴν διεσπάραξε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἐχθροὺς ἐπελθόντας, πρὸς ἰσχυροτέρους πέμπουσι παραλογιζόμενοι.

Λέων καὶ βάτραχος.

Λέων ἀκούσας ποτὲ βατράχου μέγα βοῶντος, ἐπεστράφη πρὸς τὴν φωνήν, οἰόμενος μέγα τι ζῶον εἶναι. προσμείνας δὲ μικρόν, ὡς εἶδεν αὐτὸν προελθόντα τῆς λίμνης, προσελθὼν αὐτὸν κατεπάτησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μὴ δεῖν πρὸ τῆς ὄψεως διὰ ἀκοῆς μόνης ταράττεσθαι.

Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ.

Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ, κοινωνίαν ποιησάμενοι

Fabula ſignificat prudentes homines cum aliqua in re periclitati ſalui facti fuerint, cauere ab ea quamdiu uixerint.

Canis & gallus.

CAnis & gallus inita ſocietate iter faciebant, ueſpera autem ſuperueniẽte, gallus conſcenſa arbore dormiebat, at canis ad radicẽ arboris excauatæ. Cum gallus ut aſſolet noctu cantaſſet, uulpes ut audiuit accurrit, & ſtans inferius ut ad ſe deſcenderet rogabat, quod cuperet commendabile adeo cantu animal complecti. Cum autem is dixiſſet, ut ianitorem prius excitaret ad radicem dormientem, ut cum ille aperuiſſet, deſcenderet. Et illa quærente ut ipſum uocaret, canis ſtatim proſiliens eam dilacerauit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat prudentes homines inimicos inſultantes ad fortiores aſtu mittere.

Leo & rana.

LEo audita aliquando rana ualde clamãte, uertit ſe ad uocem, ratus magnũ aliquod animal eſſe. parumper autem expectando, ut uidit ſtagno egreſſam, accedens propius proculcauit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat non oportere ante quàm uideas uoce ſola perturbari.

Leo & aſinus & uulpes.

LEo & aſinus & uulpes, inita ſocieta-

σάμενοι, ἐξῆλθον πρὸς ἄγραν. πολλῆς οὖν θήρας συλληφθείσης, προσέταξεν ὁ λέων τῷ ὄνῳ διελεῖν αὐτοῖς. ὁ δὲ, τρεῖς μερίδας ποιησάμενος ἐκ τῶν ἴσων, ἐκλέξασθαι τούτους προὔτρεπετο. καὶ ὁ λέων θυμωθεὶς, τὸν ὄνον κατέφαγεν. εἶτα τῇ ἀλώπεκι μερίζειν ἐκέλευσεν. ἡ δ᾽ εἰς μίαν μερίδα πάντα σωρεύσασα, ἑαυτῇ βραχύ τι κατέλιπεν. καὶ ὁ λέων πρὸς αὐτήν, τίς σε ὦ βελτίστη διαιρεῖν οὕτως ἐδίδαξεν; ἡ δ᾽ εἶπεν, τοῦ ὄνου συμφορά.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι σωφρονισμοὶ γίνονται τοῖς ἀνθρώποις, τὰ τῶν πέλας δυστυχήματα.

Λέων καὶ ἄρκτος.

Λέων καὶ ἄρκτος ὁμοῦ βουβάλῳ περιτυχόντες, περὶ τούτου ἐμάχοντο. δεινῶς οὖν ὑπ᾽ ἀλλήλων διατεθέντες, ὡς ἐκ τῆς πολλῆς μάχης καὶ σκοτοδινᾶσαι, ἀπαυδήσαντες ἔκειντο. ἀλώπηξ δὲ κύκλῳ περιιοῦσα, πεπτωκότας αὐτοὺς ἰδοῦσα, καὶ τὸν βούβαλον ἐν τῷ μέσῳ κείμενον, τοῦτον διὰ μέσου ἀμφοῖν διαδραμοῦσα καὶ ἁρπάσασα, φεύγουσα ᾤχετο. οἱ δὲ, βλέποντες μὲν αὐτήν, μὴ δυνάμενοι δὲ ἀναστῆναι, δείλαιοι ἡμεῖς εἶπον ὅτι δι᾽ ἀλώπεκα ἐμοχθοῦμεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἄλλων κοπιώντων, ἄλλοι κερδαίνουσιν.

Μάντις.

Μάντις ἐπ᾽ ἀγορᾶς καθήμενος, διελέγετο. ὑποστάντος δέ τινος αἴφνης καὶ ἀπαγγείλαντος, ὡς αἱ τῆς οἰκίας αὐτοῦ θυρίδες ἀναπεπταμέναι τε πᾶσαι εἶεν, καὶ πάντα τὰ ἔνδον ἀφῃρημένα, ἀνεπήδησέ τε στενάξας,

te egreſsi ſunt ad uenandum. Multa igitur prę da capta, iuſsit leo aſino ut diuideret ſibi. at ille tribus partibus factis æqualiter, ut eligerẽt eos hortabatur. Et leo iratus aſinum deuorauit. Inde uulpi ut diuideret iuſsit: illa uero in unã partem omnibus congeſtis, ſibi minimũ quiddam reliquit. Tum leo ipſi, Quis te, ô optima, diuidere ſic docuit? Ea inquit, aſini calamitas.

Affabulatio.

Fabula ſignificat caſtigamenta hominibus eſſe aliorum infortunia.

Leo & urſus.

LEo & urſus ſimul magnum nacti hinnulum, de eo pugnabant. Grauiter igitur à ſe ipſis affecti, ut ex multa pugna etiam uertigine corriperẽtur, defatigati iacebant. Vulpes autem circumcirca eundo, ubi proſtratos eos uidit, & hinnulum in medio iacẽtem, hunc per utroſq; percurrendo rapuit, fugiensq; abiuit. At illi uidebant quidẽ ipſam, ſed quia non poterant ſurgere, nos miſeros dicebant, quia uulpi laborauimus.

Affabulatio.

Fabula ſignificat alijs laborantib. alios lucrari.

Vates.

VAtes in foro ſedens diſſerebat. cum aũt ſuperueniſſet quidam derepente & nunciaſſet ꝙ domus ipſius feneſtræ apertæ omnes eſſent & quæ intus ablata omnia, exiluit ſuſpirando,

&

καὶ δρομαῖος ᾔει. τρέχοντα δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, ὦ οὗτος εἶπεν, ὁ τἀλλότρια πράγματα προειδέναι ἐπαγγελλόμενος, τὰ σαυτοῦ οὐ προεμαντεύου.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος πρὸς τοὺς τὸν μὲν ἑαυτῶν βίον φαύλως διοικοῦντας, τῶν δὲ μηδὲν αὐτοῖς προσηκόντων προνοεῖσθαι πειρωμένους.

Μύρμηξ καὶ περιστερά. 41

Μύρμηξ διψήσας, κατελθὼν εἰς πηγὴν, παρασυρεὶς ὑπὸ τοῦ ῥεύματος ἀπεπνίγετο. περιστερὰ δὲ τοῦτο θεασαμένη, κλῶνα δένδρου περιελοῦσα, εἰς τὴν πηγὴν ἔρριψεν. ἐφ' οὗ καὶ καθίσας ὁ μύρμηξ διεσώθη. ἰξευτὴς δέ τις μετὰ τοῦτο τοὺς καλάμους συνθεὶς, ἐπὶ τὸ τὴν περιστερὰν συλλαβεῖν ᾔει. τοῦτο δ' ὁ μύρμηξ ἑωρακὼς, τὸν τοῦ ἰξευτοῦ πόδα ἔδακεν. ὁ δὲ ἀλγήσας, τούς τε καλάμους ἔρριψε, καὶ τὴν περιστερὰν αὐτίκα φυγεῖν ἐποίησεν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς εὐεργέταις χάριν ἀποδιδόναι.

Νυκτερὶς καὶ βάτος καὶ αἴθυα. 42

Νυκτερὶς καὶ βάτος καὶ αἴθυα ἑταιρείαν ποιησάμεναι, ἐμπορικὸν διέγνωσαν βίον ζῆν. ἡ μὲν οὖν νυκτερὶς ἀργύριον δανεισαμένη, καθῆκεν εἰς τὸ μέσον, ἡ δὲ βάτος ἐσθῆτα μεθ' ἑαυτῆς ἔλαβεν, ἡ δὲ αἴθυια τρίτη χαλκόν. καὶ ἀπέπλευσαν. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νεὼς περιτραπείσης, πάντα ἀπολέσαντες αὐτοὶ ἐπὶ τὴν γῆν διεσώθησαν. ἐξ ἐκείνου τοίνυν ἡ μὲν αἴθυα τοῖς αἰγιαλοῖς ἀεὶ προσεδρεύει, μή που τὸν χαλκὸν ἐκβάλλῃ ἡ θάλαττα. ἡ δὲ

νυκτε

& currendo ibat. At cum quidã uidiſſet ipſum currentẽ, heus tu, inquit, qui alienas res præſcire profiteris, tuas ipſius non præuaticinabare.

Affabulatio.

Fabula in eos qui cum ſuam uitam praue gubernant, quæ nihil ad ſe attinent, præſcire conantur.

Formica & columba.

FOrmica ſitiens deſcendit in fontem, ac tracta à fluxu, ſuffocabatur. Columba uero hoc uiſo, ramum arboris acceptum in fontem proiecit, ſuper quo ſedẽdo formica, euaſit. Auceps autem quidam poſt hoc calamis compoſitis ad columbam comprehẽdendum ibat. Hoc autem uiſo, formica aucupis pedem momordit, qui dolens & calamos proiecit, & ut columba fugeret, autor fuit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat oportere benefactoribus gratiam referre.

Veſpertilio & rubus & mergus.

VEſpertilio & rubus & mergus inita ſocietate mercatoriã decreuerũt uitam agere. Itaq; ueſpertilio argẽtum mutuata proiecit in mediũ, rubus ueſtẽ ſecum accepit, mergus tertius æs, & nauigauerunt. Tempeſtate aũt uehementi oborta, & naui euerſa, omnibus perditis ipſi in terrã euaſerũt. Ex illo igit̃ mergus littoribus ſemper aſsidet, nũ quopiã æs eijciat mare.

Veſper-

νυκτερὶς τοὺς δανειστὰς φοβουμένη, τῆς μὲν ἡμέρας οὐ φαίνεται, νύκτωρ δ' ἐπὶ νομὴν ἔξεισιν. ἡ δὲ βάτος, τῆς τῶν παριόντων ἐσθῆτος ἐπιλαμβάνεται, εἴ που τὴν οἰκείαν ἐπιγνοίη ζητοῦσα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι περὶ ἃ σπουδάζομεν, τούτοις ὕστερον περιπίπτομεν.

Νοσῶν καὶ ἰατρός. 43

Νοσῶν τις καὶ ὑπὸ ἰατροῦ ἐρωτώμενος ὅπως διετέθη, πλέον εἶπε τοῦ δέοντος ἱδρωκέναι. ὁ δὲ, ἀγαθὸν ἔφη τοῦτ' εἶναι. ἐκ δευτέρου δὲ παρ' αὐτοῦ πάλιν ἐρωτηθεὶς ὅπως ἔχει, φρίκῃ συσχεθεὶς εἶπε σφοδρῶς διατετινάχθαι. ὁ δὲ, καὶ τοῦτ' ἀγαθὸν ἔφησεν εἶναι. ἐκ δὲ τρίτου αὖθις, ὅπως διεγένετο, εἶπεν ὑδέρῳ περιπεπτωκέναι. ὁ δὲ, καὶ τοῦτο πάλιν ἀγαθὸν εἶπεν εἶναι. εἶτα τῶν οἰκείων τινὸς αὐτὸν ἐρωτήσαντος, ὅπως ἔχοις; ἐγὼ εἶπεν ὦ οὗτος, ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν ἀπόλλυμαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μάλιστα τῶν ἀνθρώπων δυσχεραίνομεν τοὺς πρὸς χάριν ἀεὶ βουλομένους λέγειν.

Ξυλευόμενος καὶ ἑρμῆς. 44

Ξυλευόμενός τις παρά τινι ποταμῷ, τὸν οἰκεῖον ἀπέβαλε πέλεκυν. ἀμηχανῶν τοίνυν παρὰ τὴν ὄχθην καθίσας ὠδύρετο. ἑρμῆς δὲ μαθὼν τὴν αἰτίαν, καὶ οἰκτείρας τὸν ἄνθρωπον, καταδὺς εἰς τὸν ποταμὸν χρυσοῦν ἀνήνεγκε πέλεκυν, καὶ εἰ οὗτός ἐστιν ὃν ἀπώλεσεν ἤρετο. τοῦ δὲ, μὴ τοῦτον εἶναι φαμένου, αὖθις καταβὰς ἀργυροῦν ἀνεκόμισε. τοῦ δὲ μηδὲ τοῦτον εἶναι τὸν οἰκεῖον εἰπόντος, ἐκ τρίτου καταβὰς ἐκεῖνον τὸν

Veſpertilio uero creditores timens, interdiu non apparet, noctu ad pabulum exit. Rubus prætereuntium ueſti inhæret, ſicubi ſuam cognoſcat quærendo.

Affabulatio.

Fabula ſignificat,in ea quibus incumbimus in poſterum recidere.

Aegrotus & medicus.

AEgrotus quidam à medico rogatus,quo modo ualuiſſet, Plus,ait,ꝙ oporteret ſudaſſe.Ille aũt bonũ ait hoc eſſe.Secundo uero ab ipſo iterum rogatus quõ habuiſſet, horrore correptũ ait ualde cõcuſſum fuiſſe.Ille & hoc bonũ eſſe ait.Tertio rogatus quõ ualuiſſet, ait in intercutẽ incidiſſe. Ille & hoc rurſus bonum ait eſſe.Inde ex domeſticis quodã ipſum rogãte, ut habes? Ego,ait,heus tu,præ bonis pereo.

Affabulatio.

Fabula ſignificat maxime ex hominibus odio haberi,qui in gratiam ſemper loqui ſtudent.

Lignator & Mercurius.

LIgnator quidam apud fluuium ſuam amiſit ſecurim:inops igitur conſilij iuxta ripã ſedendo plorabat.Mercurius autem intellecta cauſa & miſeratus hominem, urinatus in fluuium auream ſuſtulit ſecurim: & an hæc eſſet quã perdiderat,rogauit.Illo non eam eſſe dicẽte,iterum urinatus argenteam ſuſtulit. Illo neꝗ hanc eſſe ſuam dicẽte, tertio urinatus, illam ipſam

τὸν οἰκεῖον ἀνήνεγκε. τοῦ δὲ ὄντως ἀληθῶς εἶναι τὸν ἀπολωλότα φαμένου, ἑρμῆς ἀποδεξάμενος αὐτοῦ τὴν δικαιοσύνην, πάντας αὐτῷ ἐδωρήσατο. ὁ δὲ παραγενόμενος, πάντα τοῖς ἑταίροις τὰ συμβάντα διεξελήλυθεν. ὧν εἷς τις τὰ ἴσα διαπράξασθαι ἐβουλεύσατο, καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν ἐλθὼν, καὶ τὴν οἰκείαν ἀξίνην ἐξεπίτηδες ἀφεὶς εἰς τὸ ῥεῦμα, κλαίων ἐκάθητο. ἐπιφανεὶς οὖν ὁ ἑρμῆς κἀκείνῳ, καὶ τὴν αἰτίαν μαθὼν τοῦ θρήνου, καταβὰς ὁμοίως χρυσῆν ἀξίνην ἐξήνεγκεν. καὶ ἤρετο εἰ ταύτην ἀπέβαλε. τοῦ δὲ, σὺν ἡδονῇ, ναὶ ἀληθῶς ἥδ' ἐστὶ, φήσαντος, μισήσας ὁ θεὸς τὴν τοσαύτην ἀναίδειαν, οὐ μόνον ἐκείνην κατέσχεν, ἀλλ' οὐδὲ τὴν οἰκείαν ἀπέδωκεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὅσον τοῖς δικαίοις τὸ θεῖον συναίρεται, τοσοῦτον τοῖς ἀδίκοις ἐναντιοῦται.

Ὄνος καὶ κηπωρός.

Ὄνος ὑπηρετούμενος κηπωρῷ, ἐπειδὴ ὀλίγα μὲν ἤσθιε, πλεῖστα δ' ἐμόχθει, ηὔξατο τῷ διῒ ὥστε τοῦ κηπωροῦ ἀπαλλαγεὶς ἑτέρῳ ἀπεμπωληθῆναι δεσπότῃ. τοῦ δὲ διὸς ἐπακούσαντος καὶ κελεύσαντος αὐτὸν κεραμεῖ πραθῆναι, πάλιν ἐδυσφόρει, πλέον ἢ πρότερον ἀχθοφορῶν, καὶ τόν τε πηλὸν, καὶ τὰς κεράμους κομίζων. πάλιν οὖν ἀμεῖψαι τὸν δεσπότην ἱκέτευε. καὶ βυρσοδέψῃ ἀπεμπωλεῖται. εἰς χείρονα τοίνυν τῶν προτέρων δεσπότην ἐμπεσὼν, καὶ ὁρῶν τὰ παρ' αὐτοῦ πραττόμενα, μετὰ στεναγμῶν ἔφη, οἴμοι ἐγὼ ταλαιπώρῳ, βέλτιον ἦν μοι παρὰ τοῖς προτέροις δεσπόταις μένειν. οὗτος γὰρ ὡς ὁρῶ, καὶ τὸ δέρμα μου κατεργάσεται

ipſam ſuſtulit: illo hanc uere eſſe deperditam
dicente, Mercurius probata ipſius æquitate,
omnes ei donauit. Ille profectus omnia ſocijs
quæ acciderant, narrauit. Quorum unus ea/
dem facere decreuit. Et ad fluuium profectus,
& ſuam ſecurim conſulto demiſit in profluen/
tem, & plorans ſedebat. Apparuit igitur Mer/
curius & illi, & cauſa intellecta ploratus, urina
tus ſimiliter auream ſecurim extulit, & roga/
uit an hanc amiſiſſet. Illo lætabundo, & uere
hæc eſt dicente, peroſus deus tantam impuden,
tiam, nõ ſolum illam detinuit, ſed ne propriam
quidem reddidit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, quantum iuſtis deus auxilia/
tur, tantum iniuſtis eſſe contrarium.

Aſinus, & hortulanus.

ASinus ſeruiens olitori, quoniam parum
comedebat, plurimum laborabat, preca/
tus eſt Iouem, ut ab olitore liberatus, alteri
uenderetur domino. Cum Iupiter exoratus,
iuſſiſſet ipſum figulo uendi, iterum iniquiore
animo perferebat, quàm prius, onera, & cœ/
num, & tegulas ferre. Rurſus igitur, ut muta/
ret dominum rogauit, & coriario uenundatus
eſt. Peiorem itaq; prioribus herum nactus, ui/
dens quæ ab eo fierent, ſuſpirando ait: hei mihi
miſero, melius erat mihi apud priores heros
manere, hic enim, ut uideo, & pellem meam o/

περγάσεται. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα τοὺς προτέρους δεσπότας οἰκέται ποθοῦσιν, ὅταν τῶν δευτέρων λάβωσι πεῖραν.

Ὀρνιθοθήρας καὶ κορυδαλός.

Ὀρνιθοθήρας ὄρνισιν ἵστη παγίδας, κορυδαλὸς δὲ τοῦτον πόρρωθεν ἰδὼν, ἐπυνθάνετο τί ποτ' ἐργάζοιτο. τοῦ δὲ, πόλιν κτίζειν φαμένου, εἶτα δὲ πορρωτέρω ἀναχωρήσαντος καὶ κρυβέντος, ὁ κορυδαλὸς τοῖς τοῦ ἀνδρὸς λόγοις πιστεύσας, προσελθὼν εἰς τὸν βρόχον ἑάλω. τοῦ δὲ ὀρνιθοθήρα ἐπιδραμόντος, ἐκεῖνος εἶπεν. ὦ οὗτος, εἰ τοιαύτην πόλιν κτίζεις, οὐ πολλοὺς εὑρήσεις τοὺς ἐνοικοῦντας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα οἶκοι καὶ πόλεις ἐρημοῦνται, ὅταν οἱ προεστῶτες χαλεπαίνωσιν.

Ὁδοιπόρος.

Ὁδοιπόρος πολλὴν ἀνύσας ὁδὸν, ηὔξατο. εἰ ἄρα εὑρήσει τί, τὸ ἥμισυ τούτου τῷ ἑρμῇ ἀναθήσειν. περιτυχὼν δὲ πήρᾳ μεστῇ φοινίκων καὶ ἀμυγδάλων καὶ ταύτην ἀνελόμενος, ἐκείνους μὲν ἔφαγε, τὰ δὲ τῶν φοινίκων ὀστᾶ, καὶ τὰ τῶν ἀμυγδάλων κελύφη ἐπί τινος ἀνέθηκε βωμοῦ, φήσας ἀπέχεις ὦ ἑρμῆ τὴν εὐχήν. τοῦ γὰρ εὑρεθέντος τὰ ἐκτὸς καὶ ἐντὸς πρὸς σὲ διανενέμημαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος, πρὸς ἄνδρα φιλάργυρον, καὶ τοὺς θεοὺς διὰ πλεονεξίαν κατασοφιζόμενον.

Γραῦς καὶ ἰατρός.

Γραῦς

perabitur.

Affabulatio.

Fabula ſignificat tunc maxime priores dominos à famulis expeti, cum de ſecundis periculum fecerint.

Auceps, & caſſita.

AVceps auibus ſtruxerat laqueos, alauda uero hunc procul uidens rogauit, quidnam operaretur, eo urbem condere dicente. Deinde procul regreſſo & abſcondito, galerita uiri uerbis credendo, acceſſit ad caſſem, & capta eſt, At aucupe accurrente, illa dixit, heus tu, ſi talem urbem condis, non multos inuenies incolentes.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, tunc maxime domos & urbes deſolari, cum præfecti moleſti fuerint.

Viator.

VIator multa confecta uia, orauit, ſi quid inuenerit, dimidium Mercurio dedicaturum. Nactus igitur peram cariotarum & amygdalarum plenam, atq; ea accepta, eas comedit. Sed cariotarũ oſſa & amygdalarum cortices ſuper altari quodam impoſuit, locutus habes ô Mercuri, uotum. Nam rei inuentæ exteriora & interiora tecum partior.

Affabulatio.

Fabula aduerſus uirum auarum, qui & deos ob cupiditatem fallit.

Puer, & mater.

Παῖς ἐκ διδασκαλείου τὴν τοῦ συμμαθητοῦ δέλτον κλέψας, ἤνεγκε τῇ μητρί. τῆς δὲ μὴ ἐπιπληξάσης, μᾶλλον μὲν οὖν ἀποδεξαμένης, προϊὼν τοῖς χρόνοις ἤρξατο καὶ τὰ μείζω κλέπτειν. ἐπ' αὐτοφώρῳ δέ ποτε ληφθεὶς, ἀπήγετο τὴν πρὸς θάνατον. τῆς δὲ μητρὸς ἑπομένης καὶ ὀλοφυρομένης, ἐκεῖνος τῶν δημίων ἐδεῖτο βραχέα τινὰ τῇ μητρὶ διαλεχθῆναι πρὸς τὸ οὖς. τῆς δὲ ταχέως τῷ στόματι τοῦ παιδὸς προσθείσης, ἐκεῖνος τὸ οὖς τοῖς ὀδοῦσι δακὼν ἀφείλετο. τῆς δὲ μητρὸς καὶ τῶν ἄλλων κατηγορούντων, ὡς οὐ μόνον κέκλοφεν, ἀλλ' ἤδη καὶ εἰς τὴν μητέρα ἠσέβηκεν, ἐκεῖνος εἶπεν, αὕτη γάρ μοι τῆς ἀπωλείας γέγονεν αἴτιος, εἰ γὰρ ὅτε τὴν δέλτον ἐκεκλόφειν ἐπέπληξέ μοι, οὐκ ἂν μέχρι τούτων χωρήσας νῦν ἠγόμην ἐπὶ τὸν θάνατον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν μὴ κατ' ἀρχὰς κολαζομένων, ἐπὶ μεῖζον αὐξάνει τὰ κακά.

Ποιμὴν καὶ θάλασσα.

Ποιμὴν ἐν παραθαλασσίῳ τόπῳ ποίμνιον νέμων, ἑωρακὼς γαληνιῶσαν τὴν θάλατταν, ἐπεθύμησε πλεῦσαι πρὸς ἐμπορείαν. ἀπεμπωλήσας οὖν τὰ πρόβατα, καὶ φοινίκων βαλάνους πριάμενος, ἀνήχθη. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νεὼς κινδυνευούσης βαπτίζεσθαι, πάντα τὸν φόρτον ἐκβαλὼν εἰς τὴν θάλατταν, μόλις κενῇ τῇ νηῒ διεσώθη. μετὰ δ' ἡμέρας οὐκ ὀλίγας παριόντος τινὸς ἐπὶ τῆς θαλάττης, ἔτυχε γὰρ αὕτη γαληνιῶσα, τὴν ἠρεμίαν θαυμάζοντος, ὑπολαβὼν οὗτος εἶπε, φοινίκων αὖθις ὡς

ἔοικεν

PVer ex literario ludo condiſcipuli librum furatus, tulit matri. Cum ea uero non corripuiſſet, ſed potius amplexata fuiſſet, prouectus ætate cœpit & maiora furari. In ipſo autem furto aliquando deprehenſus, ducebatur rectà ad mortem. At ſequente & lugente matre, ille carnifices orabat, ut breuia quędam matri narraret in aurem. Quæ cum ilico ori filij ſe admouiſſet, ille aurem dentibus demorſam abſcidit. Matre autẽ & alijs accuſantibus, quia non ſolum furatus ſit, ſed & in matrem impius eſſet, ille ait: hæc enim mihi perditionis fuit cauſa. Si enim cum librum furatus fui, me corripuiſſet, non ad hæc uſque procedendo, nunc ducerer ad mortem.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eorum qui non in principio puniuntur, in maius augeri mala.

Paſtor, & mare.

PAſtor in maritimo loco armentum paſcens, uiſo tranquillo mari, deſyderauit nauigare ad mercaturam. Venditis igitur ouibus, & palmarũ fructibus emptis, ſoluit. Tempeſtate uero uehementi facta, & naui in periculo ut ſubmergeretur, omni onere eiecto in mare, uix uacua naui euaſit incolumis. Poſt uero dies non paucos tranſeunte quodam, & maris (erat enim id forte tranquillũ) quietẽ admirante, ſuſcepto ſermone, hic ait: cariotas iterũ, ut

ἔοικεν ἐπιθυμεῖ, καὶ διὰ τοῦτο φαίνεται ἡσυχάζουσα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

Ῥοιὰ καὶ μηλέα.

Ῥοιὰ καὶ μηλέα περὶ κάλλους ἤριζον. πολλῶν δὲ ἀμφισβητήσεων μεταξὺ γινομένων, βάτος ἐκ τοῦ πλησίον ἀκούσασα φραγμοῦ, παυσώμεθα εἶπεν ὦ φίλαι ποτὲ μαχόμεναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐν ταῖς τῶν ἀμεινόνων στάσεσι, καὶ οἱ μηδενὸς ἄξιοι πειρῶνται εἶναί τι.

Ἀσπάλαξ.

Ὁ ἀσπάλαξ τυφλὸν ζῶόν ἐστι. φησὶν οὖν ποτὲ τῇ μητρί, συκαμινέαν μῆτερ ὁρῶ. εἶτα αὖθις φησι, λιβάνου ὀσμῆς πεπλήρωμαι. κἀκεῖθεν πάλιν, χαλκῆς φησι ψηφίδος κτύπον ἀκούω. ἡ δὲ μήτηρ ὑπολαβοῦσα εἶπεν. ὦ τέκνον. ὡς ἤδη καταμανθάνω, οὐ μόνον ὄψεως ἐστέρησαι, ἀλλὰ καὶ ἀκοῆς, καὶ ὀσφρήσεως.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀλαζόνων, τὰ ἀδύνατα κατεπαγγέλλονται, καὶ ἐν τοῖς ἐλαχίστοις ἐλέγχονται.

Σφῆκες καὶ πέρδικες.

Σφῆκες καὶ πέρδικες δίψει συνεχόμενοι, πρὸς γεωργὸν ἦλθον παρ' αὐτοῦ αἰτοῦντες πιεῖν, ἐπαγγελλόμενοι ἀντὶ τοῦ ὕδατος ταύτην τὴν χάριν ἀποδώσειν. οἱ μὲν πέρδικες, σκάψειν τὰς ἀμπέλους.

οἱ δὲ

uidetur, desyderat, & propterea uidet quietũ.

Affabulatio.

Fabula significat calamitates hominibus documenta esse.

Punica, & malus.

PVnica & malus de pulchritudine contendebant. Multis contentionibus interim factis, rubus ex proxima sepe audiẽs, desinamus ait, ô amicæ aliquando pugnare.

Affabulatio.

Fabula significat in prestantiorũ seditionibus, uilissimos quoq; conari esse aliquos.

Talpa.

TAlpa cæcum animal est. Dixit igitur aliquando matri, morum mater uideo. Deinde rursus ait: thuris odore plena sum. Et tertio iterum, ærei, inquit, lapilli fragorem audio. Mater uero respondendo, ait: ô filia, ut iam percipio, non solum uisu priuata es, sed & auditu, & olfactu.

Affabulatio.

Fabula significat, nonnullos iactabundos, impossibilia promittere, & in minimis redargui.

Vespæ, & Perdices.

VEspæ, & pdices sitibũdæ ad agricolã iuerunt, ab eo petẽtes bibere, promittẽtes ,p aq̃ hãc gratiã reddituras. pdices fodere uineas.

οἱ δὲ σφῆκες κύκλῳ περιιόντες, τοῖς κέντροις ἀπωθεῖν τοὺς κλέπτας. ὁ δὲ γεωργὸς ἔφη. ἀλλ' ἔμοιγέ εἰσι δύο βόες, οἳ μηδὲν ἐπαγγελλόμενοι, πάντα ποιοῦσιν, ἄμεινον οὖν ἐστιν ἐκείνοις δοῦναι, ἤπερ ὑμῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας ὀξώλεις, ὠφελεῖν μὲν ἐπαγγελλομένους, βλάπτοντας δὲ μεγάλα.

Ταὼς καὶ κολιός.

Τῶν ὀρνίθων βουλομένων ποιῆσαι βασιλέα, ταὼς ἑαυτὸν ἠξίου διὰ τὸ κάλλος χειροτονεῖν. αἱρουμένων δὲ τοῦτον πάντων, κολιὸς ὑπολαβὼν ἔφη. ἀλλ' εἰ σοῦ βασιλεύοντος ἀετὸς ἡμᾶς καταδιώκειν ἐπιχειρήσει, πῶς ἡμῖν ἐπαρκέσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ἄρχοντας οὐ διὰ κάλλος μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥώμην καὶ φρόνησιν ἐκλέγεσθαι δεῖ.

Μονιὸς καὶ ἀλώπηξ.

Μονιὸς ἄγριος ἐπί τινος ἑστὼς δένδρου, τοὺς ὀδόντας ἔθηγεν. ἀλώπεκος δ' ἐρομένης τὴν αἰτίαν, ὅτι μηδεμιᾶς προσκειμένης ἀνάγκης, τί τοὺς ὀδόντας θήγει, ἔφη, οὐκ ἀλόγως τοῦτο ποιῶ, εἰ γάρ με κίνδυνος περισταίη, οὔκουν με τηνικαῦτα πρὸς τοὺς ὀδόντας ἀκονᾶν ἀσχολεῖσθαι δεήσει, ἀλλὰ μᾶλλον ἑτοίμοις οὖσι χρῆσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ πρὸς τὸν κίνδυνον παρασκευάζεσθαι.

Κορυδαλός.

Κορυδαλὸς εἰς πάγην ἁλοὺς, θρηνῶν ἔλεγεν, οἴμοι τῷ ταλαιπώρῳ, καὶ δυστήνῳ πτηνῷ, οὐ χρυ-

σὸν

ueſpæ circumcirca eundo aculeis arcere fures. At agricola ait, ſed mihi ſunt duo boues, qui nihil promittendo, omnia faciunt. Melius igitur eſt illis dare, quàm uobis.

Affabulatio.

Fabula in uiros pernicioſos, qui promittũt quidem iuuare, lædunt autem admodum.

Pauo, & monedula.

AVibus creaturis regem, pauo orabat ut ſe ob pulchritudinem eligerent. Eligentibus aũt eum omnibus, monedula ſuſcepto ſermone, ait, ſed ſi te regnãte aquila nos perſequi aggreſſa fuerit, quomodo nobis opem feres?

Affabulatio.

Fabula ſignificat, principes non modo propter pulchritudinem, ſed & fortitudinẽ & prudentiam eligi oportere.

Singularis animal, & uulpes.

SIngularis agreſtis cuidam adſtans arbori dentes acuebat. Vulpe rogãte cauſam, quare nulla ꝓpoſita neceſſitate dentes acueret, ait, nõ ab re hoc facio. Nam ſi me periculũ inuaſerit, minime me tunc acuendis dentibus occupatum eſſe oportebit, ſed potius paratis uti.

Affabulatio.

Fabula ſignificat aduerſus periculũ præparatũ eſſe oportere.

Caſſita.

CAſſita laqueo capta, plorans dicebat, hei mihi miſeræ, & infelici uolucri. Non au-

σὸν γένος ὑφισάμην τινός, οὐκ ἄργυρον, οὐκ ἄλλο τι τῶν τιμίων. κόκκος δὲ σίτου μικρὸς τὸν θάνατόν μοι προὐξένησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς διὰ κέρδος εὐτελὲς, μέγαν ὑφισταμένους κίνδυνον.

Νεβρός.

ΝΕβρός ποτε πρὸς τὸν ἔλαφον εἶπε. πάτερ, σὺ καὶ μείζων καὶ ταχύτερος κυνῶν πέφυκας. καὶ κέρατα πρὸς τούτοις ὑπερφυᾶ φέρεις πρὸς ἄμυναν, τί δήποτ' οὖν οὕτω τούτους φοβῇ; κἀκεῖνος γελῶν εἶπεν. ἀληθῆ μὲν ταῦτα φὴς τέκνον, ἓν δ' οἶδα, ὡς ἐπειδὰν κυνὸς ὑλακὴν ἀκούσω, αὐτίκα πρὸς φυγὴν οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκφέρομαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς φύσει δειλοὺς οὐδεμία παραίνεσις ῥώννυσιν.

Λαγωοὶ καὶ βάτραχοι.

ΟΙ λαγωοί ποτε συνελθόντες, τὸν ἑαυτῶν πρὸς ἀλλήλους ἀπεκλαίοντο βίον, ὡς ἐπισφαλὴς εἴη καὶ δειλίας πλέως. καὶ γὰρ καὶ ὑπ' ἀνθρώπων, καὶ κυνῶν καὶ ἀετῶν, καὶ ἄλλων πολλῶν ἀναλίσκονται. βέλτιον οὖν εἶναι θανεῖν ἅπαξ, ἢ διὰ βίου τρέμειν. τοῦτο τοίνυν κυρώσαντες, ὥρμησαν κατὰ ταὐτὸν εἰς τὴν λίμνην ὡς εἰς αὐτὴν ἐμπεσούμενοι καὶ ἀποπνιγησόμενοι. τῶν δὲ καθημένων κύκλῳ τῆς λίμνης βατράχων, ὡς τὸν τοῦ δρόμου κτύπον ᾔσθοντο, εὐθὺς εἰς ταύτην εἰσπηδησάντων, τῶν λαγωῶν τις ἀγχινούστερος εἶναι δοκῶν τῶν ἄλλων, ἔφη. στῆτε ἑταῖροι, μηδὲν δεινὸν ἡμᾶς αὐτοὺς διαπράξησθε. ἤδη ὡς ὁρᾶτε καὶ ἡμῶν ἕτερα

ἐστὶ

rũ ſurripui cuiuſqȝ,nõ argentũ,nõ aliud quicq̃ precioſum.Granũ aũt tritici paruũ,mortis mihi cauſa fuit.

Affabulatio.

Fabula in eos, qui ob uile lucrum, magnum ſubeunt periculum.

Hinnulus.

HInnulus aliquando ceruo ait:Pater,tu & maior,& celerior canib. & cornua præterea ingentia geſtas ad uindictã, cur nam igitur ſic eos times? Et ille ridens,ait:uera quidem hæc inquis fili, unum uero ſcio, quod cum canis latratum audiuero, ſtatim ad fugam neſcio quomodo efferor.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, natura timidos nulla admonitione fortificari.

Lepores, & ranæ.

LEpores aliquando in unũ profecti, ſuã ipſorum deplorabãt uitam, quòd foret periculis obnoxia,& timoris plena,quod & ab hominibus,& canib.& aquilis,& alijs multis cõſumant. Melius itaqȝ eſſe mori ſemel, q̃ȝ toto uitæ tempore timere.Hoc igitur firmato,impetum fecerũt ſimul in paludẽ,quaſi in eam inſulturi & ſuffocandi.Sed cũ ranæ, quæ circũ paludem ſedebant,curſus ſtrepitu percepto,ilico in hanc inſiluiſſent,ex leporibus quidã prudentior eſſe uiſus alijs,ait:ſiſtite ô ſocij,nulla re graui uos ipſos afficite, iã ut uidetis, & nobis alia

ſunt

ὄντι ζῶα δ' ἀλλότρια. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ δυστυχοῦντες, ἐξ ἑτέρων χείρονα παθόντων παραμυθοῦνται.

Ὄνος καὶ ἵππος. 58

ΟΝΟΣ ἵππον ἐμακάριζεν, ὡς ἀφθόνως τρεφόμενον καὶ ἐπιμελῶς, αὐτὸς μηδὲ ἀχύρων ἅλις ἔχων, καὶ ταῦτα, πλεῖστα ταλαιπωρῶν. ἐπεὶ δὲ καιρὸς ἐπέστη πολέμου, καὶ ὁ στρατιώτης ἔνοπλος ἀνέβη τὸν ἵππον, πανταχόσε τοῦτον ἐλαύνων, καὶ δὴ καὶ μέσον τῶν πολεμίων εἰσήλασε, καὶ ὁ ἵππος πληγεὶς ἔκειτο. ταῦτα ἑωρακὼς ὁ ὄνος, τὸν ἵππον μεταβαλλόμενος ἐταλάνιζεν. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τοὺς ἄρχοντας καὶ πλουσίους ζηλοῦν, ἀλλὰ τὸν κατ' ἐκείνων φθόνον, καὶ τὸν κίνδυνον ἀναλογιζομένους τὴν πενίαν ἀγαπᾶν.

Φιλάργυρος. 59

ΦΙλάργυρός τις ἅπασαν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἐξαργυρισάμενος, καὶ χρυσοῦν βῶλον ποιήσας, ἔν τινι τόπῳ κατώρυξε, συγκατορύξας ἐκεῖ καὶ ψυχὴν ἑαυτοῦ καὶ τὸν νοῦν. καὶ καθ' ἡμέραν ἐρχόμενος, αὐτὸν ἔβλεπε. τῶν δ' ἐργατῶν τις αὐτὸν παρατηρήσας, καὶ τὸ γεγονὸς συννοήσας, ἀνορύξας τὸν βῶλον ἀνείλετο. μετὰ δὲ ταῦτα κἀκεῖνος ἐλθὼν, καὶ κενὸν τὸν τόπον ἰδὼν, θρηνεῖν ἤρξατο, καὶ τίλλειν τὰς τρίχας. τοῦτον δέ τις ὀλοφυρόμενον οὕτως ἰδὼν, καὶ τὴν αἰτίαν πυθόμενος, μὴ οὕτως εἶπεν ὦ οὗτος ἀθύμει. οὐδὲ γὰρ ἔχων τὸν χρυσὸν εἶχες. λίθον οὖν ἀντὶ χρυσοῦ λαβὼν θὲς, καὶ νόμιζέ σοι τὸν χρυσὸν εἶναι. τὴν αὐτὴν γάρ σοι πληρώσει χρείαν. ὡς ὁρῶ γὰρ, οὐδ' ὅτε ὁ χρυσὸς ἦν, ἐν χρήσει

ἦσθα

ſunt animalia timidiora. Affabulatio.
Fabula ſignificat, miſeros grauioribus aliorũ conſolari calamitatibus.

Aſinus, & equus.

ASinus equũ beatũ putabat, ꝙ abũdanter nutriret & accurate, cũ ipſe neq; palearum ſatis haberet, præſertimq; defatigatus. Cũ aũt tempus inſtitit belli, & miles armatũ aſcendit equũ, huc illuc ipſum impellendo, cęterũ & in medios hoſtes inſiluit, & equus uulneratus iacebat. His uiſis, aſinus equũ mutata ſentẽtia miſerũ exiſtimabat. Affabulatio.
Fabula ſignificat, nõ oportere principes & diuites æmulari, ſed in illos inuidia, & periculo conſideratis, paupertatem amare.

Auarus.

AVarus quidam cũ omnia ſua bona uendidiſſet, & aureã maſſã feciſſet, in loco quodam infodit, unà defoſſo illic & animo ſuo & mẽte. Atq; quotidie eundo, ipſam uidebat. Id autẽ ex operis quidã obſeruando cognouit, & refoſſam maſſam abſtulit. Poſt hæc & ille profectus, & uacuũ locũ uidens, lugere cœpit, & capillos euellere. Hũc cũ quidam uidiſſet ſic plorantem, & cauſam audiuiſſet, ne ſic ait ô tu triſtare. Neq; enim habens aurũ, habebas. Lapidem igitur pro auro acceptũ reconde, & puta tibi aurum eſſe, eundem enim tibi uſum pręſtabit. Nam, ut uideo, neq; cum aurũ erat, utebare

ἦθα τοῦ κτήματος. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐδὲν ἡ κτῆσις, ἐὰν μὴ ἡ χρῆσις προσῇ.

Χῆνες καὶ γέρανοι. 60

Χῆνες καὶ γέρανοι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λειμῶνος ἐνέμοντο. τῶν δὲ θηρευτῶν ἐπιφανέντων, οἱ μὲν γέρανοι κοῦφοι ὄντες, ταχέως ἀπέπτησαν. οἱ δὲ χῆνες διὰ τὸ βάρος τῶν σωμάτων μείναντες, συνελήφθησαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ ἐν ἁλώσει πόλεως, οἱ μὲν ἀκτήμονες εὐχερῶς φεύγουσιν, οἱ δὲ πλούσιοι δουλεύουσιν ἁλισκόμενοι.

Χελώνη καὶ ἀετός. 61

Χελώνη ἀετοῦ ἐδεῖτο ἵπτασθαι ταύτην διδάξαι. τοῦ δὲ παραινοῦντος πόρρω τοῦτο τῆς φύσεως αὐτῆς εἶναι, ἐκείνη μᾶλλον τῇ δεήσει προσέκειτο. λαβὼν οὖν ταύτην τοῖς ὄνυξι, καὶ εἰς ὕψος ἀνενεγκὼν, εἶτ' ἀφῆκεν. ἡ δὲ κατὰ πετρῶν πεσοῦσα, συνετρίβη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ἐν φιλονεικίαις τῶν φρονιμωτέρων παρακούσαντες, ἑαυτοὺς ἔβλαψαν.

Ψύλλα. 62

Ψύλλα ποτὲ πηδήσασα, ἐπὶ πόδα ἀνδρὸς ἐκάθισεν. ὁ δὲ τὸν ἡρακλῆν ἐπὶ συμμαχίαν ἐκάλει. τῆς δὲ, ἐκεῖθεν αὖθις ἀφαλομένης στενάξας εἶπεν. ὦ ἡράκλεις, εἰ ἐπὶ ψύλλῃ οὐ συνεμάχησας, πῶς ἐπὶ μείζοσι ἀνταγωνισταῖς συνεργήσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μὴ δεῖν ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων τοῦ θείου δεῖσθαι, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων.

Ἔλαφος

bare.

Affabulatio.

Fabula significat, nihil esse possessionem, nisi usus adfuerit.

Anseres, & grues.

ANseres, & grues in eodē prato pascebantur. Venatoribus autē uisis, grues, ꝙ essent leues, statim euolauerunt, anseres uero ob onus corporũ cum mansissent, capti fuerunt.

Affabulatio.

Fabula significat, & in expugnatione urbis, inopes facile fugere, diuites autē seruire captos.

Testudo, & Aquila.

TEstudo orabat aquilam, ut se uolare doceret, Ea autem admonente procul hoc à natura ipsius esse, illa magis precibus instabat. Accepit igitur ipsam unguibus, & in altum sustulit, inde demisit. Hæc autem in petras cecidit, & contrita est.

Affabulatio.

Fabula significat, multos, quia in contentionibus prudentiores nō audierint, se ipsos læsisse.

Pulex.

PVlex aliquando saltans, uiri pedi inhæsit. hic aũt Herculē in auxiliũ inuocabat. At hic cũ illinc rursus saltasset, suspirãdo ait, ô Hercules, si cōtra pulicē nō auxiliatus es, quomodo contra maiores aduersarios adiuuabis?

Affabulatio.

Fabula significat non oportere in minimis deũ rogare, sed in necessarijs.

Cerua

ἀνταγωνίζομαι repugno

Ἔλαφος. 63

Ἔλαφος τὸν ἕτερον πεπηρωμένη τῶν ὀφθαλμῶν, ἐπ' ἠϊόνος ἐνέμετο, τὸν μὲν ὑγιᾶ τῶν ὀφθαλμῶν πρὸς τὴν ξηρὰν διὰ τοὺς κυνηγετοῦντας ἔχουσα, τὸν δὲ λοιπὸν πρὸς θάλατταν, ὅθεν οὐδὲν ὑπώπτευε. παραπλέοντες δέ τινες, καὶ τούτου στοχασάμενοι, αὐτῆς κατετόξευσαν. ἡ δ' ἑαυτὴν ὠλοφύρετο, ὡς ὑφ' ἧς μὲν ἐδεδοίκει, μηδὲν παθοῦσα, ἣν δ' οὐκ ᾤετο κακὸν ἐπάξειν, ὑπὸ ταύτης προδεδομένη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἡμῖν τὰ βλαβερὰ δοκοῦντα ὠφέλιμα γίνεται, τὰ δ' ὠφέλιμα, βλαβερά.

Ἔλαφος καὶ λέων. 64

Ἔλαφος κυνηγοὺς φεύγουσα, εἰς ἄντρον εἰσέδυ, λέοντι δ' ἐκεῖ περιτυχοῦσα, ὑπ' αὐτοῦ συνελήφθη, θνήσκουσα δ' ἔλεγεν, οἴμοι ὅτι ἀνθρώπους φεύγουσα, περὶ τῶν θηρίων ἀγριωτάτῳ περιέπεσον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων μικροὺς κινδύνους φεύγοντες, μεγάλων ἐπειράθησαν.

Ἔλαφος καὶ ἄμπελος. 65

Ἔλαφος κυνηγοὺς φεύγουσα, ὑπ' ἀμπέλῳ ἐκρύβη. παρελθόντων δ' ὀλίγον ἐκείνων, ἡ ἔλαφος τελέως ἤδη λαθεῖν δόξασα, τῶν τῆς ἀμπέλου φύλλων ἐσθίειν ἤρξατο. τούτων δὲ σειομένων, οἱ κυνηγοὶ ἐπιστραφέντες, καὶ ὅπερ ἦν ἀληθὲς, νομίσαντες τῶν ζώων ὑπὸ τοῖς φύλλοις τι κρύπτεσθαι, βέλεσιν ἀνεῖλον τὴν ἔλαφον. ἡ δὲ θνήσκουσα, τοιαῦτ' ἔλεγε. δίκαια πέπονθα. οὐ γὰρ ἔδει τὴν σώσασάν με λυμαίνεσθαι.

Ἐπιμύ-

Cerua.

CErua altero obcæcata oculo, in litore paſcebatur, ſanum oculum ad terram propter uenatores habens, alterum uero ad mare, unde nihil ſuſpicabatur. Præternauigantes autem quidam, & hoc coniectantes, ipſam ſagittarunt. Hæc autem ſeipſam lugebat, quod unde timuerat, nihil paſſa foret: quod nō putabat malum allaturum, ab eo proditam.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ſæpe quæ nobis noxia uidentur, utilia fieri: quæ uero utilia, noxia.

Cerua, & Leo.

CErua uenatores fugiēs in ſpelūcā ingreſſa eſt, in leonem autē ibi cū incidiſſet, ab eo cōprehenſa eſt, moriēs aūt dicebat, hei mihi ꝙ homines fugiens, in ferarū immitiſſimū incidi.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, multos homines dum parua fugiunt pericula, in magna incurrere.

Cerua & uitis.

CErua uenatores fugiens, ſub uite delituit. Cum præterijſſent aūt parumper illi, cerua prorſus iā latere arbitrata, uitis folia depaſci incepit. Illis uero agitatis, uenatores conuerſi, & quod erat uerum, arbitrati animal aliquod ſub folijs occultari, ſagittis confecerūt ceruam. Hęc aūt moriens talia dicebat, iuſta paſſa ſum, non em̄ offendere oportebat, quę me ſeruarat.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ ἀδικοῦντες τοὺς εὐεργέτας, ὑπὸ θεοῦ κολάζονται.

Ὄνος καὶ λέων. 66

Ὄνῳ ποτὲ ἀλεκτρυὼν συνεβόσκετο. λέοντος δ' ἐπελθόντος τῷ ὄνῳ, ὁ ἀλεκτρυὼν ἐφώνησε. καὶ ὁ μὲν λέων, φασὶ γὰρ τοῦτον τὴν ἀλεκτρυόνος φωνὴν φοβεῖσθαι, ἔφυγεν. ὁ δ' ὄνος νομίσας δι' αὐτὸν πεφευγέναι, ἐπέδραμεν εὐθὺς τῷ λέοντι. ὡς δὲ πόῤῥω τοῦτον ἐδίωξεν, ἔνθα μηκέτι ἡ τοῦ ἀλεκτρυόνος ἐφικνεῖτο φωνή, στραφεὶς ὁ λέων κατεθοινήσατο. ὁ δὲ θνήσκων ἐβόα. ἄθλιος ἐγὼ καὶ ἀνόητος. πολεμιστῶν γὰρ μὴ ὢν γονέων, τίνος χάριν εἰς πόλεμον ἐξωρμήθην;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ταπεινουμένοις ἐπίτηδες τοῖς ἐχθροῖς ἐπιτίθενται, καὶ οὕτως ὑπ' ἐκείνων ἀπόλλυνται.

Κηπωρὸς καὶ κύων. 67

Κηπωροῦ κύων εἰς φρέαρ κατέπεσεν. ὁ δὲ κηπωρὸς βουλόμενος αὐτὸν ἐκεῖθεν ἀνενεγκεῖν κατῆλθε καὶ αὐτὸς εἰς τὸ φρέαρ. οἰηθεὶς δ' ὁ κύων, ὡς κατωτέρω μᾶλλον αὐτὸν παραγέγονε καταδῦσαι, τὸν κηπωρὸν στραφεὶς ἔδακεν. ὁ δὲ μετ' ὀδύνης ἐπανιὼν, δίκαια φησὶ πέπονθα. τί δήποτε γὰρ τὸν αὐτόχειρα σῶσαι ἐσπούδασα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀδίκους, καὶ ἀχαρίστους.

Σῦς καὶ κύων. 68

Σῦς καὶ κύων ἀλλήλοις ἐλοιδοροῦντο. καὶ ἡ μὲν σῦς ὤμνυε κατὰ τῆς Ἀφροδίτης ἢ μὴν τοῖς ὀδοῦσιν

ἀναῤῥήξειν

Affabulatio.

Fabula significat, qui iniuria benefactores affi ciunt, à deo puniri.

Asinus, & leo.

CVm asino gallus aliquando pascebatur. Leone aũt aggresso asinum, gallus excla/mauit, & leo (aiũt eñ hũc galli uocẽ timere) fu git. At asinus ratus, ꝓpter se fugere, aggressus est statim leonẽ. Vt uero procul hũc ꝑsecutus est, quò nõ amplius galli perueniebat uox, con uersus leo deuorauit. Hic uero moriens clama bat, me miserũ & dementẽ. Ex pugnacibus eñ nõ natus parentib. cuius gratia in aciem irrui?

Affabulatio.

Fabula significat, plerosq; homines, inimicos, qui se de industria humiliarunt, aggredi, atque ita ab illis occidi.

Olitor, & canis.

OLitoris canis in puteũ decidit, olitor autẽ ipsum illinc extracturus, descẽdit & ipse in puteũ. Ratus autẽ canis accessisse ut se infe/rius magis obrueret, olitorẽ uersus momordit. Hic aũt cũ dolore reuersus, iusta, inquit, patior. Nam cur unq; sui interfectorẽ seruare studui?

Affabulatio.

Fabula in iniustos, & ingratos.

Sus, & canis.

SVs & canis mutuo cõuiciabant. Et sus iu/rabat per Venerem, proculdubio dentibus

ἀναῤῥήξειν τὴν κύνα. ἡ δὲ κύων πρὸς ταῦτα εἰρωνικῶς εἶπε. καλῶς κατὰ τῆς ἀφροδίτης ἡμῖν ὀμνύεις. δηλοῖς γὰρ ὑπὸ αὐτῆς ὅτι μάλιστα φιλεῖσθαι. ἡ τὸν τῶν σῶν ἀκαθάρτων σαρκῶν γευόμενον, οὐδ' ὅλως εἰς ἱερὸν προσίεται. καὶ ἡ σῦς, διὰ τοῦτο μὲν οὖν μᾶλλον δήλη ἐστὶν ἡ θεὸς στέργουσά με. τὸν γὰρ κτείναντα, ἢ ἄλλως λυμαινόμενον παντάπασιν ἀποστρέφεται. σὺ μέντοι κακῶς ὄζεις καὶ ζῶσα καὶ τεθνηκυῖα.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ῥητόρων, τὰ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὀνείδη, εὐμεθόδως εἰς ἔπαινον μετασχηματίζουσιν.

Υς καὶ κύων. 69

ΥΣ καὶ κύων περὶ εὐτοκίας ἤριζον. ἔφη δ' ἡ κύων εὔτοκος εἶναι μάλιστα πάντων τῶν πεζῶν. καὶ ἡ ὗς ὑποτυχοῦσα πρὸς ταῦτά φησιν. ἀλλ' ὅταν τοῦτο λέγῃς, ἴσθι ὅτι καὶ τυφλοὺς τοὺς σαυτῆς σκύλακας τίκτεις.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἐν τῷ τάχει τὰ πράγματα, ἀλλ' ἐν τῇ τελειότητι κρίνεται.

Οφις καὶ καρκῖνος. 70

Οφις καρκίνῳ συνδιητᾶτο, ἑταιρείαν πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος. ὁ μὲν οὖν καρκῖνος ἁπλοῦς ὢν τὸν τρόπον, μεταβαλέσθαι κἀκεῖνον παρῄνει τῆς πανουργίας. ὁ δὲ οὐδόλως ἑαυτὸν παρεῖχε πειθόμενον. ἐπιτηρήσας δ' ὁ καρκῖνος αὐτὸν ὑπνοῦντα, καὶ ὅσον οἷόν τε πιέσας, φονεύει. τοῦ δ' ὄφεως μετὰ θάνατον ἐκταθέντος, ἐκεῖνος εἶπεν. οὕτως ἔδει καὶ πρόσθεν εὐθὺν καὶ ἁπλοῦν εἶναι. οὐ δὲ γὰρ ἂν ταύτην τὴν

δίκην

discissurum canem. canis uero ad hæc per ironiam dixit, bene per Venerem nobis iuras. Significas em̃ ab ipsa uehementer amari, quæ impuras tuas carnes degustantẽ, nullo pacto in sacellum admittit. Et sus, propter hoc igitur magis præ se fert dea amare me. Nam occidentẽ, aut alio quouis modo lædentem omnino auersatur. Tu tamen male oles & uiua & mortua.

Affabulatio.

Fabula significat, prudentes oratores, quæ ab inimicis obijciuntur, artificiose in laudem conuertere.

Sus, & canis.

SVs & canis de fœcunditate certabant, dixit aũt canis, fœcunda esse maxime pedestriũ omniũ. Et sus occurrens ad hæc, inquit: sed cũ hæc dicis, scito & cæcos tuos te catulos parere.

Affabulatio.

Fabula significat, non in celeritate res, sed in perfectione iudicari.

Serpens, & cancer.

SErpens unà cum cancro uiuebat, inita cum eo societate. Itaque cancer simplex moribus, ut & ille mutaret admonebat astutiam. Hic autem minime obediebat. Cum obseruasset igitur cancer ipsum dormientem, & pro uiribus compressisset, occidit. At serpente post mortem extenso, ille ait: sic oportebat antehac rectum & simplicem esse. Neque enim hanc

δίκην ἐπίσας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς φίλοις σὺν δόλῳ προσιόντες, αὐτοὶ μᾶλλον βλάπτονται.

Ποιμὴν καὶ λύκος. 71

Ποιμὴν νεογνὸν λύκου σκύμνον εὑρὼν, καὶ ἀνελόμενος, σὺν τοῖς κυσὶν ἔτρεφεν. ἐπεὶ δ' ηὐξήνθη, εἴποτε λύκος πρόβατον ἥρπασε, μετὰ τῶν κυνῶν καὶ αὐτὸς ἐδίωκε. τῶν δὲ κυνῶν ἔσθ' ὅτε μὴ δυναμένων καταλαβεῖν τὸν λύκον, καὶ διὰ ταῦτα ὑποστρεφόντων, ἐκεῖνος ἠκολούθει, μέχρις ἂν τοῦτον καταλαβὼν, οἷα δὴ λύκος συμμετάσχῃ τῆς θήρας, εἶτα ὑπέστρεφεν. εἰ δὲ μὴ λύκος ἔξωθεν ἁρπάσειε πρόβατον, αὐτὸς λάθρα θύων, ἅμα τοῖς κυσὶν ἐθοινεῖτο, ἕως ὁ ποιμὴν στοχασάμενος, καὶ συνεὶς τὸ δρώμενον, εἰς δένδρον αὐτὸν ἀναρτήσας ἀπέκτεινεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι φύσις πονηρὰ χρηστὸν ἦθος οὐ τρέφει.

Λέων καὶ λύκος. 72

Λέων γηράσας, νόσει κατακεκλιμένος ἐν ἄντρῳ. παρῆσαν δ' ἐπισκεψόμενα τὸν βασιλέα πλὴν ἀλώπεκος, τἄλλα τῶν ζώων. ὁ τοίνυν λύκος λαβόμενος εὐκαιρίας, κατηγόρει παρὰ τῷ λέοντι τῆς ἀλώπεκος, ἅτε δὴ παρ' οὐδὲν τιθεμένης τὸν πάντων αὐτῶν κρατοῦντα, καὶ διὰ ταῦτα μηδ' εἰς ἐπίσκεψιν ἀφιγμένης. ἐν τοσούτῳ δὲ παρῆν καὶ ἡ ἀλώπηξ, καὶ τῶν τελευταίων ἠκροάσατο τοῦ λύκου ῥημάτων. ὁ μὲν οὖν λέων κατ' αὐτῆς ἐβρυχᾶτο. ἡ δ' ἀπολογίας καιρὸν αἰτήσασα, καὶ τίς ἔφη τῶν συνελθόντων τοσοῦτον

ὠφέλησεν

pœnam dediſſes. Affabulatio.
Fabula ſignificat, qui cũ dolo amicos adeunt, ipſos offendi potius.

Paſtor, & lupus.

PAſtor nuper natum lupi catulum reperit, ac ſuſtulit, unaq; cum canibus nutriuit. At cum adoleuiſſet, ſi quando lupus ouem rapuiſſet, cum canibus & ipſe perſequebatur. Cum canes uero aliquando nõ poſſent aſſequi lupũ, atq; ideo reuerterentur, ille ſequebatur, ut cum ipſum aſſecutus eſſet, ut lupus, particeps foret uenationis: inde redibat. Sin autẽ lupus extra non rapuiſſet ouem, ipſe clàm occidens, unà cũ canibus comedebat, donec paſtor cum coniectaſſet & intellexiſſet rem, de arbore ipſum ſuſpendit, & occidit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, naturam prauam bonos mores non nutrire.

Leo, & lupus.

LEo cũ cõſenuiſſet, ægrotabat iacens in antro: acceſſerũt autẽ uiſitatura regẽ, præter uulpẽ, cætera animalia. Lupus igitur capta occaſione accuſabat apud leonẽ uulpem, quaſi nihili facientẽ ſuũ omniũ dominũ, & propterea neq; ad uiſitationẽ profectã. Interim affuit & uulpes, & ultima audiuit lupi uerba. Leo igitũ cõtra eã infremuit: ſed defenſionis tempore petito, & quis, inquit, eorũ qui cõuenerunt tantũ

ὠφέλησιν, ὅσον ἐγὼ πανταχόσε περινοστήσασα, καὶ θεραπείαν ὑπὲρ σοῦ παρ' ἰατροῦ ζητήσασα, καὶ μαθοῦσα; τοῦ δὲ λέοντος εὐθὺς τὴν θεραπείαν εἰπεῖν κελεύσαντος, ἐκείνη φησὶν, εἰ λύκον ζῶντα ἐκδείρας, τὴν αὐτοῦ δορὰν θερμὴν ἀμφιέσῃ. καὶ τοῦ λύκου κειμένου, ἡ ἀλώπηξ γελῶσα εἶπε, οὕτως οὐ χρὴ τὸν δεσπότην πρὸς δυσμένειαν κινεῖν, ἀλλὰ πρὸς εὐμένειαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ καθ' ἑκάστην μηχανώμενος, καθ' ἑαυτοῦ τὴν πάγην περιτρέπει.

Γυνή.

Γυνή τις ἄνδρα μέθυσον εἶχε. τοῦ δὲ πάθους αὐτὸν ἀπαλλάξαι θέλουσα, τοιόνδε τι σοφίζεται. κεκαρωμένον γὰρ αὐτὸν ὑπὸ τῆς μέθης παρατηρήσασα, καὶ νεκροῦ δίκην ἀναισθητοῦντα, ἐπ' ὤμων ἄρασα, ἐπὶ τὸ πολυάνδρειον ἀπενεγκοῦσα κατέθετο καὶ ἀπῆλθεν. ἡνίκα δ' αὐτὸν ἤδη ἀνανήφειν ἐστοχάσατο, προσελθοῦσα τὴν θύραν ἔκοπτε τοῦ πολυανδρείου. ἐκείνου δὲ φήσαντος, τίς ὁ τὴν θύραν κόπτων; ἡ γυνὴ ἀπεκρίνατο, ὁ τοῖς νεκροῖς τὰ σιτία κομίζων, ἐγὼ πάρειμι. κἀκεῖνος, μή μοι φαγεῖν, ἀλλὰ πιεῖν ὦ βέλτιστε μᾶλλον προσένεγκε. λυπεῖς γάρ με βρώσεως, ἀλλὰ μὴ πόσεως μνημονεύων. ἡ δὲ τὸ στῆθος πατάξασα. οἴμοι τῇ δυστήνῳ φησίν. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ σοφισαμένη ὤνησα. σὺ γὰρ ἄνερ οὐ μόνον οὐκ ἐπαιδεύθης, ἀλλὰ καὶ χείρων σαυτοῦ γέγονας, εἰς ἕξιν σοι καταστάντος τοῦ πάθους.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ταῖς κακαῖς πράξεσιν ἐγχρονίζειν. ἔστι γὰρ ὅτε καὶ μὴ θέλοντι τῷ ἀνθρώπῳ

profuit,quantũ ego,quę in omnẽ partẽ circui/ ui,et medicamentũ pro te à medico quęſiui,& didici: Cũ aũt leo ſtatim,ut medicamentũ dice ret,imperaſſet,illa inquit,ſi lupo uiuente exco/ riato,ipſius calidã pellẽ indueris. Et lupo iacen te,uulpes ridens, ait, ſic nõ oportet dominũ ad maleuolentiã mouere, ſed ad beneuolentiam.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eum qui quotidie machina/ tur,in ſeipſum laqueum uertere.

Mulier.

MVlier quædã uirũ ebriũ habebat, ipſum aũt à morbo liberatura,tale qd cõmenta eſt. Aggrauatũ enim ipſum ab ebrietate cũ ob ſeruaſſet,& mortui inſtar inſenſatum,in hume ros eleuatũ,in ſepulchretum allatũ depoſuit,& abiuit. Cũ uero ipſum iam ſobriũ eſſe cõiecta/ ta eſt, profecta ianuã pulſauit ſepulchreti. ille aũt cũ diceret, qs eſt, qui pulſauit ianuã: uxor reſpondit,mortuis cibaria ferẽs ego adſum. Et ille: nõ mihi comeſſe,ſed bibere ô optime poti/ us affer,triſtificas eñ me,cũ cibi, nõ potus me miniſti. Hæc aũt pectus plangẽdo, hei mihi mi ſeræ,inquit,nam neq; aſtu profui: tu eñ uir nõ ſolũ non emendatus es, ſed peior quoq; te ipſo euaſiſti,in habitũ tibi deductus eſt morbus.

Affabulatio.

Fabula ſignificat non oportere malis actibus immorari: nam & nolentẽ quandoq; hominẽ,

τὸ ἔθος ἐπιτίθεται.

Κύκνος.

Ἀνὴρ εὔπορος χῆνά τε ἅμα καὶ κύκνον ἔτρεφεν. οὐκ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς μέντοι. τὸν μὲν γάρ, ᾠδῆς. τὸν δέ, τραπέζης ἕνεκεν. ἐπεὶ δὲ ἔδει τὸν χῆνα παθεῖν ἐφ' οἷς ἐτρέφετο, νὺξ μὲν ἦν, καὶ διαγινώσκειν ὁ καιρὸς οὐκ ἀφῆκεν ἑκάτερον. ὁ δὲ κύκνος ἀντὶ τοῦ χηνὸς ἀπαχθείς, ᾄδει τι μέλος θανάτου προοίμιον. καὶ τῇ μὲν ᾠδῇ μηνύει τὴν φύσιν. τὴν δὲ τελευτὴν διαφεύγει τῷ μέλει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἡ μουσική, τελευτῆς ἀναβολὴν ἀπεργάζεται.

Αἰθίοψ.

Αἰθίοπά τις ὠνήσατο, τοιοῦτον αὐτῷ τὸ χρῶμα εἶναι δοκῶν ἀμελείᾳ τοῦ πρότερον ἔχοντος. καὶ παραλαβὼν οἴκαδε, πάντα μὲν αὐτῷ προσῆγε τὰ ῥύμματα, πᾶσι δὲ λουτροῖς ἐπειρᾶτο καθαίρειν. καὶ τὸ μὲν χρῶμα μεταβαλεῖν οὐκ εἶχε, νοσεῖν δὲ τὸ πονεῖν παρεσκεύασεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μένουσιν αἱ φύσεις, ὡς προῆλθον τὴν ἀρχήν.

Χελιδὼν καὶ κορώνη.

Χελιδὼν καὶ κορώνη περὶ κάλλους ἐφιλονείκουν. ὑποτυχοῦσα δὲ ἡ κορώνη, πρὸς αὐτὴν εἶπεν, ἀλλὰ τὸ μὲν σὸν κάλλος τὴν ἐαρινὴν ὥραν ἀνθεῖ, τὸ δ' ἐμὸν σῶμα καὶ χειμῶνι παρατείνεται.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος

conſuetudo inuadit.

Cycnus.

Vir diues anſeremq; ſimul & cycnum nutriebat, nõ ad eadem tamen, ſed alterum cantus, alterum menſæ gratia. Cum autẽ oporteret anſerem pati ea, quorum cauſa nutriebatur, nox erat, ac diſcernere tempus non permiſit utrunq;. Cycnus autẽ pro anſere abductus, cantat cantum quendam, mortis exordium, & cantu ſignificat naturam, mortem uero effugit ſuauitate canendi.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ſæpe Muſicẽ differre mortẽ.

Aethiops.

Aethiopem quidam emit talem ei colorẽ ineſſe ratus negligentia eius, qui prius habuit. Ac aſſumpto in domũ, omnes ei adhibuit abſterſiones, omnibus lauacris tentauit mundare: & colorem quidem tranſmutare nõ potuit, ſed morbum uexatio parauit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, manere naturas, ut à principio prouenerunt.

Hirundo, & cornix.

Hirundo & cornix de pulchritudine contendebant. Reſpondens autẽ cornix ei, dixit: ſed tua pulchritudo uerno tempore floret, meum uero corpus etiam hyeme durat.

Affabulatio.

Fabula

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ παράτασις τοῦ σώματος, ὧν προπετείας κρείττων ἐστί.

Βούταλις.

Βούταλις ἀπό τινος θυρίδος ἐκρέματο. νυκτερὶς δὲ προσελθοῦσα, ἐπυνθάνετο τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἡμέρας μὲν ἡσυχάζει, νύκτωρ δὲ ᾄδει. τῆς δὲ, μὴ μάτην τοῦτο ποιεῖν λεγούσης, ἡμέρας γάρ ποτε ᾄδουσα συνελήφθη, καὶ διὰ τοῦτο ἀπ' ἐκείνου ἐσωφρονίσθη, ἡ νυκτερὶς εἶπεν. ἀλλ' οὐ νῦν σε φυλάττεσθαι δεῖ, ὅτε μηδὲν ὄφελος, ἀλλὰ πρὶν, ἢ συλληφθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐπὶ τοῖς ἀτυχήμασιν ἀνόνητος ἡ μετάνοια.

Κοχλίαι.

Γεωργοῦ παῖς ὤπτα κοχλίας. ἀκούσας δὲ αὐτῶν τριζόντων, ἔφη. ὦ κάκιστα ζῶα, τῶν οἰκιῶν ὑμῶν ἐμπιπραμένων, αὐτοὶ ᾄδετε;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ παρὰ καιρὸν δρώμενον ἐπονείδιστον.

Γυνὴ καὶ θεράπαιναι.

Γυνὴ χήρα φιλεργὸς θεραπαινίδας ἔχουσα, ταύτας εἰώθει νυκτὸς ἐγείρειν ἐπὶ τὰ ἔργα πρὸς τὰς τῶν ἀλεκτρυόνων ᾠδάς. αἱ δὲ, συνεχῶς τῷ πόνῳ ταλαιπωρούμεναι, ἔγνωσαν δεῖν τὸν ἐπὶ τῆς οἰκίας ἀποκτεῖναι ἀλεκτρυόνα, ὡς ἐκεῖνου νύκτωρ ἐξανιστάντος τὴν δέσποιναν. συνέβη δ' αὐταῖς τοῦτο διαπραξαμέναις, χαλεπωτέροις περιπεσεῖν τοῖς δεινοῖς. ἡ γὰρ δέσποινα ἀγνοοῦσα τὴν τῶν ἀλεκτρυόνων ὥραν ἐννυχώτερον

ταύτας

Fabula ſignificat durationem corporis, decore meliorem eſſe.

Butalis.

BVtalis à feneſtra quadã pendebat, ueſpertilio autẽ profecta rogauit cauſam, quare die ſilet, nocte canit. Cum autem ea non incaſſum hoc facere dixiſſet, nam die canendo olim capta fuerat, & propterea ex illo prudens euaſit, ueſpertilio ait, ſed nõ nunc te cauere oportet, cum nulla utilitas, ſed ante ꝙ capereris.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, in infortunijs inutilem eſſe pœnitentiam.

Cochleæ.

RVſtici filius aſſabat cochleas. Cũ autẽ audiret eas ſtridentes, ait: ô peſſimæ animantes domibus ueſtris incenſis uos canitis.

Affabulatio.

Fabula ſignificat omne intempeſtiue factum, uituperabile.

Mulier, & ancillæ.

MVlier uidua operoſa ancillas habens, has ſolebat noctu excitare ad opera ad gallorum cantus. His uero aſsidue defatigatis labore uiſum eſt oportere domeſticum occidere gallum, tanquam illum qui noctu excitaret heram. Euenit autem ipſis, hoc facto, ut in grauiora inciderent mala. Nam hera ignorans gallorum horam, temporius

eas

ταύτης ἀνίσχει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἀνθρώποις τὰ βουλεύματα, κακῶν αἴτια γίνεται.

Γυνὴ μάγος. 80.

Γυνὴ μάγος θείων μηνιμάτων ἀποτροπιασμοὺς ἐπαγγελλομένη, πολλὰ διετέλει ποιοῦσα, καὶ κέρδος ἐντεῦθεν ἔχουσα. γραψάμενοι δέ τινες αὐτὴν ἀσεβείας, εἷλον. καὶ καταδικασθεῖσαν ἀπῆγον εἰς θάνατον. ἰδὼν δέ τις ἀπαγομένην αὐτὴν ἔφη. ἡ τὰς τῶν θεῶν ὀργὰς ἀποτρέπειν ἐπαγγελλομένη, πῶς οὐδὲ ἀνθρώπων βουλὴν μεταπεῖσαι ἠδυνήθης.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι, πολλοὶ μεγάλα ἐπαγγέλλονται μὴ δὲ μικρὰ ποιῆσαι δυνάμενοι.

Γαλῆ. 81.

Γαλῆ εἰς ἐργαστήριον εἰσελθοῦσα χαλκέως, τὴν ἐκεῖ κειμένην περιέλειχε ῥίνην. ξυομένης δὲ τῆς γλώττης, αἷμα πολὺ ἐφέρετο. ἡ δὲ ἥδετο, νομίζουσά τι τοῦ σιδήρου ἀφαιρεῖν, ἄχρις οὗ παντελῶς πᾶσαν τὴν γλῶσσαν ἀνήλωσεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς ἐν φιλονεικίαις ἑαυτοὺς βλάπτοντας.

Γεωργός. 82.

Γεωργός τις σκάπτων, χρυσίῳ περιέτυχε. καθ' ἑκάστην οὖν τὴν γῆν ὡς ὑπ' αὐτῆς εὐεργετηθεὶς ἔστεφε. τῷ δὲ ἡ τύχη ἐπιστᾶσα, φησίν. ὦ οὗτος, τί τῇ γῇ τὰ ἐμὰ δῶρα προσανατίθης, ἅπερ ἐγώ σοι δέδωκα, πλουτίσαι σε βουλομένη; εἰ γὰρ ὁ καιρὸς μεταβάλοι,

καὶ

eas excitabat. Affabulatio.

Fabula ſignificat pleriſque hominibus conſilia eſſe malorum cauſas.

Mulier uenefica.

MVlier uenefica diuinarum irarum pro/pulſiones promittens, multa facere per/ſeuerabat, & lucrũ inde facere. quidam igitur accuſauerunt eam impietatis, & conuicerunt, & damnatam ducebant ad mortẽ. Videns au/tem quidam eam duci, ait: tu, quæ deorum iras auertere promittebas, quomodo neq; hominũ conſilium mutare potuiſti?

Affabulatio.

Fabula ſignificat, multos magna promittẽtes, ne parua quidem facere poſſe.

Muſtela.

MVſtela in officinam ingreſſa ferrarij, ibi iacentem circumlambebat limam. Raſa igitur lingua, ſanguis multus ferebat̃. Hæc au/tem lætabatur, rata ex ferro aliquid auferre, do nec penitus totam linguam abſumpſit.

Affabulatio.

Fabula in eos, qui in cõtentionibus ſe ipſos of/fendunt. Agricola.

AGricola quidã fodiẽdo aurũ reperit, quo/tidie igitur terrã, ut ab ea beneficio affe/ctus, coronabat. Huic aũt Fortuna adſtãs, inqt, heus tu, cur terræ mea munera attribuis, quæ ego tibi dedi ditatura te? nã ſi tẽpus immutet̃,

&

καὶ πρὸς ἑτέρας χεῖρας ὅπερ σοι τὸ χρυσίον ἔλθοι, οἶδ᾽ ὅτι τηνικαῦτά με τὴν τύχην μέμψῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι χρὴ τὸν εὐεργέτην ἐπιγινώσκειν, καὶ τούτῳ χάριτας ἀποδιδόναι.

Ὁδοιπόροι.

Δύο τινὲς ἐπὶ ταυτὸν ὡδοιπόρουν. καὶ θατέρου πέλεκυν εὑρόντος, ἅτερος ὁ μὴ εὑρὼν παρῄνει αὐτὸν μὴ λέγειν εὕρηκα, ἀλλ᾽ εὑρήκαμεν. μετὰ μικρὸν δὲ ἐπελθόντων αὐτοῖς τῶν τὸν πέλεκυν ἀποβεβληκότων, ὁ ἔχων αὐτὸν διωκόμενος, πρὸς τὸν μὴ εὑρόντα συνοδοιπόρον ἔλεγεν, ἀπολώλαμεν. ὁ δ᾽ εἶπεν, ἀπόλωλα λέγε, οὐκ ἀπολώλαμεν. καὶ γὰρ καὶ ὅτε τὸν πέλεκυν εὗρες, εὕρηκα ἔλεγες, οὐχ εὑρήκαμεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μὴ μεταλαμβάνοντες τῶν εὐτυχημάτων, οὐδ᾽ ἐν ταῖς συμφοραῖς βέβαιοί εἰσι φίλοι.

Βάτραχοι.

Δύο βάτραχοι ἀλλήλοις ἐγειτνίων. ἐνέμοντο δὲ, ὁ μὲν εἰς ἐν βαθείᾳ καὶ πόῤῥω τῆς ὁδοῦ λίμνῃ. ὁ δὲ, ἐν ὁδῷ, μικρὸν ὕδωρ ἔχων. καὶ δὴ τοῦ ἐν τῇ λίμνῃ θατέρῳ παραινοῦντος πρὸς αὐτὸν μεταβῆναι, ὡς ἂν ἀσφαλεστέρας διαίτης μεταλάβῃ, ἐκεῖνος οὐκ ἐπείθετο, λέγων δυσαποσπάστως ἔχειν τῆς τοῦ τόπου συνηθείας. ἕως οὗ συνέβη ἅμαξαν παρελθοῦσαν αὐτὸν συνθλάσαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς φαύλοις ἐπιχειροῦντες, φθάνουσιν ἀπολλύμενοι πρὶν ἐπὶ τὸ βέλτιον τραπέσθαι.

Μελιττουρ-

& in alias manus hoc tuum aurum eat, ſcio te tunc me fortunam accuſaturum.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, oportere benefactorẽ cognoſcere, atq; huic gratiam referre.

Viatores.

DVo quidam unà itinerabantur, & cum alter ſecurim reperiſſet, alter, qui nõ inuenit, admonebat ipſum, ne diceret inueni, ſed inuenimus. Sed paulo poſt cum aggrederentur ipſos, qui ſecurim perdiderant, habens ipſam, perſequentibus illis, ad eum, qui unà itinerabatur, dicebat, periȷmus. Hic autẽ ait, periȷ dic, nõ periȷmus. Etenim & tunc, cum ſecurim inueniſti, inueni dixiſti, non inuenimus.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, q̃ nõ fuerũt participes felicitatũ, neq; in calamitatibus firmos eſſe amicos.

Ranæ.

DVæ ranæ uicinæ ſibi erãt. Paſcebant̃ aũt altera in profundo, & ꝓcul à uia ſtagno, altera in uia parũ aquæ habẽs. Verũ, cũ quæ in ſtagno, alterã admoneret, ut ad ſe migraret, ut tutiore cibo frueret̃, illa nõ paruit, dicẽs firmiſſima teneri huiuſce loci conſuetudine, quouſq; obtigit currũ prætereuntẽ ipſam confringere.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, homines quoq; praua aggredientes citius mori, quã mutentur in melius.

Μελιττουργός. 85

Εἰς μελιττουργεῖον τις εἰσελθὼν, τοῦ κεκτημένου ἀπόντος, τὸ κηρίον ἀφεῖλεν. ὁ δὲ, ἐπανελθὼν, ἐπειδὴ τὰς κυψέλας εἶδεν ἐρήμους, εἱστήκει τὸ κατ' αὐτὰς διερευνώμενος. αἱ δὲ μέλισσαι ἀπὸ τῆς νομῆς ἐπανήκουσαι, ὡς κατέλαβον αὐτὸν, τοῖς κέντροις ἔπαιον, καὶ τὰ χείριστα διετίθουν. ὁ δὲ πρὸς αὐτὰς, κάκιστα ζῶα, τὸν μὲν κλέψαντα ὑμῶν τὰ κηρία ἀθῶον ἀφήκατε, ἐμὲ δὲ τὸν ἐπιμελούμενον ὑμῶν πλήττετε;

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω τῶν ἀνθρώπων τινὲς, δι' ἄγνοιαν τοὺς ἐχθροὺς μὴ φυλαττόμενοι, τοὺς φίλους ὡς ἐπιβούλους ἀπωθοῦνται.

Αλκυών. 86

Αλκυὼν ὄρνις ἐστὶ φιλέρημος, ἀεὶ τῇ θαλάττῃ διαιτωμένη. ταύτην λέγεται τὰς τῶν ἀνθρώπων θήρας φυλαττομένην, ἐν σκοπέλοις παραθαλαττίοις νεοττοποιεῖσθαι. καὶ δή ποτε τίκτειν μέλλουσα, ἐνεοττοποιήσατο. ἐξελθούσης δέ ποτε αὐτῆς εἰς νομὴν, συνέβη τὴν θάλασσαν ὑπὸ λάβρου κυματωθεῖσαν πνεύματος, ὑπαρθῆναι τῆς καλιᾶς, καὶ ταύτην ἐπικλύσασαν, τοὺς νεοττοὺς διαφθεῖραι. ἡ δὲ ἐπανελθοῦσα καὶ γνοῦσα τὸ πραχθὲν, εἶπε. δειλαία ἔγωγε, ἥτις τὴν γῆν ὡς ἐπίβουλον φυλαττομένη, ἐπὶ ταύτην κατέφυγον, ἥ μοι πολλῷ γέγονεν ἀπιστοτέρα.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι τοὺς ἐχθροὺς φυλαττόμενοι, λανθάνουσι πολλῷ χαλεπωτέροις τῶν ἐχθρῶν φίλοις ἐμπίπτοντες.

Apiarius.

IN mellariũ ingreſſus quidam domino abſente, fauũ abſtulit. Hic autẽ reuerſus, ut alueolos uidit inanes, ſtando qđ in his erat, perſcrutabatur. Apes autẽ è paſtu redeuntes, ut deprehenderunt ipſum, aculeis percutiebant, peſſimeq; tractabant. Hic autẽ ad eas, ô peſſimę animantes furatum ueſtros fauos illæſum dimiſiſtis, me uero ſatagentem ueſtri percutitis?

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ſic hominum quoſdam ob ignorantiam inimicos nõ cauere, amicos autem ut inſidiatores repellere.

Alcedo.

ALcedo auis eſt ſolitaria, ſemper in mari uitam degens. Hanc dicitur, hominum uenationes cauentem, in ſcopulis maritimis nidificare, cæterum aliquando paritura, nidũ fecit. Egreſſa autem ea ad pabulum, euenit mare à uehementi concitatum uento, eleuari ſupra nidũ, atq; hoc ſubmerſo, pullos perdere. Hæc uero reuerſa, re cognita, ait, me miſeram quæ terram ut inſidiatricem cauens, ad hoc confugi, quod mihi longe eſt infidius.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, homines etiam quoſdam ab inimicis cauendo, ignaros in multo grauiores inimicis amicos incidere.

Ἁλιεύς. 87

Ἁλιεὺς ἔν τινι ποταμῷ ἡλίευεν. διατείνας δὲ τὰ δίκτυα, καὶ τὸ ῥεῦμα περιλαβὼν ἑκατέρωθεν, καλωδίῳ προσδήσας λίθον, τὸ ὕδωρ ἔτυπτεν, ὅπως οἱ ἰχθύες φεύγοντες, ἀπαραφυλάκτως τοῖς βρόχοις ἐμπέσωσι. τῶν δὲ περὶ τὸν τόπον οἰκούντων τις θεασάμενος τοῦτο ποιοῦντα, ἐμέμφετο ὡς τὸν ποταμὸν θολοῦντα καὶ διειδὲς ὕδωρ μὴ συγχωροῦντα πίνειν. ὁ δ' ἀπεκρίνατο, ἀλλ' εἰ μὴ οὕτως ὁ ποταμὸς ταράττεται, ἐμὲ δεήσει λιμώττοντα ἀποθανεῖν.

θολέω turbo.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν πόλεων οἱ δημαγωγοί, τότε μάλιστα ἐργάζονται, ὅταν τὰς πατρίδας εἰς στάσιν περιάγωσιν.

Πίθηκος καὶ δελφίς. 88

Ἔθους ὄντος τοῖς πλέουσι μελιταῖα κυνίδια καὶ πιθήκους ἐπάγεσθαι πρὸς παραμυθίαν τοῦ πλοῦ, πλέων τις εἶχε σὺν ἑαυτῷ καὶ πίθηκον. γενομένων δ' αὐτῶν περὶ τὸ Σούνιον τὸ τῆς Ἀττικῆς ἀκρωτήριον, χειμῶνα σφοδρὸν συνέβη γενέσθαι. τῆς δὲ νεὼς περιτραπείσης, καὶ πάντων διακολυμβώντων, ἐνήχετο καὶ ὁ πίθηκος. δελφὶς δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, καὶ ἄνθρωπον εἶναι ὑπολαβών, ἀπελθὼν ἀνεῖχε διακομίζων ἐπὶ τὴν χέρσον. ὡς δὲ κατὰ τὸν Πειραιᾶ ἐγένετο, τὸ τῶν Ἀθηναίων ἐπίνειον, ἐπυνθάνετο τοῦ πιθήκου, εἰ τὸ γένος ἐστὶν Ἀθηναῖος. τοῦ δὲ εἰπόντος, καὶ λαμπρῶν ἐνταῦθα τετυχηκέναι γονέων, ἐπανήρετο εἰ καὶ τὸν Πειραιᾶ ἐπίσταται. ὑπολαβὼν δὲ ὁ πίθηκος περὶ ἀνθρώπου αὐτὸν λέγειν, ἔφη, καὶ μάλα φίλον εἶναι αὐτῷ καὶ

πλοος navigatio.

συνήθη

Piſcator.

PIſcator in fluuio quodam piſcabatur. Extenſis autẽ retibus,& fluxu comprehenſo utrinq; funi alligato lapide, aquã uerberabat, ut piſces fugientes incaute in retia inciderent. Cum quidam uero ex ijs,qui circa locum habitabant,id facere uideret,increpabat, quod fluuium turbaret,& claram aquam nõ ſineret bibere. Et is reſpondit, ſed niſi ſic fluuius perturbetur,me oportebit eſurientem mori.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ciuitatũ etiam rectores tunc maxime operari,cum patrias in ſeditionem induxerint. δημαγωγοσ

Simius,& delphis.

MOris cum eſſet nauigantibus Melitenſes catulos & ſimios adducere in ſolamen nauigationis, quidam habebat ſecum & ſimium. Cum autem perueniſſent ad Sunium atticæ promontorium, tempeſtatem uehementem fieri contigit. Naui autem euerſa,& omnibus natantibus,natabat & ſimius. Delphis qs ipſum conſpicatus, & hominem eſſe ratus,digreſſus leuabat, ad terram perferens. Vt uero in Piræo fuit Athenienſium nauali, rogauit ſimium,an genere eſſet Athenienſis. Cum autẽ hic diceret & claris hic eſſe parentib. rogauit, an & Piræum noſſet. Ratus autẽ ſimius de homine eum dicere,ait, & ualde amicũ eſſe ei, & ἡ χερσοσ

ἀγανακτέω indignor. συνήθη. καὶ ὁ δελφὶς ἐπὶ τοσούτῳ ψεύδει ἀγανακτήσας, βαπτίζων αὐτὸν ἀπέκτεινεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἳ τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἰδότες, ἀπατᾶν νομίζουσιν.

ἀπατάω decipio.

Μυῖαι. 89

Ἔν τινι ταμείῳ μέλιτος ἐκχυθέντος, μυῖαι προσπτᾶσαι κατήσθιον. ἐμπαγέντων δὲ τῶν ποδῶν αὐτῶν ἀναπτῆναι οὐκ εἶχον. ἀποπνιγόμεναι δ' ἔλεγον, ἄθλιαι ἡμεῖς, ὅτι διὰ βραχεῖαν βρῶσιν ἀπολλύμεθα.

ἀποπνίγω suffoco, strangulo.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἡ λιχνεία, πολλῶν κακῶν αἰτία γίνεται.

Ἑρμῆς καὶ ἀγαλματοποιός. 90

Ἑρμῆς γνῶναι βουλόμενος ἐν τίνι τιμῇ παρ' ἀνθρώποις ἐστὶν, ἧκεν εἰς ἀγαλματοποιοῦ, ἑαυτὸν εἰκάσας ἀνθρώπῳ. καὶ θεασάμενος ἄγαλμα τοῦ Διός, ἠρώτα, πόσου τις αὐτὸ πρίασθαι δύναται; τοῦ δὲ εἰπόντος δραχμῆς, γελάσας, πόσου τὸ τῆς Ἥρας ἔφη. εἰπόντος δὲ πλείονος, ἰδὼν καὶ τὸ ἑαυτοῦ ἄγαλμα, καὶ νομίσας ὡς ἐπειδὴ ἄγγελός ἐστι θεῶν καὶ κερδῷος, πολὺν αὐτοῦ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις εἶναι τὸν λόγον, ἤρετο περὶ αὐτοῦ. ὁ δ' ἀγαλματοποιὸς ἔφη, ἐὰν τούτους ὠνήσῃ, καὶ τοῦτον προσθήκην σοι δίδωμι.

γελάω μ... ασω

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κενόδοξον, οὐδεμιᾷ παρὰ ἄλλοις ὄντα τιμῇ.

Ἑρμῆς καὶ Τειρεσίας. 91

Ἑρμῆς βουλόμενος τὴν Τειρεσίου μαντικὴν εἰ ἀληθής

ἐστὶ

familiarẽ. Et delphis tanto mendacio indignatus, ſubmergens ipſum occidit.

Affabulatio.

Fabula in uiros, qui ueritatem ignorantes, exiſtimant ſe decipere.

Muſcæ.

IN cella quadã melle effuſo, muſcæ aduolantes comedebãt. Implicitis autẽ earũ pedibus euolare nõ poterãt. Cũ uero ſuffocarent̃, dicebant: Miſeræ nos, quia ob modicũ cibum perimus.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, multis gulam multorum malorum eſſe cauſam.

Mercurius, & ſtatuarius.

MErcurius ſcire uolens, quanti apud homines eſſet, iuit in ſtatuarij, transformatus in hominẽ, & uiſa ſtatua Iouis, rogabat, quanti quis ipſam emere poſſet? Hic autem cum dixiſſet, drachma, riſit: & quanti Iunonis, ait. cũ dixiſſet, pluris, uiſa & ſua ipſius ſtatua, ac opinatus cum nuncius ſit deorum, & lucroſus, maximam de ſe apud homines haberi rationem, rogauit de ſe. Statuarius uero ait, ſi haſce emeris, & hanc additamentum do.

Affabulatio.

Fabula in uirum glorioſum, qui nullius apud alios eſt precij.

Mercurius, & Tireſias.

MErcuri9 uolẽs Tireſię uaticiniũ an uerũ

δεῖ γνῶναι, κλέψας τὰς αὐτοῦ βοῦς ἐξ ἀγροικίας, ἧκεν ὡς αὐτὸν εἰς ἄστυ ὁμοιωθεὶς ἀνθρώπῳ, καὶ παρ' αὐτοῦ κατήχθη. τῆς δὲ τῶν βοῶν ἀπωλείας ἀγγελθείσης τῷ τειρεσίᾳ, ἐκεῖνος παραλαβὼν τὸν ἑρμῆν ἐξῆλθεν, οἰωνόν τινα περὶ τοῦ κλέπτου σκεψόμενος. καὶ τούτῳ παραινεῖ φράζειν αὐτῷ, ὅν τινα ἂν τῶν ὀρνίθων θεάσηται. ὁ δ' ἑρμῆς τὸ μὲν πρῶτον θεασάμενος ἀετὸν ἐξ ἀριστερῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ διιπτάμενον, ἔφρασε. τοῦ δὲ φήσαντος μὴ πρὸς αὐτοὺς εἶναι τοῦτον, ἐκ δευτέρου κορώνην εἶδεν ἐπί τινος δένδρου καθημένην, καὶ ποτὲ μὲν ἄνω βλέπουσαν, ποτὲ δὲ πρὸς τὴν γῆν κατακύπτουσαν, καὶ τῷ μάντει φράζει. καὶ ὃς ὑποτυχὼν εἶπεν. ἀλλ' αὕτη γε ἡ κορώνη διόμνυται τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὡς ἐὰν σὺ θέλῃς, τὰς ἐμὰς ἀπολήψομαι βοῦς.

Επιμύθιον.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτο ἄν τις πρὸς ἄνδρα κλέπτην.

Κυνῶν.

Ἔχων τις δύο κύνας, τὸν μὲν ἕτερον θηρεύειν ἐδίδαξε, τὸν δὲ λοιπὸν οἰκοφυλακεῖν. καὶ δὴ εἴ ποτε ὁ θηρευτικὸς ἤγρευέ τι. καὶ ὁ οἰκουρὸς συμμετεῖχεν αὐτῷ τῆς θοίνης. ἀγανακτοῦντος δὲ τοῦ θηρευτικοῦ κἀκεῖνον ὀνειδίζοντος, εἴγε αὐτὸς μὲν καθ' ἑκάστην μοχθεῖ, ἐκεῖνος δὲ μηδὲν πονῶν τοῖς αὐτοῦ τρέφεται πόνοις, ὑπολαβὼν αὐτὸς εἶπε. μὴ ἐμέ, ἀλλὰ τὸν δεσπότην μέμφου, ὃς οὐ πονεῖν με ἐδίδαξεν, ἀλλὰ πόνους ἀλλοτρίους ἐσθίειν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν νέων οἱ μηδὲν ἐπιστά-

μενοι

eſſet cognoſcere, furatus ipſius boues ex rure, uenit ad ipſum in urbem, ſimilis factus homi-ni, & ad ipſum diuertit. Boum autē amiſſione renūciata Tireſiæ, ille aſſumpto Mercurio exiuit augurium aliquod de fure conſideraturus, & huic iubet dicere ſibi, quam nam auim uiderit. Mercurius autem primum uidiſſe aquilam à ſiniſtris ad dexteram uolantem, dixit: Hic nō ad ſe id attinere cū dixiſſet, ſecundo cornicē ſuper arbore quadam ſedentē uidit, & modo ſu-perius aſpicientē, modo ad terram declinatam, & uati refert. Et is re cognita, ait, ſed hæc cor-nix iurat & cœlum & terram, ſi tu uelis, meas me recepturum boues.

Affabulatio.

Hoc ſermone uti quiſpiam poterit aduerſus uirum furacem.

Canes.

HAbens quidam duos canes, alterum ue-nari docuit, alterum domum ſeruare. Cęterum ſi quando uenaticus caperet aliquid, & domituus particeps unà cum eo erat cœnę. æ-gre ferente autem uenatico, & illi obijciente, quod ipſe quotidie laboraret, ille nihil faciens ſuis nutriretur laboribus, reſpondens ipſe, ait: non me, ſed herum reprehende, qui non laborare me docuit, ſed labores alienos comeſſe.

Affabulatio.

Fabula ſignificat adoleſcentes, qui nihil ſci-

μένοι, οὐ μεμπτοί εἰσιν, ὅταν αὐτοὺς οἱ γονεῖς οὕτως ἀγάγωσιν.

Ἀνὴρ καὶ γυνή.

Ἔχων τις γυναῖκα, πρὸς τοὺς κατ' οἶκον ἅπαντας ἀπεχθῶς ἔχουσαν, ἠβουλήθη γνῶναι εἰ καὶ πρὸς τοὺς πατρῴους οἰκέτας οὕτω διάκειται. διὸ δὴ καὶ μετ' εὐλόγου προφάσεως πρὸς τὸν αὐτῆς αὐτὴν ἀπέστελλε πατέρα. μετὰ δ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπανελθούσης αὐτῆς, ἐπυνθάνετο πῶς πρὸς τοὺς ἐκεῖ διεγένετο. τῆς δὲ φαμένης ὡς οἱ βουκόλοι καὶ οἱ ποιμένες με ὑπεβλέποντο, πρὸς αὐτὴν ἔφη. ἀλλ' ὦ γύναι, εἰ τούτοις ἀπεχθάνῃ, οἳ ὄρθρου μὲν τὰς ποίμνας ἐξελαύνουσιν, ὀψὲ δὲ εἰσίασι, τί χρὴ προσδοκᾶν περὶ τούτων, οἷς πᾶσαν συνδιέτριβες τὴν ἡμέραν;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω πολλάκις ἐκ τῶν μικρῶν τὰ μεγάλα, καὶ ἐκ τῶν προδήλων τὰ ἄδηλα γνωρίζεται.

Ἔριφος καὶ λύκος.

Ἔριφος ὑστερήσασα τῆς ποίμνης, ὑπὸ λύκου κατεδιώκετο. ἐπιστραφεῖσα δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπεν, ὦ λύκε, ἐπεὶ πέπεισμαι ὅτι σὸν βρῶμα γενήσομαι, ἵνα μὴ ἀηδῶς ἀποθάνω, αὔλησον πρῶτον ὅπως ὀρχήσωμαι. τοῦ δὲ λύκου αὐλοῦντος, καὶ τῆς ἐρίφου ὀρχουμένης, οἱ κύνες ἀκούσαντες τὸν λύκον ἐδίωκον. ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς τῇ ἐρίφῳ φησί, δικαίως ταῦτά μοι γίνεται. ἔδει γάρ με μάγειρον ὄντα, αὐλητὴν μὴ μιμεῖσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τῶν μὲν πρὸς ἃ πεφύκασιν ἀμε-

ἀμε-

unt, haud eſſe reprehendendos, cum eos paren tes ſic educauerint.

Maritus, & uxor.

HAbens quidam uxorem, quę domeſticis omnibus inimica erat, uoluit ſcire an etiam erga paternos domeſticos ita afficeretur, quapropter cum rationabili prętextu ad ſuum ipſam miſit patrē. Paucis uero poſt diebus ea reuerſa, rogauit quomodo aduerſus illos habuiſſet. Hæc uero cum dixiſſet, bubulci & paſtores me ſuſpectabant, ad eam ait: ſed ô uxor, ſi eos odiſti, qui mane greges agunt, ſero autē redeūt, quid ſperare oportet in ijs, quibus cum tota conuerſaris die?

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ſic ſæpe ex paruis magna, & ex manifeſtis incerta cognoſci.

Hœdus & lupus.

HOedus derelictus à grege, perſequente lupo, cōuerſus ad eum, dixit: ô lupe, quoniam credo me tuū cibum futurū, ne iniucunde moriar, cane tibia primum, ut ſaltem. Lupo aūt canente tibia, atq; hœdo ſaltante, canes cū audiuiſſent, lupū perſecuti ſunt. Hic conuerſus hœdo inquit, merito hæc mihi fiunt, oportebat enim me cocus cum ſim, tibicinem non agere.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, q ea, quib. natura apti ſunt, negli/

ἀμελοῦντες, τὰ δὲ ἑτέρων ἐπιτηδεύειν πειρώμενοι, δυστυχίαις περιπίπτουσιν.

Καρκῖνος καὶ ἀλώπηξ. 95

Καρκῖνος ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀναβὰς, ἐπί τινος ἐνέμετο τόπου. ἀλώπηξ δὲ λιμώττουσα ὡς ἐθεάσατο, προσελθοῦσα ἀνέλαβεν αὐτόν. ὁ δὲ μέλλων καταβιβρώσκεσθαι, ἔφη. ἀλλ' ἔγωγε δίκαια πέπονθα, ὃς θαλάττιος ὤν, χερσαῖος ἠβουλήθην γενέσθαι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τὰ οἰκεῖα καταλιπόντες ἐπιτηδεύματα, καὶ τοῖς μηδὲν προσήκουσιν ἐπιχειροῦντες, εἰκότως δυστυχοῦσιν.

Κιθαρῳδός. 96

Κιθαρῳδὸς ἀφυὴς ἐν οἴκῳ κεκονιαμένῳ συνήθως ᾄδων, καὶ ἀντηχούσης αὐτῷ τῆς φωνῆς, ᾠήθη σφόδρα εὔφωνος εἶναι. καὶ δὴ ἐπαρθεὶς ἐπὶ τούτῳ, ἔγνω δεῖν καὶ θεάτρῳ ἑαυτὸν ἐπιδοῦναι. ἀφικόμενος δὲ ἐπὶ δείξασθαι, καὶ κακῶς ᾄδων πάνυ, λίθοις αὐτὸν ἐξώσαντες ἀπήλασαν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ῥητόρων ἔνιοι ἐν ταῖς σχολαῖς δοκοῦντες εἶναί τινες, ὅταν ἐπὶ τὰς πολιτείας ἀφίκωνται, οὐδενὸς ἄξιοί εἰσιν.

Κλέπται. 97

Κλέπται εἴς τινα εἰσελθόντες οἰκίαν, οὐδὲν εὗρον, ὅτι μὴ ἀλεκτρυόνα. καὶ τοῦτον λαβόντες ἀπῄεσαν. ὁ δὲ μέλλων ὑπ' αὐτῶν θύεσθαι, ἐδεῖτο ὡς ἂν αὐτὸν ἀπολύσωσι, λέγων, χρήσιμος εἶναι τοῖς ἀνθρώποις, νυκτὸς αὐτοὺς ἐπὶ τὰ ἔργα ἐγείρων. οἱ δὲ ἔφασαν

negligunt, quæ uero aliorum ſunt, exercere conantur, in infortunia incidere.

Cancer, & uulpes.

CAncer è mari cũ aſcendiſſet, in loco quodam paſcebat̃. Vulpes eſuriens ut uidit, acceſſit, ac eum rapuit. Ille deuorandus ait, ſed ego condigna patior, qui marinus cũ ſim, terreſtris eſſe uolui. Affabulatio.

Fabula ſignificat homines, etiam qui proprijs derelictis exercitijs, ea quę nihil conueniũt aggrediuntur, merito infortunatos eſſe.

Citharœdus.

CItharœdus rudis in domo calce incruſtata familiariter, ut ſolebat, canens, & contra reſonante in ſe uoce, exiſtimabat ualde canorus eſſe. Verum elatus ſuper hoc, cogitauit & theatro ſeſe cõmittere oportere. Profectus uero ad ſe oſtendendum, cum male admodum caneret, lapidibus ipſum exploſum abegerũt.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ſic ex rhetoribus quoſdam, qui in ſcholis uidentur eſſe aliqui, cum ad res publicas ſe conferunt, nullius precij eſſe.

Fures.

FVres in domum quandam ingreſſi, nihil inuenerunt niſi gallum, atque hoc capto, abierunt. Hic ab eis occidendus rogabat, ut ſe dimitterent, dicens, utilem eſſe hominibus noctu eos ad opera excitando. Hi uero dixerunt

σαν, ἀλλὰ διὰ τοῦτο σε μᾶλλον θύομεν. ἐκείνους γὰρ ἐγείρων, κλέπτειν ἡμᾶς οὐκ ἐᾷς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ταῦτα μάλιστα τοῖς πονηροῖς ἐναντιοῦται, ἃ τοῖς χρηστοῖς ἐστὶν εὐεργετήματα.

Κορώνη καὶ κόραξ. 98

Κορώνη φθονήσασα κόρακι, ὑπὲρ τοῦ δι' οἰωνῶν τοῖς ἀνθρώποις μαντεύεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο μαρτυρουμένῳ ὡς προλέγοντι τὸ μέλλον, θεασαμένη τινὰς ὁδοιπόρους παριόντας, ἧκεν ἐπί τι δένδρον. καὶ στᾶσα, μεγάλως ἔκραξεν. τῶν δὲ πρὸς τὴν φωνὴν ἐπιστραφέντων, καὶ καταπλαγέντων, ὑποτυχών τις ἔφη. ἀπίωμεν ὦ οὗτοι. κορώνη γάρ ἐστιν, ἥ τις κέκραγε, καὶ οἰωνισμὸν οὐκ ἔχει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς κρείττοσιν ἁμιλλώμενοι, πρὸς τῷ τῶν ἴσων μὴ ἐφικέσθαι καὶ γέλωτα ὀφλισκάνουσι.

Κορώνη καὶ κύων. 99

Κορώνη Ἀθηνᾷ θύουσα, κύνα ἐπὶ ἑστίασιν ἐκάλει. ὁ δὲ πρὸς αὐτὴν ἔφη, τί μάτην τὰς θυσίας ἀναλίσκεις; ἡ γὰρ θεὸς οὕτω σε μισεῖ, ὡς καὶ τῶν συντρόφων σοι οἰωνῶν τὴν πίστιν περιελεῖν. καὶ ἡ κορώνη πρὸς αὐτὸν, διὰ τοῦτο μᾶλλον αὐτῇ θύω, ἵνα διαλλαγῇ μοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ διὰ κέρδος τοὺς ἐχθροὺς εὐεργετεῖν οὐκ ὀκνοῦσιν.

Κόραξ καὶ ὄφις. 100

Κόραξ τροφῆς ἀπορῶν ὡς κατεῖδεν ἔν τινι εὐηλίῳ τόπῳ

ὄφιν

rũt, ſed propter hoc te tanto magis occidimus. Illos enim excitando, furari nos non ſinis.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ea maxime prauis eſſe aduerſa, quæ bonis ſunt beneficia.

Cornix, & coruus.

CORnix coruo inuidens, quod is per auguria hominibus uaticinaretur, ob idq́ crederetur uti futura prædicens, conſpicata uiatores quoſdã prætereũtes, iuit ſuper arborẽ quandam, ſtansq́ ualde crocitauit. Illis uero ad uocẽ conuerſis, & admiratis, re cognita, quidam inquit: abeamus heus uos, cornix enim eſt, quæ crocitauit, & augurium non habet.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eodẽ modo & homines cum præſtantioribus certantes, præter quàm, quòd non ad æqua perueniunt, riſum quoq́ debere.

Cornix, & canis.

CORnix Mineruę ſacrificãs, canẽ inuitauit ad epulas. ille uero ad eã dixit, q̃d fruſtra ſacrificia abſumis: dea enim adeo te odit, ut ex peculiarib. quoq́ tibi augurijs fidẽ ſuſtulerit. Cui cornix, ob id magis ei ſacrifico, ut reconcilietur mihi.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, pleroſq́ ob lucrum nõ uereri inimicos beneficijs proſequi.

Coruus, & ſerpens.

CORuus cibi indigens, ut ſerpentẽ in aprico

quodam

ὄφιν κοιμώμενον, ὅνπερ κατὰ πτὰς ἥρπασε. τοῦ δὲ, ἐπιστραφέντος καὶ δακόντος αὐτὸν, ἀποθνήσκειν μέλλων εἴρηκε. δείλαιος ἔγωγε, ὃς τοιοῦτον εὗρον ἕρμαιον, δι' οὗ καὶ ἀπόλλυμαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα, διὰ θησαυρῶν εὕρεσιν ὑπὲρ σωτηρίας κινδυνεύσαντα.

Κολοιὸς καὶ περιστεραί. 101

Κολοιὸς ἔν τινι περιστερεῶνι περιστερὰς ἰδὼν καλῶς τρεφομένας, λευκάνας ἑαυτὸν ἦλθεν, ὡς καὶ αὐτὸς τῆς αὐτῆς διαίτης μεταληψόμενος. αἱ δὲ μέχρι μὲν ἡσύχαζον, οἰόμεναι περιστερὰν αὐτὸν εἶναι, προσίεντο. ἐπεὶ δέ ποτε ἐκλαθόμενος ἐφθέγξατο, τηνικαῦτα τὴν αὐτοῦ γνοῦσαι φύσιν, ἐξήλασαν παίουσαι. καὶ ὃς, ἀποτυχὼν τῆς ἐνταῦθα τροφῆς, ἐπανῆκε πρὸς τοὺς κολοιοὺς πάλιν, κἀκεῖνοι διὰ τὸ χρῶμα αὐτὸν οὐκ ἐπιγνόντες, τῆς μετ' αὐτῶν διαίτης ἀπεῖρξαν, ὥστε δυοῖν ἐπιθυμήσαντα μηδετέρας τυχεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ ἡμᾶς τοῖς ἑαυτῶν ἀρκεῖσθαι, λογιζομένους, ὅτι ἡ πλεονεξία πρὸς τῷ μηδὲν ὠφελεῖν, ἀφαιρεῖται καὶ τὰ προσόντα πολλάκις.

Κολοιός. 102

Κολοιόν τις συλλαβὼν καὶ δήσας αὐτοῦ τὸν πόδα λίνῳ, τῷ ἑαυτοῦ παρέδωκε παιδί. ὁ δὲ, μὴ ὑπομείνας τὴν μετ' ἀνθρώπων δίαιταν, ὡς πρὸς ὀλίγον ἀδείας ἔτυχε, φυγὼν ἧκεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ καλιάν. περιειληθέντος δὲ τοῦ δεσμοῦ τοῖς κλάδοις, ἀποπτῆναι μὴ δυνάμενος, ἐπειδὴ ἀποθνήσκειν ἔμελλε, πρὸς

ἑαυτὸν

quodam loco dormientem uidit,hunc deuolando rapuit.Hic cũ ſe uertiſſet,atq; momordiſſet ipſum,coruus moriturus dixit, me miſerũ,qui tale reperi lucrum,quo etiam pereo.

Affabulatio.

Fabula in uirum, qui ob theſaurorũ inuentionem de ſalute periclitatur.

Monedula,& columbæ.

MOnedula in columbario quodã colũbis uiſis bene nutritis,dealbauit ſeſe,iuitq́;, ut & ipſa eodem cibo impertiretur. Hæ uero, donec tacebat,ratæ eam eſſe columbam,admiſerunt. Sed cum aliquando oblita uocem emiſiſſet,tunc eius cognita natura,expulerunt percutiendo, eaq́; priuata eo cibo rediit ad monedulas rurſum.Et illæ ob colorem,cũ ipſam non noſſent,à ſuo cibo abegerunt,ut duorum appetens,neutro potiretur.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, oportere & nos noſtris contentos eſſe,cõſyderantes auaritiã, præterq́; qđ nihil iuuat,auferre ſæpe & quæ adſunt bona.

Monedula.

MOnedulam cum quis cepiſſet, & pedem alligaſſet filo, ſuo tradidit filio. Hæc nõ ferendo uictum inter homines,ubi parumper libertatẽ nacta eſt, fugit,in ſuumq; nidum ſe contulit.Circumuoluto uero ramis uinculo,euolare haud ualens,cũ moritura eſſet,ſe

ἑαυτὸν ἔφη, δείλαιος ἔγωγε, ὃς τὴν παρ' ἀνθρώποις μὴ ὑπομείνας δουλείαν, ἔλαθον ἐμαυτὸν τῆς ζωῆς στερήσας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τινὲς ἔσθ' ὅτε μετρίων κινδύνων ἑαυτοὺς βουλόμενοι ῥύσασθαι, εἰς μείζους περιπίπτουσιν.

Ἑρμῆς. 103

Ζεὺς ἑρμῆν προσέταξε πᾶσι τοῖς τεχνίταις ψεύδους φάρμακον ἐγχεῖν. ὁ δὲ τοῦτο τρίψας, καὶ μέτρον ποιήσας, ἴσον ἑκάστῳ ἐνέχεεν. ἤδη δὲ μόνου τοῦ σκυτέως ὑπολειφθέντος, πολὺ κατέλειπτο φάρμακον, ὅλην λαβὼν τὴν θυείαν ἐνέχεεν αὐτῷ. κἀκ τούτου συνέβη τοὺς τεχνίτας ἅπαντας ψεύδεσθαι, μάλιστα δὲ πάντων τοὺς σκυτέας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ψευδολόγους τεχνίτας.

Ζεύς. 104

Ζεὺς πλάσας τοὺς ἀνθρώπους, τὰς μὲν ἄλλας διαθέσεις αὐτοῖς ἐνέθηκε, μόνην δ' ἐνθεῖναι τὴν αἰσχύνην ἐπελάθετο. διὸ καὶ μὴ ἔχων πόθεν ἂν αὐτὴν εἰσαγάγῃ, διὰ τοῦ ὄχλου αὐτὴν εἰσελθεῖν ἐκέλευσεν. ἡ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἀντέλεγεν ἀναξιοπαθοῦσα. ἐπεὶ δὲ σφόδρα αὐτῇ ἐνέκειτο, ἔφη. ἀλλ' ἔγωγε ἤδη ταύταις εἰσέρχομαι ταῖς ὁμολογίαις, ὡς ἂν ἔρως μὴ εἰσέλθῃ. ἂν δ' εἰσέλθῃ, αὐτὴ ἐξελεύσομαι παραυτίκα. ἀπὸ δὴ τούτου συνέβη πάντας τοὺς πόρνους ἀναισχύντους εἶναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ὑπ' ἔρωτος κατεχομένους, ἀναισχύντους εἶναι συμβαίνει.

cũ loquebat̃,me miſerã,quę apud homines nõ ferẽdo ſeruitutẽ, incaute mea me uita priuaui.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, nõnunquam quoſdam, dum ſe à mediocribus ſtudent periculis liberare, in maiora incidere.

Mercurius.

IVpiter Mercurio iuſſit, ut artificibus omnibus mẽdaciĳ medicamentũ miſceret. Hic eo trito,& ad menſurã facto, æquabiliter ſingulis miſcuit. Cũ uero ſolo relicto ſutore,multũ ſup eſſet medicamẽti,totũ acceptũ mortariũ ei miſcuit. Atq; hinc contigit artifices omneis mentiri,maxime uero omnium ſutores.

Affabulatio.

Fabula in mendaces artifices.

Iupiter.

IVpiter formatis hominibus, omneis illis affectus indidit, ſolũ indere pudorem oblitus eſt. Quapropter non habens, unde nam ipſum introduceret,per turbã ingredi eum iuſſit. Hic uero primum contradicebat, quod indigna ferret. Vehemẽtius uero eo inſtante,ait: Sed ego ſanè his ingredior pactis, ſi amor nõ ingrediatur. Sin ingrediatur,ipſe exibo quamprimũ. Ex hoc ſanè euenit, omnia ſcorta inuerecũda eſſe.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, captos amore inuerecundos eſſe.

Ζεύς. 105

Ζεὺς γάμους τελῶν, πάντα τὰ ζῶα εἱστία. μόνης δὲ τῆς χελώνης ὑστερησάσης, διαπορῶν τὴν αἰτίαν τῆς ὑστερήσεως, ἐπυνθάνετο αὐτῆς, τίνος χάριν αὐτὴ ὠδὶ τὸ δεῖπνον οὐ παρεγένετο. τῆς δὲ εἰπούσης, οἶκος φίλος, οἶκος ἄριστος, ἀγανακτήσας κατ' αὐτῆς, κατεδίκασε τὸν οἶκον βαστάζουσαν περιφέρειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων αἱροῦνται μᾶλλον λιτῶς παρ' ἑαυτοῖς ζῆν, ἢ παρ' ἄλλοις πολυτελῶς.

Λύκος καὶ πρόβατον. 106

Λύκος ὑπὸ κυνῶν δηχθεὶς καὶ κακῶς πάσχων, ἐβέβλητο. τροφῆς δὲ ἀπορῶν, θεασάμενος πρόβατον, ἐδεῖτο ποτὸν ἐκ τοῦ παραῤῥέοντος αὐτῷ ποταμοῦ κομίσαι. εἰ γάρ σύ μοι φησὶ δώσεις ποτὸν, ἐγὼ τροφὴν ἐμαυτῷ εὑρήσω. τὸ δὲ ὑποτυχὸν, ἔφη, ἀλλ' ἐὰν ἐγὼ ποτὸν ἐπιδῶ σοι, σὺ καὶ τροφῇ μοι χρήσῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κακοῦργον, δι' ὑποκρίσεως ἐνεδρεύοντα.

Λαγωοί. 107

Λαγωοί ποτε πολεμοῦντες ἀετοῖς, παρεκάλουν εἰς συμμαχίαν ἀλώπεκας. αἱ δὲ ἔφασαν. ἐβοηθήσαμεν ἂν ὑμῖν, εἰ μὴ ᾔδειμεν τίνες ἐστὲ, καὶ τίσι πολεμεῖτε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς κρείττοσι φιλονεικοῦντες, τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας καταφρονοῦσι.

Μύρμηξ.

Iupiter.

IVpiter nuptias celebrãs, omnia animalia ac cipiebat. Sola uero teſtudine tarde profe-cta, admiratus cauſam tarditatis, rogauit eam, quamobrẽ ipſa ad cœnã nõ acceſſerit. Cũ hæc dixiſſet, domus chara, domus optima, iratus ipſi, damnauit ut domum baiulans circunferret.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, pleroſque homines eligere, parce potius apud ſe uiuere, quàm apud alios laute.

Lupus, & ouis.

LVpus à canibus morſus, & male affectus, abiectus iacebat. Cibi uero indigens, uiſa oue, rogabat ut potũ ex præterfluente flumine ſibi afferret. Si eñ tu mihi, inqt, dederis potũ, ego cibũ mihi ipſi inueniã. Illa, re cognita, ait: ſed ſi ego potum do tibi, tu & cibo me uteris.

Affabulatio.

Fabula in uirum maleficum, per ſimulationem inſidiantem.

Lepores.

LEpores olim belligerantes cum aquilis, inuocarunt in auxilium uulpes. Hæ autem dixerunt, uobis auxiliaremur, niſi ſciremus qui uos eſtis, & cum quibus bellamini.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eos, qui cum prȩſtantioribus certant, ſuam ſalutem contemnere.

Formica.

Μύρμηξ ὁ νῦν, τὸ παλαιὸν ἄνθρωπος ἦν. καὶ τῇ γεωργίᾳ διηνεκῶς προσέχων, οὐ τοῖς ἰδίοις ἠρκεῖτο πόνοις, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῶν γειτόνων καρποὺς ὑφῃρεῖτο. ὁ δὲ Ζεὺς ἀγανακτήσας ἐπὶ τῇ τούτου πλεονεξίᾳ, μετεμόρφωσεν αὐτὸν εἰς τοῦτο τὸ ζῶον, ὃ μύρμηξ καλεῖται. ὁ δὲ τὴν μορφὴν ἀλλάξας, τὴν διάθεσιν οὐ μετέβαλε. μέχρι γὰρ τοῦ νῦν τὰς ἀρούρας περιιών, τοὺς τῶν ἑτέρων πόνους συλλέγει, καὶ ἑαυτῷ ἀποθησαυρίζει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φύσει πονηροὶ κἂν τὰ μάλιστα τὸ εἶδος μεταβληθῶσι, τὸν τρόπον οὐ μεταβάλλονται.

Νυκτερὶς καὶ γαλῆ. 109

Νυκτερὶς ἐπὶ γῆς πεσοῦσα, ὑπὸ γαλῆς συνελήφθη. καὶ μέλλουσα ἀναιρεῖσθαι, περὶ σωτηρίας ἐδεῖτο. τῆς δὲ φαμένης, μὴ δύνασθαι αὐτὴν ἀπολῦσαι, φύσει γὰρ πᾶσι τοῖς πτηνοῖς πολεμεῖν, αὐτὴ ἔλεγεν οὐκ ὄρνις ἀλλὰ μῦς εἶναι, καὶ οὕτως ἀφείθη. ὕστερον δὲ πάλιν πεσοῦσα, καὶ ὑφ' ἑτέρας συλληφθεῖσα γαλῆς, μὴ βρωθῆναι ἐδεῖτο. τῆς δὲ εἰπούσης ἅπασιν ἐχθραίνειν μυσίν, αὐτὴ μὴ μῦς, ἀλλὰ νυκτερὶς ἔλεγεν εἶναι, καὶ πάλιν ἀπελύθη. καὶ οὕτω συνέβη δὶς αὐτὴν ἀλλαξαμένην τὸ ὄνομα, σωτηρίας τυχεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ ἡμᾶς μὴ τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ ἐπιμένειν, λογιζομένους, ὡς οἱ τοῖς καιροῖς συμμετασχηματιζόμενοι, πολλάκις τοὺς κινδύνους ἐκφεύγουσιν.

Ὁδοιπόροι.

Ὁδοι-

QVæ nunc formica, homo olim fuit. Hic agriculturæ aſſidue incumbens non erat proprijs laboribus cõtentus, ſed & uicinorum fructus ſurripiebat. Iupiter autem indignatus huius auaritia, tranſmutauit eum in hoc animal, quæ formica appellatur. Verũ cũ mutaſſet formam, non & affectum mutauit. Nam uſque nunc arua circumeundo, aliorum labores ſurripit, & ſibi recondit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, natura prauos, etſi maxime ſpeciem tranſmutarint, mores non mutare.

Veſpertilio, & muſtela.

VEſpertilio in terram cum cecidiſſet, à muſtela capta eſt. Et cũ occidenda foret, pro ſalute rogabat. Hac uero dicente, nõ poſſe ipſam dimittere, quod natura uolucribus omnibus inimica foret, ait: nõ auem, ſed murẽ eſſe, & ſic dimiſſa eſt. Poſtremo autẽ cum iterũ cecidiſſet, & ab alia capta muſtela, ne uorareť orabat. Hac autem dicente, cunctis inimicam eſſe muribus, hæc nõ mus, ſed ueſpertilio eſſe dicebat, & rurſus dimiſſa eſt. Atque ita euenit bis mutato nomine, ſalutem conſecutam fuiſſe.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, neq; nos in ijſdem ſemper eſſe oportere, conſyderantes eos, qui ad tempus mutantur, plerunq; pericula effugere.

Viatores.

110

Ὁδοιπόροι κατά τινα αἰγιαλὸν ὁδεύοντες, ἦλθον ἐπί τινα σκοπιάν. κἀκεῖθεν θεασάμενοι φρύγανα πόῤῥωθεν ἐπιπλέοντα, ναῦν εἶναι μεγάλην ᾠήθησαν. διὸ δὴ προσέμενον ὡς μελλούσης αὐτῆς προσορμίζεσθαι. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ ἀνέμου φερόμενα τὰ φρύγανα, ἐγγυτέρω ἐγένετο, οὐκέτι ναῦν, ἀλλὰ πλοῖον ἐδόκουν βλέπειν. ἐξενεχθέντα δ' αὐτὰ φρύγανα ὄντα ἰδόντες, πρὸς ἀλλήλους ἔφασαν, ὡς ἄρα μάτην ἡμεῖς τὸ μηδὲν ὂν προσεδεχόμεθα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι ἐξ ἀπροόπτου δοκοῦντες φοβεροὶ εἶναι, ὅταν εἰς πεῖραν ἔλθωσιν, οὐδενὸς εὑρίσκονται ἄξιοι.

Ὄνος ἄγριος. 111

Ὄνος ἄγριος ὄνον ἰδὼν ἥμερον ἔν τινι εὐηλίῳ τόπῳ, προσελθὼν αὐτὸν ἐμακάριζεν, ἐπί τε τῇ εὐεξίᾳ τοῦ σώματος, καὶ τῇ τῆς τροφῆς ἀπολαύσει. ὕστερον δὲ ἰδὼν αὐτὸν ἀχθοφοροῦντα, καὶ τὸν ὀνηλάτην ὄπισθεν ἑπόμενον, καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν παίοντα, ἔφη, ἀλλ' ἔγωγε οὐκέτι σε εὐδαιμονίζω, ὁρῶ γὰρ, ὡς οὐκ ἄνευ κακῶν μεγάλων τὴν εὐδαιμονίαν ἔχεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἔστι ζηλωτὰ τὰ μετὰ κινδύνων καὶ ταλαιπωριῶν κέρδη.

Ὄνοι. 112

Ὄνοι ποτὲ ὑπὲρ τοῦ συνεχῶς ἀχθοφορεῖν καὶ ταλαιπωρεῖν, πρέσβεις ἔπεμψαν πρὸς τὸν Δία, λύσιν τῶν πόνων αἰτούμενοι. ὁ δ' αὐτοῖς ἐπιδεῖξαι βουλόμενος, ὅτι τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, ἔφη, τότε αὐτοὺς

ἀπαλ-

VIatores ſecundũlittus quoddã iter facientes,uenerũt in ſpeculã quandã,& illic cõſpicati ſarmẽta procul natantia,nauim eſſe magnam exiſtimarũt,quamobrẽ expectarũt,tanq̃ appulſura ea eſſet. Cũ uero à uento lata ſarmẽta propius forẽt,nõ nauim amplius,ſed ſcaphã uidere uidebant̃. Aduectis autẽ illis,cũ ſarmenta eſſe uidiſſent, inter ſe dixerunt,ut nos igitur fruſtra,quod nihil eſt,exſpectabamus?

Affabulatio.

Fabula ſignificat,nõnullos homines,qui ex improuiſo terribiles eſſe uidentur, cum periculũ feceris,nullius eſſe precij inueniri.

Aſinus ſylueſtris.

ASinus ſylueſtris aſino uiſo domeſtico in loco quodã aprico,ꝓfect9 ad ipſum,beatũ,dicebat & corporis habitudine, & cibi ꝑceptione. Deinde uero cũ uidiſſet eũ ferentẽ onera,& agaſonẽ retro ſequentẽ, & baculis ipſum ꝑcutientẽ,ait,aſt ego nõ amplius beatũ te exiſtimabo. Video em̃ nõ ſine magnis malis habere te felicitatẽ.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, non eſſe æmulanda lucra,in quibus inſunt pericula,& miſeriæ.

Aſini.

ASini olim propterea quòd aſſidue onera ferrent, & fatigarentur, legatos miſerũt ad Iouẽ,ſolutionẽ laborũ petẽtes.Hic aũt oſtẽdere ipſis uolens,id nõ poſſe fieri,ait. Tũc eos

ἀπαλλαγήσεσθαι τῆς κακοπαθείας, ὅταν οὐροῦντες ποιήσωσι ποταμόν. κἀκεῖνοι αὐτὸν ἀληθεύειν ὑπολαβόντες, ἀπ' ἐκείνου καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἔνθα οὖρον ἑτέρων ἴδωσιν ὄνων, ἐνταῦθα καὶ αὐτοὶ περιστάμενοι οὐροῦσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἑκάστῳ τὸ πεπρωμένον ἀθεραπευτόν ἐστιν.

Ὄνος καὶ ἀλώπηξ.

Ὄνος ἐνδυσάμενος λεοντῆν, περιῄει, τἆλλα τῶν ζώων ἐκφοβῶν. καὶ δὴ θεασάμενος ἀλώπεκα, ἐπειρᾶτο καὶ ταύτην δεδίττεσθαι. ἡ δέ, ἐτύγχανε γὰρ αὐτοῦ φθεγξαμένου προακηκουῖα, πρὸς αὐτὸν ἔφη. ἀλλ' εὖ ἴσθι, ὡς καὶ ἐγὼ ἄν σε ἐφοβήθην, εἰ μὴ ὀγκωμένου ἤκουσα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀπαιδεύτων, τοῖς ἔξω δοκοῦντές τινες εἶναι, ὑπὸ τῆς ἰδίας γλωσσαλγίας ἐλέγχονται.

Ὄνος καὶ βάτραχοι.

Ὄνος ξύλα βαστάζων, διέβαινέ τινα λίμνην. ὀλισθήσας δέ, ὡς κατέπεσεν, ἐξαναστῆναι μὴ δυνάμενος, ὠδύρετό τε καὶ ἔστενεν. οἱ δὲ ἐν τῇ λίμνῃ βάτραχοι τῶν στεναγμῶν τούτου ἀκούσαντες, ὦ οὗτος, ἔφασαν, καὶ τί ἂν ἐποίησας, εἰ τοσοῦτον ἐνταῦθα χρόνον διέτριβες, ὅσον ἡμεῖς, ὅτε πρὸς ὀλίγον πεσὼν, οὕτως ὀδύρῃ.

Ἐπιμύθιον.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτ' ἄν τις πρὸς ἄνδρα ῥάθυμον, ὃς ἐπ' ἐλαχίστοις πόνοις δυσφοροῦντα, αὐτὸς τοὺς πλείους ῥᾳδίως ὑφιστάμενος.

ὄνος

liberatũ iri laboribus, cum mingendo fluuium fecerint. Ac illi eũ uerũ dicere existimantes, ex illo & nunc usq;, ubi aliorum urinam uiderint asinorum, illic & ipsi circunstando mingunt.

Affabulatio.

Fabula significat, unicuiq; quod fatale est, incurabile esse.

Asinus, & uulpes.

ASinus indutus pelle leonis, uagabatur reliqua bruta perterrendo. Cæterum uisa uulpe, tentauit & hanc perterrefacere. Hæc autem (casu enim ipsius uocem audiuerat) ad ipsum ait: sed bene scias, quod & ego te timuissem, nisi rudentem audiuissem.

Affabulatio.

Fabula significat, nõnullos indoctos, q ijs, qui extra sunt, aliqui esse uidentur, ex sua linguacitate redargui.

Asinus & ranæ.

ASinus ligna ferẽs pertransibat paludem quandam. Lapsus autem, ut decidit, nec surgere posset, lamentabatur, ac suspirabat. Ranæ autem quę erant in palude auditis suspirijs, heus tu, dixerunt, & quid faceres, si tanto hic tempore, quanto nos, fuisses, cum quia ad breue tempus cecidisti, sic lamenteris?

Affabulatio.

Hoc sermone uti quispiam poterit in uirum segnem, qui ob minimos quosque labores tristatur, cum ipse maioribus facile resistat.

Asinus

Ονος καὶ κόραξ. 115

ΟΝΟΣ ἡλκωμένος τὸ νῶτον, ἔν τινι λειμῶνι ἐνέμετο. κόρακος δὲ ἐπικαθίσαντος αὐτῷ, καὶ τὸ ἕλκος ξαίνοντος, ὁ ὄνος ὠγκᾶτο καὶ ἥλλατο. τοῦ δὲ ὀνηλάτου πόρρωθεν ἑσταμένου καὶ γελῶντος, λύκος παριὼν αὐτὸν εἶδε, καὶ ἔφη. ἄθλιοι ἡμεῖς, οἳ κἂν μόνον ὀφθῶμεν αὐτῷ διωκόμεθα, τούτῳ δὲ καὶ προσεγγελῶσιν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ κακοῦργοι τῶν ἀνθρώπων, καὶ μόνον φανέντες δῆλοί εἰσιν.

Ονος καὶ ἀλώπηξ. 116

ΟΝΟΣ καὶ ἀλώπηξ κοινωνίαν συνθέμενοι πρὸς ἀλλήλους, ἐξῆλθον εἰς ἄγραν. λέοντος δ' αὐτοῖς περιτυχόντος, ἡ ἀλώπηξ τὸν ἐπηρτημένον ὁρῶσα κίνδυνον, προσελθοῦσα τῷ λέοντι, παραδώσειν αὐτῷ τὸν ὄνον ὑπέσχετο, ἐὰν αὐτῇ τὸ ἀκίνδυνον ἐπαγγέληται. τοῦ δ' ἀπολύσειν αὐτὴν φήσαντος, ἐκείνη παραγαγοῦσα τὸν ὄνον, εἴς τινα πάγιν ἐμπεσεῖν παρεσκεύασε, καὶ ὁ λέων ὁρῶν ἐκεῖνον φεύγειν μὴ δυνάμενον, πρώτην τὴν ἀλώπεκα συνέλαβεν, εἶθ' οὕτως ἐπὶ τὸν ὄνον ἐτράπη.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς κοινωνοῖς ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις καὶ αὐτοὺς προσαπολοῦντες.

Ορνις καὶ χελιδών. 117

ΟΡΝΙΣ ὄφεως ᾠὰ εὑροῦσα, ἐπιμελῶς ἐκθερμάνασα ἐξεκόλαψε. χελιδὼν δὲ θεασαμένη αὐτὴν, ἔφη. ὦ ματαία, τί ταῦτα τρέφεις; ἅπερ αὐξηθέντα, ἀπὸ σοῦ πρώτης τοῦ ἀδικεῖν ἄρξεται.

Επιμύθιον.

Aſinus, & coruus.

ASinus ulcerato dorſo in prato quodã paſcebatur. Coruo aũt inſidente ſibi, & ulcus percutiẽte, aſinus rudebat ac ſaltabat. Sed agaſone procul ſtante, ac ridente, lupus præteriens, ipſum uidit, & dixit, miſeri nos, quos ſi tantum uiderit, perſequit̃, huic autẽ & arrident.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, maleficos homines, ſi tantũ appareant, dignoſci.

Aſinus, & uulpes.

ASinus & uulpes inita inter ſe ſocietate, exiuerunt ad uenationẽ. Leo uero cũ occurriſſet ipſis, uulpes imminẽs periculũ uidẽs, profecta ad leonẽ, tradituram ei aſinũ pollicita eſt, ſi ſibi impunitatẽ promiſerit. Qui cũ dimiſſurum eam dixiſſet, illa adducto aſino in caſſes quoſdã ut incideret, fecit. Sed leo uidens illum fugere minime poſſe, primam uulpem comprehendit, deinde ſic ad aſinum uerſus eſt.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eos qui ſocijs inſidiantur, ſæpe & ſeipſos neſcios perdere.

Gallina, & hirundo.

GAllina ſerpentis ouis inuentis diligenter calefacta excudit. Hirundo aũt cũ eam uidiſſet. ait, ô demens, quid hæc nutris? quæ cum excreuerint à te prima iniuriã auſpicabuntur.

Affabulatio.

Fabula

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἀλιθάσου τός ἐστιν ἡ πονηρία, κἂν τὰ μέγιστα εὐεργετῆται.

Κάμηλος. 118

Ὅτε πρῶτον κάμηλος ὤφθη, οἱ ἄνθρωποι φοβηθέντες, καὶ τὸ μέγεθος καταπλαγέντες, ἔφευγον. ὡς δὲ χρόνου προϊόντος, συνεῖδον αὐτῆς τὸ πρᾷον, ἐθάρρησαν μέχρι τοῦ προσελθεῖν. αἰσθόμενοι δὲ κατὰ μικρὸν, τὸ ζῶον ὡς χολὴν οὐκ ἔχει, εἰς τοσοῦτον καταφρονήσεως ἦλθον, ὥστε καὶ χαλινοὺς αὐτῇ περιθέντες, παισὶν ἐλαύνειν δεδώκασιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων, ἡ συνήθεια εὐκαταφρόνητα ποιεῖ.

Ὄφις. 119

Ὄφις ὑπὸ πολλῶν ἀνθρώπων πατούμενος, τῷ Διὶ ἐνετύγχανεν, ὁ δὲ Ζεὺς πρὸς αὐτὸν εἶπεν, ἀλλ' εἰ τὸν πρότερον πατήσαντα ἔπληξας, οὐκ ἂν ὁ δεύτερος ἐπεχείρησε τοῦτο ποιῆσαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πρότερον ἐπιβαίνουσιν ἀνθιστάμενοι, τοῖς ἄλλοις φοβεροὶ γίνονται.

Περιστερά. 120

Περιστερὰ δίψῃ συνεχομένη, ὡς ἐθεάσατο ἔν τινι τόπῳ κρατῆρα ὕδατος γεγραμμένον, ἐνόμισεν ἀληθινὸν εἶναι. διὸ καὶ πολλῷ τῷ ῥοίζῳ ἐνεχθεῖσα, ἔλαθεν ἑαυτὴν τῷ πίνακι ἐμπεσοῦσα, ὡς καὶ τῶν πτερῶν αὐτῆς περικλασθέντων καταπεσεῖν ἐπὶ γῆν, καὶ ὑπό τινος τῶν παρατυχόντων ἁλῶναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος

Fabula significat, implacabilē esse prauitatem, licet afficiatur maximis beneficijs.

Camelus.

CVm primum uisa est camelus, homines perterriti, & magnitudinē admirati fugiebant. Vbi uero procedente tempore cognouerunt ipsius mansuetudinē, confisi sunt eo usq;, ut ad eam accederent. At intellecto paulo post beluæ nō inesse bilem, eò cōtemptus iere ut & frena ei imponerēt, & pueris agendā traderēt.

Affabulatio.

Fabula significat terribiles res, consuetudine contemptibiles fieri.

Serpens.

SErpens à multis hominibus pessundatus Iouem postulauit. Iupiter autē ad eū dixit, sed si qui prior cōculcauit, pupugisses, nequaq; id facere secundus aggressus fuisset.

Affabulatio.

Fabula significat, eos qui prius inuadentibus resistunt, alijs formidolosos fieri.

Columba.

COlumba siti correpta, ut uidit quodā in loco poculū aquæ depictū, uerū rata, atque multo elata impetu, inscia in tabulā offendit, ut & pennis ipsius perfractis in terram decideret, atq; à quodam occurrentium caperetur.

Affabulatio.

Fabula

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ σφοδρᾶς προθυμίας, ἀπερισκέπτως πράγμασιν ἐγχειροῦντες, ἐμβάλλουσιν ἑαυτοὺς εἰς ὄλεθρον.

Περιστερὰ καὶ κορώνη. 121

Περιστερὰ ἔν τινι περιστερεῶνι τρεφομένη, ἐπὶ πολυτεκνίᾳ ἐφρυάττετο. κορώνη δ' αὐτῆς ἀκούσασα ἔφη, ἀλλ' ὦ αὕτη, πέπαυσο ἐπὶ τούτῳ σεμνυνομένη, ὅσῳ γὰρ ἂν πλείονα τίκτῃς, τοσούτῳ καὶ πλείους λύπας συνάγεις. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐπὶ τῶν οἰκετῶν δυστυχέστατοί εἰσιν, ὅσοι ἐν τῇ δουλείᾳ πολλὰ τέκνα ποιοῦσιν.

Πλούσιος. 122

Πλούσιος δύο θυγατέρας ἔχων, τῆς μιᾶς ἀποθανούσης, θρηνούσας ἐμισθώσατο. τῆς δὲ ἑτέρας παιδὸς λεγούσης, ὡς ἄθλιαι ἡμεῖς, αἵγε αὐταὶ ὧν ἐστὶ τὸ πένθος θρηνεῖν οὐκ ἴσμεν, αἱ δὲ μὴ προσήκουσαι οὕτω σφοδρῶς κόπτονται. ἡ μήτηρ ἔφη, μὴ θαύμαζε τέκνον, εἰ αὗται οὕτω θρηνοῦσιν, ἐπὶ γὰρ ἀργυρείῳ τοῦτο ποιοῦσιν. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ φιλαργυρείαν οὐκ ὀκνοῦσιν ἀλλοτρείας συμφορὰς ἐργολαβεῖν.

Ποιμήν. 123

Ποιμὴν ἐλάσας εἴς τινα δρυμῶνα τὰ πρόβατα, ὑποστρώσας ὑπὸ δρῦν τὸ ἱμάτιον, καὶ ἀναβὰς τὸν καρπὸν κατέσειε. τὰ δὲ πρόβατα ἐσθίοντα τὰς βαλάνους ἔλαθον καὶ τὰ ἱμάτια συγκαταφαγόντα. ὁ δὲ ποιμὴν καταβὰς, ὡς εἶδε τὸ γεγονὸς, ὦ κάκιστα ἔφη ζῶα. ὑμεῖς τοῖς λοιποῖς ἔρια εἰς ἐσθῆτας παρέχετε, ἐμοῦ δὲ τρέφοντος ὑμᾶς, καὶ τὸ ἱμάτιον ἀφείλετε.

Ἐπιμύ

Fabula ſignificat, nonnullos homines ob uehementes alacritates inconſulto res aggredientes iniicere ſeſe in perniciem.

Columba, & cornix.

Columba in colūbario quodā nutrita, fœcūditate ſuperbiebat. Cornix uero ea audita, ait: ſed heus tu deſine hac re gloriari, nam quo plures paris, eo plus mœroris accumulas.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ex famulis quoqꝫ eos eſſe infeliciſſimos, q̄ in ſeruitute multos filios faciūt.

Diues.

Diues duas habēs filias, altera mortua, præficas cōduxit. Cū uero altera filia dixiſſet, ut nos miſerę, ipſæ, ad quas pertinet luctꝰ, lamentari neſcimus, hæ uero nō neceſſariæ ſic uehementer plangūt. Mater ait, ne mirare filia, ſi hę ita lamentant̄, nam nummorum gratia id agunt.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, nōnullos homines ob auaritiam non uereri alienis calamitatibus quæſtum facere.

Paſtor.

Paſtor actis in quercetū quoddā ouibus, ſtrata ſub quercu ueſte, aſcendit, & fructū decutiebat. Oues uero inter edendū glandes, neſciæ & ueſtes unà deuorarūt. At cum paſtor deſcēdiſſet, ut qđ erat actū uidit, ô peſſima, ait, animalia, uos cęteris uellera ac ueſtes prębetis, à me uero, qui uos nutrio, & ueſtem ſurripitis.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων διὰ ἄνοιαν, τοὺς μηδὲν προσήκοντας ὑπεργεωῦντες, κατὰ τῶν οἰκείων φαῦλα ἐργάζονται.

Ἁλιεὺς καὶ σμαρίς. 124

Ἁλιεὺς τὸ δίκτυον χαλάσας ἐν τῇ θαλάττῃ, ἀνήνεγκε σμαρίδα. σμικρὰ δὲ οὖσα, ἱκέτευεν αὐτὸν νῦν μὲν μὴ λαβεῖν αὐτὴν, ἀλλ' ἐᾶσαι διὰ τὸ σμικρὰν τυγχάνειν. ἀλλ' ὅταν αὐξηθεῖσα μεγάλη φησὶ γένωμαι, συλλαβεῖν με δυνήσῃ, ἐπεὶ καὶ εἰς μείζονα σοι ὠφέλειαν ἔσομαι. καὶ ὁ ἁλιεὺς εἶπεν. ἀλλ' ἔγωγε ἄνους ἂν εἴην, εἰ τὸ ἐν χερσὶ παρεὶς κέρδος κἂν σμικρὸν ᾖ, τὸ προσδοκώμενον κἂν μέγα ὑπάρχῃ ἐλπίζειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἀλόγιστος ἂν εἴη, ὁ δι' ἐλπίδα μείζονος, τὰ ἐν χερσὶν ἀφεὶς σμικρὰ ὄντα.

Ἵππος καὶ ὄνος. 125

Ἄνθρωπός τις εἶχεν ἵππον καὶ ὄνον. ὁδευόντων δὲ ἐν τῇ ὁδῷ, εἶπεν ὁ ὄνος τῷ ἵππῳ. ἆρον ἐκ τοῦ ἐμοῦ βάρους, εἰ θέλεις εἶναί με σῶν. ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη. ὁ δὲ ὄνος πεσὼν ἐκ τοῦ κόπου ἐτελεύτησεν. τοῦ δὲ δεσπότου πάντα ἐπιθέντος αὐτῷ καὶ αὐτὴν τὴν ὄνου δορὰν, θρηνῶν ὁ ἵππος ἐβόα. οἴμοι τῷ πανἀθλίῳ, τί μοι συνέβη τῷ ταλαιπώρῳ; μὴ θελήσας γὰρ μικρὸν βάρος λαβεῖν, ἰδοὺ ἅπαντα βαστάζω, καὶ τὸ δέρμα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς μικροῖς οἱ μεγάλοι συγκοινωνοῦντες, ἀμφότεροι σωθήσονται ἐν βίῳ.

Ἄνθρωπος καὶ σάτυρος. 126

ἄνθρω-

Affabulatio.

Fabula significat,plerosq; homines ob demen-tiam eos,qui nihil ad se attinent,beneficio affi-cere,in domesticos mala operari.

Piscator & cerrus.

PIscator demisso reti in mare retulit cerrũ, qui paruus cũ esset, supplicabat ipsum ne tunc se caperet,sed dimitteret,quod paruus fo-ret.At cũ creuero, & magnus, inquit,euasero, me capere poteris, quoniam & maiori tibi ero utilitati.Tum piscator ait,sed ego demens fue-rim,si quod in manibus est, dimisso lucro, licet sit paruum,expectando magnum sperem.

Affabulatio.

Fabula significat,inconsyderatum esse,qui spe maioris rei, quæ inter manus est, amittat, quia parua fuerit.

Equus,& asinus.

HOmo quidã habebat equũ,& asinũ,cum aũt iter faceret in uia,ait asinus equo:tol le à me oneris partẽ,si uis me esse saluũ. Illo nõ persuaso, asinus cecidit, atq; è labore mortuus est. Ab hero autẽ omnibus impositis ei,& ipsa asini pelle,cõquerẽs equus,clamabat:heu mihi miserrimo,quid mihi obtigit afflicto? quia enĩ parũ oneris nolui accipere, ecce omnia gesto, & pellem.

Affabulatio.

Fabula significat, si magni cum paruis iungan-tur,utrosq; seruari in uita.

Homo,& satyrus.

Ἄνθρωπός τις πρὸς σάτυρον φιλίαν ποιησάμενος, συνεδίων τὴν αὐτῷ. χειμῶνος δὲ καὶ ψύχους γενομένου, ὁ ἄνθρωπος τὰς χεῖρας αὐτοῦ προσφέρων τῷ στόματι ἀπέπνει. τοῦ δὲ σατύρου ἐπερωτήσαντος, διὰ τὴν αἰτίαν τοῦτο πράττει, ἔφη. τὰς χεῖρας μου θερμαίνω ἐκ τοῦ κρύους. μετὰ μικρὸν δὲ ἐδέσματος θερμοῦ προσενεχθέντος, ὁ ἄνθρωπος προσφέρων τῷ στόματι ἐφύσα αὐτό. πυνθανομένου δὲ πάλιν διὰ τὴν αἰτίαν τοῦτο πράττει, ἔφη, τὸ ἔδεσμα καταψύχω. ὑπολαβὼν δὲ ὁ σάτυρος, ἀλλ' ἔγωγε, ἔφη, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀποτάσσομαί σου τῆς φιλίας, ὅτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἐξάγεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ φεύγειν ἡμᾶς τὰς φιλίας, ὧν ἀμφίβολός ἐστιν ἡ διάθεσις.

Ἀλώπηξ καὶ δρυοτόμος. 127

Ἀλώπηξ κυνηγοὺς φεύγουσα, καὶ ἐν ἐρημίᾳ πολὺν δρόμον ἀνύουσα, ἄνδρα δρυοτόμον εὑρίσκει ἐν ταύτῃ, ὃν καθικέτευε τοῦ κρύψαι αὐτήν. τοῦ δὲ ὑποδείξαντος αὐτῇ τὴν ἑαυτοῦ καλύβην, εἰσελθοῦσα ἐκρύπτετο εἰς τὰς γωνίας. τῶν δὲ κυνηγετῶν ἐλθόντων καὶ ἐρωτώντων τὸν ἄνδρα, οὗτος τῇ μὲν φωνῇ ἠρνεῖτο μηδὲν εἰδέναι, τῇ δὲ χειρὶ αὐτοῦ τὸν τόπον ὑπεδείκνυ. οἱ δὲ μὴ προσχόντες, ἀπῆλθον παραχρῆμα. ὡς οὖν εἶδεν αὐτοὺς ἡ ἀλώπηξ παρελθόντας, ἐξῆλθεν οὐ προσφωνοῦσα. μεμφομένου δὲ αὐτῇ ἐκείνου, ὡς σωθεῖσαν μὲν διὰ αὐτοῦ, χάριτας δὲ αὐτῷ οὐχ ὁμολογοῦσαν, ἡ ἀλώπηξ ἐπιστραφεῖσα, ἔφη. ὦ οὗτος, ἀλλ' ἔγωγε ᾔδειν ἄν σοι χάριτας, εἰ τοῖς λόγοις ὅμοια καὶ τὰ ἔργα τῆς χειρὸς, καὶ τοὺς τρόπους

εἶχες

HOmo quidam cum satyro inita societate, unà cum eo comedebat. Hyems uero, & frigus cum foret, homo manus suas admotas ori afflabat. Rogante autem satyro, quam ob causam hoc faceret, ait, manus meas calfacio propter frigus. Sed paulo post edulio calido allato, homo admotũ ori insufflabat ipsum. Consulente rursus, quare id faceret, ait, ferculum frigefacio. Suscepto sermone satyrus, sed ego, ait, ex nunc renuncio tuam amicitiam: quia ex eodem ore & calidũ emittis & frigidũ.

Affabulatio.

Fabula significat, fugere nos amicitias oportere, quarum anceps est affectio.

Vulpes, & lignator.

VVlpes uenatores fugiens, & in deserto multa decursa uia, uirum lignatorem in eo inuenit, cui supplicabat, ut se absconderet, à quo ei ostenso suo tugurio, ingressa delituit in angulis. At uenatoribus profectis, & uirum rogantibus, hic uoce quidem negabat scire quicquam, sed manu ibi locum ostendebat. Hi uero cum id non egissent, statim abiere. Vt igitur uidit eos uulpes præterijsse, exiuit nihil allocuta: eo ipsam accusante, quod seruata à se, gratias sibi non ageret, uulpes conuersa ait, heus tu, ego uero egissem tibi gratias, si uerbis similes & manuum gestus, & mores

εἶχον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς χρυσᾶ μὲν ἐπαγγελλομένους τοῖς λόγοις, ἐναντία δὲ ποιοῦντας τοῖς ἔργοις.

Ἄνθρωπος, καταθραύσας ἄγαλμα. 128

Ἄνθρωπός τις ξύλινον ἔχων θεὸν, καθικέτευε τὸν ἀγαθοποιῆσαι αὐτόν. ὡς οὖν ταῦτα ἔπραττεν, καὶ οὐδὲν ἧττον ἐν πενίᾳ διῆγε, θυμωθεὶς, ἄρας αὐτὸν τῶν σκελῶν, ἔρριψεν εἰς τὸ ἔδαφος. προσκρουσάσης οὖν τῆς κεφαλῆς, καὶ αὐτίκα κλασθείσης, χρυσὸς ἐξέρρευσεν ὅτι πλεῖστος. ὃν περ δὴ συνάγων ὁ ἄνθρωπος ἐβόα. στρεβλὸς ὑπάρχεις ὡς γε οἶμαι καὶ ἀγνώμων. τιμῶντά σε γὰρ ἥκιστα με ὠφέλησας, τυπτήσαντα δέ σε πολλοῖς καλοῖς ἀμείβῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ὠφελήσει τιμῶν πονηρὸν ἄνθρωπον, τύπτων δὲ αὐτὸν μᾶλλον ὠφελήσει.

Ἄνθρωπος καὶ κύων. 129

Ἄνθρωπός τις ἡτοίμαζε δεῖπνον, ἑστιάσων τινὰ τῶν φίλων αὐτοῦ καὶ οἰκείων. ὁ δὲ κύων αὐτοῦ ἄλλον κύνα ἐκάλει λέγων, ὦ φίλε, δεῦρο συνδείπνησόν μοι. ὁ δὲ προσελθὼν χαίρων ἵστατο, βλέπων τὸν μέγαν δεῖπνον, βοῶν ἐν τῇ καρδίᾳ. βαβαί. πόση μοι χαρὰ ἄρτι ἐξαπιναίως ἐφάνη. τραφήσομαί τε γὰρ καὶ εἰς κόρον δειπνήσω, ὡς τέ με αὔριον μηδαμῆ πεινῆσαι. ταῦτα καθ᾽ ἑαυτὸν λέγοντος τοῦ κυνὸς, καὶ ἅμα σείοντος τὴν κέρκον, ὡς δὴ εἰς τὸν φίλον θαρροῦντος, ὁ μάγειρος ὡς εἶδε τοῦτον ὧδε κἀκεῖσε τὴν κέρκον περιστρέφοντα, καταλαβὼν τὰ σκέλη αὐτοῦ, ἔρριψε παραχρῆμα ἔξωθεν τῶν θυρίδων. ὁ δὲ κατιὼν, ἀπῄει

μεγάλως

habuiſſes. Affabulatio

Fabula in eos,qui uerbis quidem utilia promit tunt,ſed contra rebus faciunt.

Homo perfractor ſtatuæ.

HOmo quidã ligneũ cũ haberet deũ, ſupplicabat,ut ſibi benefaceret. Cũ igit̃ hæc faceret, & nihilo minus in paupertate degeret, iratus eleuatũ ipſum cruribus,proiecit in pauimentũ. Illiſo igitur capite, ac ſtatim diffracto, auri quamplurimũ effluxit, quod iam ille dum colligeret,exclamabat, peruerſus es ut puto,& ingratus.Colenti enim mihi nequaq̃ profuiſti, uerberanti autem te multa donaſti bona.

Affabulatio.

Fabula ſignificat,nõ profuturum te tibi,honorando prauũ hominẽ, ſed uerberando ipſum, profuturũ magis. Homo,& canis.

HOmo qdã parabat cœnã,accepturꝰ amicum quendã ſuũ & familiarẽ,canis item ipſius aliũ inuitãdo canẽ,dicebat:ô amice ueni cœna unà mecũ.Is cũ acceſſiſſet,lætus aſtabat, magnã ſpectans cœnam,ſecum loquens:papę, quanta mihi lętitia nuper derepente oblata eſt. Nam & nutriar, & ad ſatietatẽ cœnabo, ita ut nullo modo cras eſuriã.Hęc ſecũ dũ diceret canis, ſimulq; moueret caudã, ut qui iam amicò fideret, cocus ut uidit ipſum huc & illuc caudam circumagentẽ, arreptis ipſius crurib.eiecit ſtatim de feneſtris. At is cũ decidiſſet, ibat

μεγάλως ἔκραζων. τῶν τις δὲ κωμῶν, τῶν καθ' ὁδὸν αὐτῷ συναντώντων, ἐπηρώτα, πῶς ἐδείπνησας φίλος; ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ὑπολαβὼν ἔφη. ἐκ τῆς πολλῆς πόσεως μεθυσθεὶς ὑπὲρ κόρον, οὐ δὲ τὴν ὁδὸν αὐτὴν ὅθεν ἐξῆλθον οἶδα.

Ἐπιμύθιον.

θαῤῥέω confido

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ θαῤῥεῖν τοῖς ἐξ ἀλλοτρίων εὖ ποιεῖν ἐπαγγελλομένοις.

Ἁλιεύς. 130

Ἁλιεὺς ἁλιευτικῆς ἄπειρος λαβὼν αὐλοὺς καὶ δίκτυα, παρεγένετο εἰς τὴν θάλασσαν. καὶ στὰς ἐπί τινος πέτρας, τὸ μὲν πρῶτον ηὔλει, νομίζων πρὸς τὴν ἡδυφωνίαν τοὺς ἰχθύας ἐφάλλεσθαι. ὡς δὲ αὐτοῦ πολὺ διατεινομένου ἤνυεν οὐδὲν, ἀποθέμενος τοὺς αὐλοὺς, ἀναλαμβάνει τὸ ἀμφίβληστρον. καὶ βαλὼν κατὰ τοῦ ὕδατος, πολλοὺς ἰχθύας ἤγρευσεν. ἐκβαλὼν δὲ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ δικτύου, ὡς εἶδε πηδῶντας, ἔφη. ὦ κάκιστα ζῶα, ὅτε ηὔλουν, οὐκ ὠρχεῖσθε, ὅτε δὲ πέπαυμαι, τοῦτο ποιεῖτε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς παρὰ λόγον καὶ παρὰ καιρὸν τι πράττοντας.

Βουκόλος. 131

Βουκόλος ἀγέλην ταύρων βόσκων, ἀπώλεσε μόσχον. περιελθὼν δὲ πᾶσαν τὴν ἔρημον διετέλει ἐρευνῶν. ὡς δὲ οὐδὲν εὑρεῖν ἐδυνήθη, ηὔξατο τῷ Διὶ, ἂν τὸν λαβόντα μόσχον κλέπτην ὑποδείξῃ, ἔριφον εἰς θυσίαν προσάξειν. καὶ δὴ ἐρχόμενος εἴς τινα δρυμῶνα, εὑρίσκει λέοντα κατεσθίοντα τὸν μόσχον. ἐμφο-

βος

uehementer exclamando. Sed canum quidam cum illi in uia occurrisset, percontabatur, ut belle cœnatus es amice? Is suscipiens ei dixit: Multo potu inebriatus supra satietatem, ne ipsam quidem uiam, qua egressus sum noui.

Affabulatio.

Fabula significat, non oportere confidere ijs, qui ex alienis bene facere pollicentur.

Piscator.

PIscator piscandi rudis, acceptis tibijs, ac retibus perrexit ad mare, & stans super petra quadam, primum quidem sonabat tibijs, existimans ad uocis suauitatem pisces assilire. Vt uero multum contendens, nihil profecit, depositis tibijs, assumit rete, ac iacto in aquam, multum piscium cepit. quibus euacuato reti, ut salientes uidit, ait: ô pessimæ animantes, cum sonarem tibia, non saltabatis, cum uero cessaui, id agitis.

Affabulatio.

Fabula in eos, qui præter rationem, & inopportune aliquid agunt.

Bubulcus.

BVbulcus armentum taurorum pascens, amisit uitulum, lustrandoque omnem solitudinem, indagando moram traxit. Vbi inuenire nihil potuit, precatus est Iouem, si furem, qui uitulum cepit, ostenderit, hœdum in sacrificium oblaturum. Cæterum proficiscens in quercetum quoddam, inuenit à leone deuorari uitulum. Trepi-

βος οὖν γενόμενος, καὶ μέγα δειλιάσας, ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶπεν. ὦ δέσποτα Ζεῦ, ἐπηγγειλάμην σοι ἔριφον δώσειν, ἐὰν τὸν κλέπτην εὕρω, νῦν ταῦρον σοι θύσειν ὑπισχνοῦμαι, ἐὰν τούτου τὰς χεῖρας ἐκφύγω.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας δυστυχεῖς, οἳ τινῶν ἀπορούντων μὲν, εὔχονται εὑρεῖν, εὑρόντων δὲ ζητοῦσιν ἀποφυγεῖν.

Κόραξ. 132

Κόραξ νοσῶν ἔφη τῇ μητρὶ, μῆτερ εὔχου τοῖς θεοῖς καὶ μὴ θρήνει. ἡ δ' ὑπολαβοῦσα ἔφη. τίς σε ὦ τέκνον τῶν θεῶν ἐλεήσει. τίνος γὰρ κρέας ὑπὸ σοῦ γε οὐκ ἐκλάπη;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πολλοὺς ἐχθροὺς ἐν βίῳ ἔχοντες, οὐδένα φίλον ἐν ἀνάγκῃ εὑρήσουσιν.

Ἀετός. 133

Ὑπεράνωθεν πέτρας ἀετὸς ἐκαθέζετο, λαγωὸν θηρεῦσαι ζητῶν. τοῦτον δέ τις ἔβαλε τοξεύσας, καὶ τὸ μὲν βέλος ἐντὸς αὐτοῦ εἰσῆλθεν. ἡ δὲ γλυφὴ σὺν τοῖς πτεροῖς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν εἱστήκει. ὁ δὲ ἰδὼν ἔφη. καὶ τοῦτό μοι ἑτέρα λύπη, τὸ τοῖς ἰδίοις πτεροῖς ἐναποθνήσκειν.

Ἐπιμύθιον,

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεινόν ἐστιν, ὅταν τις ἐκ τῶν ἰδίων κινδυνεύσῃ.

Τέττιξ καὶ μύρμηκες. 134

Χειμῶνος ὥρᾳ τὸν σῖτον βραχέντα, οἱ μύρμηκες ἔψυχον. τέττιξ δὲ λιμώττων, ᾔτει αὐτοὺς

τροφὴν

dus igitur, & perterrefactus, eleuatis manibus ſuis in cœlum, ait: ô domine Iupiter, promiſeram tibi hœdum me daturum eſſe, ſi furem inuenirem, nunc taurum tibi recipio ſacrificaturum, ſi huius manus effugero.

Affabulatio.

Fabula in homines infortunatos, qui dum carent, ut inueniat, precantur: cum inuenerint, quærunt effugere.

Coruus.

COruus ægrotans, ait matri, mater precare deũ, nec lamentare. Ea uero ſuſcipiẽs, ait, quis deus ô fili miſerebit̃ tui? cuius em̃ tu carnes nõ es furatus?

Affabulatio.

Fabula ſignificat, qui in uita multos inimicos habent, amicum in neceſſitate inuenturos neminem.

Aquila.

SVper petra aquila ſedebat, leporem captura, hanc autẽ quidam percuſſit ſagitta, quæ intra ipſam ingreſſa eſt. Sed crena cum pennis ante oculos ſtabat, quam cum uidiſſet, & hæc inquit mihi altera mœſtitia, quòd proprijs pennis intercam.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, durum eſſe, cum quis à ſuis periculum patiatur.

Cicada & formicæ.

Hyemis tp̃e cũ triticũ efferueret, formicæ refrigerabãt, cicada aũt eſuriens petebat ab eis ci-

τροφήν. οἱ δὲ μύρμηκες εἶπον αὐτῷ, διατί τὸ θέρος οὐ συνῆγες τροφήν; ὁ δὲ εἶπεν, οὐκ ἐσχόλαζον, ἀλλ' ᾖδον μουσικῶς. οἱ δὲ γελάσαντες εἶπον. ἀλλ' εἰ θέρους ὥραις ηὔλεις, χειμῶνος ὀρχοῦ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τινα ἀμελεῖν ἐν παντὶ πράγματι, ἵνα μὴ λυπηθῇ καὶ κινδυνεύσῃ.

Σκώληξ καὶ ἀλώπηξ. 135

Ὁ τῷ πηλῷ κρυπτόμενος σκώληξ, εἰς γῆν ἐξελθὼν, ἔλεγε πᾶσι τοῖς ζώοις. ἰατρός εἰμι φαρμάκων ἐπιστήμων, οἷός ἐστιν ὁ τῶν θεῶν ἰατρὸς παίων. καὶ πῶς εἶπεν ἀλώπηξ, ἄλλους ἰώμενος, σαυτὸν χωλὸν ὄντα οὐκ ἰάσω;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ πρόχειρος ἡ πεῖρα, πᾶς λόγος ἀργὸς ὑπάρχει.

Ὄρνις χρυσοτόκος. 136

Ὀρνιθά τις εἶχεν ᾠὰ χρυσᾶ τίκτουσαν, καὶ νομίσας ἔνδον αὐτῆς ὄγκον χρυσίου εἶναι, κτείνας εὕρηκεν ὁμοίαν τῶν λοιπῶν ὀρνίθων. ὁ δὲ ἀθρόον πλοῦτον ἐλπίσας εὑρήσειν, καὶ τοῦ μικροῦ ἐστέρηται ἐκείνου.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς παροῦσιν ἀρκεῖσθαι, καὶ τὴν ἀπληστίαν φεύγειν.

Λέων καὶ ἀλώπηξ. 137

Λέων γηράσας, καὶ μὴ δυνάμενος διαρκέσαι αὐτῷ εἰς τροφήν, ἔγνω διὰ ἐπινοίας τί πρᾶξαι. καὶ δὴ παραγενόμενος ἐν σπηλαίῳ τινὶ καὶ κατακλιθεὶς, προσεποιεῖτο νοσεῖν. παραγενόμενα οὖν τὰ

cibum, formicę uero dixerũt ei, cur æstate non colligebas alimentũ? Hæc ait, nõ eram ociosa, sed canebam musice. Tũ hæ ridendo dixerũt: si æstiuo tempore modulabaris, nunc salta.

Affabulatio.

Fabula significat, nõ oportere quenq̃ aliqua in re esse negligentẽ, ne mœreat, ac periclitetur.

Vermis, & uulpes.

QVi sub cœno cælabatũ uermis super terrã egressus dicebat omnib. animalibus, medicus sum medicaminũ doctus, qualis est Pæon deorũ medicus. Et quomodo, ait uulpes, alios curans, teipsum claudum non curas?

Affabulatio.

Fabula significat, nisi præsto experientia fuerit, omne uerbum inane esse.

Gallina auripera.

GAllinam quis habẽs oua aurea parientẽ, ratus intra ipsam auri massam inesse, occisam aliȷs gallinis similẽ reperit. Hic multũ sperans inuenire diuitiarum, & exiguis illis priuatus est.

Affabulatio.

Fabula significat, oportere contentum esse pręsentibus, & fugere inexplebilitatem.

Leo, & uulpes.

LEo senio confectus, cum suppeditare sibi cibum non posset, decreuit astu id facere. Itaque profectus in antrum quoddam, & deiectus simulabat ægrotare. Aduenientes igitur

anim an-

ζῶα ὑπὸ σκέψεως χάριν, συλλαμβάνων κατήσθιεν αὐτά. πολλῶν οὖν ζώων ἀναλωθέντων, ἀλώπηξ τὸ τέχνασμα τοῦτο γνοῦσα, παραγενομένη πρὸς αὐτόν. καὶ στᾶσα ἔξωθεν τοῦ σπηλαίου, ἐπυνθάνετο πῶς ἔχει. τοῦ δὲ εἰπόντος κακῶς, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου δι᾽ ἣν οὐκ εἰσέρχεται, ἡ ἀλώπηξ ἔφη, ὅτι ὁρῶ ἴχνη πολλῶν εἰσιόντων, ὀλίγων δὲ ἐξιόντων.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων ἐκ τεκμηρίων προορώμενοι τοὺς κινδύνους ἐκφεύγουσιν.

Λύκος καὶ γραῦς. 138

Λύκος λιμώττων περιῄει ζητῶν τροφήν. γενόμενος δὲ κατά τινα τόπον, ἤκουσε παιδίου κλαίοντος καὶ γραὸς λεγούσης αὐτῷ, παῦσαι τοῦ κλαίειν. εἰ δὲ μή, τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπιδώσω σε τῷ λύκῳ. οἰόμενος δὴ ὁ λύκος ὅτι ἀληθεύει ἡ γραῦς, ἵστατο πολλὴν ἐκδεχόμενος ὥραν. ὡς δ᾽ ἑσπέρα κατέλαβεν, ἀκούει πάλιν τῆς γραὸς κολακευούσης τὸ παιδίον καὶ λεγούσης αὐτῷ, ἐὰν ἔλθῃ ὁ λύκος δεῦρο, φονεύσομεν ὦ τέκνον αὐτόν. ταῦτα ἀκούσας ὁ λύκος, ἐπορεύετο λέγων, ἐν ταύτῃ τῇ ἐπαύλει ἄλλα μὲν λέγουσιν, ἄλλα δὲ πράττουσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀνθρώπους, οἵτινες τὰ ἔργα τοῖς λόγοις οὐκ ἔχουσιν ὅμοια.

Ἔριφος καὶ λύκος. 139

Ἔριφος ἐπί τινος δώματος ἑστώς, ἐπειδὴ λύκον παριόντα εἶδεν, ἐλοιδόρει καὶ ἔσκωπτεν αὐτόν. ὁ δὲ λύκος ἔφη, ὦ οὗτος οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ᾽ ὁ τόπος.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος

animantes uisitationis gratia, cõprehensas de/uorabat. Multis igitur absumptis animantib. uulpes ea arte cognita, accessit ad ipsũ, & stans extra speluncã rogitabat quomodo se haberet. Cũ aũt is dixisset, male, causamq; rogaret, quã ob rem nõ ingrederet̃, uulpes ait, quia me uestigia terrent, omnia ad introrsum spectantia, nulla retrorsum.

Horatius.

Affabulatio.

Fabula significat, prudentes homines coniecturis præuisa pericula euitare.

Lupus, & uetula.

LVpus esuriens circuibat quærendo cibũ, profectus autẽ ad locum quendam, audi/uit lugentem puerulum, eiq; dicentem anum, desine plorare, sin minus, hac hora tradam te lu po: ratus igitur lupus serio loqui aniculam, ex/pectabat ad multam horam, sed cũ aduenisset uespera, audit rursus anũ blandientẽ puerulo ac dicentẽ, si uenerit lupus huc, interficiemus eũ fili. His auditis, lupus eundo dicebat, in hoc tugurio aliud dicunt, aliud faciunt.

Affabulatio.

Fabula in homines, quorũ facta uerbis non re/spondent.

Hœdus, & lupus.

HOedus super domo quadam cum staret, uiso lupo prætereunte, conuiciabatur, & mordebat ipsum: sed lupus ait, heus tu, non tu mihi, sed locus conuiciatur.

Affabulatio.

Fabula

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις καὶ ὁ τόπος καὶ ὁ καιρὸς δίδωσι τὸ θράσος κατὰ τῶν ἀμεινόνων.

Ἡμίονος. 140

Ἡμίονος ἐκ κριθῆς παχυνθεὶς, ἀνεσκίρτησε βοῶν καὶ λέγων, πατήρ μου ἐστὶν ἵππος ὁ ταχυδρόμος, κἀγὼ αὐτῷ ὅλος ἀφωμοιώθην. καί ποτε ἀνάγκης ἐπελθούσης τρέχειν, ἐπειδὴ τοῦ δρόμου ἐπαύσατο, τοῦ πατρὸς ὄνου εὐθὺς ὑπεμνήσθη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ὁ χρόνος εἰς δόξαν φέρῃ τινὰ, τῆς ἑαυτοῦ γενέσεως τύχης μὴ ἐπιλανθανέσθω. ἀβέβαιος γάρ ἐστιν ὁ βίος οὗτος.

Ὄφις καὶ γεωργός. 141

Ὄφις ἐν γεωργοῦ προθύροις φωλεύων, ἀνεῖλεν αὐτοῦ τὸ νήπιον παιδίον. πένθος δὲ τοῖς γονεῦσιν ἐγένετο μέγα. ὁ δὲ πατὴρ ὑπὸ τῆς λύπης πέλεκυν λαβὼν, ἔμελλε τὸν ὄφιν ἐξελθόντα φονεύσειν. ὡς δ' ἐκύψε μικρὸν, σπεύσας ὁ γεωργὸς τοῦ πατάξαι αὐτὸν, ἠστόχησε, μόνου κρούσας τὴν τῆς τρώγλης ὀπήν. ἀπελθόντος δὲ τοῦ ὄφεος, ὁ γεωργὸς νομίσας τὸν ὄφιν μηκέτι μνησικακεῖν, λαβὼν ἄρτον καὶ ἅλας ἔθηκεν ἐν τῇ τρώγλῃ. ὁ δὲ ὄφις λεπτὸν συρίξας, εἶπεν. οὐκ ἔσται ἡμῖν ἀπάρτι πίστις ἢ φιλία, ἕως ἂν ἐγὼ τὴν πέτραν ὁρῶ, σὺ δὲ τὸν τύμβον τοῦ τέκνου.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐδεὶς μίσους, ἢ ἀμύνης ἐπιλανθάνεται, ἐφ' ὅσον βλέπει μνημόσυνον, δι' οὗ ἐλυπήθη.

Σαλπιγκτής. 142

Σαλπιγκτὴς στρατὸν ἐπισυνάγων, καὶ κρατηθεὶς

ὑπὸ

Fabula significat,plerunque & locũ & tempus præbere audaciam aduersus præstantiores.

Mulus.

MVlus ordeo pinguefact9,lasciuiebat clamans,ac dicẽs, pater meus est equus cursor,& ego ei totius sum similis : atq; aliquando cũ necesse foret ei currere, ut à cursu cessauit, patris asini statim recordatus est.

Affabulatio.

Fabula significat, etsi tempus ad gloriã promoueat aliquem, nõ suæ tamẽ ipsius fortunæ obliuiscatur,instabilis enim est uita hæc.

Serpens,& agricola.

SErpẽs in agricolæ uestibulis delitescens, sustulit eius infantẽ puerulũ.Luctus autẽ parentib.fuit magnus.At pater prę mœrore accepta securi, egressum serpentem occisurus erat. Vt uero prospexit parũper, festinando agricola,ut ipsum pcuteret, errauit tantũ pcusso foraminis orificio.Digresso aũt serpẽte,agricola ratus serpentẽ nõ amplius iniuriæ meminis,accepit panẽ & salẽ, apppòsuitq; in foramine. Sed serpens tenui sibilo ait,nõ erit nobis amodo fides,amicitiaue,quandiu ego lapidem uideo,tu tui filij tumulũ.

Affabulatio.

Fabula significat,nullũ odij,aut uindictæ obliuisci,quãdiu uidet monimẽtũ,quo tristatus est

Tubicen.

TVbicen exercitũ cõgregans,ac superatus

ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἐβόα, μὴ κτείνετέ με ὦ ἄνδρες εἰκῆ καὶ μάτην. οὐδένα γὰρ ὑμῶν ἀπέκτεινα, πλὴν γὰρ τοῦ χαλκοῦ τούτου οὐδὲν ἄλλο κτῶμαι. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφασαν, διὰ τοῦτο γὰρ μᾶλλον τεθνήξῃ, ὅτι σὺ μὴ δυνάμενος πολεμεῖν, τοὺς πάντας πρὸς μάχην ἐγείρεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πλέον πταίουσιν, οἱ τοὺς κακοὺς καὶ βαρεῖς δυνάστας ἐπεγείροντες εἰς τὸ κακοποιεῖν.

Κάλαμος καὶ ἐλαία. 143

Διὰ καρτερίαν καὶ ἰσχὺν καὶ ἡσυχίαν κάλαμος καὶ ἐλαία ἤριζον. τοῦ δὲ καλάμου ὀνειδιζομένου ὑπὸ τῆς ἐλαίας, ὡς ἀδυνάτου καὶ ῥᾳδίως ὑποκλινομένου πᾶσι τοῖς ἀνέμοις, ὁ κάλαμος σιωπῶν οὐκ ἐφθέγξατο. καὶ μικρὸν ὑπομείνας, ἐπειδὴ ἄνεμος ἔπνευσεν ἰσχυρός, ὁ μὲν κάλαμος ὑποσεισθεὶς καὶ ὑποκλινθεὶς τοῖς ἀνέμοις, ῥᾳδίως διεσώθη. ἡ δ' ἐλαία ἐπειδὴ ἀντέτεινε τοῖς ἀνέμοις, κατεκλάσθη τῇ βίᾳ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τῷ καιρῷ καὶ τοῖς κρείττοσιν αὐτῶν μὴ ἀνθιστάμενοι, κρείττους εἰσὶ τῶν πρὸς μείζονας φιλονεικούντων.

Λύκος καὶ γέρανος. 144

Λύκου λαιμῷ ὀστέον ἐπεπήγει. ὁ δὲ γεράνῳ μισθὸν παρέξειν εἶπεν, εἰ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐμβαλοῦσα, τὸ ὀστοῦν ἐκ τοῦ λαιμοῦ αὐτοῦ ἐκβάλοι. ἡ δὲ τοῦτ' ἐκβαλοῦσα, δολιχόδειρος οὖσα, τὸν μισθὸν ἐπεζήτει. ὅς τις γελάσας, καὶ τοὺς ὀδόντας θήξας, ἀρκεῖ σοι μισθὸς, ἔφη, τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι ἐκ λύκου στόματος καὶ ὀδόντων ἐξῆρας κάραν σώαν μηδὲν παθοῦσαν.

Ἐπι-

ab hostibus clamabat, ne me temere, & frustra uiri occidite. Nõ enim uestrum quenq̃ occidi: nam prȩter ȩs hoc possideo aliud nihil: & hi ad ipsum dixere, ob id magis morieris, qui cũ nequeas ipse pugnare, omneis ad pugnã excitas.

Affabulatio.

Fabula significat, plus peccare, q̃ malos, ac graueis principes concitant ad male agendum.

Arundo, & Oliua.

DE tolerantia, & uiribus, & quiete, arundo & oliua contendebant: cum arundini oliua conuicium faceret utpote imbecillæ, ac facile cedenti uentis omnibus, arundo tacendo nihil locuta est. Ac parumper prȩstolata, ubi acer afflauit uentus, arundo succussã, & declinata uentis facile euasit, oliua autem cum uentis restitisset, ui diffracta est.

Affabulatio.

Fabula significat eos, qui tempori, ac præstantioribus nõ resistunt, meliores esse ijs, qui cum potentioribus contendunt.

Lupus, & grus.

LVpus gutturi osse infixo mercedem grui præbiturum dixit, si capite iniecto, os ex gutture sibi extraxerit. Hæc autẽ eo extracto, quippe quæ procero esset collo, mercedẽ efflagitabat: qui subridendo, dentesq́; exacuendo, sufficiat tibi, ait, illa sola merces, q̃ ex ore lupi & dentibus saluũ caput & illæsum exemeris.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἵτινες ἐκ κινδύνου διασωθέντες, τοῖς εὐεργέταις τοιαύτας ἀπονέμουσι χάριτας.

Ἀλέκτορες. 145

Ἀλεκτόρων δύο μαχομένων περὶ θηλειῶν ὀρνίθων, ὁ εἷς τὸν ἕτερον κατετροπώσατο. καὶ ὁ μὲν ἡττηθεὶς εἰς τόπον κατάσκιον ἀπιὼν ἐκρύβη. ὁ δὲ νικήσας, εἰς ὕψος ἀρθεὶς ἐπὶ ἐφ' ὑψηλοῦ τοίχου στὰς, μεγαλοφώνως ἐβόησε. καὶ παρ' εὐθὺς ἀετὸς καταπτὰς, ἥρπασεν αὐτόν. ὁ δ' ἐν σκότῳ κεκρυμμένος ἀδεῶς ἔκτοτε ταῖς θηλείαις ἐπέβαινε. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.

Γέρων καὶ θάνατος. 146

Γέρων ποτὲ ξύλα κόψας, καὶ ταῦτα φέρων, πολλὴν ὁδὸν ἐβάδιζε. καὶ διὰ τὸν πολὺν κόπον ἀποθέμενος ἔν τόπῳ τινὶ τὸν φόρτον, τὸν θάνατον ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ θανάτου παρόντος, καὶ πυνθανομένου τὴν αἰτίαν δι' ἣν αὐτὸν ἐκάλει, δειλιάσας ὁ γέρων, ἔφη. ἵνα μου τὸν φόρτον ἄρῃς. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος, εἰ καὶ δυστυχεῖ, καὶ πτωχός ἐστι.

Βάτραχοι. 147

Βάτραχοι δύο ξηρανθείσης τῆς λίμνης ἐν ᾗ κατῴκουν, περιῄεσαν ζητοῦντες ποῦ καταμεῖναι. ἐπελθόντες εἰς φρέαρ βαθὺ, καὶ κύψαντες κάτω, καὶ ἰδόντες τὸ ὕδωρ, ὁ μὲν εἷς συνεβούλευεν ἵνα πηδήσωσι παρευθὺς κάτω. ὁ δ' ἕτερος εἶπεν, εἰ δὲ ἐπὶ τοῦτο ξηρανθῇ, πῶς δυνησόμεθα ἀναβῆναι.

Ἐπι-

Affabulatio.

Fabula in uiros, qui à periculo ſeruati, bene de ſe meritis eam gratiam referunt.

Galli.

DVob. gallis pugnantib. de gallinis fœminis, alter alterũ in fugã uertit. Ac uict9 in locũ obſcurũ ꝓfectus, delituit. Sed qui uicit, in altum eleuatus, ſtansq́ ſup alto pariete, magna uoce clamauit, & ſtatim aduolans aquila eũ rapuit. At q in tenebris deliteſcebat, ex illo intrepide gallinas cõſcendit. Affabulatio.

Fabula ſignificat, dominũ ſuperbis opponi, dare autem humilibus gratiam.

Senex & mors.

SEnex olim inciſa à ſe ligna cũ ferret, multã ibat uiã, ac ob multũ laborẽ depoſito in loco quodam onere, mortẽ inuocabat, ſed mors cũ adeſſet, cauſamq́ peteret, propter quã ſe uocaret, perterrefactus ſenex, ait, ut meũ onus attollas. Affabulatio.

Fabula ſignificat, omnem hominem eſſe uitæ ſtudioſum, licet infortunatus ſit & mendicus.

Ranæ.

DVæ ranæ ſiccata palude, ubi habitabant, circuibant quærendo ubi manerent, ac profectæ in profundum puteum, & acclinatæ deorſum, uiſa aqua, altera conſulebat, ut ſaltarent continuo deorſum, altera uero ait, ſi & hic aruerit, quomodo poterimus aſcendere?

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ἄνευ συμβουλῆς μὴ ποιεῖν τι.

Ἀρνὸς καὶ λύκος. 148

Ἀρνὸς ἐφ' ὑψηλοῦ τόπου ἱστάμενος, λύκον κάτωθεν παριόντα τὴν ὁδὸν ἔσκωπτε. καὶ θηρίον κακὸν ἀπεκάλει καὶ ὠμοβόρον. ὁ δὲ λύκος στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτόν. οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ' ὁ πύργος ἐν ᾧ ἵστασαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς ὑπομένοντας ὕβριν παρὰ ἀναξίων ἀνθρώπων, διὰ φόβον ὑψηλοτέρων.

Κώνωψ καὶ λέων. 149

Κώνωψ πρὸς λέοντα ἐλθὼν εἶπε. οὐδὲ φοβοῦμαί σε, οὐδὲ δυνατώτερός μου εἶ. εἰ δὲ μή, τί σοί ἐστιν ἡ δύναμις, ὅτι ξύεις τοῖς ὄνυξι καὶ δάκνεις τοῖς ὀδοῦσι; τοῦτο καὶ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ μαχομένη ποιεῖ. ἐγὼ δὲ λίαν ὑπάρχω σου ἰσχυρότερος, εἰ δὲ θέλεις, ἔλθωμεν καὶ εἰς πόλεμον. καὶ σαλπίσας ὁ κώνωψ, ἐνεπήγετο δάκνων τὰ περὶ τὰς ῥίνας αὐτοῦ ἄτριχα πρόσωπα. ὁ δὲ λέων τοῖς ἰδίοις ὄνυξι κατέλυεν ἑαυτόν, ἕως οὗ ἠγανάκτησεν. ὁ δὲ κώνωψ νικήσας τὸν λέοντα, καὶ σαλπίσας, καὶ ἐπινίκιον ᾄσας, ἔπτατο. ἀράχνης δὲ δεσμῷ ἐμπλακείς, ἐσθιόμενος ἀπωδύρετο, ὅτι μεγίστοις πολεμῶν, ὑπὸ εὐτελοῦς ζώου τῆς ἀράχνης ἀπώλετο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς καταβάλλοντας μέγα, καὶ ὑπὸ μικρῶν καταβαλλομένους.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ

αἰσώπου μύθων.

Affabulatio.

Fabula significat, ne quid inconsulto fiat.

Agnus, & Lupus.

AGnus in alto cũ staret loco, lupũ inferius prætereuntẽ uiã, mordebat, & ferã malã & crudiuorã appellabat. Sed lupus conuersus ait ad ipsum, nõ tu contumeliaris mihi, sed ubi stas, turris.

Affabulatio.

Fabula ad eos, q̃ ferunt iniurias ab indignis hominibus metu sublimiorum.

De culice, & Leone.

CVlex ad leonem accedẽs, ait, neq; timeo te, neq; fortior me es. Sin minus, quod tibi est robur? quod laceras unguibus & mordes dentibus? hoc & fœmina cum uiro pugnans facit. Ego uero longe sum te fortior: si uero uis, ueniamus ad pugnam, & cum tuba cecinisset culex, inhesit mordens circa nares ipsius leueis genas: leo aũt proprijs unguibus dilaniauit seipsum, donec indignatus est. Culex autẽ uicto leone cum sonuisset tuba, & epinicium cecinisset, euolauit. Araneæ uero uinculo implicitus cũ deuoraretũ, lamentabatur, quod cum maximis pugnãs, à uili animali aranea occideretur.

Affabulatio.

Fabula in eos, qui prosternũt magnos, & à paruis prosternuntur.

FINIS AESOPI FABVLARVM.

ΓΑΒΡΙΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ

Περὶ ἀνθρώπου καὶ λιθίνου λέοντος.

Ἀνδρὸς ποσὶν πατεῖτο πέτρινος λέων·
καί τις λέοντί φησι, τὴν ἰσχὺν βλέπεις;
ἀλλ᾽ εἰ λεόντων, εἶπεν, ᾔδεισαν γλύφειν,
πολλοὺς ἂν εἶδες ὄντας ἀνθρώπους λίθους.

Ἐπιμύθιον ὅτι ἐπ᾽ ἀρετῇ οὐ δεῖ σεμνύνεσθαι.

Περὶ λέοντος κοιμωμένου καὶ μυός.

Λέοντος ὑπνώττοντος, αὐχένος μέσον
διέδραμεν μῦς, ὃς δ᾽ ἀνέστη συντόμως.
γελᾷ δ᾽ ἀλώπηξ καὶ λέων ἀπεκρίθη.
οὐ μὲν φοβοῦμαι, τὴν ὁδὸν δ᾽ ἀνατρέπω.

Ἐπιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ καὶ μικρὰν περιφρόνησιν ἀποστρέφεσθαι.

Περὶ λέοντος καὶ κάπρου καὶ γυπῶν.

Λέων μάχην ἔστησε πρός ποτε κάπρῳ.
γύπων δ᾽ ἄνωθεν ἐσκόπουν τὴν ἔριν,
βρῶσιν τὸν ἡττηθέντα ποιῆσαι τάχα.
φίλους δ᾽ ὁρῶντες ἠστόχουν τῶν ἐλπίδων.

Ἐπιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ ἀλλοτρίοις κακοῖς ἐπιχαίρειν.

Περὶ δορκάδος καὶ λέοντος θυμωθέντος.

Λέοντα δορκὰς ὡς ἴδεν μεμηνότα,
ὦ μοῖρα θηρῶν εἶπεν ἀθλιωτάτη,
εἰ σωφρονῶν γε, δυσκάθεκτος εἶ λέων,
πῶς νῦν μανεὶς οὐ μετὰ δακρύων δράσεις;

Ἐπιμύθιον, ὅτι ἐξουσίαν ἔχοντα οὐ δεῖ θυμοῦσθαι.

Περὶ λέοντος, ὄνου, ἀλώπεκος.

Λέων

TETRASTICHA

De homine, & leone lapideo.

Iri pedibus calcabatur lapideus Leo.
Et quidã leoni, ecquid robur, inqt, intueris?
At si leones, ait ille, sciuissent scalpere,
Multos uidisses esse homines lapides.

Affabulatio. Quod non oporteat inflari uirtute.

De leone dormiente, & mure.

Leone dormiente, per mediam ceruicem
Percurrit mus. Is autem surrexit ilico.
Ridet uulpes, ac Leo respondit:
Non timeo, sed interrumpo iter.

Affabulatio. Quod nõ oporteat ne paruum quidem contemptum negligere.

De Leone, & Apro, & Vulturibus.

Leo pugnam parauit aduersus aprum.
Vultures uero deinsuper speculabantur litem,
Vt deuorarent statim, qui uinceretur.
Sed amicis ijsdem uisis, frustrati sunt spe.

Affabulatio. Quod non oporteat alienis malis lætari.

De Caprea, & Leone furente.

Leonem caprea ut uidit furentem,
O fatum ferarum, ait, miserrimum.
Si compos mentis intolerabilis es Leo,
Quomodo nunc furens non plena facies lachrymarum?

Affabulatio. Quod non oporteat eum, qui potestatem habet, excandescere.

De Leone, Asino, Vulpe.

λέων, ὄνος, κερδὼ τε πρὸς θήραν ἴον.
ὄνου δὲ ταύτην εἰς τρίτον δεδασμένου,
λέων κατεσπάραξε, κερδὼ δὲ πλέον
ἔνειμεν αὐτῷ, σωφρονισθεῖσ' ἐξ ὄνου.
Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ ἐξ ὧν πάσχουσιν ἕτεροι, παιδεύεσθαι.

Περὶ ὄνου βαστάζοντος εἴδωλον.

Ὤμοις ὄνος παρῆγεν ἀργυροῦν βρέτας,
ὅπερ συναντῶν, πᾶς τις αὖ ἐπροσκύνει.
τύφῳ δ' ἐπαρθεὶς, μὴ θέλων μένειν ὄνος,
ἤκουσεν, οὐ θεὸς σὺ, τὸν θεὸν δ' ἄγεις.
Ἐπιμύθιον, ὅτι τοὺς ἐν ἀξιώμασι τιμωμένους δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἄνθρωποί εἰσιν.

Περὶ παιδὸς ἐσθίοντος σπλάγχνα.

Βοὸς φαγὼν παῖς εἰς ἑορτὴν ἔγκατα,
οἴμοι κέκληγ' ὡς σπλάγχνα μῆτερ ἐκχέω.
ἡ δ' αὖ γελῶσα, μὴ φοβοῦ τέκνον, ἔφη.
τῶν σῶν γὰρ οὐδὲν, ἀλλ' ἐμεῖς ἀλλοτρίων.
Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ τἀλλότρια ἀντιστρέφειν, καὶ μὴ γογγίζειν.

Περὶ ἀλώπεκος καὶ βάτου.

Φραγμὸς ἀλώπηξ ὡς ὑπερβαίνειν θέλουν,
ὀλισθάνουσα, καὶ βάτου δεδραγμένη,
ἔξεσε πέλμα, λοιδορεῖ δὲ τὴν βάτον.
μέμφου σεαυτὴν, μὴ μέ περ κεῖνος φάτο.
Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς τὰ ἑαυτῶν κακὰ σιωπῶντας, τὰ δὲ τῶν ἑτέρων κατηγοροῦντας.

Περὶ κώνωπος καὶ ταύρου.

Κώνωψ καθῆστο πρὸς κέρας ταύρου πάλαι,
ὅμπερ κέλευεν εἴπερ ἐκπτῆναι θέλει.

Leo, asinus, uulpes, ad prædam iere.
In treis parteis eam cum asinus diuisisset,
A leone dilaceratus est. at uulpes plus
Ei tribuit edocta ab asino.
Affabulatio, q̃ ex ijs, quæ alij patiũtur, doceri oporteat.

De asino gestante simulacrum.

Humeris asinus gestabat simulacrum argenteum,
Quod unusquisq; occurrens adorabat.
Superbia uero elatus, nolens manere asinus,
Audiuit, non es tu deus, sed fers deum.
Affabulatio, quod oporteat eos, qui in dignitatibus constituti sunt, cognoscere se esse homines.

De puero comedente intestina.

Bouis puer festo die cum comedisset uiscera,
Hei mihi clamabat, quod intestina effundo mater.
Hæc ridendo ait, ne timeas fili,
Non enim ex tuis quicquam, sed uomis ex alienis.
Affabulatio, quod oporteat aliena restituere & non murmurare.

De uulpe, & rubo.

Sepem uulpes transilire ut uoluit,
Lapsa, ac rubo innixa
Percussa planta, conuicia dicebat rubo.
Increpa te ipsam, non me ille ait.
Affabulatio aduersus eos, qui sua tacent uitia, & aliena reprehendunt.

De culice, & tauro.

Culex olim in cornu tauri sedebat
Quem dicere iußit, an se uolare uelit,

ἤκουσε δ᾽ ὡς πρὶν οὐκ ἔγνω καθημένου,
οὕτω δὲ μὴ πλήσαντος αἴσθησιν λάβῃ.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς λογιζομένους ἑαυτοὺς εἶναι ἢ σοφοὺς, ἢ δυνατοὺς, ἢ φρονίμους, μὴ ὄντας δέ.

Περὶ ἐλάφου καὶ ἀμπέλου.

Ἔλαφον ἐξήλαυνον οἱ κυνηγέται,
ἥ τις δασείαις ἀμπέλοις ἀπεκρύβη.
τὰ φύλλα βιβρώσκουσα δὴ τῶν ἀμπέλων,
κυνηγετοῦσιν ἐνδίκως ἐθηράθη.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς κακοποιοῦντας τοὺς αὐτῶν εὐεργέτας.

Περὶ ὄφεως καὶ γεωργοῦ.

Ὄφιν θέλων τὶς ἀντ᾽ ὀλέθρου παιδίου
πλήττειν, πέτραν τ᾽ ἔσχισε, καὶ φιλεῖν θέλειν.
ὄφις δὲ φησι, πῶς γένοιντο συμβάσεις,
ἕως σὺ τύμβον τόνδ᾽, ἐγὼ πέτραν βλέπω;

Ἐπιμύθιον, ὅτι αἱ μεγάλαι ἔχθραι ἀδιάλλακτοί εἰσιν.

Περὶ παιδὸς καὶ σκορπίου.

Ὡς ἀκρίδας θήρευε παῖς τις, σκορπίῳ
προὔτεινε χεῖρας. ὃς δὲ, μὴ ψαύσῃς, ἔφη.
ὡς εἴγε μου ψαύσειας. ἐκ κόλπων στέρων,
καὶ τὰς ἀληθεῖς ἐκγνώσεις ἀκρίδας.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ κακοῖς ἀνθρώποις μὴ συμμίγνυσθαι.

Περὶ συὸς καὶ μυός.

Σῦς εἷλκέ τις μῦν ὄργον ὄντ᾽ ἀσιτίας.
οὗ χαλκέου βλέποντος, ἔστησε γέλων.
ὁ μῦς δ᾽ ἔτι ζῶν, εἶπε μεσὸς δακρύων,
ὡς οὐδὲ σοῦ δύνασθε καὶ τρέφειν ἔτι;

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς τὰ ἑαυτῶν παραπτώματα

σπαρα-

Audiuit quemadmodum non nouerat ſedentem,
Itaq; neq; euolantem ſentiret.
Affabulatio. Aduerſus eos,qui uolunt eſſe docti, potentesúe,aut prudentes, nec ſunt.

De Cerua,& uite.

Ceruam perſequebantur uenatores,
Quæ denſis in uitibus delituit.
Sed folia uitium cum comederet,
Venatoribus iure præda fuit.
Affabulatio. Aduerſus eos, qui maleſaciunt benefactoribus ſuis.

De ſerpente,& agricola.

Serpentem quis pro filij interitu
Percuſſurus petramq́; ſcidit, & amare uolebat.
Sed ait ſerpens,quomodo fient conuentiones?
Quamdiu tu tumbam hanc, ego lapidem uideo?
Affabulatio. Magnas inimicitias eſſe irreconciliabiles.

De puero,& Scorpio.

Cum locuſtas cepiſſet puer quidam,ſcorpioni
Porrigebat manus:is autem,ne attigeris,ait,
Nam ſi me tetigeris,ſuſpirando ex ſinu
Veras quoq; locuſtas abijcies.
Affabul. Cũ malis hominibus cõuerſari nõ oportere.

De Sue & Mure.

Sus quidam murem trahebat ad ſedandam eſuriem,
Quos uidentes fabri ferrarij, riſerunt.
Mus uero adhuc uiuens ait lachrymarum plenus,
Ne unum quidem poteſtis paſcere ſuem?
Affabulatio. Aduerſus eos, qui ſuos caſus negli-

παραβλέποντας, τὰ δὲ τῶν ἑτέρων γελῶντας.

Περὶ ὄνου καὶ λεοντῆς.

Φορῶν λέοντος δέρμα τοῖς ὤμοις ὄνος,
ηὔχει λέων εἶναί τις, αἰπόλους βλέπων.
ἰδὼν δὲ γυμνὸς τῆς λεοντῆς εὑρέθη,
τοῦτον μύλων ἔμνησε τῆς ἀταξίας.

Ἐπιμύθιον. ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι αἱ παρ' ἀξίαν τιμαὶ τάχιστα λύονται.

Περὶ τράγου καὶ ἀμπέλου.

Τράγῳ προσεῖπεν ἄμπελος, βλάπτεις σύ με
κείρων τὰ φύλλα, μὴ γὰρ οὐκ ἔστι χλόη;
ὅσον γὰρ ἂν βλάψειας, εὑρήσω τάχα
πρὸς θυσίαν σὴν εἰς θεοὺς οἶνον βλύσαι.

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλάκις θέλων τίς ἀδικεῖν τινα, ὠφελεῖ αὐτόν.

Περὶ ἀνδρὸς καὶ γαλῆς γυναικός.

Ἀνὴρ γαλῆν γυναῖκα πρὸς δόμους ἄγει.
παρῆν δὲ κύπεις εἰς ἑορτὴν τοῦ γάμου.
νύμφη δὲ μῦν βλέψασα, συντόνῳ τάχει
δίωκε τοῦτον, μὴ τραπεῖσα τὴν φύσιν.

Ἐπιμύθιον, ὅτι τὸ ἐκ φύσεως ὂν, οὐ μετατρέπεται.

Περὶ δορκάδος τὴν τῶν ποδῶν λεπτότητα μεμφομένης.

Πηγαῖς ὁρῶσα δορκὰς αὑτῆς τοι θέαν,
λεπτοὺς πόδας μωμεῖτο, χαῖρε δ' εἰς κέρα.
λέων δ' ἐπεὶ δίωκε, τούτους ἠγάπα,
κέρα καθυβρίζουσα, θήρας ὡς πάγην.

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλάκις τίς ὠφελεῖται, ἐξ ὧν δοκεῖ βλάπτεσθαι.

Περὶ ἀλώπεκος καὶ σταφυλῆς.

Κορδιῶ

negligunt, alienos uero derident.

De *asino & pelle leonis.*

Leonis pellem humeris ferens asinus,
Iactabat esse leo quispiam, uidendo caprarios.
Sed ubi sine leonis inuentus est pelle,
Pistrinum eum memorem turbationis reddidit.

Affabulatio. Fabula significat, immeritos honores quamprimum solui.

De *hirco, & uite.*

Hircum uitis allocuta est, offendis tu me
Tondendo folia. num nam non est herba?
Quamuis enim nocueris, inueniam statim
Ad mactationem tui erga deos, uinum ut scaturiat.

Affabulatio, quod plerunq; uolens quis aliquem iniuria afficere, iuuet eum.

De *uiro, & fele uxore.*

Vir felem uxorem in domum duxit,
Adfuit Venus in nuptiarum solennitate,
Sponsa uero uiso mure, contenta celeritate
Eum persecuta est, non mutata natura.

Affabulatio, quod id, quod à natura est, non transmutetur.

De *caprea reprehendente pedũ tenuitatem.*

In fontibus suam imaginem uidens caprea,
Tenueis carpebat pedes, sed gaudebat cornibus.
Cum uero leo persecutus est ipsam, eos amabat,
Cornua reprehendens, ut prædæ laqueum.

Affabulatio, quod plærunq; quis iuuatur ex quibus uidetur lædi.

De *uulpe, & uua.*

Κερδὼ βότρυν βλέπουσα μακρᾶς ἀμπέλου
πρὸς ὕψος ἦρτο. καὶ καμοῦσα πολλάκις
ἑλεῖν ἀπεῖπε, πρὸς δ' ἑαυτὴν ταῦτ' ἔφη,
μὴ κάμνε, ῥαγὸς ὀμφακίζουσιν μάλα.
Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν.

Περὶ κόρακος καὶ ἀλώπεκος.

Τυρὸν κόραξ ἔδακνε. κερδὼ δ' ἠπάτα.
εἰ γλῶσσαν εἶχες, ζηλὸς ἦς ὄρνις μέγας.
εὐθὺς δ' ὁ τυρὸν ῥίψῃ, ἦδ' αὐτὸν φαγών.
ἔχεις κόραξ ἅπαντα, νοῦν κτῆσαι μόνον.
Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς ὑπὸ κολακείας χαίροντας.

Περὶ βατράχων καὶ ἡλίου.

Γάμοις ἐχαίρον βάτραχοι τοῦ ἡλίου,
καί τις πρὸς αὐτοὺς εἶπεν, ὦ δειλὸν γένος.
εἰ γὰρ μόνας τρέμοιμεν αὐγὰς ἡλίου,
τίς ἄγε τεκνώσει τοῦτον βαστάσει;
Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς ὑπὸ ἰδίᾳ βλάβῃ ἀγνωσίας χαίροντας.

Περὶ ὄρνιθος ὠὸν χρυσοῦν τικτούσης, καὶ φιλαργύρου.

Ἔτικτε χρυσοῦν ὠὸν ὄρνις εἰσάπαξ.
καί τις πλανηθεὶς χρυσεραστὴς τὴν φρένα,
ἔκτεινε ταύτην, χρυσὸν ὡς λαβεῖν θέλων.
ἐλπὶς δὲ μεῖζον δῶρον ὤλεκε τύχης.
Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς ἐλπίδι κέρδους εἰς ζημίαν ἐκ μακροψυχίας ἐμπίπτοντας.

Περὶ ἀστροσκόπου καὶ ὁδοιπόρου.

Ἄστροις προσκοπῶν τις ἀστροσκόπος,
πίπτει λεληθὼς πρὸς φρέαρ, τυχὼν δέ τις
ὁδοιπόρος, στένοντι ταῦτ' ἔφη λέγων,

νοῦν

Vulpes racemum proceræ uidens uitis,
In altum eleuabatur, cumq; diu laborasset,
Vt caperet, desatigata est, sed secum hæc locuta est,
Ne labora, acini uuæ exacerbescunt admodum.
Affabulatio ad eos qui de neceßitate uoluntatem faciunt.

De Coruo & Vulpe.

Caseum coruus mordebat, sed uulpes decipiebat
Si linguam haberes, esses magna Iouis auis.
Continuo uero is eum abiecit, ea autem comedit.
Habes corue omnia, mentem solam compara.
Affabulatio aduersus eos, qui adulationibus delectantur.

De Ranis, & Sole.

Ob nuptias Solis lætabantur ranæ.
Quædamq; ad eas ait, ò miserum genus.
Nam si solos radios solis timemus,
Si genuerit filios, quis eum feret?
Affabulatio aduersus eos, qui suo damno præ ignorantia gaudent.

De Gallina aureum ouum pariente, & auaro.

Ouum aureum gallina semel peperit.
Quidamq; auarus deceptus animo,
Eam occidit, aurum accepturus.
Sed spes perdidit maius fortunæ donum.
Affabulatio in eos, qui spe lucri, in damnum ex pusillanimitate incidunt.

De stellarum speculatore, & uiatore.

Stellis intentus quidam stellarum speculator
Cadit imprudenter in puteum, sed quidam superueniens
Viator suspiranti hæc inquit dicendo.

νοῦν θεὶς ἄνω, βέλτιστε, τὴν γῆν οὐ βλέπεις.

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλοὶ τὰ ἐνεστῶτα μὴ γινώσκοντες, τὰ μέλλοντα καυχῶνται γινώσκειν.

Περὶ ἵππου καὶ κάπρου.

Ἤριζεν ἵππος ἀγριωτάτῳ κάπρῳ.
ὁρμὴν δὲ θηρὸς ἵππος οὐ φέρων ὅλως,
ἑαυτὸν ἐκδέδωκεν, εὑρὼν σύμμαχον
ἔμπειρον, ἄνδρα πρὸς σφαγὴν τοῦ θηρίου.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δι' ἔχθραν τινὲς καὶ εἰς δουλείαν ἑαυτοὺς ἐμβάλλουσιν.

Περὶ ἀνδρὸς μιξότριχος, καὶ δυοῖν ἑταίραιν.

Ἐρωμένας δύ' εἶχεν ἀνὴρ μιξότριξ.
χρόνῳ δ' ἐνηνοχυῖαι πάντῃ καὶ τρόπῳ,
ἡ μὲν μελαίνας, ἡ δὲ λευκὰς ἐκφόρουν.
ἐξ ὧν ψιλωθεὶς, πᾶσιν ὠράθη γέλως.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς εἰς δύο ἐναντία πράγματα ἑαυτοὺς ἐμβάλλοντας.

Περὶ ἀετοῦ τε καὶ κολοιοῦ.

Ἀρνὸν καταπτὰς ἀετὸς καθαρπάσας,
ἰδὼν κολοιὸς, ἐν κριῷ πράττει τάδε.
ὃν εἷλε ποιμὴν, παῖς δ' ἐφώνει τοῦτό τι,
ἐμοὶ κολοιὸς, ἀετὸς δ' αὐτῷ πέλει.

Ἐπιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ μιμεῖσθαι τοὺς κρείττονας.

Περὶ κολοιοῦ τε καὶ ἄλλων ὀρνέων.

Ἀλλοτρίοις πτεροῖσιν ἠμφιεσμένος
ηὔχει κολοιὸς ὀρνέων ὑπερφέρειν,
πρῶτον δὲ δῶρον ἡ χελιδὼν ἡρπάκει,
μεθ' ἣν ἅπαντες, εἶτα γυμνὸς εὑρέθη.

Ἐπιμύθιον, ὅτι τὸ ἐξ ὀθνείου κάλλος διαλύεται.

Περὶ

animam applicando ſurſum ò optime,terram non uides,
Aſſabulatio quod pleriq;,cum præſentia neſciant,
futura cognoſcere gloriantur.

De equo,& apro.

Pugnabat equus cum ferociſsimo apro,
Impetum uero feræ equus cum penitus non ſuſtineret,
Seſe dedidit,inuento ſocio
Viro iugulandæ feræ perito.
Aſſabulatio,quod nonnulli ob inimicitas in ſer-
uitutem ſeſe dedunt.

De uiro miſticapillo,& duabus amicis.

Amicas duas habebat uir miſticapillus,
Aetate autem & moribus omnino diſsimileis,
Altera nigros capillos,albos altera euellebant.
Quapropter depilatus, omnibus ridiculo fuit.
Aſſabulatio,aduerſus eos,qui in duas res contrarias
ſeſe inijciunt.

De aquila & cornicula.

Agnum deuolans Aquila cum rapuiſſet,
Idq; uidiſſet monedula,in ariete facit eadem.
Quam paſtor cepit.filius autem clamabat tale quid,
Mihi monedula,aquila autem ſibi eſt.
Aſſabulatio,quod non oportet imitari præſtantiores.

De Cornicula & cæteris auibus.

Alienis pennis induta,
Gloriabatur cornicula præſtare auibus.
Primum donum hirundo rapuit,
Poſt eam omnes.hinc nuda inuenta eſt.
Aſſabulatio,quod ex collatione pulchritudo diſſoluatur.

Περὶ ἀετοῦ καὶ ὀϊστοῦ.

Βέλει τὸ στῆθος ἀετὸς τρώθη πάλαι.
ἀλγῶν δὲ λοιπὸν ἦσσο πολλὰ δακρύων,
βλέπων δ' ὀϊστὸν εἶπεν ἐπτερωμένον.
βαβαί, πτερόν με τὸν πτερωτὸν ὀλλύει.
Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς ἐκ τῶν ἰδίων κακῶς πάσχοντας.

Περὶ θηρῶν καὶ ὀρνέων μάχης καὶ στρουθοῦ.

Πᾶσι πεφύκει θηρσί, καὶ πτηνοῖς μάχη.
ἦλω λίβυσσα στρουθός, ἡ τοὺς δ' ἐπλάνα,
εἶναι μὲν ὄρνις, ἐκ μέρους δὲ θηρείου.
πτηνοῖς κάραν δεικνῦσα, τοῖς θηρσὶ πόδας.
Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς δυσὶ κυρίοις δουλεύοντας, καὶ πλανῶντας ἀμφοτέρους.

Περὶ χελιδόνος καὶ κριτηρίου.

Πῆξε χελιδὼν νεοσσιὰν κριτηρίου
ὕπερθεν, ἧπερ τὴν γονὴν βλάπτει δράκων,
ἡ δ' αὖτ' ἔφησεν, ὦ πολυστόνου τύχης,
ὅπου γὰρ ἐκδίκησις ἐβλάβην μόνη. Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς παθόντας κακὸν ἀπὸ καλῶν ἀνθρώπων.

Περὶ τριῶν βοῶν ὁμοφώνων, εἶτα ἀσυμφώνων καὶ λέοντος.

Ὁμόφρονες νέμοντο τρεῖς ὁμοῦ βόες,
οὓς οὐδὲ θὴρ ἔβλαπτε πολλάκις λέων.
ἔχθρας δὲ μίσει, καὶ μάχης διασχίσας,
ἕκαστον ἐκβέβρωκε γυμνὸν ὡς ἔγνα.
Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς σχιζομένους ἐκ τῶν ἰδίων, καὶ διὰ τοῦτο κακῶς πάσχοντας.

Περὶ γεωργοῦ καὶ γεράνου.

Ἔθνει γεράνων πῆξέ τις σπορεὺς πάγην.
μεθ' ὧν πελαργὸν εἷλεν, ὃς θρήνει μέγα,

De aquila, & sagitta.

Sagitta pectus aquilæ uulnerata est olim.
Dolens autem postea sedebat admodum plorans.
Videns autem sagittam pennatam, ait,
Papæ, penna me pennatam occidit.
Affabulatio in eos, qui à suis mala patiuntur.

De pugna ferarum ac uolucrum, & struthione.

Omnes inter se feræ & uolucres concertabant.
Capta est struthio Libyca, quæ hasce decipiebat.
Esse quidem auis, ex parte uero fera,
Volucribus caput, feris pedes ostendens.
Affabulatio aduersus eos, qui duobus seruiendo dominis, utrosq; decipiunt.

De Hirundine & prætorio.

Hirundo fixit nidulum in prætorio,
Cuius prolem lædit serpens.
Hæc autem dixit ò ingemiscendam fortunam.
Vbi enim ultio est, sola offensa sum
Affabulatio ad eos, qui malum à bonis patiuntur.

De tribus bobus cõcordibus, inde discordibus, & leone.

Concordes pascebantur tres simul boues,
Quos ne fera quidem lædebat leo.
Cum uero inimicitiarum odio & pugna dissensissent,
Singulos deuorauit nudos ut unum.
Affabulatio aduersus eos, qui à suis dißident, & propterea mala patiuntur.

De agricola, & Ciconia.

Gruibus tetendit agricola quidam laqueum.
Cum quibus Ciconiam cepit, quæ uehementer lugebat.

ἔφη δ' ἀροτρεὺς, ὡς φίλος μὲν εἶ σύ μοι.
ἀλλ' ἡ πάγη λαβοῦσα, σὺν κακοῖς ἔχει.
Ἐπιμύθιον πρὸς φίλον τινὸς, ἑνούμενον τοῖς ἐχθροῖς τοῦ φίλου αὐτοῦ.

Περὶ κυνὸς καὶ εἰδώλου αὐτοῦ ἐν τῷ ὕδατι.

Φέρων ποταμοῦ πλησίον κύων κρέας,
κύψας ἑαυτὸν, ἄλλον εἰς ὕδωρ βλέπει.
χανὼν δὲ λοιπὸν τοῦ κάτω λαβεῖν κρέας,
ἀπεστερεῖτο καὶ τοῦ, ὅπερ ἐκράτει.
Ἐπιμύθιον, ὅτι ὁ πλεονέκτης μᾶλλον ζημιοῦται.

Περὶ ὄνου καὶ ἁλὸς καὶ σπόγγων.

Περῶν ποταμὸν, φόρτον ἦγ' ἁλὸς ὄνος,
ἐν ᾧ τε καὶ πέπτωκε κουφισθεὶς βάρος.
σπόγγων δ' ἔπειτα πλῆθος οὕτως ὡς φέρων,
πεσὼν ἑκοντὶ, δυστυχῶς ἀπεπνίγη.
Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλάκις προσδοκία κέρδους εἰς ζημίαν καταντᾷ.

Περὶ καμήλου καὶ διός.

Κυρτὴ θεὸν κάμηλος ἐζήτει κέρα,
ἣν ἐξεμυκτήρισε τῆς ἀβουλίας.
ζημοῖ γὰρ αὐτὴν λοιπὸν, ὦτα, καὶ κάραν.
ὡς ἄν γε παντάπασιν αἰσχίστη πέλῃ.
Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ παρὰ τοῦ θεοῦ αἰτεῖν τὰ προσήκοντα.

Περὶ λύκου καὶ ἀρνός.

Λύκος πρὸς ἄρνα φησὶν, οὐ πρόσθεν σύ μοι
ὕδωρ ταράττεις; ἄρτι γαστρὸς ἐξέφυν,
καὶ πῶς ὕδωρ τάραττον ἀγνοῶ ποτε.
θοίνη γ' ἔσῃ μοι, κἂν θέμις, κἂν μὴ θέμις.
Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς ἀδεῶς, φανερῶς ἀδικοῦντας.

Περὶ

Dixit autem agricola,ut amica quidem tu mihi es,
Sed laqueus,qui cepit,te cum malis tenet.
Affabulatio,in amicum cuiusdam,coniunctum
cum inimicis amici ipsius.

De Cane,& imagine ipsius in aqua.

Canis secundum flumen carnes ferens,
Cum se acclinasset,alium in aqua uidet.
Hiscens autem ut inferiores alias carnes caperet,
Priuatus & ijs est,quarum dominus erat.
Affabulatio,quod cupidus magis damno afficitur.

De Asino & sale,& spongijs.

Transeundo fluuium onus salis portabat asinus,
In quo etiam cecidit leuatus onere.
Dehinc cum itidem multum spongiarum ferret
Cecidit sponte, & infeliciter suffocatus est.
Affabulatio,quod plerunq; expectatio lucri in
damnum incurrit.

De Camelo, & Ioue.

Curua Camelus à deo petebat cornua,
Quam derisit ob malum consilium.
Minuit enim ei de cætero aures,& caput
Vt ab omni parte foret turpißima.
Affabulatio,quod oporteat à deo conuenientia petere.

De lupo,& agno.

Lupus agno inquit, nōne dudum tu mihi
Aquam perturbasti?nuper ex uentre natus sum,
Et quomodo aquam perturbarim nescio quando.
Cœna fies mihi & iure,& iniuria.
Affabulatio,aduersus eos,qui intrepide palā iniurij sunt.

Περὶ δειλοῦ κυνηγοῦ καὶ ποιμένος.

Δειλὸς κυνηγὸς πρὸς τὸν εἶπε ποιμένα,
εἴπου λέοντος ἴχνος εἶδον, μοὶ φράσον.
σοὶ τοῦτον, εἶπεν, ἐθέλεις, δείξω, πέλας
ἴχνος. κυνηγὸς εἶπεν, οὐ ζητῶ πλέον.

Ἐπιμύθιον πρὸς ἀνθρώπους θρασεῖς πρὸς λόγους, καὶ πρὸς ἔργα δειλούς.

Περὶ ἱππότου καὶ ἀγροίκου.

ᾔτει λαβεῖν ἀγροῖκον λαγὼν ἱππότης.
λαβὼν δὲ χερσὶ τοῦτον, ἠρώτα, πόσου;
καὶ πῶλον ἐξήλαυνεν, ἀγροῖκος δ' ἔφη.
μὴ πωλοῦ δέ, σοὶ δώρημα τοῦτο προσφέρω.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς ἐξ ἀνάγκης πραιτουμένους τὰ ἴδια.

Περὶ λύκου καὶ ὄνου.

Ὁ δ' οὔσιν ἧλον εἷλεν ἐξ ὄνου λύκος,
αὐτὸν δὲ μισθὸν πλήττεται λὰξ τὴν γένυν.
λύκος δέ φησι, πῶς μάγειρος ὢν πάλαι
ἰατρικῆς μετῆλθον ἔργον ἀναξίως;

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς τὴν ἰδίαν τέχνην καταλιμπάνοντας, καὶ ἑτέραν μετερχομένους ἐπὶ βλάβῃ.

Περὶ λύκου καὶ γεράνου.

Εἰς λαιμὸν ὀστοῦν ἐμπέπηγε τοῦ λύκου.
μισθῷ δ' ἑλὼν γέρανος, ᾔτει τὴν χάριν.
σῶον τράχηλον ἐκ λύκου λαιμοῦ φέρων,
μηδ' ἄλλο μηδὲν μισθὸν, ἢ τοῦτο σκόπει.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς ἐπικίνδυνον πρᾶξιν ἐγχειρήσαντας, καὶ μετὰ τὸ σώθημα ζητοῦντας μισθόν.

Περὶ ταύρου καὶ τράγου.

ἤλαυνε ταῦρον ἐξ ἑῆς κοίτης τράγος.

ὃν

De uenatore timido, & paſtore.

Timidus uenator paſtori cuidam, ait,
Sicubi Leonis ueſtigium noſti, dic mihi:
Tibi ipſum, ait, uis, oſtendam, longe
Veſtigium. Venator ait, non quæro amplius.
Affabulatio aduerſus homines audaces uerbis
& factis timidos.

De equite, & Agricola.

Petebat leporem ab agricola, ut acciperet miles,
Accepto eo manibus rogabat, quanti?
Et equum admiſit, agricola autem ait,
Ne feſtina: tibi donum hoc offero.
Affabulatio aduerſus eos, qui neceſſario recuſant res ſuas.

De Lupo, & aſino.

Ex Aſino clauum dentibus extraxit lupus,
Petens mercedem, percutitur calcibus genam.
Lupus autem, inquit, quomodo cocus cum eſſem olim
Medicinæ opera indigne exercui?
Affabulatio in eos, qui propriam artem derelin-
quunt, & aliam ingrediuntur incommode.

De Lupo, & Grue.

In lupi gutture os infixum erat,
Mercede autem cum extraxiſſet grus, petebat precium.
Saluum collum ex lupi gutture ferens,
Nullam aliam mercedem, quàm hoc conſydera.
Affabulatio in eos, qui periculoſum negocium aggrediun-
tur, & poſt contentionem quærunt mercedem.

De Tauro, & Hirco.

Expellebat taurum ex ſuo cubili hircus.

ὃν θὴρ λέων δίωκεν, εἶπε δὲ γνοὺς,
εἴπερ με μὴ λέοντος ἔπτοει φόβος,
ἔγνως ὅσον ταύρου τε καὶ τράγου σθένος.
Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς καταδεχομένους ὑβρίζεσθαι ὑπὸ μικρῶν, διὰ φόβον ἑτέρων μειζόνων.

Περὶ μύρμηκος καὶ τέττιγος.

ᾔτει τροφὴν μύρμηκα τέττιξ ἐν κρύει.
μύρμηξ δ' ἔφησε, τί θέρους ὄντος ἔδρας;
ὡς ἐν θέρει εἴρηκεν ᾖδον ὀξέως.
χειμῶνος ὄρχου φησί, μὴ τροφῆς ὥρα.
Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς μὴ θέλοντας ἐν νεότητι κοπιᾶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ γήρᾳ πτωχοῦντας.

Περὶ ὄφεως καὶ γεωργοῦ.

Ἔθαλψέ τις γεωργὸς ἐν κόλποις ὄφιν
ὥρᾳ κρύους, ἐπεὶ δὲ θέρμης ἤσθετο,
ἔπληξε τὸν θάλψαντα, κἄκτεινε τάχος.
οὕτω κακοὶ ποιοῦσι τοὺς εὐεργέτας.

Περὶ χελιδόνος καὶ ἀηδόνος.

Ἀγροῦ χελιδὼν μακρὰν ἐξεπωτήθη,
εὗρε δ' ἐρήμοις ἐγκαθημένην ὕλαις
ἀηδόν' ὀξύφωνον. ἡ δ' ἀπεθρήνει
τὸν Ἴτυν, ἄωρον ἐκπεσόντα τῆς ὥρης.
χ' ἡ μὲν χελιδών φησι, φιλτάτη ζώοις,
πρῶτον βλέπω σε σήμερον μετὰ θρᾴκην.
ἀλλ' ἐλθ' εἰς ἀγρὸν, καὶ πρὸς οἶκον ἀνθρώπων.
σύσκηνος ἡμῖν, καὶ φίλη κατοικήσεις,
ὅπου γεωργοῖς, κοὐχὶ θηρίοις ᾄσεις.
τὴν δ' αὖτ' ἀηδὼν ὀξύφωνος ἠμείφθη,
ἔα με πέτραις ἐμμένειν ἀοικήτοις.

Quem fera leo insectabatur, ait autem suspirans,
Nisi me leonis timor perterreret,
Scires quanta tauri & hirci uis sit.
Affabulatio ad eos, qui affici iniuria ferunt à paruis metu maiorum.

De formica, & cicada.

Petebat à formica cicada cibum frigore.
Sed formica ait. quid æstate faciebas?
Quod acute æstate caneret dixit,
Hyeme salta, inquit, ne ama cibum.
Affabulatio aduersus eos, qui in iuuentute nolunt laborare, & propterea in senectute mendicant.

De serpente, & agricola.

Agricola quidam in sinu fouit serpentem
Frigoribus, ubi autem calorem sensit,
Percußit eum qui fouit, atq; occidit statim.
Sic mali tractant benefactores.

De Hirundine, & Philomena.

Procul ab agro hirundo euolauit,
Reperit autem in desertis sidentem syluis
Acute canentem Lusciniam, ea uero lugebat
Itym immaturum exceßisse è uita.
Et Hirundo, inquit, charißima salua sis,
Primum hodie te post Thraciam uideo.
Sed ueni rus & in domum hominum.
Contubernalis nobis, & chara habitabis,
Vbi agricolis, & non feris cantabis.
Cui Luscinia canora respondit,
Sine me in petris manere desertis.

Nam

οἶκος δέ μοι πᾶς, ἥτε μῖξις ἀνθρώπων
μνήμην παλαιῶν συμφορῶν ἀναφλέξει.

Ἐπιμύθιον, ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κρεῖττον ἐν ἐρήμοις ζῆν ἀλύπως, ἢ συνοικεῖν ἐν πόλεσι τοῖς κακοῖς.

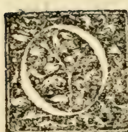
ΤΩΝ ΓΑΒΡΙΟΥ
μύθων τέλος.

Nam domus omnis, & consuetudo hominum
Memoriam antiquarum calamitatum reaccendet.

Affabulatio. Fabula significat, præstare sine dolore uiuere in desertis, quàm cũ malis habitare in ciuitatibus.

GABRIAE FABVLARVM
F I N I S.

Ἐκ τῶν ἀφθονίου σοφιστοῦ προγυμνασμάτων.

Μῦθος ποιητῶν μὲν προῆλθε, γεγένηται δὲ καὶ ῥητόρων κοινὸς ἐκ παραινέσεως. ἔστι δὲ μῦθος λόγος ψευδὴς εἰκονίζων ἀλήθειαν. καλεῖται δὲ συβαριτικὸς, καὶ κίλιξ, καὶ κύπριος πρὸς τοὺς εὑρόντας μεταθεὶς τὰ ὀνόματα. νικᾷ δὲ μᾶλλον αἰσώπιος λέγεσθαι, διὰ τὸν αἴσωπον ἄριστα πάντων συγγράψαι τοὺς μύθους. τοῦ δὲ μύθου τὸ μὲν ἐστι λογικὸν, τὸ δὲ ἠθικὸν, τὸ δὲ μικτόν. καὶ λογικὸν μὲν, ἐν ᾧ τι ποιῶν ἄνθρωπος πέπλασται. ἠθικὸν δὲ τὸ τῶν ἀλόγων ἦθος ἀπομιμούμενον. μικτὸν δὲ τὸ ἐξ ἀμφοτέρων ἀλόγου, καὶ λογικοῦ. τὴν δὲ παραίνεσιν δι᾽ ἣν ὁ μῦθος τέτακται, προτάττων μὲν, ὀνομάσεις προμύθιον, ἐπιμύθιον δὲ τελευταῖον ἐπενεγκών.

Μῦθος ὁ τῶν μυρμήκων, καὶ τῶν τεττίγων, προτρέπων τοὺς νέους εἰς πόνους.

Θέρους ἦν ἀκμὴ, καὶ οἱ μὲν τέττιγες μουσικὴν ἀνέβαλλον σύντονον, τοῖς μύρμηξι δὲ πονεῖν ἐπῄει, καὶ συλλέγειν καρποὺς, ἐξ ὧν ἔμελλον τοῦ χειμῶνος τραφήσεσθαι. χειμῶνος δὲ ἐπιγεγονότος, μύρμηκες μὲν οἷς ἐπόνουν ἐτρέφοντο, τοῖς δὲ ἡ τέρψις ἐτελεύτα πρὸς ἔνδειαν. οὕτω νεότης πονεῖν οὐκ ἐθέλουσα, παρὰ τὸ γῆρας κακοπραγεῖ.

Ex Aphthonij sophistæ exercitamentis.

Abula profecta quidem est à poetis, sed & rhetoribus cõmunis facta est admonendi gratia. Est autem fabula sermo fictus, imagine quadam repræsentans ueritatem. Atq; alia Sybaritica, alia Cilix, alia Cypria dicitur, accepto ab inuentoribus nominẽ. Verum quoniam Aesopus egregie preter cæteros conscripsit fabulas, euicit ut potius Aesopia diceretur. Ea uero est triplex, Rationalis, Moralis, Mista. Rationalis, in qua aliquid ab homine geri cõfingit. Moralis, q̃ eorũ imitat mores, quæ sunt rationis expertia. Mista uero, quæ rationale irrationaleq; cõplectitur. Eam autẽ admonitionem cuius causa fabulam constitueris, Antefabulationẽ præpositam, postpositã uero Affabulationẽ dices.

fabula. Sybaritica. Cilix. Cypria.

fabula. Rationalis. Moralis. Mista.

Fabula, qua formicarum & cicadarũ exemplo hortantur iuuenes ad laborem.

Icadæ olim æstate assiduis cantibus indulgebant, formicæ uero hyemis memores, laboribus fructibusq; colligendis operam dabant. Verũ cum hyems aduenisset, formicæ ijs quę collegerant, pascebantur. Cicadas autẽ delectatio illa, & canendi uoluptas, eò indigentię, miserięq; perduxit, ut esurirẽt omnes, & fame conficerent. Sic iuuentus laborũ fugitans, male habet in senectute.

Ἐκ τῶν Φιλοστράτου εἰκόνων.

ΜΥΘΟΙ

Φοιτῶσιν οἱ μῦθοι παρὰ τὸν αἴσωπον, ἀγαπῶντες αὐτόν, ὅτι αὐτῶν ἐπιμελεῖται. ἐμέλησε μὲν γὰρ καὶ ὁμήρῳ μύθου, καὶ ἡσιόδῳ. ἔτι δὲ καὶ ἀρχιλόχῳ πρὸς λυκάμβην. ἀλλ' αἰσώπῳ πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκμεμύθωται, καὶ λόγου τοῖς θηρίοις μεταδέδωκε, λόγου ἕνεκα. πλεονεξίαν τε γὰρ ἐπικόπτει, καὶ ὕβριν ἐλαύνει, καὶ ἀπάτην. καὶ ταῦτα λέων τις αὐτῷ ὑποκρίνεται, καὶ ἀλώπηξ καὶ ἵππος νὴ Δία, καὶ οὐδὲ ἡ χελώνη ἄφωνος. ὑφ' ὧν τὰ παιδία μαθηταὶ γίνονται τῶν τοῦ βίου πραγμάτων. εὐδοκιμοῦντες οὖν οἱ μῦθοι διὰ τὸν αἴσωπον, φοιτῶσιν ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ σοφοῦ, ταινίαις αὐτὸν ἀναδήσοντες, καὶ στεφανώσοντες αὐτὸν θαλλοῦ στεφάνῳ. ὁ δέ, οἶμαι τινὰ ὑφαίνει μῦθον. τὸ γὰρ μειδίαμα τοῦ προσώπου, καὶ οἱ ὀφθαλμοί, ἐπὶ τῆς γῆς ἑστῶτες, τοῦτο δηλοῦσιν. οἶδεν ὁ ζωγράφος, ὅτι αἱ τῶν μύθων φροντίδες, ἀνειμένης τῆς ψυχῆς δέονται. φιλοσοφεῖ δὲ ἡ γραφὴ καὶ τὰ τῶν μύθων σώματα, θηρία συμβάλλουσα ἀνθρώποις, περιίστησι χορὸν τῷ αἰσώπῳ, ἐκ τῆς ἐκείνου σκηνῆς συμπλάσασα. κορυφαία δὲ τοῦ χοροῦ ἡ ἀλώπηξ γέγραπται. χρῆται γὰρ αὐτῇ ὁ αἴσωπος διακόνῳ τῶν πλείστων ὑποθέσεων. ὥσπερ ἡ κωμῳδία τῷ Δάῳ.

Ex Philoſtrati imaginibus

F A B V L AE.

Abulæ ſe ad Aeſopum, ſua in eum beneuolentia cōferūt, quod ſatagat ſui. fabula quippe & Homero, & Heſiodo, nec non & Archilocho in Lycamben curę fuit. ſed ab Aeſopo humana omnia ad fabellas redacta ſunt, ſermone brutis non temere impertito. nam & cupiditatem tollit & libidinem inſectatur, & fraudem. Atq; hæc ei leo quiſpiam agit, & uulpes, & per Iouem equus. nec teſtudo muta, ex quibus pueri diſcunt, quæ in uita gerantur. habentur igitur in precio fabulæ propter Aeſopum. Accedunt ad ianuam docti huius, uittis eum deuincturæ, coronaq; oleagina coronaturæ. hic ut puto fabulam aliquam texit. riſus enim faciei, & oculi in terrā defixi id præ ſe ferunt. pictorem, fabularum curas remiſſiore animo indigere, nō latuit. Philoſophatur autem pictura & fabularum corpora. Bruta enim cum hominibus conferens, cœtum circa Aeſopum ſtatuit ex illius ſcena confictū. Chori dux uulpes depicta eſt. Vtitur enim ea Aeſopus miniſtra argumentorum plurium, ceu Dauo Comœdia.

Ex Hermogenis exercitamentis, Prisciano interprete.

FAbula est oratio ficta, uerisimili dispositio-ne imaginem exhibens ueritatis. Ideo autē hanc primā tradere pueris solēt oratores, quia animos eorū adhuc molles ad meliores facile uias rite instituunt. Vsi sunt ea tamē uetustis-simi quoq; autores, ut Hesiodus, Archilochus, Horatius: Hesiodus quidem lusciniæ, Archilo-chus autem uulpis: Horatius muris. Nominan tur autē ab inuentoribus fabularū, aliæ Aeso-piæ, aliæ Cypriæ, aliæ Libycæ, aliæ Sybariticæ, omnes autē cōmuniter Aesopię dicuntur, quo niam in conuentibus frequenter solebat Aeso-pus fabulis uti. Mendacem quidē esse uolūt fa bulam, sed ad uitam utilem, nec nō & uerisimi lem. Est autē uerisimilis, si res, quæ subiectis ac cidunt personis, apte reddantur: utputa de pul-chritudine aliquis certat, pauo supponatur hic: oportet alicui astutiam tribuere, uulpecula est subijcienda: imitatores aliquos hominum uolu mus ostendere, hic simijs est locus. Oportet igi tur modo breuiter, modo latius eas differere: quomodo autē hoc fiet? si nunc narratione sim plici proferantur, nūc etiam sermo inductis fin gatur personis: exempli causa: Simiæ conuene runt, & consiliū habuerunt de urbe condenda, & quia placuit illis, paratæ erāt incipere ædifi-cationem, sed uetus simia prohibuit ab incepto

eas, docens quod facile capiantur, si intra muros concludantur. sic breuiter dices: si uelis producere, sic: Simiæ cõuenerunt, & cõsiliabantur de urbe cõdenda, quarũ una in mediũ ueniens cõcionata est, quia oportet ipsas quoq; ciuitatem habere. Videtis enim aiebat, quòd ciuitatẽ habendo felices homines sint: domos etiã habent singuli & in concionẽ uniuersi, & in theatrum ascendentes delectãt animos spectationibus & auditionibus uarijs. Et sic proferes orationẽ in orando, dicens, quòd & plebiscitũ scriptũ est, & finges etiam orationẽ ueteris simiæ. Expositio autem fabularũ uult circuitionib. carere, & iucundior esse. Sed oratio, qua utilitas fabulæ retegitur, quã ἐπιμύθιον uocant, quod nos affabulationem possumus dicere, à quibusdam prima, à plerisq; rationabilius postrema ponitur. Sciendum uero, quod etiam oratores inter exempla solent fabulis uti.

Quas fabulas philosophia recipiat, quas item reijciat ex cõmentario Macrobij in somniũ Scipionis.

FAbulæ, quarum nomẽ indicat falsi professionem, aut tantũ conciliandæ auribus uoluptatis, aut adhortationis quoq; in bonam frugem gratia repertę sunt. Auditum mulcent, uelut comœdiæ, quales Menander, eiusue imitatores agendas dederunt, uel argumenta fictis casibus amatorum referta, quibus uel multum se Arbiter exercuit, uel Apuleiũ nõnunquam

lusisse miramur. Hoc totum fabularum genus, quod solas auriū delicias profitetur, è sacrario suo in nutricū cunas sapientiæ tractatus eliminat. Ex his autē quæ ad quandā uirtutū speciē intellectū legentis hortant̄, fit secūda discretio. In quibusdā enim & argumentū ex ficto locatur, & per mendacia ipse relationis ordo contexit̄, ut sunt illę Aesopiæ fabulę elegantia fictionis illustres. At in aliis argumētū quidē fundatur ueri soliditate, sed hæc ipsa ueritas per quædam cōposita & ficta profertur: & hæc iam uocatur narratio fabulosa, non fabula, ut ceremoniarum sacra Hesiodi & Orphei, quæ de deorū progenie actuue narrantur, ut mystica Pythagoreorum sensa referunt. Ergo ex hac secunda diuisione, quam diximus, à Philosophiæ libris prior species, quæ concepta de falso per falsum narratur, aliena est. Sequēs in aliā rursus discretionem scissa diuidit̄. Nam quum ueritas argumento subest, solaq; fit narratio fabulosa, non unus reperitur modus per figmentū uera referendi. Aut enim contextio narrationis per turpia & indigna numinibus, ac monstro similia cōponitur, ut dei adulteri, Saturnus patris Cœlii pudenda abscindens, & ipse rursus à filio regno potito in uincula coniectus, quod genus totum philosophi nescire malūt. Aut sacrarum rerum notio sub pio figmentorū uelamine, honestis & tecta rebus & uestita nominib. enunciatur

ciatur. Et hoc est solum figmenti genus, quod cautio de diuinis reb. philosophantis admitit.

Ex Auli Gellij libro secundo, capite undetrigesimo.

Apologus Aesopi Phrygis memoratu non inutilis.

AEsopus ille è Phrygia fabulator haud immerito sapiens existimatus est, cum quæ utilia monitu, suasuq; erant, non seuere, nõ imperiose pręcepit & censuit, ut philosophis mos est, sed festiuos, delectabilesq; apologos commentus, res salubriter ac prospicienter animaduersas, in mentes animosq; hominum cum audiendi quadam illecebra induit: uelut hæc eius fabula de auiculæ nidulo lepide atq; iucunde præmonet, spem fiduciamq; rerũ, quas efficere quis possit, haud unq; in alio, sed in semetipso habendam. Auicula, inquit, est parua, nomẽ est Cassita, habitat nidulaturq; in segetibus, id fermè tẽporis, ut appetat messis, pullis iam iam plumantibus. Ea Cassita in sementes forte concesserat tempestiuiores: propterea frumẽtis flauescentibus, pulli etiam tunc inuolucres erant. Cum igitur ipsa iret cibũ pullis quęsitũ, monet eos, ut si quid ibi nouæ rei fieret, diceretur'ue, animaduerterẽt, idq; sibi, ubi redisset, renuncia

rent. Dominus postea segetum illarum filium adolescentem uocat. Et uides'ne, inquit, hæc ematuruisse, & manus iam postulare? Idcirco die crastino, ubi primum diluculabit, fac amicos adeas, & roges, ueniãt, operamq; mutuam dent, & messem hanc nobis adiuuent: hæc ille ubi dixit, discessit: atque ubi redit Cassita, pulli trepiduli circunstrepere, orareq; matrem, ut statim iam properet, atq; alium in locũ sese asportet: nam dominus, inquiũt, misit qui amicos rogaret, uti luce oriente ueniant, & metant. Mater iubet eos à metu ociosos esse. Si enim dominus, inquit, messem ad amicos reijcit, crastino seges non metetur, neque necesse est, hodie uti uos auferam. Die igitur postero mater in pabulum uolat, dominus quos rogauerat, operitur: sol feruit, & fit nihil, & amici nulli erant. Tum ille rursum ad filiũ, amici isti, inquit, magnam in partem cessatores sunt. Quin potius imus, & cognatos, affinesq; nostros oramus, ut adsint cras tempori ad metendũ: Itidem hoc pulli pauefacti matri nunciant. Mater hortatur, ut tum quoq; sine metu, ac sine cura sint: cognatos, affinesq; nullos fermè tam obsequibileis esse, ait, ut ad laborem capessendũ nihil cunctentur, & statim dicto obediant: uos modo, inquit, aduertite, si modo quid denuo dicetur. Alia luce orta, auis in pastum profecta est: cognati, & affines operam, quam dare rogati sunt, superse

derunt

derunt. Ad postremũ igitur dominus filio, uale ant, inquit, amici cum propinquis. Afferes prima luce falces duas, unam egomet mihi, & tu tibi capies alteram, & frumentum nosmetipsi manibus nostris cras metemus. Id ubi ex pullis dixisse dominũ mater audiuit, tempus, inquit, est cedendi & abeundi: fiet nũc dubio procul, quod futurum dixit. In ipso enim uertitur, cuia est res, non in alio, unde petitur. Atq; ita Cassita nidum migrauit, & seges à domino demessa est. Hæc quidem est Aesopi fabula de amicorũ & propinquorum leui plerunq; & inani fiducia. Sed qd aliud sanctiores libri philosophorũ monent, quàm ut in nobis tantũ ipsis nitamur? alia autẽ omnia quæ extra nos, extra nostrum animum sunt, neq; pro nostris, neq; pro nobis ducamus? Hunc Aesopi apologum Q. Ennius in satyris scite admodum, & uenuste uersibus quadratis composuit, quorũ duo postremi isti sunt, quos habere cordi, & memorię, operæpretium esse hercle puto.

Hoc erit tibi argumẽtũ semp in promptu sitũ,
Ne qd expectes amicos, q̊d tu possis p te agere

APOLOGI AESOPICI DE CASSITA FINIS.

ΟΜΗΡΟΥ

ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΟΜΑΧΙΑ

Ἀρχόμενος πρῶτον μουσῶν χορὸν ἐξ ἑλικῶνος
ἐλθεῖν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἐπεύχομαι εἵνεκ' ἀοιδῆς,
ἣν νέον ἐν δέλτοισιν ἐμοῖς ἐπὶ γούνασι θῆκα,
δῆριν ἀπειρεσίην πολεμόκλονον ἔργον ἄρηος,
εὐχόμενος μερόπεσσιν ἐς οὔατα πᾶσι βαλέσθαι,
πῶς μύες ἐν βατράχοισιν ἀριστεύσαντες ἔβησαν,
γηγενέων ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα γιγάντων,
ὡς λόγος ἐν θνητοῖσιν ἔην. τοίην δ' ἔχεν ἀρχήν.
Μῦς ποτὲ διψαλέος γαλέης κίνδυνον ἀλύξας,
πλησίον ἐν λίμνῃ ἁπαλὸν προσέθηκε γένειον
ὕδατι τερπόμενος μελιηδέϊ, τὸν δὲ κατεῖδε
λιμνόχαρις πολύφημος, ἔπος δ' ἐφθέγξατο τοῖον.
Ξεῖνε, τίς εἶ; πόθεν ἦλθες ἐπ' ἠόνα; τίς δέ σ' ὁ φύσας;
πάντα δ' ἀλήθευσον, μὴ ψευδόμενόν σε νοήσω.
εἰ γάρ σε γνοίην φίλον ἄξιον, ἐς δόμον ἄξω.
δῶρα δέ τοι δώσω ξεινήϊα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
εἰμὶ δ' ἐγὼ βασιλεὺς φυσίγναθος, ὃς κατὰ λίμνην
τιμῶμαι, βατράχων ἡγούμενος ἤματα πάντα.
Καί με πατὴρ πηλεύς ποτε γείνατο ὑδρομεδούσῃ
μιχθεὶς ἐν φιλότητι παρ' ὄχθας ἠριδανοῖο.
Καὶ σὲ ὁρῶ καλόν τε καὶ ἄλκιμον ἔξοχον ἄλλων

σκη-

HOMERI
RANARUM ET MURIUM PUGNA

Ncipiens primum Musarum cœtum ex Helicone
Venire in meum cor supplico, gratia cantus, — ἦτορ · ορ...
Quem nuper in libellis meis super genua posui, — ἡ δέλτος. ... tabula.
Litem immensam, tumultuosum opus Martis,
Supplicans hominibus in aures omnibus mittere,
Quomodo mures in ranas principantes iuerunt,
Terrigenum uirorum imitati opera gigantum.
Sic sermo inter mortales erat, tale autē habuit principiū
Mus aliquando sitibundus felis periculum euitans,
Propinquum in lacum teneram adposuit barbam,
Aqua delectatus dulci. hunc autem uidit
Limnocharis obstrepera, uerbum autem loquuta est tale. — Λιμνόχαρις
O hospes quis es? unde uenisti ad littus? quis autem te produxit? — palude
Omnia autem uere dic, ne mendacem te intellexero. — gaudēs
Si enim te nouerim amicum dignum, ad domum ducam. — φυσίγναθος
Dona autem tibi dabo hospitalitia multa & bona. — inflans
Sum autem ego rex Physignathus, qui per lacum — maxillas
Color, ranarum dux dies omnes,
Et me pater Peleus olim genuit, Hydromedusæ — Υδρομεδούσῃ
Mixtus in amore apud ripam Eridani, — reginæ a-
Et te quidē uideo pulchrumq; & fortem egregiū aliorum, — quarū

σκηπτοῦχον βασιλῆα καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν
ἔμμεναι. ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἑὴν γενεὴν ἀγόρευε,
Τὸν δ' αὖ Ψιχάρπαξ ἠμείβετο φώνησέν τε.
τίπτε γένος τοὐμὸν ζητεῖς φίλε δῆλον ἅπασιν,
ἀνθρώποις τε, θεοῖς τε, καὶ οὐρανίοις πετεηνοῖς;
Ψιχάρπαξ μὲν ἐγὼ κικλήσκομαι. εἰμὶ δὲ κοῦρος
Τρωξάρταο πατρὸς μεγαλήτορος. ἡ δέ νυ μήτηρ
Λειχομύλη θυγάτηρ Πτερνοτρώκτου βασιλῆος.
γείνατο δ' ἐν καλύβῃ με καὶ ἐξεθρέψατο βρωτοῖς,
σύκοις, καὶ καρύοις, καὶ ἐδέσμασι παντοδαποῖσι.
πῶς δὲ φίλον ποιῇ με, τὸν εἰς φύσιν οὐδὲν ὁμοῖον;
σοὶ μὲν γὰρ βίος ἐστὶν ἐν ὕδασιν. αὐτὰρ ἔμοι γε
ὅσσα παρ' ἀνθρώποις τρώγειν ἔθος, οὐδέ με λήθει
ἄρτος τρισκοπάνιστος ἀπ' εὐκύκλου κανέοιο,
οὐδὲ πλακοῦς τανύπεπλος ἔχων πολλὴν σησαμίδα,
οὐ τόμος ἐκ πτέρνης, οὐχ ἥπατα λευκοχίτωνα,
οὐδὲ τυρὸς νεόπηκτος ἀπὸ γλυκεροῖο γάλακτος.
οὐ χρηστὸν μελίτωμα, τὸ καὶ μάκαρες ποθέουσιν,
οὐδ' ὅσσα πρὸς θοίνην μερόπων τεύχουσι μάγειροι,
κοσμοῦντες χύτρας ἀρτύμασι παντοδαποῖσιν.
οὐδέποτ' ἐκ πολέμοιο κακὴν ἀπέφυγον ἀϋτὴν,
ἀλλ' εὐθὺς μετὰ μῶλον ἰὼν, προμάχοισιν ἐμίχθην.
οὐ δέδι' ἄνθρωπον καί περ μέγα σῶμα φοροῦντα.
ἀλλ' ἐπὶ λέκτρον ἰὼν, ἄκρον δάκτυλον καταδάκνω,
καὶ πτέρνης λαβόμην, καὶ οὐ πόνος ἵκανεν ἄνδρα.
νήδυμος οὐκ ἀπέφυγεν ὕπνος, δάκνοντος ἐμοῖο.
ἀλλὰ δύω μάλα πάντα τὰ δείδια πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
κίρκον καὶ γαλέην, οἵ μοι μέγα πένθος ἄγουσιν,
καὶ παγίδα στονόεσσαν, ὅπου δολόεις πέλε πότμος.

πλεῖστον

Sceptriferum regem, & in bellis pugnacem
Esse, sed age citius tuam generationem concionare.
Huic autem rursus Psicharpax respondit, dixitq;.
Quid nã genus meũ perquiris ò amice manifestũ omnib.
Hominibusq́; diisq́; & cœlestibus uolatilibus?
Psicharpax quidem ego uocor, sum autem filius
Troxartæ patris magnanimi. at mater
Lichomyle filia Pternotroctæ regis.
Genuit autem in lignario me, & enutriuit cibarijs,
Ficubus & nucibus, & edulijs omnigenis.
Quomodo aũt amicũ facies me in naturam nihil similẽ?
Tibi quidem enim uita est in aquis, sed mihi certe
Quæcunq; apud homines comedere cõsuetudo, neq; me (latet
Panis ter pistus à bene rotunda cista
Neq; placenta extensa habens multam sisamida,
Non sectio ex perna, nõ iecora albam uestem habentia,
Neq; caseus nuper pressus à suaui lacte,
Non bonum dulcearium, quod & diui desyderant,
Neq; quæcunq; ad conuiuia hominum faciunt coci,
Ornantes ollas condimentis uarijs.
Nunquam ex bello malum effugi clamorem,
Sed statim ad pugnam iens propugnantibus mixtus sum.
Non timui hominẽ, & quamuis magnũ corpus ferentem.
Sed ad lectum iens, summum digitum mordeo,
Et è pede accepi, & non labor occupauit uirum,
Suauis non aufugit somnus mordente me.
Sed duo ualde omnia timeo omnem per terram,
Accipitrem & felem, qui mihi magnum luctũ adferunt,
Et decipulam gemituosam, ubi dolosum existit fatum.

Plurimum

Ψιχάρπαξ, micarũ raptor
Τρωξάρτης, panẽ uorantis
Λειχομύλη, lambens molas
Πτερνοτρώκτης pernas uorantis

πλεῖστον δὴ γαλέην περιδείδια, ἥτις ἀρίστη,
ἣ καὶ τρωγλοδύοντα κατὰ τρώγλην ἐρεείνει.
οὐ τρώγω ῥαφάνας, οὐ κράμβας, οὐ κολοκύντας,
οὐ τεύτλοις χλωροῖς ἐπιβόσκομαι, οὐδὲ σελίνοις.
ταῦτα γὰρ ὑμῶν ἐστιν ἐδέσματα τῶν κατὰ λίμνην.
πρὸς τάδε μειδήσας Φυσίγναθος ἀντίον ηὔδα.
Ξεῖνε, λίαν αὐχεῖς ἐπὶ γαστέρι. ἔστι καὶ ἡμῖν
πολλὰ μάλ' ἐν λίμνῃ καὶ ἐπὶ χθονὶ, θαύματ' ἰδέσθαι.
ἀμφίβιον γὰρ ἔδωκε νομὴν βατράχοισι Κρονίων,
σκιρτῆσαι κατὰ γῆν καὶ ἐφ' ὕδασι σῶμα καλύψαι.
εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, εὐχερές ἐστι.
αἴρω σ' ἐν νώτοισι. κράτει δέ με μή ποτ' ὄληαι,
ὅπως γηθόσυνος τὸν ἐμὸν δόμον εἰσαφίκηαι.
Ὡς ἄρ' ἔφη, καὶ νῶτ' ἐδίδου, ὁ δ' ἔβαινε τάχιστα
χεῖρας ἔχων ἁπαλοῖο κατ' αὐχένος ἅλματι κούφῳ.
καὶ πρῶτον μὲν ἔχαιρεν, ὅτ' ἔβλεπε γείτονας ὅρμους,
νήξει τερπόμενος Φυσιγνάθου. ἀλλ' ὅτε δὴ ῥα
κύμασι πορφυρέοις ἐπεκλύζετο, πολλὰ δακρύων,
ἄχρηστον μετάνοιαν ἐμέμφετο. τίλλε δὲ χαίτας,
καὶ πόδας ἔσφιγγεν κατὰ γαστρός. ἐν δέ οἱ ἦτορ
πάλλετ' ἀηθείῃ, καὶ ἐπὶ χθόνα βούλετ' ἰδέσθαι.
δεινὰ δ' ὑπεστονάχιζε, φόβου κρυόεντος ἀνάγκῃ.
οὐρὴν μὲν πρῶτ' ἔπλασ' ἐφ' ὕδασιν ἠΰτε κώπην
σύρων, εὐχόμενός τε θεοῖς ἐπὶ γαῖαν ἱκέσθαι,
ὕδασι πορφυρέοισιν ἐκλύζετο. πολλὰ δ' ἐβόα,
καὶ τοῖον φάτο μῦθον, ἀπὸ στόματος δ' ἀγόρευεν.
Οὐχ οὕτω νώτοισιν ἐβάστασε φόρτον ἔρωτος
ταῦρος, ὅτ' Εὐρώπην διὰ κύματος ἦγ' ἐπὶ Κρήτην,
ὡς ἐμ' ἐπιπλώσας ἐπινώτιον ἦγεν ἐς οἶκον

Plurimum iam felem ſupertimeo,qui optimus,
Qui & foramen ingredientem per foramen perquirit.
Non comedo raphanos,non caules,non cucurbitas,
Non porris uiridibus paſcor,neq; apijs.
Hæc enim ueſtra ſunt edulia per lacum.
Ad hæc aũt ſubridens Phyſignathus cõtrà locutus eſt.
O hoſpes ualde gloriaris ob uentrem, adſunt & nobis
Multa ualde in lacu & in terra mirabilia uiſu,
Vtriuitam enim dedit paſcuam ranis Saturnius Iupiter,
Exultare per terram,& in aquis corpus cooperire.
Si autem uis & hæc ſcire, facile eſt
Portem te in humeris:tene autem,ne aliquando pereas,
Sic gauiſus in meam domum uenias.
Sic certe inquit,& terga dat:ille aũt aſcendebat uelociter
Manus habens tenerum per collum, ſaltu facili.
Et ĩ primis qdẽ gaudebat, quãdo intuebatur uicinos por/
Natatione gaudẽs Phyſignathi:ſed quando iã utiq; (tus
Vndis purpureis ſubmergebatur:multum lachrymabatur
Inutilem pœnitentiam accuſabat:uellebat autem comas,
Et pedes ſtringebat per uentrem:in illo autem cor
Concutiebatur inſolentia,& in terram uolebat uidere.
Vehementer aũt ingemiſcebat timoris frigidi neceßitate.
Caudam quidẽ in primis extendit in aquis,tanquã remũ
Trahens,ſupplicansq; deis in terram uenire,
Aquis purpureis ſubmergebatur:multũ autẽ clamabat,
Et talem dixit ſermonem,ab ore autem concionabatur.
Non ſic humeris portauit onus amoris
Taurus quando Europam per undam duxit in Cretam,
Vt me nauigans ſuperhumeralem duxit ad domum

Βάτραχος ὑψώσας ὠχρὸν δέμας ὕδατι λευκῷ,
ὕδρος δ' ἐξαπίνης ἀνεφαίνετο δεινὸν ὅραμα
ἀμφοτέροις. ὀρθὸν δ' ὑπὲρ ὕδατος εἶχε τράχηλον.
τοῦτον ἰδὼν κατέδυ φυσίγναθος, οὔτι νοήσας
οἷον ἑταῖρον ἔμελλεν ἀπολλύμεναι τὴν λίμνην.
δῦ δὲ βάθος λίμνης, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
κεῖνος δ' ὡς ἀφέθη, πέσεν ὕπτιος εὐθὺς ἐν ὕδωρ.
χεῖρας δ' ἔσφιγγεν καὶ ἀπολλύμενος κατέτριζε.
πολλάκι μὲν κατέδυνεν ἐφ' ὕδατι, πολλάκι δ' αὖτε
λακτίζων ἀνέδυνε. μόρον δ' οὐκ ἦν ὑπαλύξαι.
δευόμεναι δὲ τρίχες πλεῖστον βάρος εἷλκον ἐπ' αὐτῷ,
ὕδασι δ' ὀλλύμενος, τοίους ἐφθέγξατο μύθους.
Οὐ λήσεις γε θεοὺς φυσίγναθε ταῦτα ποιήσας,
ναυηγὸν ῥίψας ἀπὸ σώματος ὡς ἀπὸ πέτρης.
οὐκ ἄν μου τὴν γαῖαν ἀμείνων ἦσθα κάκιστε.
παγκρατίῳ τε, πάλῃ τε, καὶ εἰς δρόμον, ἀλλὰ πλανήσας
εἰς ὕδωρ μ' ἔρριψας, ἔχει θεὸς ἔκδικον ὄμμα.
ποινὴν σὺ τίσεις μυῶν στρατῷ, οὐδ' ὑπαλύξεις.
Ταῦτ' εἰπὼν, ἀπέπνευσεν ἐν ὕδασι, τὸν δὲ κατεῖδε
λειχοπίναξ, ὄχθῃσιν ἐφεζόμενος μαλακῇσι.
δεινὸν δ' ἐξολόλυξε, δραμὼν δ' ἤγγειλε μύεσιν.
ὡς δ' ἔμαθον τὴν μοῖραν, ἔδυ χόλος αἰνὸς ἅπαντας.
καὶ τότε κηρύκεσιν ἑοῖς ἐκέλευσαν ὑπὸ ὄρθρου
κηρύσσειν ἀγορὴν δ' ἐς δώματα τρωξάρταο
πατρὸς δυστήνου ψιχάρπαγος, ὃς τὴν λίμνην
ὕπτιος ἐξήπλωτο νεκρὸν δέμας, οὐδὲ παρ' ὄχθας
ἦν ἤδη τλήμων, μέσσῳ δ' ἐπενήχετο πόντῳ.
ὡς δ' ἦλθον σπεύδοντες ἅμ' ἠοῖ, πρῶτος ἀνέστη
τρωξάρτης ἐπὶ παιδὶ χολούμενος, εἶπέ τε μῦθον.

ὦ φίλοι

Rana,eleuans pallidum corpus aqua alba.
Hydrus aũt ex improuiso apparebat,horrendũ spectacu-
Vtrisq;,erectum super aquam habebat collum, (lum
Hũc uidẽs ingressus est Physignathus, nõ quicq̃ intelligẽs
Qualem socium futurus erat perdere per lacum.
Ingress9 est aũt,pfunditatẽ lacus,& euitauit parcã nigrã.
Ille autem ut relictus est, cecidit supinus statim in aquam.
Manus autem stringebat,& moriens stridebat.
Sæpe quidem ingrediebatur in aquam,sæpe autem rursus
Calcitrans egrediebatur, mortem autem nõ erat euitare.
Madentes autẽ pili plurimum pondus trahebant in ipso
Aquis autem periens,tales loquutus est sermones.
Non latebis utiq; deos Physignathe hæc faciens,
Naufragum iaciens à corpore ut à petra.
Non certe me per terram melior eras ò pessime,
Pancratioq; luctaq;,& ad cursum,sed decipiens
In aquam me proiecisti,habet deus iustum oculum.
Pœnam tu solues murium exercitui,neq; euitabis.
Hæc locutus expirauit in aquis: hunc autem uidit
Lichopinax,ripis insidens mollibus. Λειχοπίναξ lambens quadras
Vehemẽter aũt ululauit,currẽs aũt annunciauit murib.
Vt aũt didicerunt mortẽ,ingressa est ira pniciosa uniuer-
Et tunc præconibus suis iusserunt,sub diluculũ (sos,
Proclamare ad concionem in domos Troxartæ
Patris infelicis Psicharpagis qui per lacum
Supinus natabat,mortuum corpus,neq; iuxta ripas
Erat iam miser,medio autem natabat ponto.
Vt autẽ uenerunt festinantes cũ aurora,primũ surrexit
Troxartes ob filium iratus, dixitq; sermonem.

O ami-

ὦ φίλοι, εἰ καὶ μοῦνος ἐγὼ κακὰ πολλὰ πέπονθα
ἐκ βατράχων, ἡ μοῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.
εἰμὶ δ' ἐγὼ δύστηνος, ἐπεὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσσα.
καὶ τὸν μὲν πρῶτόν γε κατέκτανεν ἁρπάξασα
ἐχθίστη γαλέη τρώγλης ἔκτοσθεν ἑλοῦσα.
τὸν δ' ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀπηνέες ἐς μόρον ἦξαν,
καινοτέραις τέχναις ξύλινον δόλον ἐξευρόντες,
ἣν παγίδα καλέουσι μυῶν ὀλέτειραν ἐοῦσαν.
ὁ τρίτος ἦν ἀγαπητὸς ἐμοὶ καὶ μητέρι κεδνῇ,
τοῦτον ἀπέπνιξεν φυσίγναθος ἐς βυθὸν ἄξας.
ἀλλ' ἄγεθ' ὁπλισόμεσθα, καὶ ἐξέλθωμεν ἐπ' αὐτούς,
σώματα κοσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαιδαλέοισι.

Ταῦτ' εἰπὼν, ἀνέπεισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας.
καὶ τοὺς μέν ῥ' ἐκόρυσσεν ἄρης πολέμοιο μεμηλώς.
κνημῖδας μὲν πρῶτα ποσὶ κνήμησιν ἔθηκαν,
ῥήξαντες κυάμους χλωρούς, εὖ τ' ἀσκήσαντες,
οὓς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ἐπιστάντες κατέτρωξαν.
θώρηκας δ' εἶχον καλαμοστεφέων ἀπὸ βυρσῶν,
οὓς, γαλέην δείραντες ἐπισταμένως ἐποίησαν.
ἀσπὶς δ' ἦν λύχνου τὸ μεσόμφαλον. ἡ δέ νυ λόγχη,
εὐμήκεις βελόναι, παγχάλκεον ἔργον ἄρηος.
ἡ δὲ κόρυς, τὸ λέπυρον ἐπὶ κροτάφοισι καρύου.
οὕτω μὲν μύες ἦσαν ἔνοπλοι, ὡς δ' ἐνόησαν
βάτραχοι, ἐξανέδυσαν ἀφ' ὕδατος, εἰς δ' ἕνα χῶρον
ἐλθόντες, βουλὴν ξύναγον πολέμοιο κακοῖο.
σκεπτομένων δ' αὐτῶν πόθεν ἡ στάσις, ἢ τίς ὁ θρῦλλος,
κῆρυξ ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σκῆπτρον μετὰ χερσί,
τυρογλύφου υἱὸς μεγαλήτορος ἐμβασίχυτρος
ἀγγέλλων πολέμοιο κακὴν φάτιν, εἶπέ τε μῦθον.

Ω Βα-

O amici, tametsi solus ego mala multa passus
Ex ranis, sors mala omnibus facta est.
Sum autem ego infelix, postquàm treis filios perdidi.
Et quidem primum utiq; occidit rapiens
Inimicißimus felis, foramen extra capiens.
Alium autem rursus uiri crudeles ad mortem duxerunt
Vanioribus artibus ligneum dolum inuenientes,
Quam decipulam uocant muriũ perditricem existentem.
Qui tertius erat dilectus mihi & matri inclytæ,
Hunc suffocauit Physignathus in profundum ducens.
Sed agedum armemur, & exeamus in ipsas,
Corpora ornantes in armis uarijs.
Hæc locutus persuasit armari uniuersos.
Hos quidem utiq; armauit Mars belli curam habens.
Tibiaria arma quidem primum circa tibias posuerunt,
Frangentes fabas uirides, beneq; aptantes,
Quas ipsi per noctem stantes comederunt.
Thoraces autem habebant calamis circundatis à corijs,
Quos felem excoriantes scienter fecerunt.
Clypeus aũt erat lucernæ medius umbilicus: at certe lan-
Longæ acus, omnino æreum opus Martis. (cea
At caßis testa in temporibus nucis.
Sic quidem mures erant armati: ut autem intellexerunt
Ranæ, egressæ sunt ab aqua, in unum locum
Venientes, consilium congregauerunt belli mali.
Consyderantibus aũt ipsis unde seditio, uel quis tumultus,
Præco propè uenit, ferens sceptrum in manibus,
Tyroglyphi filius magnanimi Embasichytros.
Nuncians belli famam, dixitq; sermonem.

τυροΓλύφου, excauatoris caseorum
Εμβασίχυτρος in ollas irrepens

Ὦ βάτραχοι, μύες ὔμμιν ἀπειλήσαντες ἔπεμψαν
εἰπεῖν ὁπλίζεσθαι ἐπὶ πόλεμόν τε μάχην τε.
εἶδον γὰρ καθ' ὕδωρ Ψιχάρπαγα, ὃν κατέπεφνεν
ὑμέτερος βασιλεὺς Φυσίγναθος, ἀλλὰ μάχεσθε
οἵ τινες ἐν βατράχοισιν ἀριστῆες γεγάατε.
Ὣς εἰπὼν ἀπέφηνε. λόγος δ' εἰς οὔατα μυῶν
εἰσελθὼν ἐτάραξε φρένας βατράχων ἀγερώχων.
μεμφομένων δ' αὐτῶν Φυσίγναθος εἶπεν ἀναστάς.
Ὦ φίλοι, οὐκ ἔκτεινον ἐγὼ μῦν, οὐδὲ κατεῖδον
ὀλλύμενον. πάντως ἐπνίγη παίζων παρὰ λίμνην,
νήξεις τὰς βατράχων μιμούμενος. οἱ δὲ κάκιστοι
νῦν ἐμὲ μέμφονται τὸν ἀναίτιον. ἀλλ' ἄγε βουλὴν
ζητήσωμεν, ὅπως δολίους μύας ἐξολέσωμεν.
τοὶ γὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
σώματα κοσμήσαντες, ἐν ὅπλοις στῶμεν ἅπαντες,
ἄκροις πὰρ χείλεσιν ὅπου κατάκρημνος ὁ χῶρος.
ἡνίκα δ' ὁρμηθέντες ἐφ' ἡμέας ἐξέλθωσι,
δραξάμενοι κορύθων, ὅς τις σχεδὸν ἀντίον ἔλθοι,
ἐς λίμνην αὐτοὺς σὺν ἔντεσιν εὐθὺ βάλωμεν.
οὕτω γὰρ πνίξαντες ἐν ὕδασι τοὺς ἀκολύμβους,
στήσομεν εὐθύμως τὸ μυοκτόνον ὧδε τρόπαιον.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ὅπλοις ἐνέδυσεν ἅπαντας.
φύλλοις μὲν μαλαχῶν κνήμας ἑὰς ἀμφεκάλυψαν.
θώρηκας δ' εἶχον χλοερῶν πλατέων ἀπὸ τεύτλων.
φύλλα δὲ τῶν κραμβῶν εἰς ἀσπίδας εὖ ἤσκησαν.
ἔγχος δ' ὀξύσχοινος ἑκάστῳ μακρὸς ἀρήρει,
καὶ κόρυθες κοχλιῶν λεπτῶν κάρατ' ἀμφεκάλυπτον.
φραξάμενοι δ' ἔστησαν ἐπ' ὄχθαις ὑψηλῇσι,
σείοντες λόγχας, θυμοῦ δ' ἔπλητο ἕκαστος.

Ζεὺς

O ranæ,mures uobis minitantes miserunt
Dicere armari ad bellum pugnamq;.
Viderunt enim per aquam Psicharpaga,quem occidit
Vester rex Physignathus.sed pugnate
Quæcunq; inter ranas egregiæ genitæ estis.
Sic locutus disparuit,sermo autē in aures murium
Ingrediens,conturbauit mentes ranarum superbarum.
Accusantibus autē ipsis Physignathus dixit surgens.
O amici,non occidi ego murem, neq; uidi
Pereuntem. omnino suffocatus est ludens iuxta lacum,
Natatus ranarum imitatus.at peßimi
Nunc me accusant inculpabilem,sed age consilium
Inquiramus,ut dolosos mures deperdamus.
Etenim ego dico,ut mihi apparent esse optima,
Corpora ornantes armati stemus uniuersi
Summas iuxta ripas,ubi præceps locus.
Quando autem impetum facientes in nos,uenerint
Accipientes à galeis quicunq; prope obuius uenerit.
In lacum ipsos cum armis statim deijciamus.
Sic enim suffocantes in aquis experteis natandi
Constituemus statim murium occisorum hic trophæum,
Sic certe loquutus,armis induit uniuersos.
Folijs quidem maluarum tibias suas circūcooperierunt.
Thoraces autem habuerunt uiridibus latis à corijs.
Folia autem caulium in clypeos bene aptauerunt.
Lancea autē acutus iuncus unicuiq; longus aptatus erat.
Et galeæ cochleis subtilibus capita circūcooperiebant.
Circundantes autem steterunt in ripis altis
Conquassantes lanceas,animo aūt plenus erat unusquisq;

Ζεὺς δὲ θεοὺς καλέσας εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
καὶ πολέμου πληθὺν δείξας κρατερούς τε μαχητὰς
πολλοὺς καὶ μεγάλους, ἠδ' ἔγχεα μακρὰ φέροντας,
οἷος κενταύρων στρατὸς ἔρχεται ἠδὲ γιγάντων,
ἡδὺ γελῶν ἐρέεινε· τίνες βατράχοισιν ἀρωγοί,
ἢ μυσὶν ἀθανάτων; καὶ Ἀθηναίην προσέειπεν.
Ὦ θύγατερ, μυσὶν ἦ ῥ' ἐπαλεξήσουσα πορεύσῃ;
καὶ γὰρ σοῦ κατὰ νηὸν ἀεὶ σκιρτῶσιν ἅπαντες,
κνίσσῃ τερπόμενοι, καὶ ἐδέσμασιν ἐκ θυσιάων.
Ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης, τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·
ὦ πάτερ, οὐκ ἂν πώποτ' ἐγὼ μυσὶ τειρομένοισιν
ἐλθοίμην ἐπαρωγός, ἐπεὶ κακὰ πολλά μ' ἔοργαν,
στέμματα βλάπτοντες, καὶ λύχνους εἵνεκ' ἐλαίου.
τοῦτο δέ μου λίην ἔδακε φρένας, οἷον ἔρεξαν.
πέπλον μου κατέτρωξαν, ὃν ἐξύφηνα καμοῦσα
ἐκ ῥοδάνης λεπτῆς, καὶ στήμονα λεπτὸν ἔνησα.
τρώγλας τ' ἐμποίησαν, ὁ δ' ἠπητής μοι ἐπέστη,
καὶ πράσσει με τόκους, τοῦτο χάριν ὀξώργισμαι.
χρησαμένη γὰρ ὕφηνα, καὶ οὐκ ἔχω ἀνταποδοῦναι.
ἀλλ' οὐδ' ὣς βατράχοισιν ἀρηγέμεν οὐκ ἐθελήσω.
εἰσὶ γὰρ οὐδ' αὐτοὶ φρένας ἔμπεδοι. ἀλλά με πρῴην
ἐκ πολέμου ἀνιοῦσαν, ἐπεὶ λίην ἐκοπώθην
ὕπνου δευομένην οὐκ εἴασαν θορυβοῦντες
οὐδ' ὀλίγον καταμῦσαι. ἐγὼ δ' ἄϋπνος κατεκείμην
τὴν κεφαλὴν ἀλγοῦσα, ἕως ἐβόησεν ἀλέκτωρ.
ἀλλ' ἄγε παυσώμεθα θεοὶ τούτοισιν ἀρήγειν,
μή κέ τις ὑμμείων τρωθῇ βέλει ὀξυόεντι.
εἰσὶ γὰρ ἀγχέμαχοι, καὶ εἰ θεὸς ἀντίος ἔλθοι.
πάντες δ' οὐρανόθεν τερπώμεθα δῆριν ὁρῶντες.

Iupiter autem deos uocans in cœlum astriferum,
Et belli multitudinem ostendens, potentesq; pugnatores
Multos & magnos, & lanceas longas ferentes,
Qualis Centaurorum exercitus procedit & Gigantum,
Suauiter ridens interrogabat, qui ranis auxiliatores
Vel muribus, immortalium? & Palladem allocutus est.
O filia, muribus nunquid auxiliatura ibis?
Etenim tuū per templū semper exultant uniuersi mures,
Odore delectati & cibarijs ex sacrificijs.
Sic certe dixit Saturnius: hunc aūt allocuta est Pallas.
O pater, non certe unquam ego muribus consumptis
Venirem auxiliatrix, quoniam mala multa mihi fecerūt,
Coronas destruentes, & lucernas causa olei.
Hoc autem meas ualde momordit mentes quale fecerunt.
Peplum meum corroserunt, quod texui laborans
Ex trama subtili, & stamen subtile neui,
Foraminaq; fecerunt: at sutor mihi institit,
Exigit à me usuras: huius gratia irata sum.
Mutuata enim subtextum, & non habeo restituere.
Sed neq; sic ranis auxiliari non uelim.
Sunt enim neq; ipsæ mentibus firmæ, sed me recens
Ex bello redeuntem, postquam ualde defatigata fui,
Somno indigentem non permiserunt tumultuantes
Neq; parum oculos cōniuere: ego aūt insomnis iacebam
Caput dolens, donec clamauit gallus gallinaceus.
Sed age cessemus dei ijs auxiliari,
Ne utiq; aliquis uestrum uulneretur telo acuto.
Sunt enim cominus pugnantes, etiam si deus contrà ueni/ (ret.
Omnes autē de cœlo delectemur litem uidentes.

Ὣς ἄρ᾽ ἔφη· τῇ δ᾽ αὖτε πεπείθοντο θεοὶ ἄλλοι
πάντες. ὁμῶς δὲ ἀολλέες ἤλυθον εἰς ἕνα χῶρον.
κάδδ᾽ ἦλθον κήρυκε τέρας πολέμοιο φέροντε.
καὶ τότε κώνωπες μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες,
δεινὸν ἐσάλπιζον πολέμου κτύπον. οὐρανόθεν δὲ
Ζεὺς κρονίδης βρόντησε τέρας πολέμοιο κακοῖο.

Πρῶτος δ᾽ ὑψιβόας λειχήνορα οὔτασε δουρὶ
ἑστότ᾽ ἐν προμάχοις κατὰ γαστέρα εἰς μέσον ἧπαρ,
κάδδ᾽ ἔπεσεν πρηνής, ἁπαλὰς δ᾽ ἐκόνισεν ἐθείρας.
τρωγλοδύτης δὲ μετ᾽ αὐτὸν ἀκόντισε πηλείωνα,
πῆξεν δ᾽ ἐν στέρνῳ στιβαρὸν δόρυ, τὸν δὲ πεσόντα
εἷλε μέλας θάνατος, ψυχὴ δ᾽ ἐκ σώματος ἔπτη.
σευτλαῖος δ᾽ ἄρ᾽ ἔπεφνε βαλὼν κέαρ ἐμβασίχυτρον.
ἀρτοφάγος δὲ πολύφωνον κατὰ γαστέρα τύψεν,
ἤριπε δὲ πρηνής, ψυχὴ δὲ μελέων ἐξέπτη.
λιμνόχαρις δ᾽ ὡς εἶδεν ἀπολλύμενον πολύφωνον,
τρωγλοδύτην πέτρῳ μυλοειδεῖ τρῶσεν ἐπιφθάς,
αὐχένα πὰρ μέσσον. τὸν δὲ σκότος ὄσσ᾽ ἐκάλυψεν.
λειχήνωρ δ᾽ αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
καὶ βάλεν, οὐδ᾽ ἀφάμαρτε, καθ᾽ ἧπαρ. ὡς δ᾽ ἐνόησε
κραμβοφάγος ὄχθαισι βαθείαις ἔμπεσε φεύγων,
ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὣς ἀπέληγεν ἐν ὕδασιν, ἤλασε δ᾽ αὐτόν,
κάππεσε δ᾽ οὐκ ἀνένευσεν, ἐβάπτετο δ᾽ αἵματι λίμνη
πορφυρέῳ. αὐτὸς δὲ παρ᾽ ἠϊόν᾽ ἐξετανύσθη.
χορδῇσι λιπαρῇσί τε πορνύμενος λαγόνεσσιν.
λιμνήσιος δ᾽ ὄχθαισι τυρόγλυφον ἐξενάριξε.
πτερνογλύφον δὲ ἰδὼν καλαμίνθιος, εἰς φόβον ἦλθεν,
ἥλατο δ᾽ ἐς λίμνην φεύγων, τὴν ἀσπίδα ῥίψας.
ὑδρόχαρις δέ τε πέφνε πτερνοφάγον βασιλῆα,

χέρμα-

Vt certe dixit, huic autem post paruerunt dei alij.
Omnes simul autem collecti uenerunt in unum locum.
At uenerunt præcones duo, signum belli ferentes.
Et tunc culices magnas tubas habentes,
Vehementer tuba clangebant belli strepitũ. cœlitus autẽ
Iupiter Saturnius intonuit signum belli mali.
Primus autẽ alte clamans Lichenorem uulnerauit lancea
Stantẽ inter propugnatores per uentrem in mediũ epar.
Cõcidit aũt pronus, teneras autẽ puluerulentas ferit co-(mas
Troglodytes autẽ post ipsum iaculatus est Peliona
Infixit aũt in pectore solidã lanceã. hunc autẽ cadentem
Cepit nigra mors. anima autem ex corpore euolauit.
Seutlæus autẽ utiq; occidit percutiens cor Embasichytrũ
Artophagus autem Polyphonum per uentrem percußit.
Cecidit autem supinus, anima autem membris euolauit.
Lymnocharis autem ut uidit pereuntem Polyphonum,
Troglodyten petra molari uulnerauit anticipans
Collum iuxta medium. huic autẽ caligo oculos cooperuit.
Lichenor autem ipsius concutiebatur lancea lucida.
Et percußit, neq; aberrauit, per epar. ut autem intellexit
Crambophagus, ripis profundis incidit fugiens.
Sed neq; sic cessauit in aquis, impulit autem ipsum.
Concidit aũt, nõ respirauit. tingebatur aũt sanguine lacus
Purpureo, ipse autem iuxta littus extensus est,
Venis pinguibus incitatus intestinis.
Lymnesius autem in ripis Tyroglyphum spoliauit.
Pternoglyphũ autẽ uidens Calaminthius in timorẽ uenit.
Saltauit autem in lacum fugiens clypeum iaciens.
Hydrocharis autem occidit Pternophagum regem,

λειχήνωρ à lamben-da cauda
τρωγλοδύτης ingredi-ens fora-mina
Σευτλαῖος, à be-ta uel porro
ἀρτοφάγος pa-niuorus
πολύφωνον, mul-tiuocam
κραμβοφάγος, uorans caules
τυρογλύφος ca-uator ca-seorum

χερμαδίῳ πλήξας κατὰ βρέγματος. ἐγκέφαλος δὲ
ἐκ ῥινῶν ἔσταζε. παλάσσετο δ' αἵματι γαῖα.
λειχοπίναξ δ' ἔκτεινεν ἀμύμονα βορβοροκοίτην
ἔγχει ἐπαΐξας. τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
πρασσοφάγ' δ' ἐσιδὼν, ποδὸς εἵλκυσε κνισσοδιώκτην
ἐν λίμνῃ δ' ἀπέπνιξε κρατήσας χειρὶ τένοντα.
ψιχάρπαξ δ' ἤμυν' ἑτάρων περὶ τεθνηώτων,
καὶ βάλε πηλούσιον κατὰ νηδύος εἰς μέσον ἧπαρ.
πῖπτε δέ οἱ πρόσθεν, ψυχὴ δ' ἀϊδόσδε βεβήκει.
πηλοβάτης δ' ἐσιδὼν, πηλοῦ δράκα ῥίψεν ἐπ' αὐτὸν,
καὶ τὸ μέτωπον ἔχρισε, καὶ ἐξετύφλου παρὰ μικρόν.
θυμώθη δ' ἄρα κεῖνος, ἑλὼν δέ γε χειρὶ παχείῃ
κείμενον ἐν πεδίῳ λίθον ὄβριμον ἄχθος ἀρούρης,
τῷ βάλε πηλοβάτην ὑπὸ γούνατα. πᾶσα δ' ἐκλάσθη
κνήμη δεξιτερή. πέσε δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
κραυγασίδης δ' ἤμυνε, καὶ αὖθις βαῖνεν ἐπ' αὐτὸν,
τύψε μέσην δ' αὐτὸν κατὰ γαστέρα. πᾶς δέ οἱ εἴσω
ὀξύσχοινος δῦνε. χαμαὶ δ' ἔκχυντο ἅπαντα
ἔγκατ' ἐφελκομένῳ ὑπὸ δούρατι χειρὶ παχείῃ,
σιτοφάγος δ' ὡς εἶδεν ἐπ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο
σκάζων ἐκ πολέμου ἀνεχάζετο, τείρετο δ' αἰνῶς.
ἥλατο δ' ἐς τάφρον, ὅπως φύγῃ αἰπὺν ὄλεθρον.
τρωξάρτης δ' ἔβαλεν φυσίγναθον ἐς πόδα ἄκρον,
ὦκα δὲ τειρόμενος ἐς λίμνην ἥλατο φεύγων.
τρωξάρτης δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
καί οἱ ἐπέδραμεν αὖθις ἀποκτάμεναι μενεαίνων.
πρασσαῖος δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
ἦλθε διὰ προμάχων, καὶ ἀκόντισεν ὀξέϊ σχοίνῳ.
οὐδ' ἔρρηξε σάκος. σχέτο δ' αὐτοῦ δουρὸς ἀκωκή.

Saxo percutiens per guttur: cerebrum autem
Ex naribus stillabat, polluebatur autem sanguine terra.
Lichopinax autẽ occidit irreprehensibilem Borborocœtẽ — βορβορο
Lancea impetũ faciens: obscuritas autẽ oculos cooperuit. — κοίτην,
Praßiphagus autem uidens pede traxit Cnissodioctem — in cœno
In lacu autem suffocauit tenens manu neruum. — iacentem
Psicharpax autem ultus est socijs mortuis, — πρασοσο-
Et percußit Pelusium per uentrem in medium epar. — φάγος
Cecidit autem illi ante: anima autem ad infernum iuit. — edens
Pelobates autem uidens, luti manipulum iecit in ipsum. — porrũ
Et frontem inunxit, & excæcabatur propemodum. — κνισοδι-
Iratus est autem certe ille capiens utiq; manu forti — ώκτην
Iacentem in campo lapidem ponderosum pondus terræ, — nidorum
Hoc percußit Pelobatem sub genua: tota autem fracta est — sectatorẽ
Tibia dextra: cecidit autem supinus in pulueribus. — πηλοβά-
Craugasides autem ultus est, & rursus ibat in ipsum, — της, p lu-
Percußit mediũ aũt ipsum per uentrẽ, totus autẽ ei intro — tum ince
Acutus iuncus ingrediebatur: humi autem effundebantur — dens
Intestina, extracta à lancea manu graui. (uniuersa — κραυγα-
Sitophagus autem ut uidit in ripis fluminis, — σίδης,
Claudicans ex bello recedebat, consumabatur autẽ ualde. — caulium
Saltauit autem in foßam, ut aufugeret diram perniciem. — speciem
Troxartes aũt percußit Physignathũ in pedis summitatẽ. — referẽs
Celeriter autem consumptus in lacum saltauit fugiens, — σιτοφά-
Troxartes aũt ut uidit adhuc semiuiuũ, qui ante ceciderat — γος, cibos
Et illi incurrit rursus occidere desyderans. — absumẽs
Prassæus autẽ ut uidit adhuc semiuiuũ, qui ante ceciderat
Venit per propugnatores, & iaculatus est acuto iunco,
Neq; fregit scutum, tenebatur autem ipsius lanceæ acies.

ἦν δέ τις ἐν μύεσσι νέος παῖς ἔξοχος ἄλλων,
ἀγχέμαχος φίλος υἱὸς ἀμύμονος ἀρτεπιβούλου
ὄρχαμος αὐτὸν ἄρη φαίνων κρατερὸς μεριδάρπαξ.
ὃς μόνος ἐν μύεσσιν ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
στῆ δὲ παρὰ λίμνην γαυρούμενος οἶος ἀπ' ἄλλων,
στεῦτο δὲ πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων.
καὶ νύ κεν ἐξετέλεσσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
καὶ τότ' ἀπολλυμένους βατράχους ᾤκτειρε κρονίων.
κινήσας δὲ κάρη, τοίην δ' ἐφθέγξατο φωνήν.
Ω πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
οὐ μικρόν μ' ἔπληξε μεριδάρπαξ κατὰ λίμνην
ἐναίρειν βατράχους βλεμεαίνων. ἀλλὰ τάχιστα
παλλάδα πέμψωμεν πολεμόκλονον ἠδὲ καὶ ἄρην,
οἵ μιν ἀποσχήσουσι μάχης κρατερόν περ ἐόντα.
Ως ἄρ' ἔφη κρονίδης. ἄρης δ' ἀπαμείβετο μύθῳ
οὔτ' ἄρ' ἀθηναίης κρονίδη σθένος, οὔτε ἄρηος
ἰσχύσει βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.
ἀλλ' ἄγε πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες, ἢ τὸ σὸν ὅπλον
κινείσθω μέγα τιτανοκτόνον ὀβριμοεργόν,
ᾧ κτάνας τέφνες ἀρίστους ἔξοχα πάντων,
ἐγκέλαδόν τ' ἐπέδησας, ἰδ' ἄγρια φῦλα γιγάντων.
Ως ἄρ' ἔφη. κρονίδης δ' ἔβαλε ψολόεντα κεραυνόν,
πρῶτα μὲν ἐβρόντησε, μέγαν δ' ἐλέλιξεν ὄλυμπον.
αὐτὰρ ἔπειτα κεραυνὸν δειμαλέον διὸς ὅπλον
ἧκ' ἐπιδινήσας. ὁ δ' ἄρ' ἔπτατο χειρὸς ἄνακτος.
πάντας μὲν ῥ' ἐφόβησε βαλὼν βατράχους τε μύας τε.
ἀλλ' οὐδ' ὡς ἀπέληγε μυῶν στρατὸς, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
ἵετο πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων.

Erat aũt qdã inter mures iuuenis filiꝰ egregiꝰ inter alios
Cominus pugnãs, charꝰ filiꝰ irreprehensibilis Artepibuli
Princeps ipsum Martem ostendens robustus Meridarpax
Qui solus inter mures dominabatur pugnando,
Stetit autem iuxta lacum elatus solus ab alijs
Iactabat autẽ depopulatũ ire ranarũ genus iaculatricum
Et certe perfecisset, quoniam magnum ipsi robur erat,
Nisi statim intellexisset pater hominum deorumq́;,
Et tunc pereuntes ranas miseratus fuisset Saturnius.
Mouens autem caput, talem locutus est uocem,
O dij, certe magnum opus in oculis uideo.
Non parum me stupefecit Meridarpax per lacum,
Trucidare ranas desyderans, sed celerrime
Palladem mittamus tumultuosam etiam & Martem,
Qui ipsum arcebũt à pugna robustum quamuis existentẽ.
Sic certe locutꝰ Iupiter, Mars aũt respõdebat sermõe.
Neq; certe Palladis ò Iupiter potentia, neq; Martis
Poterit ranis auxiliari diram perniciem.
Sed age omnes eamus auxiliatores, uel tuum iaculum
Moueatur magnum, quod Titanas sustulit, potens opus,
Quo Titanas occidisti egregios ultra omnes,
Enceladũq; tumultuoseq; ligasti, et agrestia genera gigã-(tum
Sic certe dixit: Saturnius aũt iaculatus est ardẽs fulmẽ.
Primum quidem intonuit, magnũ autẽ cõmouit cœlum,
Sed postea fulmen terribile, Iouis telum,
Misit inuoluens. illud autem certe euolauit à manu regis
Omnes quidem utiq; terruit iaculatus, ranasq́; muresq;
Sed neq; sic cessauit muriũ exercitus, sed adhuc amplius,
cupiebat depopulatum ire ranarum genus iaculatricum,

Γρατοσάιος, caulis colori similis

Αρτεπιβύλυ, pani insidiantis

μεριδάρπαξ raptor particularũ

εἰ μὴ ἀπ' ὀλύμπου βατράχους ἐλέησε κρονίων,
ὅς ῥα τότε βατράχοισιν ἀρωγοὺς εὐθὺς ἔπεμψεν.
ἦλθον δ' ἐξαίφνης νωτάκμονες, ἀγκυλοχῆλαι,
λοξοβάται, στρεβλοί, ψαλιδόστομοι, ὀστρακόδερμοι,
ὀστοφυεῖς, πλατύνωτοι, ἀποστίλβοντες ἐν ὤμοις,
βλαισοί, χειροτένοντες, ἀπὸ στέρνων ἐσορῶντες.
ὀκτάποδες, δικάρηνοι, ἀχειρέες. οἱ δὲ καλεῦνται
καρκίνοι. οἵ ῥα μυῶν οὐρὰς στομάτεσσιν ἔκοπτον,
ἠδὲ πόδας καὶ χεῖρας. ἀνεγνάμπτοντο δὲ λόγχαι.
οὓς καὶ ὑπέδεισαν δειλοὶ μύες, οὐδ' ὑπέμειναν.
ἐς δὲ φυγὴν ἐτράποντο. ἐδύσετο δ' ἥλιος ἤδη.
καὶ πολέμου τελετὴ μονήμερος ἐξετελέσθη.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ
ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΟ-
ΜΑΧΙΑΣ

Nisi ab olympo ranas meseratus fuisset Saturnius,
Qui utiq; tunc ranis auxiliatores ilico misit.
Venerũt ãt ex improuiso habẽtes ĩcudes in tergo,ungulis
Obliqua ingrediẽtes,tortuosi,habẽtes cortices,in ore ostri
Ossei natura,lati humeros,rutilantes in humeris (pelles
Blæßi,neruosis manibus,à pectoribus intuentes,
Octopedes,bicipites,manibus incapabiles:illi aũt uocãtur
Cancri,qui utiq; murium caudas oribus incidebant
Etiam pedes & manus,flectebantur autem lanceæ.
Quos & timuerunt miseri mures,neq; sustinuerunt,
In fugam autem uertebantur , occidebat autem sol iam,
Et belli finis unius diei perfectus est.

FINIS HOMERI BATRA-
CHOMYOMACHIAE

Ἐπιτάφιον εἰς ὅμηρον ἀντι-
πάτρου σιδωνίου.

Ταν μερόπων πειθὼ, τὸ μέγα στόμα, ταν ἴσα μούσαις
φθεγξαμέναν κεφαλὰν ὦ ξένε μαιονίδεω,
ἄδ᾽ ἔλαχον νασῖτις ἴου σπιλάς. οὐ γὰρ ἐν ἄλλᾳ
ἱρὸν, ἀλλ᾽ ἐν ἐμοὶ πνεῦμα θανὼν ἔλιπεν.
ᾧ νεῦμα κρονίδαο τὸ παγκρατὲς, ᾧ καὶ ὄλυμπον,
καὶ τὸν αἴαντος ναύμαχον εἶπε βίαν,
καὶ τὸν ἀχιλλείοις φαρσαλίσιν ἕκτορα πώλοις
ὀστέα δαρδανικῷ δρυπτόμενον πεδίῳ.
εἰ δ᾽ ὀλίγα κρύπτω τὸν ταλίκον, ἴσθ᾽ ὅτι κεύθει
καὶ θέτιδος γαμέταν ἁ βραχύβωλος ἴκος.

Εἰς τὸν αὐτόν.

Ἐνθάδε τὴν ἱερὰν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει
ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα θεῖον ὅμηρον.

Μάρκου μουσούρου τοῦ κρητός.

Νηὸς ἔσω ἀνὰ σηκὸν, ἀγείτεον ἦχι θυηλὰς,
κυπρογενεῖ, ἀποδιδόντων ἐτήσιον. αὐτὰρ ὁ τόξον,
ἄλλος ἔρως βάσταζε, διοιστεῦσαι δὲ μεμηλὼς,
ὀξέα δ' ἐνδίλλευκε. πικρὸν δ' ἴθυνεν ὀϊστόν.
μητρὸς ἐπ' ἀρήτειραν ὑπαπέρχων δ' ἐπελάθη,
ἤπατι λειάνδροιο κόρης φρένα αἶψα πορήσας.
ἀμφότεροι δὲ πόθου, αὐτὰρ περιφορημένοι οἴστρῳ,
ἀλλήλων ἀπόναντο. γάμων δὲ συνίστορα λύχνον
λαθριδίων θήκαντο. σιδήρειον δὲ λελογχὼς,
αἷμα, πολυπλάγκτης πεπύθωκε ποθεῦντας ἀέλλας,
καί σφε φάος μὲν ἄμερσεν, ἄμερσε δὲ τῆς φιλότητος.

Τοῦ αὐτοῦ εἰς μουσαῖον.

Καὶ φρένας ἀδρήσεια θεῶν ἕλε, δὴ γὰρ ἀοιδαῖς,
στεῦτο λαχεῖν ἄρης, μουσῶν ἄποινα πόνων.
τοῦτο κλύων νεμέσησ'. ὅτι ἑοῖς ἐπεγήνοθεν ἔργοις
ἀχλὺς ἄδην. ἀρδὺς τ' ὀχάδεν ὕβριν ἔρως
μουσαίῳ δ' ἐπέτελλεν. ὁ δ' ἐκλάμιζε ποθεινῶν
οἶστρον, ἀπεδρέψαι παρθενίης κάλυκας.
μνείαθω δὲ μικρῆσιν ὑπεῖξας σελίδεσσιν,
ὅσσ' ὀλίγαις παίζων χερσὶν ἔοργεν ἔρως.

ΜΟΥΣΑΙΟΥ ΤΑ ΚΑΤ' ΗΡΩ ΚΑΙ ΛΕΑΝΔΡΟΝ

Εἰπὲ θεὰ κρυφίων ἐπιμάρτυρα λύχνον ἐρώτων,
καὶ νύχιον πλωτῆρα θαλασσοπόρων ὑμεναίων,
καὶ γάμον ἀχλυόεντα, τὸν οὐκ ἴδεν ἄφθιτος ἠώς.
καὶ σηστὸν καὶ ἄβυδον, ὅπη γάμος ἔννυχος ἡροῦς.
νηχόμενόν τε λέανδρον ὁμοῦ, καὶ λύχνον ἀκούω,
λύχνον ἀπαγγέλλοντα διακτορίην ἀφροδίτης,
ἡροῦς νυκτιγάμοιο γαμοστόλον ἀγγελιώτην,
λύχνον ἔρωτος ἄγαλμα, τὸν ὤφελεν αἰθέριος ζεὺς,
ἐννύχιον μετ' ἄεθλον ἄγειν ἐφ' ὁμήγυριν ἄστρων,
καί μιν ἐπικλῆσαι νυμφοστόλον ἄστρον ἐρώτων.
ὅττι πέλεν συνέριθος ἐρωμανέων ὀδυνάων.
ἀγγελίην δ' ἐφύλαξεν ἀκοιμήτων ὑμεναίων,
πρὶν χαλεπὸν πνοιῇσιν ἀήμεναι ἐχθρὸν ἀήτην.
ἀλλ' ἄγε μοι μέλποντι μίαν ξυνάειδε τελευτὴν
λύχνου σβεννυμένοιο καὶ ὀλλυμένοιο λεάνδρου.
Σηστὸς ἔην καὶ ἄβυδος ἐναντίον ἐγγύθι πόντου,
γείτονές εἰσι πόληες. ἔρως δ' ἀνὰ τόξα τιταίνων,
ἀμφοτέρῃς πολίεσσιν ἕνα ξυνέηκεν ὀϊστὸν,
ἠΐθεον φλέξας καὶ παρθένον. οὔνομα δ' αὐτῶν
ἱμερόεις τε λέανδρος ἔην καὶ παρθένος ἡρὼ,
ἡ μὲν σηστὸν ἔναιεν, ὁ δὲ, πτολίεθρον ἀβύδου,
ἀμφοτέρων πολίων περικαλλέες ἀστέρες ἄμφω
εἴκελοι ἀλλήλοισι. σὺ δ' εἴποτε κεῖθι περήσεις,
δίζεό μοι τινὰ πύργον, ὅπη ποτὲ σηστιὰς ἡρὼ
ἵστατο λύχνον ἔχουσα, καὶ ἡγεμόνευε λεάνδρῳ.
δίζεο δ' ἀρχαίης ἁλιηχέα πορθμὸν ἀβύδου,

MVSAEVS DE ERO ET LEANDRO

DIc Dea occultorum testem lucernam amorum,
Et nocturnũ natatorẽ p mare transeũtiũ nuptiarũ
Et coitũ tenebrosum, quẽ nõ uidit incorruptibilis aurora,
Et Sestum & Abydum, ubi nuptiæ nocturnæ Erûs
Natantemq; Leandrum simul & lucernam audio,
Lucernam annunciantem nuncium Veneris,
Erûs nocte nubentis ornantem nuncium,
Lucernam amoris simulacrũ, quã debuit æthereus Iupiter
Nocturnum post officium ducere ad consortiũ astrorum,
Ac ipsam appellasse sponsas ornantem stellam amorum,
Quoniam fuit ministra amatoriarum curarum,
Nunciumq; seruauit insomnium nuptiarum,
Antequam molestum flatibus flaret inimicus uentus.
Sed eia mihi canenti unum concine finem
Lucernæ extinctæ, & pereuntis Leandri.
Sestus erat & Abydus è regione, prope mare
Vicinæ sunt urbes. Cupido autem arcum tendens,
Ambabus urbibus unam commisit sagittam,
Iuuenem urens & uirginem, nomen uero eorum
Suauisq; Leander erat, & uirgo Ero.
Hæc quidem Sestum habitabat, ille uero oppidum Abydi,
Ambarum urbium perpulchræ stellæ ambo,
Similes inter se. tu uero si quando illac transibis,
Quære mihi quandam turrim, ubi quondam Sestias Ero
Stabat, lucernam habens, & dux erat Leandro.
Quære & antiquæ marisonum fretum Abydi,

εἰσέτι τοῦ κλαίοντα μόρον, καὶ ἔρωτα λεάνδρου.
ἀλλὰ πόθεν λείανδρος ἀβυδόθι δώματα ναίων
ἡροῦς εἰς πόθον ἦλθε, πόθῳ δ' ἐνέδησε καὶ αὐτήν;
ἡρὼ μὲν χαρίεσσα διοτρεφὲς αἷμα λαχοῦσα
κύπριδος ἦν ἱέρεια, γάμων δ' ἀδίδακτος ἐοῦσα,
πύργον ἀπὸ προγόνων παρὰ γείτονι ναῖε θαλάσσῃ,
ἄλλη κύπρις ἄνασσα, σαοφροσύνῃ δὲ καὶ αἰδοῖ
οὐδέποτ' ἀγρομένῃσιν ἐνωμίλησε γυναιξίν.
οὐδὲ χορὸν χαρίεντα μετήλυθεν ἥλικος ἥβης
μῶμον ἀλευομένη ζηλήμονα θηλυτεράων.
καὶ γὰρ ἐπ' ἀγλαΐῃ ζηλήμονές εἰσι γυναῖκες.
ἀλλ' αἰεὶ κυθέρειαν ἱλασκομένη ἀφροδίτην,
πολλάκι καὶ τὸν ἔρωτα παρηγορέεσκε θυηλαῖς,
μητρὶ σὺν οὐρανίῃ φλογερὴν τρομέουσα φαρέτρην.
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀλέεινε πυριπνείοντας ὀϊστούς,
δὴ γὰρ κυπριδίη πάνδημος ἦλθεν ἑορτή,
τὴν ἀνὰ σηστὸν ἄγουσιν ἀδώνιδι καὶ κυθερείῃ.
πασσυδίῃ δ' ἔσπευδον ἐς ἱερὸν ἦμαρ ἱκέσθαι
ὅσσοι ναιετάεσκον ἁλιστεφέων σφυρὰ νήσων,
οἱ μὲν ἀφ' αἱμονίης, οἱ δ' εἰναλίης ἀπὸ κύπρου.
οὐδὲ γυνή τις ἔμιμνεν ἐνὶ πτολίεσσι κυθήρων,
οὐ λιβάνου θυόεντος ἐνὶ πτερύγεσσι χορεύων,
οὐ φρυγίης ναέτης, οὐ γείτονος ἀστὸς ἀβύδου,
οὐδέ τις ἠιθέων φιλοπάρθενος, ἦ γὰρ ἐκεῖνοι
αἰὲν ὁμαρτήσαντες ὅπη φάτις ἐστὶν ἑορτῆς,
οὐ τόσον ἀθανάτοισιν ἀγέμεν σπεύδουσι θυηλάς,
ὅσσον ἀγειρομένων διὰ κάλλεα παρθενικάων.
ἡ δὲ θεῆς ἀνὰ νηὸν ἐπῴχετο παρθένος ἡρώ,

μαρμα-

Adhuc deflens mortem & amorem Leandri.
Verum unde Leander in Abydo domos habitans
Erûs ad amorem uenit,amore uero deuinxit & ipsam?
Ero elegans generosum sanguinem sortita,
Veneris erat sacerdos.nuptiarum uero imperita cum esset
Turrim à parentibus apud uicinum habitabat mare
Altera Venus regina.castitate uero & pudore
Nunquam collectarum cõmercio usa est mulierum.
Neq; tripudium elegans adiuit iuuenilis ætatis,
Liuorem euitans inuidum mulierum.
Nam ob pulchritudinem inuidæ sunt fœminæ.
Sed semper Citheream placans Venerem,
Sæpe & Cupidinem conciliabat libamentis,
Matre cum cœlesti flammeam tremens pharetram.
Sed neq; sic euitauit ignitas sagittas.
Iamq; Venereum populare uenit festum.
Quod Sesti celebrant Adonidi & Veneri.
Cateruatimq; festinabant ad sacrum diem ire,
Quotquot habitabãt mari circũdatarũ extrema insularũ
Aliqui quidẽ ab Hœmonia,aliqui uero maritima à Cypro
Neq; mulier ulla remansit in oppidis Cytherorum,
Non Libani odoriferi in summitatibus saltans,
Non Phrygiæ incola,non uicinæ ciuis Abydi,
Neq; ullus iuuenis amator uirginum.certe enim illi
Semper secuti,ubi fama est,festi,
Non tantum immortalium afferre festinant sacrificia,
Quantum aggregatarum ob pulchritudines uirginum.
Verum deæ per ædem incessit uirgo Ero,

μαρμαρυγὴν χαρίεσσαν ἀπαστράπτουσα προσώπου
οἷά τε λευκοπάρῃος ἐπαντέλλουσα σελήνη.
ἄκρα δὲ χιονέων φοινίσσετο κύκλα παρειῶν
ὡς ῥόδον ἐκ καλύκων διδυμόχροον, ἦ τάχα φαίης
ἡροῦς ἐν μελέεσσι ῥόδων λειμῶνα φανῆναι.
χροιὴ γὰρ μελέων ἐρυθαίνετο. νισσομένης δὲ
καὶ ῥόδα λευκοχίτωνος ὑπὸ σφυρὰ λάμπετο κούρης,
πολλαὶ δ' ἐκ μελέων χάριτες ῥέον. οἱ δὲ παλαιοὶ
τρεῖς χάριτας ψεύσαντο πεφυκέναι, εἷς δέ τις ἡροῦς
ὀφθαλμὸς γελόων ἑκατὸν χαρίτεσσι τεθήλει.
ἀτρεκέως ἱέρειαν ἐπάξιον εὗρε κύπρις.
ὣς ἡ μὲν πέρι πολλὸν ἀριστεύουσα γυναικῶν,
κύπριδος ἀρήτειρα νέη διεφαίνετο κύπρις.
δύσατο δ' ἠιθέων ἁπαλὰς φρένας, οὐδέ τις ἀνδρῶν
ἦεν ὃς οὐ μενέαινεν ἔχειν ὁμοδέμνιον ἡρώ.
ἡ δ' ἄρα καλλιθέμεθλον ὅπη κατὰ νηὸν ἀλᾶτο,
ἑσπόμενον νόον εἶχε καὶ ὄμματα καὶ φρένας ἀνδρῶν.
καί τις ἐν ἠιθέοισιν ἐθαύμασε, καὶ φάτο μῦθον.
καὶ σπάρτης ἐπέβην, λακεδαίμονος ἔδρακον ἄστυ,
ἧχι μόθον καὶ ἄεθλον ἀκούομεν ἀγλαϊάων.
τοίην δ' οὔπω ὄπωπα νέην ἰκεδνήν θ' ἁπαλήν τε.
καὶ τάχα κύπρις ἔχει χαρίτων μίαν ὁπλοτεράων.
παπταίνων ἐμόγησα, κόρον δ' οὐχ εὗρον ὀπωπῆς.
αὐτίκα τεθναίην λεχέων ἐπιβήμενος ἡροῦς.
οὐκ ἂν ἐγὼ κατ' ὄλυμπον ἐφιμείρω θεὸς εἶναι,
ἡμετέρην παράκοιτιν ἔχων ἐνὶ δώμασιν ἡρώ.
εἰ δέ μοι οὐκ ἐπέοικε τεὴν ἱέρειαν ἀφάσσειν,
τοίην μοι κυθέρεια νέην παράκοιτιν ὀπάσσαις.
τοῖα μὲν ἠιθέων τις ἐφώνεεν, ἄλλοθεν ἄλλος

ἕλκος

Splendorem gratum emittens facie,
Qualis alba genas oriens luna.
Summi uero niuearum rubebant circuli genarum,
Vt rosa ex thecis bicolor,certe diceres
Erûs in membris rosarum pratum apparere.
Colore enim membrorum rubebat. euntes uero Erûs
Etiã rosæ candidã indutæ tunicã sub talis splẽdebãt puellæ
Multæ uero ex membris gratiæ fluebant.sed antiqui
Treis Gratias mentiti sunt esse.alteruter uero Erûs
Oculus ridens centum gratijs pullulabat.
Profecto sacerdotem dignam nacta est Venus.
Sic ea quidem plurimum antecellens fœminas
Veneris sacerdos noua apparebat Venus.
Subijt autem iuuenum teneras mentes,neq; ullus uir
Erat,qui non affectaret habere coniugem Ero.
Illa autem benefundatam quacunq; per ædem uagabatur,
Sequentẽ mentẽ habebat & oculos & præcordia uirorũ.
Atq; aliquis inter iuuenes admiratus est.& dixit uerbum.
Et Spartem peragraui,Lacedæmonis uidi urbem
Vbi laborem & certamen audimus pulchritudinum,
Talem autem non uidi puellam,prudentemq; teneramq;
Et forte Venus habet gratiarum unam iuuenum.
Intuens defessus sum,satietatem autẽ non inueni aspectus.
Statim moriar cubilia ubi conscenderim Erûs.
Non ego in cælo cuperem deus esse,
Nostram uxorem habens domi Ero.
Si autem mihi non licet tuam sacerdotem tractare,
Talem mihi Cytherea puellam uxorem præbeas.
Talia iuuenum quisq; locutus est, undiq; alius

ἕλκος ὑποκλέπτων ἐπεμήνατο κάλλεϊ κούρης.
Αἰνοπαθὲς λείανδρε, σὺ δ' ὡς ἴδες εὐκλέα κούρην
οὐκ ἔθελες κρυφίοισι κατατρύχειν φρένα κέντροις,
ἀλλὰ πυριπνεύστοισι δαμεὶς ἀδόκητον ὀϊστοῖς,
οὐκ ἔθελες ζώειν περικαλλέος ἄμμορος ἡροῦς,
σὺν βλεφάρων δ' ἀκτῖσιν ἀέξετο πυρσὸς ἐρώτων
καὶ κραδίη πάφλαζεν ἀνικήτου πυρὸς ὁρμῇ.
κάλλος γὰρ περίπυστον ἀμωμήτοιο γυναικὸς
ὀξύτερον μερόπεσσι πέλει πτερόεντος ὀϊστοῦ.
ὀφθαλμὸς δ' ὁδός ἐστιν. ἀπ' ὀφθαλμοῖο βολάων
ἕλκος ὀλισθαίνει καὶ ἐπὶ φρένας ἀνδρὸς ὁδεύει.
εἷλε δέ μιν τότε θάμβος, ἀναιδείη, τρόμος, αἰδώς.
ἔτρεμε μὲν κραδίη. αἰδὼς δέ μιν εἶχεν ἁλῶναι.
θάμβεε δ' εἶδος ἄριστον, ἔρως δ' ἀπενόσφισεν αἰδῶ,
θαρσαλέως δ' ὑπ' ἔρωτος ἀναιδείην ἀγαπάζων,
ἠρέμα ποσσὶν ἔβαινε, καὶ ἀντίον ἵστατο κούρης.
λοξὰ δ' ὀπιπτεύων δολερὰς ἐλέλιξεν ὀπωπάς,
νεύμασιν ἀφθόγγοισι παραπλάζων φρένα κούρης.
αὐτὴ δ' ὡς ξυνέηκε πόθον δολόεντα λεάνδρου
χαῖρεν ἐπ' ἀγλαΐῃσιν, ἐν ἡσυχίῃ δὲ καὶ αὐτὴ
πολλάκις ἱμερόεσσαν ἑὴν ἀπέκρυψεν ὀπωπήν,
νεύμασι λαθριδίοισιν ὑπαγγέλλουσα λεάνδρῳ,
καὶ πάλιν ἀντέκλινεν. ὁ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἰάνθη,
ὅτι πόθον ξυνέηκε καὶ οὐκ ἀπεσείσατο κούρη,
ὄφρα μὲν οὖν λείανδρος ἐδίζετο λάθριον ὥρην,
φέγγος ἀναστείλασα κατήιεν εἰς δύσιν ἠώς,
ἐκ περάτης δ' ἀνέφαινε βαθύσκιος ἕσπερος ἀστήρ.
αὐτὰρ ὁ θαρσαλέως μετεκίαθεν ἐγγύθι κούρης
ὡς ἴδε κυανόπεπλον ἐπιθρώσκουσαν ὀμίχλην,

ἠρέμα

Vulnus cælans insaniuit pulchritudine puellæ.
Grauiapasse Leander, tu aũt ut uidisti inclytã puellam
Nolebas occultis consumere mentem stimulis,
Sed ardentibus domitus inopinato sagittis,
Nolebas uiuere perpulchræ expers Erûs.
Simul in oculorum radijs crescebat fax amorum,
Et cor feruebat inuicti ignis impetu.
Pulchritudo enim celebris immaculatæ fœminæ,
Acutior hominibus est ueloce sagitta.
Oculus uero uia est. ab oculi ictibus
Vulnus delabitur, & in præcordia uiri uiat.
Cepit autẽ ipsum tunc stupor, impudentia, tremor, pudor.
Tremuit quidem corde, pudor non ipsum tenebat captum
Obstupuit uero pulchritudinẽ optimã. amor uero ademit
Audacter aũt ob amorẽ impudentiã affectans (pudorẽ.
Tacite pedibus incedebat, & contra stetit puellam
Obliq; uero intuens dolosos torquebat oculos,
Nutibus mutis deuians mentem puellæ.
Ipsa uero ut sensit amorem dolosum Leandri,
Gauisa est ob gratias suas. tacite uero & ipsa
Sæpe gratam suam deiecit faciem,
Nutibus occultis innuens Leandro,
Et rursus extulit. ille uero intus animo gaudebat,
Quod amorem sensit, & non renuit puella.
Dum igitur Leander quærebat occultam horam,
Lucem contrahens descendit ad occasum aurora.
E regione autem apparuit umbrosa uesperæ stella.
Sed ipse audacter adibat prope puellam,
Vt uidit atratas insurgere tenebras,

ἠρέμα μὲν θλίβων ῥοδοειδέα δάκτυλα κούρης
βυσσόθεν ἐστονάχιζεν ἀθέσφατον. ἡ δὲ σιωπῇ
οἷά τε χωομένη ῥοδέην ἐξήρπασε χεῖρα.
ὡς δ' ἐρατῆς ἐνόησε χαλίφρονα νεύματα κούρης,
θαρσαλέως παλάμῃ πολυδαίδαλον εἷλκε χιτῶνα.
ἔσχατα τιμήεντος ἄγων ἐπὶ κεύθεα νηοῦ.
ὀκναλέως δὲ πόδεσσιν ἐφέσπετο παρθένος ἡρὼ
οἷά περ οὐκ ἐθέλουσα. τοίην δ' ἀνενείκατο φωνὴν,
θηλυτέροις ἐπέεσσιν ἀπειλείουσα λεάνδρῳ.
Ξεῖνε, τί μαργαίνεις; τί με δύσμορε παρθένον ἕλκεις;
ἄλλην δεῦρο κέλευθον. ἐμὸν δ' ἀπόλειπε χιτῶνα,
μῆνιν ἐμῶν ἀπόειπε πολυκτεάνων γενετήρων.
κύπριδος οὔ σοι ἔοικε θεῆς ἱέρειαν ἀφάσσειν.
παρθενικῆς ἐπὶ λέκτρον ἀμήχανόν ἐστιν ἱκέσθαι.
τοῖα μὲν ἠπείλησεν ἐοικότα παρθενικῇσιν.
Θηλείης δὲ λέανδρος ἐπεὶ κλύεν οἶστρον ἀπειλῆς.
ἔγνω πειθομένων σημήια παρθενικάων.
καὶ γὰρ ὅτ' ἠιθέοισιν ἀπειλείωσι γυναῖκες,
κυπριδίων ὀάρων αὐτάγγελοί εἰσιν ἀπειλαί,
παρθενικῆς δ' εὔοδμον ἐύχροον αὐχένα κύσας,
τοῖον μῦθον ἔειπε πόθου βεβολημένος οἴστρῳ.
Κύπρι φίλη μετὰ κύπριν, ἀθηναίη μετ' ἀθήνην,
οὐ γὰρ ἐπιχθονίῃσιν ἴσην καλέω σε γυναιξὶν,
ἀλλά σε θυγατέρεσσι διὸς κρονίωνος ἐίσκω.
ὄλβιος ὅς σ' ἐφύτευσε, καὶ ὀλβίη ἣ τέκε μήτηρ,
γαστὴρ ἥ σ' ἐλόχευσε μακαρτάτη, ἀλλὰ λιτάων
ἡμετέρων ἐπάκουε. πόθου δ' οἴκτειρον ἀνάγκην.
κύπριδος ὡς ἱέρεια μετέρχεο κύπριδος ἔργα,
παρθένον οὐκ ἐπέοικεν ὑποδρήσσειν ἀφροδίτῃ.

παρ-

Tacite quidem ſtringens roſeos digitos puellæ
Ex imo ſuſpirabat uehementer. illa uero ſilentio
Tanquam iraſcens roſeam retraxit manum.
Vt uero amatæ ſenſit inſtabileis nutus puellæ,
Audacter manu uariam traxit ueſtem,
Vltima uenerandi ducens ad penetralia templi.
Pigre autem pedibus ſequebatur uirgo Ero
Tanquam nolens, talemq; emiſit uocem,
Fœmineis uerbis minans Leandro.
Hoſpes quid inſanis? quid me infelix uirginem trahis?
Alia ito uia, meamq; dimitte ueſtem.
Iram meorum euita locupletum parentum.
Veneris non te decet deæ ſacerdotem ſolicitare.
Virginis ad lectum difficile eſt ire.
Talia minata eſt conuenientia uirginibus.
Fœminearũ aũt Leander *ubi audiuit furorẽ minarũ,*
Senſit perſuaſarum ſigna uirginum.
Etenim cum iuuenibus minantur fœminæ,
Venerearum conſuetudinum per ſe nunciæ ſunt minæ.
Virginis autem beneolens bonicoloris collum oſculatus,
Tale uerbum locutus eſt amoris ictus ſtimulo.
Venus chara poſt Venerem, Minerua *poſt* Mineruam,
Non enim terreſtribus æqualem uoco te mulieribus,
Sed te filiabus Iouis Saturnij *aßimilo.*
Beatus qui te plantauit, & beata quæ peperit mater,
Venter qui te portauit felicißimus. ſed preces
Noſtras exaudi, amoriſq; miſerere neceßitatis.
Veneris ut ſacerdos exerce Veneris *opera.*
Virginem non decet adminiſtrare Veneri.

παρθενικαῖς οὐκ κύπρις ἰαίνεται. ἢν δ' ἐθελήσεις
θεσμὰ θεῆς ἐρόεντα καὶ ὄργια πιστὰ δαῆναι,
ἔστι γάμος καὶ λέκτρα. σὺ δ' εἰ φιλέεις κυθέρειαν,
θελξινόων ἀγάπαζε μελίφρονα θεσμὸν ἐρώτων,
σὸν δ' ἱκέτην με κόμιζε, καὶ ἢν ἐθέλῃς παρακοίτην
τόν σοι ἔρως ἤγρευσεν ἑοῖς βελέεσσι κιχήσας,
ὡς θρασὺν ἡρακλῆα θοὸς χρυσόρραπις ἑρμῆς
θητεύειν ἐκόμιζεν ἰαρδανίῃ ποτὶ νύμφῃ.
σοὶ δέ με κύπρις ἔπεμψε καὶ οὐ σοφὸς ἤγαγεν ἑρμῆς.
παρθένος οὔ σε λέληθεν ἀπ' ἀρκαδίης ἀταλάντη,
ἥ ποτε μειλανίωνος ἐρασσαμένου φύγεν εὐνὴν
παρθενίης ἀλέγουσα. χολωσαμένης δ' ἀφροδίτης
τὸν πάρος οὐκ ἐπόθησεν, ἐνὶ κραδίῃ θέτο πάσῃ.
πείθεο καὶ σὺ φίλη, μὴ κύπριδι μῆνιν ἐγείρῃς.
ὣς εἰπὼν παρέπεισεν ἀναινομένης φρένα κούρης
θυμὸν ἐρωτοτόκοισι παραπλάγξας ἐνὶ μύθοις.
Παρθενικὴ δ' ἄφθογγος ἐπὶ χθόνα πῆξεν ὀπωπὴν,
αἰδοῖ ἐρυθιόωσαν ὑποκλέπτουσα παρειὴν,
καὶ χθονὸς ἔξεεν ἄκρον ἐπ' ἴχνεσιν, αἰδομένη δὲ
πολλάκις ἀμφ' ὤμοισιν, ἑὸν ξυνέεργε χιτῶνα.
πειθοῦς γὰρ τάδε πάντα προάγγελα. παρθενικῆς δὲ
πειθομένης ποτὶ λέκτρον, ὑπόσχεσίς ἐστι σιωπή.
ἤδη καὶ γλυκύπικρον ἐδέξατο κέντρον ἐρώτων.
θέρμετο δὲ κραδίην γλυκερῷ πυρὶ παρθένος ἡρώ,
κάλλεϊ δ' ἱμερόεντος ἀνεπτοίητο λεάνδρου
ὄφρα μὲν οὖν ποτὶ γαῖαν ἔχεν νεύουσαν ὀμίχλην
τόφρα δὲ καὶ λείανδρος ἐρωμανέεσσι προσώποις
οὐ κάμεν εἰσορόων ἁπαλόχροον αὐχένα κούρης.
ὀψὲ δὲ λειάνδρῳ γλυκερὴν ἀνενείκατο φωνὴν

αἰδοῦς.

Virginibus Venus non gaudet.si uero uolueris
Instituta deæ desyderanda,& ceremonias fidas discere,
Sunt nuptiæ & lecti.tu autem si amas Venerem
Mulcentium mentem ama suauem legem amorum,
Tuumq; supplicem me accipe,& si uolueris coniugem
Quem tibi Cupido uenatus est, suis sagittis assecutus
Sicut audacem Herculem uelox auriuirga Mercurius
Seruitum duxit Iardaniam ad puellam.
Tibi uero me Venus misit, & non sapiens adtulit Mercu-
Virgo non te latet ex Arcadia Atalanta, (rius.
Quæ olim Melanionis amantis fugit lectum,
Virginitatem curans.irata autem Venere,
Quem prius non amauit,in corde posuit toto.
Persuadere & tu chara,ne Veneri iram excites.
Sic fatus, persuasit recusantis mentem puellæ,
Animum amoriperis errare faciens uerbis.

Virgo autem muta,in terram fixit aspectum,
Pudore rubefactam abscondens genam.
Et terræ rasit summitatē in uestigijs,cum puderet autem
Sæpe circa humeros suam contraxit uestem.
Persuasionis enim hæc omnia prænuncia.uirginis autem
Persuasæ ad lectum,promißio est silentium.
Iam suauamarum suscepit stimulum amorum.
Vrebatur autem cor dulci igne uirgo Ero
Pulchritudineq; suauis stupescebat Leandri.

Dum igitur ad terram habebat inclinatam caliginem,
Tunc & Leander amore furente uultu
Non laborabat uidens tenerum collum uirginis.
Sero uero Leandro suauem emisit uocem

Verecundiæ

αἰδοῦς ὑγρὸν ἔρευθος ἀναστράπτουσα προσώπου.
Ξεῖνε, τεοῖς ἐπέεσσι τάχ' ἂν καὶ πέτρον ὀρίναις.
τίς σε πολυπλανέων ἐπέων ἐδίδαξε κελεύθους;
οἴ μοι, τίς σ' ἐκόμισσεν ἐμὴν ἐς πατρίδα γαῖαν;
ταῦτα δὲ πάντα μάτην ἐφθέγξαο. πῶς γὰρ ἀλήτης
ξεῖνος ἐὼν καὶ ἄπιστος, ἐμῇ φιλότητι μιγείης;
ἀμφαδὸν οὐ δυνάμεσθα γάμοις ὁσίοισι πελάσσαι.
οὐ γὰρ ἐμοῖς τοκέεσσι ἐπεύαδεν. ἢν δ' ἐθελήσῃς
ὡς ξεῖνος πολύφοιτος ἐμὴν ἐς πατρίδα μίμνειν,
οὐ δύνασαι σκοτόεσσαν ὑποκλέπτειν ἀφροδίτην.
γλῶσσα γὰρ ἀνθρώπων φιλοκέρτομος. ἐν δὲ σιωπῇ
ἔργον ὅπερ τελέει τις, ἐνὶ τριόδοισιν ἀκούει.
εἰπὲ δὲ μὴ κρύψῃς τεὸν οὔνομα καὶ σέο πάτρην.
οὐ γὰρ ἐμόν σε λέληθεν. ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Ἡρώ.
πύργος δ' ἀμφιβόητος ἐμὸς δόμος οὐρανομήκης,
ᾧ ἐνὶ ναιετάουσα σὺν ἀμφιπόλῳ τινὶ μούνῃ
Σηστιάδος πρὸ πόληος ὑπὲρ βαθυκύμονας ὄχθας
γείτονα πόντον ἔχω στυγεραῖς βουλῇσι τοκήων.
οὐδέ μοι ἐγγὺς ἔασιν ὁμήλικες. οὐδὲ χορεῖαι
ἠϊθέων παρέασιν. ἀεὶ δ' ἀνὰ νύκτα καὶ ἠῶ
ἐξ ἁλὸς ἠνεμόεντος ἐπιβρέμει οὔασιν ἠχή.
ὣς φαμένη ῥοδέην ὑπὸ φάρεϊ κρύπτε παρειήν,
ἔμπαλιν αἰδομένη, σφετέροις δ' ἐπεμέμφετο μύθοις
Λέανδρος δὲ πόθου βεβολημένος ὀξέϊ κέντρῳ,
φράζετο πῶς κεν ἔρωτος ἀεθλεύσειεν ἀγῶνα.
ἄνδρα γὰρ αἰολόμητις ἔρως βελέεσσι δαμάζει,
καὶ πάλιν ἀνέρος ἕλκος ἀκέσσεται. οἷσι δ' ἀνάσσει
αὐτὸς ὁ πανδαμάτωρ βουληφόρος ἐστὶ βροτοῖσιν.
αὐτὸς καὶ ποθέοντι τότε χραίσμησε λεάνδρῳ.

ὀψὲ

Verecundiæ madidum ruborem stillans à facie.
Hospes tuis uerbis forsan & petram moueres.
Quis te uariorum uerborum docuit uias?
Hei mihi, quis te duxit meam ad patriam terram?
Hæc autē omnia frustra locutus es. quomodo enim uagus
Hospes cum sis, & infidus, meo amori miscearis?
Manifeste non possumus nuptijs legitimis coniungi.
Non enim meis parentibus placet. si autem uoles
Vt hospes profugus mea in patria manere,
Non potes tenebrosam abscondere Venerem.
Lingua enim hominum amica conuicij. in silentio autē
Opus quod perficit aliquis, in triuijs audit.
Dic uero ne cæles tuum nomen, & tuam patriam.
Non enim meum te lateat, mihi nomen inclytum Ero.
Turris autem circumsona, mea domus altißima,
Qua inhabitans cum ancilla quadam sola
Sestiensem ante urbem, supra profundas undas,
Vicinum mare habeo inuisis consilijs parentum.
Neq; me prope sunt coetaneæ, neq; choreæ
Iuuenum adsunt. semper autem nocte & die
Ex mari uentoso insonat auribus sonitus.
Sic fata, roseam sub ueste cælabat genam
Rursus pudore affecta, suis autem accusabat uerbis.
Leander autem amoris percussus acuto stimulo,
Cogitabat quomodo amoris exerceret certamen.
Virum enim uarius consilijs amor sagittis domat,
Et rursus uiri uulnus medicatur. quibus autē dominatur
Ipse omnidomitor consultor est mortalibus.
Ipse etiam amanti auxiliatus est Leandro.

tandem

ὀψὲ δ᾽ ἀλαστήσας πολυμήχανον ἔννεπε μῦθον.
Παρθένε σὸν δι᾽ ἔρωτα καὶ ἄγριον οἶδμα περήσω
εἰ πυρὶ παφλάζοιτο καὶ ἄπλοον ἔσσεται ὕδωρ.
οὐ τρομέω βαρὺ χεῦμα τεὴν μετανεύμενος εὐνὴν,
οὐ βρόμον ἠχήεντα βαρυδούποιο θαλάσσης,
ἀλλ᾽ αἰεὶ κατὰ νύκτα φορεύμενος ὑγρὸς ἀκοίτης
νήξομαι ἑλλήσποντον ἀγάῤῥοον. οὐχ ἕκαθεν γὰρ
ἀντία σεῖο πόληος ἔχω πτολίεθρον ἀβύδου.
μοῦνον ἐμοὶ ἕνα λύχνον ἀπ᾽ ἠλιβάτου σέο πύργου
ἐκ περάτης ἀνάφαινε κατὰ κνέφας, ὄφρα νοήσας
ἔσσομαι ὁλκὰς ἔρωτος, ἔχων σέθεν ἀστέρα λύχνον,
καί μιν ὀπιπεύων οὐκ ὄψομαι δύντα βοώτην
οὐ θρασὺν ὠρίωνα καὶ ἄβροχον ὁλκὸν ἁμάξης,
πατρίδος ἀντιπόροιο ποτὶ γλυκὺν ὅρμον ἱκοίμην,
ἀλλὰ φίλη πεφύλαξο βαρυπνείοντας ἀήτας
μή μιν ἀποσβέσσωσι, αὐτίκα θυμὸν ὀλέσσω
λύχνον ἐμοῦ βιότοιο φαεσφόρον ἡγεμονῆα.
εἰ ἐτεὸν δὲ θέλεις ἐμὸν οὔνομα καὶ σὺ δαῆναι,
οὔνομά μοι λείανδρος ἐϋστεφάνου πόσις ἡροῦς.
Ὣς οἱ μὲν κρυφίοισι γάμοις συνέθεντο μιγῆναι,
καὶ νυχίην φιλότητα, καὶ ἀγγελίην ὑμεναίων,
λύχνου μαρτυρίῃσιν ἐπιστώσαντο φυλάσσαι,
ἡ μὲν, φάος τανύειν, ὁ δὲ κύματα μακρὰ περῆσαι.
παννυχίδας δ᾽ ἀνύσαντες ἀκοιμήτων ὑμεναίων,
ἀλλήλων ἀέκοντες ἐνοσφίσθησαν ἀνάγκῃ,
ἡ μὲν ἐὸν ποτὶ πύργον, ὁ δ᾽ ὀρφναίην ἀνὰ νύκτα
μή τι παραπλάζοιτο λαβὼν σημήια πύργου,
πλῶε βαθυκρήπιδος ἐπ᾽ εὐρέα δῆμον ἀβύδου.
παννυχίην δ᾽ ὀάρων κρυφίων ποθέοντες ἀέθλους,
πολλά-

Tandem autem ingemens, percalidum dixit uerbum.
Virgo tuũ propter amorẽ, & asperã undam transibo,
Si igni ferueat, & innauigabilis erit aqua.
Non timeo grauem undam tuum adiens cubile,
Non fremitum resonantem grauis murmur maris.
Sed semper per noctem portatus madidus maritus
Nauigabo Hellespontum ualde fluentem. non longe enim
Contra tuam urbem habeo oppidum Abydi.
Tantum mihi unam lucernam ab excelsa tua turri
E regione ostende in tenebris, ut intuens
Sim nauis amoris, habens tuum stellam lychnum,
Atq; ipsum aspiciens ne uideam occidentem Booten
Nec asperũ Orionem ac immadidam tractionem currus,
Patriæ obuiæ ad dulcem portum uenirem.
Sed chara caue grauiter flanteis uentos,
Ne ipsum extinguant. & statim animam perdam
Lychnum meæ uitæ luciferum ducem.
Si uere autem uis meum nomen & tu scire,
Nomen mihi Leander benecomptæ coniunx Erûs.
Sic ij quidẽ clandestinis nuptijs componebant miseri,
Et nocturnam amicitiam, & nuncium nuptiarum
Lucernæ testimonijs pacti sunt seruare,
Illa quidẽ lucẽ extendere, hic autẽ undas longas transire:
Pernoctationes autem experti uigilum nuptiarum
A se inuiti separati sunt neceßitate,
Hæc quidẽ suam ad turrim, hic aũt obscuram per noctem,
Ne quid erraret iaciens signa turris,
Nauigabat profundi fundamenti ad latum populũ Abydi
Totamq; noctẽ cõiugũ clandestina desyderãtes certamina

Sæpe

πολλάκις ἠρήσαντο μολεῖν θαλαμηπόλον ὄρφνην,
ἤδη κυανόπεπλος ἀνέδραμε νυκτὸς ὀμίχλη,
ἀνδράσιν ὕπνον ἄγουσα καὶ οὐ ποθέοντι λεάνδρῳ.
ἀλλὰ πολυφλοίσβοιο παρ' ἠιόνεσσι θαλάσσης
ἀγγελίην ἀνέμιμνε φαεινομένων ὑμεναίων,
μαρτυρίην λύχνοιο πολυκλαύτοιο δοκεύων,
εὐνῆς τε κρυφίης τηλεσκόπον ἀγγελιώτην.
ὡς δ' ἴδε κυανέης λιποφεγγέα νυκτὸς ὀμίχλην,
ἡρὼ λύχνον ἔφαινεν. ἀναπτομένοιο δὲ λύχνου
θυμὸν ἔρως ἔφλεξεν ἐπειγομένοιο λεάνδρου.
λύχνῳ καιομένῳ συνεκαίετο. πὰρ δὲ θαλάσσης
μαινομένων ῥοθίων πολυηχέα βόμβον ἀκούων,
ἔτρεμε μὲν τὸ πρῶτον. ἔπειτα δὲ θάρσος ἀείρας
τοίοισι προσέλεκτο παρηγορέων φρένα μύθοις.
Δεινὸς ἔρως, καὶ πόντος ἀμείλιχος, ἀλλὰ θαλάσσης
ἐστὶν ὕδωρ. τὸ δ' ἔρωτος ἐμὲ φλέγει ἐνδόμυχον πῦρ.
λάζεο πῦρ κραδίη, μὴ δείδιθι νήχυτον ὕδωρ.
δεῦρό μοι εἰς φιλότητα. τί δὴ ῥοθιων ἀλεγίζεις,
ἀγνώσσεις ὅτι κύπρις ἀπόσπορος ἐστι θαλάσσης,
καὶ κρατέει πόντοιο καὶ ἡμετέρων ὀδυνάων;
Ὡς εἰπὼν μελέων ἐρατῶν ἀπεδύσατο πέπλον
ἀμφοτέραις παλάμῃσιν. ἑῷ δ' ἔσφιγξε καρήνῳ.
ἠιόνος δ' ἐξῶρτο. δέμας δ' ἔρριψε θαλάσσῃ.
λαμπομένου δ' ἔσπευδεν ἀεὶ κατεναντία λύχνου
αὐτὸς ἐὼν ἐρέτης. αὐτόστολος, αὐτόματος νηῦς.
ἡρὼ δ' ἠλιβάτοιο φαεσφόρος ὑψόθι πύργου
λευγαλέης αὔραισιν ὅθεν πνεύσειεν ἀήτης
φαρεῖ πολλάκι λύχνον ἐπέσκεπεν. εἰσόκε σηστοῦ
πολλὰ καμὼν λέανδρος ἔβη ποτὶ ναύλοχον ἀκτὴν

Sæpe optarunt uenire cubiculum ornantem noctem.
Iam atrata cucurrit noctis caligo,
Viris somnum afferens, & non amanti Leandro.
Sed multifremi apud litora maris
Nuncium expectabat lucentium nuptiarum.
Testimonium lucernæ lugubris expectans,
Lectiq; clandestini procul speculantem nuncium.
Vt uero uidit nigræ obscuram noctis caliginem,
Ero lucernam ostendit, accensa uero lucerna
Animum Cupido exussit festinantis Leandri,
Lucerna ardente coardebat. apud uero mare
Insanarum undarum multisonum fremitum audiens,
Tremebat quidem primũ, postea autẽ audaciam excitans
Talibus alloquebatur, consolans mentem, uerbis.
Grauis amor, & mare implacabile. sed maris
Est aqua, uerum amoris me urit intestinus ignis.
Assume ignem cor, ne time effusam aquam.
Ades mihi in amorem, cur fluctus curas?
Ignoras quod Venus nata est è mari,
Et dominatur ponto, & nostris doloribus?
Sic fatus, membra amabilia exuit uestem
Ambabus manibus, suoq́; astrinxit capiti,
Littoreq́; exiluit, corpusq́; deiecit in mare,
Splendentemq́; festinabat semper aduersus lucernam
Ipse remex, ipse classis, ipse sibi nauis.
Ero autem alta lucifera super turri,
Perniciosis auris undecunq; spiraret uentus
Veste sæpe lucernam tegebat, donec Sesti
Multum fatigatus Leander iuit ad portuosum littus,

καί μιν ἑὸν ποτὶ πύργον ἀνήγαγεν, ἐκ δὲ θυράων
νυμφίον ἀσθμαίνοντα περιπτύξασα σιωπῇ,
ἀφρογόνους ῥαθάμιγγας ἔτι στάζοντα θαλάσσης
ἤγαγε νυμφοκόμοιο μυχοὺς ἔπι παρθενεῶνος,
καὶ χρόα πάντα κάθηρε. δέμας δ' ἔχρισεν ἐλαίῳ
εὐόδμῳ ῥοδέῳ. καὶ ἁλίπνοον ἔσβεσεν ὀδμήν.
εἰσέτι δ' ἀσθμαίνοντα βαθυστρώτοις ἐνὶ λέκτροις
νυμφίον ἀμφιχυθεῖσα φιλήνορας ἔννεπε μύθους.
Νυμφίε πολλὰ μόγησας, ἃ μὴ πάθε νυμφίος ἄλλος.
νυμφίε πολλὰ μόγησας, ἅλις νύ τοι ἁλμυρὸν ὕδωρ
ὀδμή τ' ἰχθυόεσσα βαρυγδούποιο θαλάσσης,
δεῦρο τεοὺς ἱδρῶτας ἐμοῖς ἐνικάτθεο κόλποις.
Ὣς ἡ μὲν ταῦτ' εἶπεν. ὁ δ' αὐτίκα λύσατο μίτρην.
καὶ θεσμῶν ἐπέβησαν ἀριστονόου Κυθερείης.
ἦν γάμος, ἀλλ' ἀχόρευτος. ἔην λέχος, ἀλλ' ἄτερ ὕμνων.
οὐ Ζυγίην Ἥρην τις ἐπευφήμησεν ἀοιδός,
οὐ δαΐδων ἤστραπτε σέλας θαλαμηπόλον εὐνήν,
οὐδὲ πολυσκάρθμῳ τις ἐπεσκίρτησε χορείῃ,
οὐχ ὑμέναιον ἄεισε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
ἀλλὰ λέχος στορέσασα τελεσσιγάμοισιν ἐν ὥραις
σιγὴ παστὸν ἔπηξεν, ἐνυμφοκόμησε δ' ὁμίχλη,
καὶ γάμος ἦν ἀπάνευθεν ἀειδομένων ὑμεναίων.
νὺξ μὲν ἔην κείνοισι γαμοστόλος, οὐδέ ποτ' ἠὼς
νυμφίον εἶδε λέανδρον ἀριγνώτοις ἐνὶ λέκτροις.
νήχετο δ' ἀντιπόροιο πάλιν ποτὶ δῆμον ἀβύδου
ἐννυχίων ἀκόρητος ἔτι πνείων ὑμεναίων.
ἡρὼ δ' ἑλκεσίπεπλος ἑοὺς λήθουσα τοκῆας
παρθένος ἠματίη, νυχίη γυνή. ἀμφότεροι δὲ
πολλάκις ἠρήσαντο κατελθέμεν εἰς δύσιν ἠῶ.

Ὣς οἱ

Et ipsum suam ad turrim adduxit:ex ianuis uero
Sponsum anhelantem complexa silentio,
Spumeas ex capillis guttas adhuc stillantem maris
Duxit sponsam ornãtis ad penetralia uirginalis cubiculi,
Et cutem totam abstersit,corpusq; unxit oleo
Beneolenti roseo,& mareolentem extinxit odorem.
Adhuc autem anhelantem altestratis in lectis
Sponsum circunfusa,blanda emisit uerba.
Sponse multũ laborasti,quæ nõ passus est sponsus alius.
Sponse multum laborasti, satis tibi est salsa aqua
Fœtorq; piscosus frementis maris.
Huc tuos sudores in meos pone sinus.
Sic illa hæc locuta est.ille uero statim soluit zonam,
Et leges inierunt beneuolæ Veneris.
Erant nuptiæ,sed sine choreis.erat lectus,sed sine hymnis.
Non coniugium sacrum quisquam laudauit poeta,
Non tædarum illuminabat lux cubicularium lectum,
Neq; peragili quisquam insiluit chorea.
Non hymenæum cantauit pater, & ueneranda mater.
Sed lectum sternens perficientibus nuptias in horis
Silentium thalamum fixit.sponsam uero ornauit caligo,
Et nuptiæ erant longe à canendis hyemenæis.
Nox quidẽ erat illis nuptiarum ornatrix.nunquã aurora
Sponsum uidit Leandrum manifestis in lectis.
Nauigabat autẽ è regione positi rursus ad populũ Abydi
Nocturnos insatiabilis adhuc spirans hymenenæos.
Ast Ero longa induta ueste suos latens parentes
Virgo diurna,nocturna mulier.utriq; autem
Sæpe optarunt descendere ad occasum auroram.

Ὡς οἱ μὲν φιλότητος ὑποκλέπτοντες ἀνάγκην,
κρυπταδίη τέρποντο μετ' ἀλλήλων κυθερείη,
ἀλλ' ὀλίγον ζώεσκον ἐπὶ χρόνον, οὐδέ τι δηρὸν
ἀλλήλων ἀπόναντο πολυπλάγκτων ὑμεναίων.
ἀλλ' ὅτε παχνήεντος ἐπήλυθε χείματος ὥρη
φρικαλέας δονέουσα πολυστροφάλιγγας ἀέλλας
βένθεα δ' ἀστήρικτα καὶ ὑγρὰ θέμεθλα θαλάσσης
χειμέριοι πνείοντες ἐπεσυφέλιζον ἀῆται
λαίλαπι μαστίζοντες ὅλην ἅλα. τυπτομένης δὲ,
ἤδη νῆα μέλαιναν ἀπέκλασε διχθάδι χέρσῳ,
χειμερίην καὶ ἄπιστον ἀλυσκάζων ἅλα ναύτης.
ἀλλ' οὐ χειμερίης σε φόβος κατέρυκε θαλάσσης,
καρτερόθυμε λέανδρε. διακτορίη δέ σε πύργου,
ἠθάδα σημαίνουσα φαεσφορίην ὑμεναίων,
μαινομένης σ' ὤτρυνεν ἀφειδήσαντα θαλάσσης,
νηλειὴς καὶ ἄπιστος. ὄφελλε δὲ δύσμορος ἡρὼ,
χείματος ἱσταμένοιο μένειν ἀπάνευθε λεάνδρου
μηκέτ' ἀναπτομένη μινυώριον ἀστέρα λέκτρων,
ἀλλὰ πόθος καὶ μοῖρα βιήσατο. θελγομένη δὲ,
μοιράων ἀνέφαινε καὶ οὐκέτι δαλὸν ἐρώτων.
Νὺξ ἦν, εὖτε μάλιστα βαρυπνείουσιν ἀήταις
χειμερίης πνοιῇσιν ἀκοντίζοντες ἀῆται,
ἀθρόον ἐμπίπτουσιν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
δὴ τότε λείανδρος ποθῶν ἐθήμονος ἐλπίδι νύμφης,
δυσκελάδων πεφόρητο θαλασσαίων ὑμεναίων.
ἤδη κύματι κῦμα κυλίνδετο, σύγχυτο δ' ὕδωρ,
αἰθέρι μίσγετο πόντος. ἀνέγρετο πάντοθεν ἡ γῆ
μαρναμένων ἀνέμων. ζεφύρῳ δ' ἀντέπνεεν εὖρος,
καὶ νότος εἰς βορέην μεγάλας ἐφέηκεν ἀπειλάς.

καὶ

Sic ij quidem amoris abſcondentes uim,
Occulta delectabantur inter ſe Venere.
Sed paruum uixerunt in tempus, neq; diu
Inuicem potiti ſunt multiuagis nuptijs.
Sed quando pruinoſæ uenit hyemis hora,
Horrendas cõmouens multarum uortiginum procellas
Profunditatesq́; infirmas, & madida fundamenta maris
Hyemales ſpirantes uerberabant uenti,
Nimbo percutientes totum mare, uerberato autem
Iam nauem nigram ſregit bipertita terra
Hyemale & infidum effugiens mare nauta.
Sed non hyemalis te timor coercebat maris
Fortanime Leander, *nuncius ſed te turris*
Conſuetam ſignificans lucem nuptiarum,
Furentis te impulit ſecurum maris
Crudelis & perfidus. debebat autem infelix Ero
Hyeme inſtante manere ſine Leandro,
Non amplius accendens indicem ſtellam lectorum.
Sed amor & fatum cogebat. geſtiens autem
Parcarum oſtendebat non amplius ſtipitem amorum.
Nox erat, cum maxime ſpiranteis uentos
Hyemalibus flatibus iaculantes uenti
Collectim irruunt in littus maris.
Tunc Leander *conſuetæ ſpe ſponſæ*
Perſonantium ferebatur marinarum nuptiarum.
Iam ab unda uoluebatur, accumulabatur uero aqua.
Aetheri miſcebatur mare. concitata eſt undiq; terra
Pugnantibus uentis, Zephyro *autẽ contraſpirabat* Eurus
Et Notus *in* Boream *magnas immiſit minas.*

καὶ κτύπος ἦν ἁλίας ἐρισμαράγοιο θαλάσσης·
αἰνοπαθὴς δὲ λέανδρος ἀκηλήτοις ἐνὶ δίναις
πολλάκι μὲν λιτάνευε θαλασσαίην ἀφροδίτην,
πολλάκι δ' αὐτὸν ἄνακτα ποσειδάωνα θαλάσσης,
ἀτθίδος οὐ βορέην ἀμνήμονα κάλλιπε νύμφης.
ἀλλά οἱ οὔτις ἄρηγεν. ἔρως δ' οὐκ ἤρκεσε μοίρας.
πάντοθι δ' ἀγρομένοιο δυσαντέϊ κύματος ὁρμῇ
θρυπτόμενος πεφόρητο. ποδῶν δέ οἱ ὤκλασεν ὁρμή,
καὶ σθένος ἦν ἀδόνητον ἀκοιμήτων παλαμάων,
πολλὴ δ' αὐτόματος χύσις ὕδατος ἔρρεε λαιμῷ.
καὶ ποτὸν ἀχρήϊστον ἀμαιμακέτου πίεν ἅλμης.
καὶ δὴ λύχνον ἄπιστον ἀπέσβεσε πικρὸς ἀήτης
καὶ ψυχὴν καὶ ἔρωτα πολυκλαύτοιο λεάνδρου.
Εἰσέτι δ' ἰθύνοντος, ἐπ' ἀγρύπνοισιν ὀπωπαῖς
ἵστατο κυμαίνουσα πολυκλαύτοισι μερίμναις.
ἤλυθε δ' ἠριγένεια καὶ οὐκ ἴδε νυμφίον ἡρώ.
πάντοθι δ' ὄμμα τίταινεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης
εἴπου ἐσαθρήσειεν ἀλώμενον ὃν παρακοίτην.
λύχνου σβεννυμένοιο, παρὰ κρηπῖδα δὲ πύργου
θρυπτόμενον σπιλάδεσσιν ὅτ' ἔδρακε νεκρὸν ἀκοίτην
δαιδάλεον ῥήξασα περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
ῥοιζηδὸν προκάρηνος ἀπ' ἠλιβάτου πέσε πύργου
κὰδ δ' ἡρὼ τέθνηκεν ἐπ' ὀλλυμένῳ παρακοίτῃ,
ἀλλήλων δ' ἀπόναντο καὶ ἐν πυμάτῳ περ ὀλέθρῳ.

ΜΟΥΣΑΙΟΥ
τέλος.

Et fragor fuit ineuitabilis ualde fremi maris.
Grauia autē passus Leander, implacabilibus in littoribus
Sæpe quidem precabatur æquoream Venerem,
Sæpe autem & ipsum regem Neptunum maris
Atthææ nō Boream immemorem reliquit puellæ.
Sed ei nullus auxiliatus est. amor autem nō coercuit fata.
Vndiq; autem accumulati male obuio fluctus impetu
Contritus ferebatur. pedum autem eius defecit uigor.
Et uis fuit immobilis inquietarum manuum.
Multa autem spontanea effusio fluebat in guttur,
Et potum inutilem indomabilis potauit maris.
Et iam lucernam infidam extinxit amarus uentus,
Et animam & amorem deflendi Leandri.
Cum adhuc autem dirigeret iter, uigilibus oculis
Stabat fluctuans miseris curis,
Venit autem aurora, & non uidit sponsum Ero,
Circumquaq; autē oculum dirigebat in lata dorsa maris,
Sicubi uideret errantem maritum.
Lucerna extincta, apud fundamentum turris
Obtritum procellis cum uidisset mortuum maritum,
Variam populata circa pectus uestem,
In fluctus præceps ab excelsa cecidit turre,
Ero commortua ob eum qui perierat coniugem.
Se inuicem autem fruiti sunt etiam in suprema morte.

MVSAEI FINIS.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΠΑΡΑΙΝΕ-τικῶν, σχεδιασθεῖσα παρὰ ἀγαπητοῦ διακόνου τῆς ἁγιωτάτης τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας. ὧν ἡ ἀκρόστιξις ὧδέ πως ἔχει.

Τῷ θειοτάτῳ, καὶ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ ἡμῶν ἰουστινιανῷ, ἀγαπητὸς ὁ ἐλάχιστος διάκονος.

1 Τιμῆς ἁπάσης ὑπέρτερον ἔχων ἀξίωμα βασιλεῦ, τιμᾶς ὑπὲρ ἅπαντας τὸν τοῦτό σε ἀξιώσαντα θεόν. ὅτι καὶ καθ᾽ ὁμοίωσιν τῆς ἐπουρανίου βασιλείας, ἔδωκέ σοι τὸ σκῆπτρον τῆς ἐπιγείου δυναστείας, ἵνα τοὺς ἀνθρώπους διδάξῃς τὴν τοῦ δικαίου φυλακήν, καὶ τῶν κατ᾽ αὐτοῦ λυσσώντων ἐκδιώξῃς τὴν ὑλακήν, ὑπὸ τῶν αὐτοῦ βασιλευόμενος νόμων, καὶ τῶν ὑπὸ σὲ βασιλεύων ἐννόμως.

2 Ὡς κυβερνήτης ἀγρυπνεῖ διαπαντὸς ὁ τοῦ βασιλέως πολυόμματος νοῦς, διακατέχων ἀσφαλῶς τῆς εὐνομίας τοὺς οἴακας, καὶ ἀπωθούμενος ἰσχυρῶς τῆς ἀνομίας τοὺς ῥύακας, ἵνα τὸ σκάφος τῆς παγκοσμίου πολιτείας μὴ περιπίπτῃ κύμασιν ἀδικίας.

3 Θεῖον μάθημα καὶ πρῶτον οἱ ἄνθρωποι, τὸ γνῶναι τινὰ ἑαυτὸν διδασκόμεθα. ὁ γὰρ ἑαυτὸν γνοὺς, γνώσεται θεόν. θεὸν δὲ ὁ γνοὺς, ὁμοιωθήσεται θεῷ. ὁμοιωθήσεται δὲ θεῷ, ὁ ἄξιος γινόμενος θεοῦ. ἄξιος δὲ

γίνεται

EXPOSITIO CAPITVM ADMO/ nitoriorum, ædita ex tempore ab Agape/ to Diacono ſanctiſſimæ dei ma/ gnæ eccleſiæ. Quorũ apex literarius ſicpote habet.

Diuo & pientiſſimo imperatori noſtro Iuſtinia no, Agapetus minimus Diaconus

ONORE quolibet ſublimiorem 1
quum habeas dignitatẽ, ô impera
tor, honoras ſupra omẽs qui hoc
te dignatus eſt deũ. quoniam iu/
xta ſimilitudinem cœleſtis regni,
tradidit tibi ſceptrum terrenæ poteſtatis, ut ho/
mines edoceres iuſti cuſtodiam, & eorum qui
aduerſus ipſum rabiunt inſectareris latratum,
tum ipſius obtemperando legibus, tum ſubdi/
tos tibi regendo pro iure.

Ceu gubernator uigilat ꝑpetuo imperatoris 2
oculatiſſimus intellectus, continens tuto æqui/
tatis clauos, atq; expellens fortiter impetuoſos
iniquitatis fluctus, ut ne cymba mundanæ rei/
pub. illidatur fluctibus iniquitatis.

Diuinũ documentũ & potiſſimũ nos homi/ 3
nes ut cognoſcat ſe quiſq; docemur, qui enim
ſeipſum cognouit, cognoſcet deum: deũ uero
qui cognouit, aſſimilabitur deo: aſſimilabitur
aũt deo, q dignus factus deo eſt. dignus deniq;

γίνεται θεοῦ, ὁ μηδὲν ἀνάξιον πράττων θεοῦ, ἀλλὰ φρονῶν μὲν τὰ αὐτοῦ, λαλῶν δὲ ἃ φρονεῖ, ποιῶν δὲ ἃ λαλεῖ.

4 Ἐπὶ προγόνων εὐγενείᾳ μηδεὶς ἐναβρυνέσθω, πηλὸν γὰρ ἔχουσι πάντες τοῦ γένους προπάτορα, καὶ οἱ ἐν πορφύρᾳ καὶ βύσσῳ καυχώμενοι, καὶ οἱ ἐν πενίᾳ καὶ νόσῳ τρυχόμενοι, καὶ οἱ διαδήματα περικείμενοι, καὶ οἱ διὰ δώματα προκείμενοι. μὴ τοίνυν εἰς πήλιον ἐγκαυχώμεθα γένος, ἀλλ᾽ ἐπὶ χρηστότητι σεμνυνώμεθα τρόπων.

5 Ἴσθι ὦ εὐσεβείας θεότευκτον ἄγαλμα, ὅτι ὅσῳ μεγάλων ἠξιώθης παρὰ θεοῦ δωρεῶν, τοσούτῳ μείζονος ἀμοιβῆς ὀφειλέτης ὑπάρχεις αὐτῷ. οὐκοῦν ἀπόδος τῷ εὐεργέτῃ τὸ χρέος τῆς εὐχαριστίας, τῷ λαμβάνοντι τὸ χρέος ὡς χάριν, καὶ τῆς χάριτος χάριν ἀντιδιδόντι. αὐτὸς γὰρ ἀεὶ καὶ χαρίτων ἄρχει, καὶ ὡς χρέος τὰς χάριτας ἀποδίδωσιν. εὐχαριστίαν δὲ ζητεῖ παρ᾽ ἡμῶν, οὐ τὴν διὰ ῥημάτων ἀγαθῶν προφοράν, ἀλλὰ τὴν διὰ πραγμάτων εὐσεβῶν προσφοράν.

6 Οὐδὲν οὕτως εὐδόκιμον ἐργάζεται ἄνθρωπον, ὡς δύνασθαι μὲν ἃ βούλεται πράττειν, ἀεὶ δὲ φιλάνθρωπα καὶ βούλεσθαι καὶ πράττειν. ἐπειδὴ τοίνυν ἐκ θεοῦ σοι κεχάρισται δύναμις, ἧς ἐδεῖτο δι᾽ ἡμᾶς ἡ ἀγαθὴ σοῦ βούλησις, ταῦτα καὶ βούλου, καὶ πράττε, ὡς ἀρέσκει τῷ ταύτην σοι δεδωκότι.

7 Τῶν περιγείων χρημάτων ὁ ἄστατος πλοῦτος, τῶν ποταμίων ῥευμάτων μιμεῖται τὸν δρόμον. πρὸς ὀλίγον μὲν ἐπιρρέων τοῖς ἔχειν νομίζουσι. μετ᾽ ὀλίγον δὲ παραρρέων, εἰς ἄλλους ἀποτρέχεται. μόνος δὲ τῆς

εὐποι-

fit deo, qui nihil indignũ patrat deo, ſed qui ut cogitat quæ ipſius ſunt, ita tam loquitur quæ cogitat, quàm facit quæ loquitur.

Maiorũ nobilitate ne quis delicietur. Limũ 4
enim habent omnes generis autorẽ, & qui pur pura byſſoq; turgẽt, & q paupertate & aduer/ſa ualetudine affligunt̃, tam qui diademate re/dimiti ſunt, q̃ qui per cubicula excubant. Ne igitur lutulentum iactemus genus, ſed morum integritate gloriemur.

Scito ô pietatis diuinitus fabricatũ ſpecimẽ, 5
qa quãto maiorib. dignus habitus es tribuente deo muneribꝰ, tanto maius ipſi nomẽ es. Ergo redde bñfactori debitũ gratitudinis, acceptanti debitũ ut meritũ, & beneficio beneficiũ repen/denti: ipſe enim ſemper & beneficijs prior pro meret̃, & ut debitũ bñficia repenſat. Gratitudinẽ aũt exigit à nobis, nõ quæ uerborũ blãdorũ ꝓlatione, ſed quę rerũ piarũ oblatione peragit̃.

Nulla res adeo cõmendabilem reddit homi/ 6
nem ut poſſe quidẽ quæ uelit efficere: ſemper autẽ humana & uelle, & agere. Quoniam igi/tur à deo tibi donata eſt facultas, qua indigebat propter nos bona tua uoluntas, omnia & uelis & agas, prout ei placet, qui eam tibi dedit.

Terrenarũ opum inſtabiles diuitiæ, fluuia/ 7
tilium undarũ imitant̃ curſum. Modicũ enim affluunt his qui habere ſe eas arbitrantur, mox uero refluentes ad alios accedũt. Solus autem

beneſi/

εὐποιΐας ὁ θησαυρὸς, μόνιμός ἐστι τοῖς κεκτημένοις αὐτόν. τῶν γὰρ ἀγαθῶν ἔργων αἱ χάριτες ἐπὶ τοὺς ποιοῦντας ἐπαναστρέφουσιν.

8 Ἀπρόσιτος μὲν ὑπάρχεις ἀνθρώποις, διὰ τὸ ὕψος τῆς κάτω βασιλείας. εὐπρόσιτος δὲ γίνῃ τοῖς δεομένοις, διὰ τὸ κράτος τῆς ἄνω ἐξουσίας. καὶ ἀνοίγεις τὰ ὦτα τοῖς ὑπὸ πενίας πολιορκουμένοις, ἵνα εὕρῃς τὴν τοῦ θεοῦ ἀκοὴν ἀνεῳγμένην. οἷοι γὰρ ἂν τοῖς ἡμετέροις γινώμεθα συνδούλοις, τοιοῦτον περὶ ἡμᾶς εὑρήσομεν τὸν δεσπότην.

9 Τὴν πολυμέριμνον τοῦ βασιλέως ψυχὴν, κατόπτρου δίκην ἀποσμήχεσθαι χρὴ, ἵνα ταῖς θείαις αὐγαῖς ἀεὶ καταστράπτηται, καὶ τῶν πραγμάτων τὰς κρίσεις ἐκεῖθεν διδάσκηται. οὐδὲν γὰρ οὕτω ποιεῖ τὰ δέοντα καθορᾶν, ὡς τὸ φυλάσσειν ἐκείνην διαπαντὸς καθαράν.

10 Ὥσπερ ἐπὶ τῶν πλεόντων, ὅταν μὲν ὁ ναύτης σφαλῇ, μικρὰν φέρει τοῖς συμπλέουσι βλάβην. ὅταν δὲ αὐτὸς ὁ κυβερνήτης, παντὸς ἐργάζεται τοῦ πλοίου ἀπώλειαν. οὕτω καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν, ἂν μέν τις τῶν ἀρχομένων ἁμάρτῃ, οὐ τὸ κοινὸν τοσοῦτον, ὅσον ἑαυτὸν ἀδικεῖ. ἂν δὲ αὐτὸς ὁ ἄρχων, πάσης ἐργάζεται τῆς πολιτείας τὴν βλάβην. ὡς οὖν μεγάλας ὑφέξων εὐθύνας, εἴ τι παρίδοι τῶν δεόντων, μετὰ πολλῆς ἀκριβείας καὶ λεγέτω πάντα, καὶ πραττέτω.

11 Κύκλος τις τῶν ἀνθρωπίνων περιτρέχει πραγμάτων, ἄλλοτε ἄλλως φέρων αὐτὰ, καὶ περιφέρων. καὶ τούτοις ἀνισότης ἐστὶ, τὸ μηδὲν τῶν παρόντων ἐν ταυτότητι μένειν. δεῖ οὖν σε κράτιστε βασιλεῦ ἐν τῇ τούτων ἀγχι-

beneficentiæ thesaurus stabilis est possidenti-
bus eum. bonarum enim actionum meritum
ad autores retorquetur.

Inaccessus nimirũ existis hominibus propter 8
celsitudinẽ huius, qđ hic deorsum est imperij.
facilis idẽ aditu es indigentib. ob uim supernæ
illius potestatis, atq; aperis aureis his qui à pau
pertate obsidentur, ut inuenias dei auditũ ada-
pertum. quales enim erga nostros fuerimus cõ
seruos, talem circa nos reperiemus dominum.

Solicitã Imperatoris animã, speculi in modũ 9
abstergi oportet, ut diuinis splendorib. semper
coruscet, rerumq; distincta iudicia inde condi-
scat. nihil enim adeo facit quæ peragenda sunt
cõspicere, atq; custodire eam ꝑpetuo syncerã.

Sicuti fit apud nauigantes, quũ nauta errat 10
modicũ, affert nauigãtib. nocumẽtũ. quũ uero
ipse gubernator, toti9 efficit nauigij ꝑniciẽ: sic
& in ciuitatibus, siquis ex subditis peccet, non
tam remp. q̃ seipsum lædit. sin uero ipse prin-
ceps, uniuersæ infert reipu. detrimentũ. is igitũ
ut nõ exiguam redditurus rationem, siquid ne
glexerit eorum quæ facto opus sunt, cũ exqui-
sita diligentia, & dictitet cuncta, & factitet.

Circulus quidam humanarum reuoluitur re 11
rum, qui modo sic, modo aliter agitat ipsas, &
circumfert. atq; in his inæqualitas est, eo q́ ni-
hil ex præsentibus in eodẽ statu maneat. opor-
tet igitur te potentissime Imperator in hac rerũ
uersatili

ἀγχιστρόφῳ μεταβολῇ, ἀμετάβλητον ἔχειν τὸν εὐσεβῆ λογισμόν.

12 Ἀποστρέφου τῶν κολάκων τοὺς ἀπατηλοὺς λόγους, ὥσπερ τῶν κοράκων τοὺς ἁρπακτικοὺς τρόπους. οἱ μὲν γὰρ, τοὺς τοῦ σώματος ἐξορύττουσιν ὀφθαλμούς. οἱ δὲ, τοὺς τῆς ψυχῆς ἐξαμβλύουσι λογισμοὺς, μὴ συγχωροῦντες ὁρᾶν τὴν τῶν πραγμάτων ἀλήθειαν. ἢ γὰρ ἐπαινοῦσιν ἔσθ' ὅτε τὰ ψόγου ἄξια, ἢ ψέγουσι πολλάκις τὰ ἐπαίνων κρείττονα, ἵνα δυοῖν θάτερον αὐτοῖς ἁμαρτάνηται, ἢ τὸ κακὸν ἐπαινούμενον, ἢ τὸ καλὸν ὑβριζόμενον.

13 Ἴσον εἶναι χρὴ πάντοτε τοῦ βασιλέως τὸ φρόνημα. τὸ γὰρ συμμεταβάλλεσθαι ταῖς τῶν πραγμάτων μεταβολαῖς, διανοίας ἀβεβαίου τεκμήριον γίνεται. τὸ δὲ παγίως ἐν τοῖς καλοῖς ἐρηρεῖσθαι, ὡς τὸ εὐσεβὲς ὑμῶν ἐστήρικται κράτος, καὶ μήτε πρὸς ἀλαζονείαν ὑπεραίρεσθαι, μήτε πρὸς ἀθυμίαν καταφέρεσθαι, βεβηκότων ἐστὶν ἀσφαλῶς, καὶ ἀκράδαντον ἐχόντων τὴν ψυχήν.

14 Εἴ τις κεκαθαρμένον ἔχει τὸν λογισμὸν ἐκ τῆς ἀνθρωπίνης ἀπάτης, καὶ βλέπει τὸ οὐτιδανὸν τῆς ἑαυτοῦ φύσεως, τό, τε βραχὺ καὶ ὠκύμορον τῆς ἐνταῦθα ζωῆς, καὶ τὸν συνεζευγμένον τῇ σαρκὶ ῥύπον, εἰς τὸν τῆς ὑπερηφανίας οὐκ ἐμπεσεῖται κρημνόν, κἂν ἐν ἀξιώματι ὑπάρχῃ ὑψηλῷ.

15 Ὑπὲρ πάντα τῆς βασιλείας τὰ ἔνδοξα, τῆς εὐσεβείας τὸ στέμμα τὸν βασιλέα κοσμεῖ. ὁ γὰρ πλοῦτος ἀπέρχεται, καὶ ἡ δόξα μετέρχεται. τὸ δὲ κλέος τῆς ἐνθέου πολιτείας ἀθανάτοις αἰῶσι συμπαρεκτείνεται, καὶ λήθης

ἐπέκει-

uerſatili mutatiõe, immutabilẽ habere pietatis 12
Auerſare adulatorũ pellaceis (cognitionẽ.
ſermões, ut coruorũ rapaceis mores. Illi nanq;
corporis effodiunt oculos, iſti aũt animę hebe-
tant cogitat9, quũ nõ ꝑmittãt ꝑſpicere rerũ ue-
ritatem: uel eñ cõmendant nõnunq̃ quę repre
henſione digna ſunt, uel reprehendũt plerunq;
quę omni laude ſunt maiora: ut de duobus alte
rum ab ipſis committatur, uel prauorum laus,
uel contumelioſus bonorum contemptus.

Aequalẽ oportet ſemꝑ eſſe Imperatoris ani- 13
mũ: mutari enim pro rerũ uarietatibus, mentis
inſtabilis argumentũ efficitur. Firmiter aũt bo-
nis inhærere, qua firmitate piũ ueſtrũ corrobo-
ratũ & fixũ eſt imperiũ, & neq; uſq; ad inſolen
tiam extolli, neq; uſq; ad animi conſternationẽ
deijci, in tuta ueluti baſi ſtabilitorum eſt homi-
num, animamq; inconcuſſam habentium.

Si quis purũ habet cogitatũ humanæ decep- 14
tionis, perſpicitq; ſuæ naturæ uilitatẽ, breuita-
temq; ueloci fato obnoxiæ præſentis uitæ, tum
carni coniunctas inſitasq; ſordes, ad ſuperbiæ
nunq; illabetur præcipitium, quamuis in excel
ſo dignitatis faſtigio conſiſtat

Super omnia præclara quæ regnũ habet, pie- 15
tatis cultusq; diuini corona regem exornat. Di
uitiæ nanq; euaneſcũt, uulgi fauor & aura tran
ſit. Sola uitæ deo placentis gloria immortalib9
ſeculis coextendit, & trans obliuionis tenebras
collocat

ἐπέκεινα, τοὺς ἔχοντας ἵστησι.

16 Σφόδρα μοι δοκεῖ ἀτοπώτατον εἶναι, ὅτι πλούσιοι καὶ πένητες ἄνθρωποι, ἐξ ἀνομοίων πραγμάτων βλάβην πάσχουσιν ὁμοίαν. οἱ μὲν γὰρ, ὑπὸ τοῦ κόρου διαρρήγνυνται. οἱ δὲ, ὑπὸ τοῦ λιμοῦ διαφθείρονται. καὶ οἱ μὲν, κατέχουσι τοῦ κόσμου τὰ πέρατα. οἱ δὲ, οὐκ ἔχουσι τοῦ στῆσαι τὰ πέλματα. ἵνα τοίνυν ἄμφω τῆς ὑγείας τύχωσιν, ἀφαιρέσει καὶ προσθέσει τούτους θεραπευτέον, καὶ πρὸς ἰσότητα, τὴν ἀνισότητα μετενεκτέον.

17 Ἐφ᾽ ὑμῖν ἀνεδείχθη τῆς εὐζωΐας ὁ χρόνος, ὃν προεῖπέ τις τῶν παλαιῶν ἔσεσθαι, ὅταν ἢ φιλόσοφοι βασιλεύσωσιν, ἢ βασιλεῖς φιλοσοφήσωσι. καὶ γὰρ φιλοσοφοῦντες, ἠξιώθητε βασιλείας. καὶ βασιλεύσαντες οὐκ ἀπέστητε φιλοσοφίας. εἰ γὰρ τὸ φιλεῖν σοφίαν ποιεῖ φιλοσοφίαν, ἀρχὴ δὲ σοφίας ὁ τοῦ θεοῦ φόβος, ὃν ἐν τοῖς στέρνοις ὑμῶν διαπαντὸς ἔχετε, εὔδηλον ὡς ἀληθὲς τὸ παρ᾽ ἐμοῦ λεγόμενον.

18 Βασιλέα σε κατὰ ἀλήθειαν ὁρίζομαι, ὡς βασιλεύειν καὶ κρατεῖν τῶν ἡδονῶν δυνάμενον. καὶ τὸν στέφανον τῆς σωφροσύνης ἀναδησάμενον καὶ τὴν πορφύραν τῆς δικαιοσύνης ἀμφιασάμενον. ἡ μὲν γὰρ ἄλλη ἐξουσία, τὸν θάνατον ἔχει διαδοχήν. ἡ δὲ τοιαύτη βασιλεία, τὴν ἀθάνατον σώζει διαμονήν. καὶ ἡ μὲν, ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ λύεται. ἡ δὲ, τῆς αἰωνίου κολάσεως ῥύεται.

19 Εἰ τὴν ἐκ πάντων βούλει καρποῦσθαι τιμήν, γίνου τοῖς ἅπασιν εὐεργέτης κοινός. οὐδὲν γὰρ οὕτω πρὸς εὔνοιαν ἐφέλκεται, ὡς εὐποιΐας χάρις διδομένη τοῖς χρήζουσιν. ἡ γὰρ διὰ φόβου γινομένη θεραπεία, κα-

τεχν-

collocat possidẽteis. Vehemẽter mihi uidet̃ 16
absurdissimũ esse, ꝙ diuites & pauperes homi
nes ex dissimilibus rebus detrimentũ simile pa
tiunt̃. Illi nanq; à copia rerũ perrũpunt̃, hi ue/
ro fame pereũt. Item illi occupãt ultimos mũdi
terminos, hi nõ habẽt ubi callosa pedũ uestigia
sistãt. Vt igit̃ utraq; pars sanitatis fiãt cõpotes,
auferẽdo & diminuendo istos regere oportet,
atq; ad æqualitatẽ inæqualitas transferẽda est.
Nostris tpib9 ostensum est, ꝓsperæ uitæ tp̃s, 17
q̃d prædixit q̃dã ex ueterib9 futurũ, cũ uel phi
losophi regnabũt, uel reges philosophabũt̃: nã
tũ philosophãdo digni habiti regno estis: tũ ue
ro regnãdo à philosophia nõ desciuistis. Si em̃
amare sapiẽtiã efficit philosophiã, principiũ ãt
sapiẽtiæ, dei est timor, quẽ in pectorib9 uestris
iugiter habetis, clarũ q̃ uerũ sit q̊d à me dicit̃.
Te reuera Imperatorẽ asserimus, quippe qui 18
& imperare ac dominari uoluptatib9 uales, &
tũ corona castitatis reuinctus, tũ purpurã iusti/
ciæ indutus incedis. Alijs nanque potestatibus
mors ipsa succedit. Huiuscemodi uero regnum
immortalẽ seruat perpetuitatẽ. Itẽ aliæ hoc in
seculo soluuntur, hæc aũt à perpetuo supplicio
Si honore qui ab omnibus pro/ (liberatur. 19
ficiscitur perfrui uis, pręsta te communem om/
nium benefactorẽ. nihil enim adeo attrahit ad
beneuolentiã, ut beneficij gratia, quæ det̃ indi/
gentibus, q̊d em̃ ob metũ præstat̃ obsequiũ, fu

τεχνηματισμένη ἐστὶ θωπεία, πεπλασμένης τιμῆς ὀνόματι φενακίζουσα τοὺς αὐτῇ προσανέχοντας.

20 Σεπτὴ δικαίως ἐστὶν ἡ ὑμῶν βασιλεία, ὅτι τοῖς πολεμίοις μὲν δεικνύει τὴν ἐξουσίαν, τοῖς ὑπηκόοις δὲ νέμει φιλανθρωπίαν. καὶ νικῶσα ἐκείνους τῇ δυνάμει τῶν ὅπλων, τῇ ἀόπλῳ ἀγάπῃ τῶν οἰκείων ἡττᾶται. ὅσον γὰρ θηρίου καὶ προβάτου τὸ μέσον, τοσοῦτον ἀμφοτέρων ἡγεῖται τὸ διάφορον.

21 Τῇ μὲν οὐσίᾳ τοῦ σώματος, ἴσος παντὶ ἀνθρώπῳ ὁ βασιλεύς, τῇ ἐξουσίᾳ δὲ τοῦ ἀξιώματος ὅμοιός ἐστι τῷ ἐπὶ πάντων θεῷ. οὐκ ἔχει γὰρ ἐπὶ γῆς τὸν αὐτοῦ ὑψηλότερον. χρὴ τοίνυν αὐτὸν καὶ ὡς θεὸν μὴ ὀργίζεσθαι, καὶ ὡς θνητὸν μὴ ἐπαίρεσθαι. εἰ γὰρ καὶ εἰκόνι θεϊκῇ τετίμηται, ἀλλὰ καὶ κόνει χοϊκῇ συμπέπλεκται. δι' ἧς ἐκδιδάσκεται τὴν πρὸς πάντας ἰσότητα.

22 Ἀποδέχου τοὺς τὰ χρηστὰ συμβουλεύειν ἐθέλοντας, ἀλλὰ μὴ τοὺς κολακεύειν ἑκάστοτε σπεύδοντας. οἱ μὲν γὰρ τὸ συμφέρον συνορῶσιν ἐν ἀληθείᾳ. οἱ δὲ πρὸς τὰ δοκοῦντα τοῖς κρατοῦσιν ἀφορῶσι, καὶ τῶν σωμάτων τὰς σκιὰς μιμούμενοι, τοῖς παρ' αὐτῶν λεγομένοις συνάδουσι.

23 Τοιοῦτος γίνου περὶ τοὺς σοὺς οἰκέτας, οἷον εὔχῃ σοὶ τὸν δεσπότην γενέσθαι. ὡς γὰρ ἀκούομεν ἀκουσθησόμεθα, καὶ ὡς ὁρῶμεν ὁραθησόμεθα ὑπὸ τοῦ θείου καὶ παντεφόρου βλέμματος. προεισενέγκωμεν οὖν τῷ ἐλέῳ τὸν ἔλεον, ἵνα τῷ ὁμοίῳ τὸ ὅμοιον ἀντιλάβωμεν.

24 Ὥσπερ τὰ ἀκριβῆ τῶν κατόπτρων τοιαύτας δεικνύουσι τὰς τῶν προσώπων ἐμφάσεις, οἷα περ ἐστὶ τὰ πρωτότυπα

cata ſiguratacꝫ eſt adulatio,ficti honoris titulo
ſallens eos qui ipſi animum aduertunt.
Venerandũ iure eſt ueſtrũ imperiũ,quia ho/ 20
ſtibus quidem ſuæ demonſtrat poteſtatis acu/
leos,ſubditis uero exhibet humanitatẽ. Et quũ
illos uincat armorũ ui, inermi charitate uincit̃
à ſuis. Quantũ enim feræ & ouis interſtitium
eſt, tantum eſſe inter eos diſcrimen arbitratur.
Eſſentia corporis æqualis eſt cuilibet homini 21
Imperator, poteſtate autem dignitatis cuncto/
rum præſidi deo. Non enim habet in terris ſe
quencꝫ altiorem. Oportet igitur ipſum ut deũ
non iraſci,ut mortalem nõ efferri. Nam etſi ef/
figie diuina honoratus eſt,at puluere tamẽ ter/
reno connexus eſt, quo edocetur, ut erga om/
nes ſeruet æqualitatem.
Accepta eos qui bonorũ te conſiliorum ad/ 22
monitum uolunt, non eos qui adulari ſæpenu/
mero ſtudent. Illi enim quod reuera expedit,
perſpiciunt. Hi uero ad ea quæ placent poten/
tibus reſpiciũt, corporumcꝫ umbras imitantes,
ſingulis eorum dictis applaudunt.
Talẽ te preſta tuos erga famulos,qualẽ optas 23
erga te dominũ eſſe. Prout em̃ audimus,audie
mur,& ut reſpicimus,reſpiciemur à diuino cũ/
ctacꝫ obtuente aſpectu. Priores igitur nos miſe
ricordiæ miſericordiã cõferamus,ut pari par re
Sicut exquiſita ſpecula tales mon (cipiamus. 24
ſtrant uultuum apparentias,qualia ipſa ſunt ar

πότυπα, φαιδρὰ μὲν τῶν φαιδρυνομένων, σκυθρωπὰ δὲ τῶν σκυθρωπαζόντων, οὕτω καὶ ἡ δικαία τοῦ θεοῦ κρίσις, ταῖς ἡμετέραις πράξεσιν ἐξομοιοῦται. οἷα περ γὰρ ἂν ᾖ τὰ παρ' ἡμῶν εἰργασμένα, τοιαῦτα ἡμῖν ἐκ τῶν ὁμοίων παρέχει.

25 Βουλεύου μὲν τὰ πρακτέα βραδέως, ἐκτέλει δὲ τὰ κριθέντα σπουδαίως. ἐπεὶ λίαν ἐστὶ σφαλερὸν, τὸ ἐν τοῖς πράγμασιν ἀπερίσκεπτον. εἰ γὰρ τὰ ἐξ ἀβουλίας τις ἐννοήσει κακὰ, τότε γνώσεται καλῶς τῆς εὐβουλίας τὰ χρήσιμα, ὡς καὶ τῆς ὑγείας τὴν χάριν, μετὰ τὴν πεῖραν τῆς νόσου. δεῖ τοίνυν εὐφρονέστατε βασιλεῦ, καὶ βουλῇ συνετωτέρᾳ, καὶ ψυχῇ συντονωτέρᾳ, ἐξερευνᾶν ἀκριβῶς τὰ συνοίσοντα τῷ κόσμῳ.

26 Ἄριστα διοικήσεις τὴν ἀγαθήν σου βασιλείαν, εἰ πάντα σπουδάζεις ἐφορᾶν, καὶ μηδὲν ἀνέχῃ παρορᾶν. οὐ γὰρ μικρὸν ἐστὶ σοὶ, ὅπερ μικρὸν εἶναι δοκεῖ ἐν συγκρίσει τῶν σῶν. ἐπειδὴ καὶ ῥῆμα βασιλέως ψιλὸν, μεγάλην ἔχει παρὰ πᾶσιν ἰσχύν.

27 Σαυτῷ τὴν τοῦ φυλάττειν τοὺς νόμους ἐπίθου ἀνάγκην, ὡς μὴ ἔχων ἐπὶ γῆς τὸν δυνάμενον ἀναγκάζειν. οὕτω γὰρ καὶ τῶν νόμων ἐπιδείξεις τὸ σέβας, αὐτὸς πρὸ τῶν ἄλλων τούτους αἰδούμενος, καὶ τοῖς ὑπηκόοις φανήσεται τὸ παρανομεῖν οὐκ ἀκίνδυνον.

28 Ἴσον τῷ πλημμελεῖν, τὸ μὴ κωλύειν τοὺς πλημμελοῦντας λογίζου. κἂν γάρ τις πολιτεύηται μὲν ἐνθέσμως, ἀνέχηται δὲ τῶν βιούντων ἀθέσμως, συνεργὸς τῶν κακῶν παρὰ θεῷ κρίνεται. εἰ δὲ βούλει διττῶς εὐδοκιμεῖν, καὶ τοὺς τὰ κάλλιστα ποιοῦντας προτί-

μα

chetypa,nitidas uidelicet nitentiũ, triſteis autẽ
triſtantiũ. Eodẽ pacto iuſtũ dei iudiciũ noſtris
actionibus aſſimilat̃. Qualia em̃ ſunt quæ à no
bis prẹſtant̃,talia ipſe nobis par pari referẽs ex
Conſulta quæ agenda ſunt cunctan/ (hibet. 25
ter,exequere aũt quæ decreueris mature. Quo
niam periculoſum eſt admodũ incõſyderata in
rebus temeritas. Si quis em̃,quæ ex inconſulta
mente proueniũt mala, cõceperit animo facile
comperiet boni cõſilij cõmoda,ut qui ſanitatis
dotem, poſt ægrotationis experimentũ perſen
tiſcũt. Debes igitur cordatiſſime rex tũ cõſilio
prudentiore,tũ precib. ad deũ impenſiorib. ex/
quirere diligenter,quæ mũdo ſunt expeditura.
Optime reges egregiũ tuũ imperiũ,ſi oĩa des 26
operã p̱ſpicere,nec negligere patiare q̱cq̃.neq;
em̃ paruũ eſt in te, q̊d paruũ eſſe apparet cõpa
ratione tuorũ. qm̃ uel exile imp̱atoris uerbũ &
minimũ ingentem obtinet apud omneis uim.
Tibi ipſi cuſtodiẽdi leges impõe neceſſitatẽ, 27
quum nõ habeas in terris qui te poſſit cogere.
Sic enim tum legũ præ te feres cultũ ipſe, ante
alios eas reuerendo: tum ſubditis cõſtabit legũ
præuaricationẽ periculi nõ eſſe immunem.
Peccare & nõ cohibere peccanteis iuxta æſti 28
ma. Si quis em̃ in ciuitate uitã quidẽ ipſe tradu
cat ẹque, toleret aũt uiuẽteis iniq;,ſocius malo
rum apud deũ iudicatur. Quod ſi uelis bifariã
approbari,ut pulcherrĩa quæq; gerẽteis hono/

μα, καὶ τοῖς τὰ χείριστα δρῶσιν ἐπιτίμα.

29 Λίαν συμφέρον ὑπολαμβάνω, τὸ φεύγειν τὰς τῶν κακῶν συνδιαιτήσεις. τὸν γὰρ συνόντα πάντοτε ἀνθρώποις πονηροῖς, ἢ παθεῖν, ἢ μαθεῖν ἀνάγκη τι πονηρόν. ὁ δὲ τοῖς ἀγαθοῖς συνδιάγων, ἢ μίμησιν τῶν καλῶν ἐκδιδάσκεται, ἢ μείωσιν τῶν κακῶν ἐκπαιδεύεται.

30 Εγκόσμιον ὑπὸ θεοῦ πιστευθεὶς βασιλείαν, μηδενὶ χρῶ τῶν πονηρῶν πρὸς τὰς τῶν πραγμάτων διοικήσεις. ὧν γὰρ ἂν ἐκεῖνοι κακῶς διαπράξωνται, λόγον ὑφέξει θεῷ, ὁ τὴν ἰσχὺν αὐτοῖς δεδωκώς. μετὰ πολλῆς οὖν ἐξετάσεως αἱ τῶν ἀρχόντων προβολαὶ γινέσθωσαν.

31 Ἴσον νομίζω κακὸν, καὶ τῶν ἐχθρῶν θυμοῦσθαι ταῖς κακουργίαις, καὶ τῶν φίλων θέλγεσθαι ταῖς κολακείαις. δεῖ γὰρ πρὸς ἑκατέρους γενναίως ἀνθίστασθαι, καὶ τοῦ πρέποντος μηδαμῶς ἀφίστασθαι, μήτε τὴν ἀλόγιστον ἐκείνων δυσμένειαν ἀμυνόμενον, μήτε τὴν ἐπίπλαστον τούτων εὐμένειαν ἀμειβόμενον.

32 Ἡγοῦ τούτους εἶναι φίλους ἀληθεστάτους, μὴ τοὺς ἐπαινοῦντας ἅπαντα τὰ παρὰ σοῦ λεγόμενα, ἀλλὰ τοὺς κρίσει δικαίᾳ πάντα πράττειν σπουδάζοντας, καὶ συνηδομένους μὲν ἐπὶ τοῖς χρηστοτέροις, ἐπιστυγνάζοντας δὲ ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις. οὗτοι γὰρ ὄντως ἀψευδεστάτης φιλίας δεικνύουσι τεκμήριον.

33 Μὴ μεταβαλέτω σοι τὴν μεγαλόφρονα γνώμην τῆς ὑπεργείου ταύτης δυναστείας ὁ ὄγκος, ἀλλ' ὡς ἐπίκηρον διέπων ἀρχὴν, ἄτρεπτον ἔχε τὸν νοῦν ἐν πράγμασι τρεπτοῖς, μήτε ἐν ταῖς εὐθυμίαις ἐξυψούμενος, μήτε ἐν ταῖς ἀθυμίαις ταπεινούμενος.

Ὥσπερ

ra, ita teterrima patrantibus ſuccenſe.

Expedire admodum arbitror, effugere prauo- 29
rum contubernia. Qui enim cũ hominibus im-
probis ſemper uerſatur, eũ uel pati uel diſcere
malum aliquid neceſſe eſt. Qui uero unà cum
bonis degit, uel imitationem honeſtorũ edoce-
tur, uel diminutionem uitiorum condiſcit.

Terrarũ orbis à deo cũ cõcreditum tibi ſit re- 30
gnũ, caue ne aliquo utaris ex prauis ad rerũ ad
miniſtratiões. Quæ eñ illi ꝑperã fecerint, eorũ
rationem reddet deo, q peccandi facultatẽ ipſis
indulſerit. Magna igit̃ & diligenti cũ ꝑſcruta-
tione magiſtratuũ ꝓmotiones fiant oportet.

Aequale reor eſſe malũ, & inimicorũ excan- 31
deſcere flagitijs, & amicorũ demulceri blanditi
is. Oportet eñ utriſq; reſiſtere, nec uſq̃ à deco-
ro diſcedere: neq; irrationabilẽ eorũ maleuolẽ-
tiam ulciſcẽdo, neq; fictitiã horũ beneuolentiã

Exiſtima uериſſimos amicos, (remunerãdo. 32
nõ q laudẽt omnia, quę dicant̃ abs te, ſed q ni-
hil nõ integro iudicio facere cõtendunt. Sic ut
gratulent̃ tibi, ſi bene: triſtent̃ cõtrà, ſi perperã
dixeris feceriſue. Hi eñ reuera ab omni fraude
abhorrentis amicitiæ præ ſe ferunt inſignia.

Ne mutet tibi magnanimam mentẽ, terrenæ 33
huius poteſtatis moles, ſed ut fragilẽ fatoq; ob-
noxium regẽs principatũ, immutabilẽ habeto
intellectũ in reb. mutabilib. nimia neq; lætitia
ſublimem te extollẽs, neq; mœſtitia uileſcens.

34 Ωσπερ χρυσὸς ἄλλοτε ἄλλοις ὑπὸ τῆς τέχνης μετατυπούμενος, καὶ πρὸς διάφορα κοσμίων εἴδη μεταποιούμενος, ὅπερ ἐστὶ διαμένει καὶ τροπὴν οὐχ ὑπομένει, οὕτω καὶ αὐτὸς εὐκλεέστατε βασιλεῦ, ἄλλην ἐξ ἄλλης ἀμείβων ἀρχήν, φθάσας δὲ καὶ αὐτὴν τὴν ἀνωτάτω τιμήν, ὁ αὐτὸς διαμένεις οὐκ ἐν τοῖς αὐτοῖς πράγμασιν, ἀναλλοίωτον ἔχων ἐν τῷ καλῷ τὸ φρόνημα,

35 Νόμιζε τότε βασιλεύειν ἀσφαλῶς, ὅταν ἑκόντων ἀνάσσῃς τῶν ἀνθρώπων. τὸ γὰρ ἀκουσίως ὑποταττόμενον, στασιάζει καιροῦ λαβόμενον. τὸ δὲ τοῖς θεσμοῖς τῆς εὐνοίας κρατούμενον, βεβαίαν ἔχει πρὸς τὸ κρατοῦν τὴν εὐπείθειαν.

36 Ινα τὸ κράτος τῆς βασιλείας ποιήσῃς ἀοίδιμον, ὅσην ἔχεις ἐπὶ τῶν ὑπηκόων ἁμαρτανόντων ὀργήν, τοσαύτην ἔχειν καὶ ἐπὶ σαυτοῦ πλημμελοῦντος ἀξίου. οὐδεὶς γὰρ ἰσχύει τὸν ἐν ἐξουσίᾳ τηλικαύτῃ παιδεύειν, εἰ μὴ λογισμὸς οἰκεῖος ἐξ αὐτοῦ τοῦ πλημμελοῦντος κινούμενος.

37 Ο μεγάλης ἐξουσίας ἐπιλαβόμενος, τὸν δοτῆρα τῆς ἐξουσίας μιμείσθω κατὰ δύναμιν. εἰ γάρ πως τὴν εἰκόνα φέρει τοῦ ἐπὶ πάντων θεοῦ, καὶ δι' αὐτοῦ κατέχει τὴν ἐπὶ πάντων ἀρχήν, ἐν τούτῳ δὴ μάλιστα τὸν θεὸν μιμήσεται, ἐν μηδενὶ ἡγεῖσθαι τοῦ ἐλεεῖν προτιμότερον.

38 Υπὲρ χρυσίον καὶ λίθον τίμιον, τῆς εὐποιίας τὸν πλοῦτον ἑαυτοῖς θησαυρίσωμεν, τὸν καὶ ὧδε κατευφραίνοντα τῇ ἐλπίδι τῆς μελλούσης ἀπολαύσεως, κἀκεῖ καταγλυκαίνοντα τῇ πείρᾳ τῆς ἐλπισθείσης μακαριότη

Sicuti aurũ quis modo sic, modo aliter ab ar/ 34
te transfiguretur, atque ad uarias ornamentorũ species transformetur, permanet tamẽ id quod est, nec mutationẽ patitur. Sic ipse quoque inclytissime Imperator, licet aliud ex alio per gradus obtinueris regimẽ, perueneris que ad ipsum supremũ honorẽ, idẽ tñ permanes nõ in eisdẽ rebus, inalterabilem continens in officio animum.

Existima tũc demũ te tuto regnare, cũ uolen 35
tibus imperas hominibus. Quod enim inuito animo subijcit, seditionibus fluctuat capta occasione. Quod uero uinculis beneuolẽtiæ regitur, stabilem seruat erga rectorẽ obedientiam.

Vt dominiũ imperij tui facias decantabile, 36
quantam habes aduersus subditos peccanteis iram, tantam habendam esse tibi aduersus teipsum peccantem censeto. Nemo enim ualet tanta pollentem potestate corrigere, nisi ratio propria, quæ ex ipso peccante moueatur.

Magnã qui potestatẽ adeptus est, largitorem 37
potestatis imitet̃ pro uiribus. Si enim imaginẽ gestat rerũ præsidis dei, atque per ipsum cõtinet rerũ principatũ, in eo maxime imitabit̃ deũ, ut nõ existimet quicq̃ misericordia preciosius.

Super aurũ & lapidẽ preciosum, beneficentiæ diuitias nobis ueluti thesaurum recondamus. Illę nanque tum in præsenti uita oblectant spe futuræ fruitionis, tum in futura dulcedinẽ afferunt, experimento gustuque speratæ bea/

καθαρειότητος. τὰ δὲ νῦν περὶ ἡμᾶς ὡς οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς, μὴ τερπέτω ἡμᾶς.

39 Σπούδαζε λαμπροτέραις ἀμείβεσθαι δωρεαῖς, τοὺς μετ᾽ εὐνοίας ποιοῦντας τὰ παρὰ σοῦ προστασσόμενα. τούτῳ γὰρ τῷ τρόπῳ, καὶ τῶν ἀγαθῶν ἐπαυξήσεις τὴν προθυμίαν, καὶ τοὺς πονηροὺς διδάξεις μεταμαθεῖν τὴν κακίαν. τὸ γὰρ τῶν αὐτῶν ἀξιοῦσθαι τοὺς μὴ τὰ αὐτὰ ποιοῦντας, ἄγαν ἐστὶν ἀθέμιτον.

40 Τιμιώτατον πάντων ἐστὶν ἡ βασιλεία. τότε δὲ μάλιστα τοιοῦτόν ἐστιν, ὅταν ὁ ταύτην περικείμενος τὸ κράτος, μὴ πρὸς αὐθάδειαν ῥέπῃ, ἀλλὰ πρὸς ἐπιείκειαν βλέπῃ, τὸ μὲν ἀπάνθρωπον, ὡς θηριῶδες ἀποστρεφόμενος, τὸ δὲ φιλάνθρωπον, ὡς θεοείκελον ἐνδεικνύμενος.

41 Ἴσως πρός τε φίλους καὶ ἐχθροὺς ποιοῦ τὰς κρίσεις, μήτε τοῖς εὐνοοῦσι χαριζόμενος διὰ τὴν εὔνοιαν, μήτε τοῖς δυσμενέσιν ἀνθιστάμενος δι᾽ ἀπέχθειαν. ἐπειδὴ ἴσης αὐτῆς ἐστιν ἀτοπίας, καὶ δικαιοῦν τὸν ἄδικον, εἰ καὶ φίλος ὑπάρχει, καὶ ἀδικεῖν τὸν δίκαιον, εἰ καὶ ἐχθρὸς τυγχάνει. τὸ γὰρ κακὸν ἐν ἀμφοτέροις ὅμοιον, κἂν ἐν τοῖς ἐναντίοις εὑρίσκηται.

42 Νουνεχῶς ἀκροᾶσθαι δεῖ τοὺς τῶν πραγμάτων κριτάς. δυσθήρατος γάρ ἐστιν ἡ τοῦ δικαίου εὕρεσις, ῥᾳδίως ἐκφεύγουσα τοὺς μὴ λίαν προσέχοντας. ἂν δὲ καὶ τὴν τῶν λεγόντων ἀφέντες δεινότητα, καὶ τὴν τῶν λεγομένων παρέντες πιθανότητα, εἰς τὸ βάθος τῶν νοημάτων ἑαυτοὺς ἐμβάλλωσιν, οὕτως ἀνιχνεύσονται τὸ παρ᾽ αὐτῶν ζητούμενον, καὶ διπλῆν ἁμαρτίαν ἐκφεύξονται, μήτε αὐτοὶ τὸ καλὸν προδιδόντες, μήτε ἄλλοις τοῦτο

δρᾶν

titudinis, q̃ uero nũc circa nos apparent, tanq̃ nihil ad nos pertinẽtia, ne nos nimiũ allectent.

Da operã ut eos ſplendidiorib. demerearis re 39
munerationib. qui cũ beneuolentia capeſſunt, quæ mandant̃ abs te. Hoc em̃ pacto & bonorũ augebis alacritatem, & malos docebis ut dediſcant malitiam. Eiſdẽ enim cenſeri dignos, qui non eadem faciunt, nimis nefarium eſt.

Precioſiſſimũ omniũ eſt imperiũ. Tunc uero 40
uel maxime huiuſcemodi eſt, quũ hãc q̃ circun datus eſt poteſtatẽ, nõ ad pertinacẽ & temerariam ſæuitiã ꝓpenſus ſit, ſed ad æquitatẽ reſpiciat: inclementiam, ut ferinam auerſando: humanitatem, ut deo ſimilem præ ſe ferendo.

Aequa lance tã ad amicos q̃ ad inimicos uer 41
gẽs iudicãdi mun9 obito, neq̃ bene ſentientib. de te gratificãs ob bñuolentiã, neq̃ maleuolis reſiſtẽs ꝓpter inimicitias: qm̃ eiuſdẽ eſt abſurditatis, & ſecundũ iniqua petentẽ dare litẽ, etſi ſit amicus, & iniuriã iuſto inferre, etſi ſit inimic9, malũ em̃ utrobiq̃ ſimile eſt tametſi in cõtrarijs

Intẽta mẽte auſcultare debẽt rerũ (inueniat̃. 42
iudices. Difficilis nanq̃ captu eſt iuſti inuẽtio, facileq̃ effugere ſolet nõ admodũ attẽdenteis. q̊d ſi ꝑtermiſſa dicẽtiũ eloquẽtia, dictorũq̃ neglecta ueriſimilitudine, ad penitiſſimã intentionum ꝓfunditatẽ penetrauerint, ſic demũ haurient, q̊d ab ipſis quærit̃, geminiq̃ inſontes erũt delicti, neq̃ ipſi honeſtũ prodendo, neq̃ alijs id

ut

ὁρᾶν συγχωροῦντος.

43 Ἰσάριθμα τοῖς ἄστροις ἂν κτήσῃ τὰ κατορθώματα, οὐδέποτε νικήσεις τὴν τοῦ θεοῦ ἀγαθότητα. ὅσα γὰρ ἄν τις προσενέγκῃ θεῷ ἐκ τῶν αὐτοῦ, τὰ αὐτοῦ προσφέρει αὐτῷ. καὶ ὡς οὐκ ἔστιν ὑπερβῆναι τὴν ἰδίαν ἐν τῷ ἡλίῳ σκιὰν, προλαμβάνουσαν ἀεὶ καὶ τὸν λίαν ἐπειγόμενον. οὕτως οὐδὲ τὴν ἀνυπέρβλητον τοῦ θεοῦ χρηστότητα ταῖς εὐποιΐαις ὑπερβήσονται ἄνθρωποι.

44 Ἀδαπάνητός ἐστι τῆς εὐποιΐας ὁ πλοῦτος. ἐν τῷ διδόναι γὰρ λαμβάνεται, καὶ ἐν τῷ σκορπίζειν συνάγεται. πόθον ἔχων ἐν τῇ ψυχῇ σου πλουσιόδωρε βασιλεῦ, δίδου πᾶσι δαψιλῶς τοῖς αἰτοῦσι παρὰ σοῦ. ἀπειροπλασίας γὰρ ἕξεις τὰς ὑπὲρ τούτων ἀμοιβὰς, ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς τῆς τῶν ἔργων ἀντιδόσεως.

45 Νεύματι θεοῦ τὴν βασιλείαν λαβὼν, μίμησαι αὐτὸν διὰ ἔργων ἀγαθῶν. ὅτι τῶν εὖ ποιεῖν δυναμένων ἐγγὺς, ἀλλ᾿ οὐ τῶν εὖ παθεῖν δεομένων. τὸ γὰρ ἕτοιμον τῆς τῶν χρημάτων δαψιλείας ἀνεμπόδιστόν ἐστι πρὸς τὰς τῶν πενήτων εὐποιΐας.

46 Ὡς περ ὀφθαλμὸς ἐμπέφυκε σώματι, οὕτω βασιλεὺς τῷ κόσμῳ ἐνήρμοσται, ὑπὸ τοῦ θεοῦ δεδομένος εἰς συνεργίαν τῶν συμφερόντων. χρὴ οὖν αὐτὸν, ὡς οἰκείων μελῶν, οὕτω πάντων ἀνθρώπων προνοεῖν, ἵνα προκόπτωσιν ἐν καλοῖς, καὶ μὴ προσκόπτωσιν ἐν κακοῖς.

47 Ἀσφαλεστάτην ἡγοῦ τῆς σωτηρίας σου φυλακὴν, τὸ μηδέποτέ τινα τῶν ὑπηκόων ἀδικεῖν. ὁ γάρ τινα μὴ ἀδικῶν, οὐχ ὑφορᾶται τινά. εἰ δὲ τὸ μὴ ἀδικεῖν ἀσφάλ-

λειαν

ut committant concedendo.

Aequalia numero syderibus etsi ædideris bo 43
na opera, nō tamen ob id superabis dei bonita
tem. Quæcunq; em̄ quispiā obtulerit deo, sua
ipsi offeret ex suis. Et sicuti transilire uel antei/
re nulli datur suam in sole umbrā, præuenientē
semper uel nimis properantē, ita insuperabilē
dei bonitatē nulli bonis operibus homines ex/
(cedent.

Inexhaustæ sunt beneficentiæ 44
opes. Nam largiendo acquiruntur, & dissipan/
do colliguntur. Has tuo insitas animo habens
munificentissime Imperator, largire omnibus
affatim petentibus abs te. Infiniticuplas enim
pro suis habebis remunerationes, quum tem/
pus reddendi uicem uenerit.

Nutu dei regnū adept9 imitare eū bonis ope 45
ribus, qa inter eorū numerū natus es, beneficio
q afficere possūt, nō qui affici postulāt. paratæ
enim rerū copię nullū impedimētū esse potest,
quo minus cōferantur in pauperes beneficia.

Sicut oculus innatus est corpori, ita Impera/ 46
tor mundo adaptatus est, à deo datus pro admi
nistratione eorum quæ usui sunt. Oportet igi/
tur eū omnibus hominib. quasi proprijs mem/
bris prospicere, ut proficiāt in bonis, neu malo/
(rum offensaculo illidantur.

Tutissimā ar/ 47
bitrare salutis tuæ custodiam, nulla quenq; ex
subditis afficere iniuria; q em̄ offendit neminē,
suspicioni habet neminem, ꝙ si nulla quenq;
afficere

λειαν προξενεῖ, τὸ εὐεργετεῖν πολλῷ πλέον. τὸ ἀσφαλὲς γὰρ δίδωσι, καὶ τὸ προσφιλὲς οὐ προδίδωσι.

48 Γίνου τοῖς ὑπηκόοις εὐσεβέστατε βασιλεῦ, καὶ φοβερὸς διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῆς ἐξουσίας, καὶ ποθεινὸς διὰ τὴν παροχὴν τῆς εὐποιΐας. μήτε τοῦ φόβου καταφρονῶν διὰ τὸν πόθον, μήτε τοῦ πόθου παραμελῶν διὰ τὸν φόβον. ἀλλὰ τὸ ἥμερον ἔχων ἀκαταφρόνητον, καὶ τὸ εὐκαταφρόνητον ἔχων ἀνήμερον.

49 ἃ τοῖς ὑπηκόοις νομοθετεῖς διὰ τῶν λόγων, ταῦτα προλαβὼν ὑπέδειξας διὰ τῶν ἔργων. ἵνα τοῖς λόγοις οἷς πείθεις, καὶ χρηστὸς συναγωνίζηται βίος. οὕτω γὰρ εὐδόκιμον ἀναφανῇ σου τὸ κράτος, καὶ λέγων πρακτικῶς, καὶ πράττων λογικῶς.

50 Πλέον ἀγάπα βασιλεῦ γαληνότατε, τοὺς λαμβάνειν παρὰ σοῦ χάριτας ἱκετεύοντας, ἤπερ τοὺς σπουδάζοντας δωρεὰς σοι προσφέρειν. τοῖς μὲν γὰρ ὀφειλέτης ἀμειβῆς καθίστασαι. οἱ δέ σοι τὸν θεὸν ὀφειλέτην ποιοῦσι τὸν οἰκειούμενον τὰ εἰς αὐτοὺς γινόμενα, καὶ ἀμειβόμενον ἀγαθαῖς ἀντιδόσεσι τὸν φιλόθεον, καὶ φιλάνθρωπόν σου σκοπόν.

51 Ἡλίου μὲν ἔργον ἐστὶ, τὸ καταλάμπειν ταῖς ἀκτῖσι τὴν κτίσιν. ἄνακτος δὲ ἀρετὴ, τὸ ἐλεεῖν τοῖς δεομένοις. κἀκείνου δὲ φανώτερος, ὁ εὐσεβὴς βασιλεύς. ὁ μὲν γὰρ ὑποχωρεῖ τῇ διαδοχῇ τῆς νυκτός. ὁ δὲ οὐ παραχωρεῖ τῇ συναρπαγῇ τῶν κακῶν, ἀλλὰ τῷ φωτὶ τῆς ἀληθείας ἐξελέγχει τὰ κρυπτὰ τῆς ἀδικίας.

52 Τοὺς μὲν πρὸ σοῦ βασιλεῖς ἡ ἀρχὴ κατεκόσμησε, σὺ δὲ ταύτην κράτιστε, φαιδροτέραν ἐποίησας, ἡμερό

τητι

afficere iniuria tutelã cõciliat,lõge bñficijs col/
latis magis id p̃stabit. Nã ut tutelã exhibet,ita
Esto subditis,pietissime (charitatẽ nõ prodit. 48
Imperator,& formidabilis ob excellentiã pote/
statis,& amabilis ob largitionẽ bñficẽtię.Neq;
formidinẽ cõtemnẽs ,ppter amorẽ,nec itẽ amo
rem negligẽs ob formidinẽ. Sed tam mansuetu
dinẽ p̃ te ferẽs haud aspnabilẽ,q̃ nimiã & asp/
nabilẽ familiaritatẽ immiti seueritate castigãs.
Quę subditis uerbo quasi lege pręscribis, hęc 49
tu pręueniẽs re ipsa præstitisti, ut uerbis,quib.
psuades,integra quoq; uita adstipulet̃. sic em̃
cõmendabile tuũ asseuerabis imperiũ, si & ra/
tiõeris nõ sine opere, & opereris nõ sine rõne.
Eos plus ama serenissime Imperator,accipere 50
abs te bñficia qui supplicãt,q̃ tibi q cõtendunt
offerre munera. His em̃ debitor referẽdi gratiã
efficeris,illi uero deũ dant tibi uadẽ, uẽdicantẽ
sibi,ptinereq; ad se putantẽ,quęcũq; erga sup/
plices cõtuleris,& remunerantẽ bonis retribu/
tionib. tuã tam piã, q̃ perhumanã intentionẽ.
Solis ,pfecto partes sunt,illustrare radijs orbẽ. 51
Principis uero uirtus est egenorũ misereri. Por
rò ijs clarior est Impator,q pius est. Ille nãq; ce/
dit succedenti nocti, hic aũt rapacitati prauorũ
nõ cõcedit indulgetue qcq̃,sed lumine uerita/
Priores quidẽ (tis,iniqtatis occulta coarguit. 52
te Impatores principatus adornauit. Tu uero
eũ pręstãtissime,illustriorẽ reddidisti, mãsuetu
dine

τητι κιρνῶν τῆς ἐξουσίας τὸν ὄγκον, καὶ χρηστότητι νικῶν τῶν προσιόντων σοι τὸν φόβον. ὅθεν ἐν λιμένι τῆς σῆς γαληνότητος πάντες προσορμῶσιν οἱ ἐλέους δεόμενοι, καὶ τῶν κυμάτων τῆς πενίας ἀπαλλαττόμενοι, εὐχαριστηρίους ὕμνους σοι ἀναπέμπουσιν.

53 Ὅσον τῇ δυναστείᾳ πάντων ὑπερανέχεις, τοσοῦτον καὶ τοῖς ἔργοις ὑπερλάμπειν ἀγωνίζου. ἀναλογοῦσαν γὰρ τῷ μεγέθει τῆς δυνάμεως τὴν ἐργασίαν τῶν καλῶν ἀπαιτεῖσθαι προσδόκησον. ἵνα τοίνυν παρὰ θεοῦ ἀνακηρυχθῇς, μετὰ τοῦ στεφάνου τῆς ἀηττήτου βασιλείας, κτῆσαι καὶ τὸ στέμμα τῆς τῶν πενήτων εὐποιΐας.

54 Σκέπτου περὶ ὧν τάττειν ἃ θέλεις, ἵνα προστάττῃς ἐμφρόνως ἃ θέμις. εὐόλισθον γὰρ τὸ τῆς γλώττης ὄργανον, καὶ μέγιστον παρέχει τοῖς ἀμελοῦσι κίνδυνον. εἰ δὲ τὸν εὐσεβῆ λογισμὸν ὡς μουσικὴν ἐπιστήσεις αὐτῷ, τὸ παναρμόνιον τῆς ἀρετῆς ἀνακρούσεται μέλος.

Ὀξὺν μὲν εἶναι χρὴ περὶ πάντα τὸν ἄνακτα, καὶ
55 μάλιστα περὶ τὰς κρίσεις τῶν δυσχερῶν πραγμάτων, βραδὺν δὲ λίαν εἰς ὀργὴν ἐπιδείκνυσθαι. ἐπειδὴ γὰρ τὸ πάντη ἀόργητον εὐκαταφρόνητον, καὶ θυμοῦσθαι μετρίως, καὶ μὴ θυμοῦσθαι. τὸ μὲν, ἵνα τῶν φαύλων τὰς ὁρμὰς ἀναστέλλῃ. τὸ δὲ, ἵνα τὰς ἀφορμὰς τῶν χρηστῶν ἀνιχνεύῃ.

56 Ἐν τῷ ἀκριβεῖ τῆς καρδίας σου βουλευτηρίῳ, ἐπιμελῶς κατανόει τῶν συνόντων σοι τοὺς τρόπους. ἵνα γινώσκῃς ἀκριβῶς καὶ τοὺς ἐν ἀγάπῃ θεραπεύοντας, καὶ τοὺς ἐν ἀπάτῃ κολακεύοντας. πολλοὶ γὰρ εὔνοιαν ὑποκρινόμενοι, μεγάλα τοὺς πιστεύοντας κατα-

βλά-

dine tẽperans diluẽsq́ austerã potestatis molẽ, bonitateq́ uincẽs adeuntiũ te formidinẽ. Qua propter tuę serenitatis portũ subeunt omnes, q̃ misericordia indigent. Fluctibusq́ paupertatis liberati, gratiarũ actores hymnos ad te mißitãt

Quantũ potestate cæteris antecellis, tantũ factis etiã emicare ante alios enitere. Persuasißimum em̃ habe, eam abs te postulari honestorũ operationẽ, quæ magnitudini uiriũ ꝓportione respõdeat. ut igiť à deo quasi ꝑ pręconẽ uictor declareris, corona ĩuicti imꝑij tuo capiti imposita, coronã etiã ex ꝓmerẽdis pauꝑib. acq̃rito. 53

Contemplator bene prius q̃ mãdes quæ fieri uelis. Sic fiet ut semꝑ prudenter iubeas quę fas est. Lubricũ em̃ est instrumentũ linguæ, maximũq́ affert negligentib. periculũ, q̄ si piũ intellectũ ueluti musicũ illi pręfeceris, oĩbus harmoniæ numeris concinnatũ modulabiť melos. 54

Acutũ quidẽ esse oportet principẽ cũ in alijs, tũ uel maxime in afferẽdo de reb9 difficillimis iudicio, lentũ autẽ ad irascendũ. Et q̃m oĩmoda irę absẽtia aſꝑnabilis ẽ, & irascať mediocriter, & nõ irascať oportet. Illud ut prauorũ impetũ cõprimat, hoc ut ꝓpensiões bonorũ ꝓuestiget. 55

In exquisita tui cordis curia diligenter perspicito cõuersantiũ tecũ mores, ut pernoscas examußim, & quos charitas te colere compellit, & qui tibi per fraudẽ adulanť. Pleriq́ enim beneuolentiã simulantes, magno credentibus detri- 56

βλάπτουσι.

57 Λόγον ἀκούσας ὠφελῆσαι δυνάμενον, μὴ μόνον ἀκοῇ δέχου, ἀλλὰ καὶ πράξει διαδέχου, οὕτω γὰρ τὸ τοῦ βασιλέως ἀγλαΐζεται κράτος, ὅταν ἢ παρ' ἑαυτοῦ τὰ δέοντα συνορᾷ, ἢ παρ' ἄλλου εὑρεθέντα, μηδαμῶς παρορᾷ, ἀλλὰ μανθάνει μὲν ἀνεπαισχύντως, ἐπιτελεῖ δὲ ἀνυπερθέτως.

58 Ἀκρόπολις μὲν ἀῤῥήκτοις τείχεσιν ἠσφαλισμένη καταφρονεῖ τῶν πολιορκούντων αὐτὴν πολεμίων, ἡ εὐσεβὴς δὲ βασιλεία ὑμῶν, ἐλεημοσύναις τετειχισμένη, καὶ προσευχαῖς περιπυργουμένη, ἀήττητος γίνεται τοῖς τῶν ἐχθρῶν βέλεσιν, ἀοίδιμα κατ' αὐτῶν ἐγείρουσα τρόπαια.

59 Χρῆσαι δεόντως τῇ κάτω βασιλείᾳ, ἵνα κλίμαξ σοι γένηται τῆς ἄνω εὐδοξίας. οἱ γὰρ ταύτην καλῶς διοικοῦντες, μετὰ ταύτης κἀκείνης ἀξιοῦνται. ταύτην δὲ διοικοῦσι καλῶς, οἱ πατρικὸν τοῖς ἀρχομένοις ἐπιδεικνύοντες πόθον, καὶ ἀρχικὸν παρ' αὐτῶν ἀντιλαμβάνοντες φόβον· ἀπειλαῖς μὲν τὰ πταίσματα προαναστέλλοντες, τιμωρίαις δὲ πεῖραν αὐτοῖς οὐ προσάγοντες.

60 Ἱμάτιον ἀπαλαίωτόν ἐστι τὸ τῆς εὐποιΐας περιβόλαιον. καὶ ἀδιάφθορος στολὴ ἡ πρὸς τοὺς πένητας στοργή. δεῖ οὖν τὸν βουλόμενον εὐσεβῶς βασιλεύειν, τοιούτοις ἐνδύμασι τὴν ψυχὴν καλλωπίζειν. φιλοπτωχίας γὰρ ἠμφιεσμένος πορφύραν, καὶ οὐρανίου βασιλείας καταξιοῦται.

61 Σκῆπτρον βασιλείας παρὰ θεοῦ δεξάμενος, σκέπτου πῶς ἀρέσεις τῷ ταύτην σοι δεδωκότι, καὶ ὡς

πάντων

mento ſunt.
Sermonem cũ audis iuuare ualentem ne auri 57
bus modo, uerũ opere etiã excipito. ſic em̃ Im-
peratoris exornat̃ decoraturq́; dominiũ, quum
uel ex ſe conſyderat quorũ indiget uſus, uel ab
alio reperta non deſpicit, ſed tum diſcit ſine ue-
recundia, tum exequitur ſine cunctatione.
Arx quidẽ indepopulabilibus muris muni- 58
ta contemnit obſidenteis ſe hoſtes. Piũ autẽ ue
ſtrum imperiũ quũ & liberalitate erga miſeros
ueluti muro cinctũ, & precũ turribus corrobo-
ratũ ſit, inuictũ nulliſq́; hoſtiũ telis peruiũ ſit,
prȩclara & celebria cõtra eos erigẽs trophæa.
Vtere ut oportet regno hoc inferiore, ut ſcala 59
tibi fiat ſuperioris claritatis, Qui enim hanc re-
cte gubernãt, illa quoq; poſtmodũ digni cẽſen-
tur. Hanc autẽ recte gubernant, qui paternam
ſubditis oſtendunt charitatem, & principi debi
tum ab ipſis recipiũt timorem. Itaq; minis qui-
dem uitia compeſcent. Supplicij autẽ ſenſum
ipſis neutiquam infligent.
Veſtimentum inuetuſtabile eſt, beneficentiȩ 60
amictus. Et incorrupta ſtola eſt, charitas erga
pauperes. Eũ igit̃ oportet q pie regnare uult,
taliũ indumentorũ pulchritudine animã exor-
nare. Amoris em̃ in egenos q indutus eſt pur-
puram, cœleſtis quoq; regni compos efficitur. 61
Sceptrũ imperij quũ à deo ſuſcepis, cogitato
quib9 nã modis placebis, q id tibi dedit, quoq;

πάντων ἀνθρώπων ὑπ' αὐτοῦ προτιμηθεὶς, πλέον πάντων ἐπείγου καταγεραίρειν αὐτόν. τοῦτο δὲ γέρας ἡγεῖται μέγιστον, ἂν ὡς αὐτὸν τοὺς ὑπ' αὐτοῦ διαπλασθέντας ὁρᾷς, καὶ ὡς χρεῶν καταβολὴν τὰς εὐποιίας πληροῖς.

62 Τρέχειν μὲν εἰς τὴν ἄνω βοήθειαν πᾶς ἄνθρωπος ὀφείλει, ὁ σωτηρίας γλιχόμενος. ὁ βασιλεὺς δὲ πρὸ πάντων, ὡς μεριμνῶν ὑπὲρ πάντων. ὑπὸ τοῦ θεοῦ γὰρ φυλαττόμενος, καὶ τοὺς πολεμίους καταγωνίζεται γενναίως, καὶ τοὺς οἰκείους κατασφαλίζεται ἀπουδαίως.

63 Ὁ μὲν θεὸς οὐδενὸς δεῖται, ὁ βασιλεὺς δὲ μόνου θεοῦ. μιμοῦ τοίνυν τὸν οὐδενὸς δεόμενον. καὶ δαψιλεύου τοῖς αἰτοῦσι τὸν ἔλεον, μὴ ἀκριβολογούμενος περὶ τοὺς σοὺς οἰκέτας, ἀλλὰ πᾶσι παρέχων τὰς πρὸς τὸ ζῆν αἰτήσεις. πολὺ γὰρ κρεῖττόν ἐστι διὰ τοὺς ἀξίους ἐλεεῖν καὶ τοὺς ἀναξίους, ἢ τοὺς ἀξίους ἀποστερεῖν διὰ τοὺς ἀναξίους.

64 Συγγνώμην αἰτούμενος ἁμαρτημάτων, συγγίνωσκε καὶ αὐτὸς τοῖς εἰς σὲ πλημμελοῦσιν, ὅτι ἀφέσει ἀντιδίδοται ἄφεσις. καὶ τῇ πρὸς τοὺς ὁμοδούλους ἡμῶν καταλλαγῇ, ἡ πρὸς θεὸν φιλία καὶ οἰκείωσις.

65 Δεῖ τὸν ἀμέμπτως ἀνάσσειν ἐσπουδακότα, καὶ τὰς τῶν ἔξωθεν ἀδοξίας φυλάττεσθαι, καὶ ἑαυτὸν πρὸ ἐκείνων αἰσχύνεσθαι, ἵνα καὶ τοῦ φανερῶς ἁμαρτάνειν δι' ἐκείνους ἀπέχηται, καὶ τοῦ κατ' ἰδίαν πλημμελεῖν ὑφ' ἑαυτοῦ κωλύηται. εἰ γὰρ οἱ ὑπήκοοι αἰδοῦς ἄξιοι φαίνονται, πολλῷ πλέον ὁ βασιλεὺς ἄξιος ταύτης γίνεται.

66 Ἰδιώτου μὲν εἶναι κακίαν φημὶ, τὸ πράττειν φαῦλα

καὶ

omnibus hominibus ab eo sis prælatus, magis omnibus eum honestare festina. Porrò id ipse honestamentum arbitratur maximum, si quasi te factos à se tuearis, atque ut debiti exolutionē, benefaciendi munus adimpleas.

Recurrere ad supnū auxiliū cū homo quiuis debet, salutē qui expetat, tum ante omneis Imperator, utpote qui pro omnibus solicitus est: quū enim à deo custodiat, tam hostes generosa manu debellat, quàm suos sedulo communit. 62

Deus nulla re indiget, Impator solo deo. Imitare igit nullius indigū, petentibusque fac uberē misericordię copiā, nō exacta et ad uiuū resecā te rē rōne īpensarū tuū erga famulatū utēs, sed omniū de sustinēda uita petitionib. satisfaciēs. Lōge eñ satiꝰ est merito dignorū etiā indignis misereri, q̄ indignorū uitio dignos ijs defrauda 63

Veniā quū delictorū tuorū (re quę meret. petas, ipse quoque te offendētib. ignosce, qm̄ remissioni retribuit remissio, nostręque cū cōseruis nostris recōciliationi, dei amicitia & familiaritas. 64

Qui inculpabiliter principē agere studet, cū notas cauere debet, quæ forinsecus inuruntur, tū seipsum ante alios uerecundari: ut & aperte delinquere abstineat ꝓpter alios, & à seipso cohibeat, quo minꝰ priuata seorsū flagitia cōmittat. Si eñ ex subditis sunt, q reuerētia digni habentur, multo magis ea dignus Imperator effi- 65

Priuati uitiū esse assero, patrare praua (citur. 66

καὶ κολάσεως ἄξια. ἄρχοντος δὲ πονηρίαν, τὸ μὴ ποιεῖν τὰ καλὰ καὶ σωτηρίας πρόξενα. οὐ γὰρ ἡ τῶν κακῶν ἀποχὴ δικαιοῖ τὸν κρατοῦντα, ἀλλ' ἡ τῶν καλῶν παροχὴ στεφανοῖ τὸν τοιοῦτον. μὴ μόνον τοίνυν πονηρίας ἀπέχεσθαι λογιζέσθω, ἀλλὰ καὶ δικαιοσύνης ἀντέχεσθαι σπουδαζέτω.

67 Ἀξιωμάτων λαμπρότητας οὐ δυσωπεῖται ὁ θάνατος. πᾶσι γὰρ ἐπιβάλλει τοὺς παμφάγους αὐτοῦ ὀδόντας. οὐκοῦν πρὸ τῆς ἐκείνου ἀπαραιτήτου παρουσίας, μεταθῶμεν εἰς οὐρανὸν τὴν τῶν χρημάτων περιουσίαν. οὐδεὶς γὰρ ἃ ἐν κόσμῳ συνάγει, ἐκεῖσε ἀποδημήσας ἀπάγει, ἀλλὰ πάντα καταλιπὼν ἐπὶ γῆς, γυμνὸς λογοθετεῖται τὸν βίον αὐτοῦ.

68 Κύριος μὲν πάντων ἐστὶν ὁ βασιλεύς, δοῦλος δὲ μετὰ πάντων ὑπάρχει θεοῦ. τότε δὲ μάλιστα κληθήσεται κύριος, ὅταν αὐτὸς ἑαυτοῦ δεσπόζῃ, καὶ ταῖς ἀτόποις ἡδοναῖς μὴ δουλεύῃ, ἀλλὰ σύμμαχον ἔχων τὸν εὐσεβῆ λογισμὸν, τὸν ἀήττητον αὐτοκράτορα τῶν ἀλόγων παθῶν, τοὺς πανδαμάτορας ἔρωτας τῇ πανοπλίᾳ τῆς σωφροσύνης καταγωνίζεται.

69 Ὃν τρόπον αἱ σκιαὶ τοῖς σώμασιν ἕπονται, οὕτως αἱ ἁμαρτίαι ταῖς ψυχαῖς ἀκολουθοῦσιν, ἐναργῶς τὰς πράξεις ἐξεικονίζουσαι. διὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐν τῇ κρίσει ἀρνήσασθαι. αὐτὰ γὰρ ἑκάστου καταμαρτυρήσει τὰ πράγματα, οὐ φωνὴν ἀφιέντα, ἀλλὰ τοιαῦτα φανέντα, οἷα παρ' ἡμῶν ἐπράχθησαν.

70 Νηὸς ποντοπορούσης μιμεῖται διάβασιν ἡ βραχυτελὴς τοῦ παρόντος βίου κατάστασις, ἡμᾶς τοὺς αὐτῆς πλωτῆρας λανθάνουσα, καὶ καταμικρὸν παρασύρουσα

δρόμον

supplicioq; digna: principis uero culpam, nō facere quæ honesta sunt, salutemq; pariunt: neq; enim malorū abstinentia iustificat potentem, sed bonorū æditio coronat eundem. Ne igitur malitia dūtaxat abstinere cogitet, sed iustitiam etiam capessere contendat.

Dignitatum splendores mors haud reformidat, omnibus em̄ uoraces suos dentes infligit. Ergo ante illius ineluctabilem aduentū, opum copiam transportemus in cœlum. Nemo enim quæ colligit in mundo, illuc profectus abducit, sed omnib. in terra derelictis, nudus de uita sua (reddit rationē. 67

Imperator ut est omniū dominus, ita cū omnibus dei seruus existit. Tum igitur demū uocabitur dominus, quū ipse sibi dominari, nec illicitis uoluptatib9 famulari patietur. Tum adiutricem piam rationē assumēs, inuictam scilicet imperatricem animi, perturbationum rationis expertium in domitas cupiditates armatura castimoniæ debellabit. 68

Quemmodū umbræ corpora sectant̄, sic animas flagitia comitant̄, euidenti effigie actiōes exprimentia, ideo non datur in iudicio negare. Ipsa enim uniuscuiusq; opera obtestabuntur, haud sanè uocē emittēdo, sed talia prorsus sese repręsentando, qualia iam à nobis patrata sint. 69

Nauis per mare cōmeantis imitatur transitū 70
cōpēdiosa pręsentis uitę cōditio, qua sanè nos nautas fallēs suos, & pedetētim cūctāti raptās

δρόμον, καὶ πρὸς ἴδιον ἕκαστος παραπέμπουσι τέλος. εἰ τοίνυν ταῦθ' οὕτως ἔχει, παραδράμωμεν τὰ παρατρέχοντα τοῦ κόσμου πράγματα, καὶ προσδράμωμεν τοῖς εἰς αἰῶνας τῶν αἰώνων μένουσιν.

71 Ὁ σοβαρὸς καὶ ὑπερόφρυς ἄνθρωπος, μὴ ὡς ταῦρος ὑψικέρως ἐπαιρέσθω, ἀλλ' ἐννοείτω τῆς σαρκὸς τὴν ὑπόστασιν, καὶ παυέτω τῆς καρδίας τὴν ἔπαρσιν. εἰ γὰρ καὶ γέγονεν ἄρχων ἐπὶ γῆς, μὴ ἀγνοείτω ὑπάρχων ἐκ τῆς γῆς, ἀλλὰ χοῦς ἐπὶ θρόνον ἀναβαίνων, καὶ εἰς αὐτὸν μετὰ χρόνον καταβαίνων.

72 Σπούδαζε διαπαντὸς ἀήττητε βασιλεῦ. καὶ ὥσπερ οἱ τὰς κλίμακας ἀναβαίνειν ἀρξάμενοι, οὐ πρότερον ἵστανται τῆς ἐπὶ τὰ ἄνω φορᾶς πρὶν ἂν τῆς ἄκρας ἐφίκωνται βαθμίδος, οὕτω καὶ αὐτὸς ἔχου τῆς τῶν καλῶν ἀναβάσεως, ὅπως ἂν καὶ τῆς ἄνω βασιλείας ἀπολαύσειας, ἥν σοι παράσχοι Χριστὸς μετὰ τῆς ὁμοζύγου, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, καὶ βασιλευομένων, εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

ΤΕΛΟΣ.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΟΡΚΟΣ

Ὄμνυμι Ἀπόλλωνα ἰητρὸν, καὶ Ἀσκληπιὸν, καὶ ὑγείαν, καὶ πανάκειαν, καὶ θεοὺς πάντας τε καὶ πάσας ἵστορας ποιεύμενος ἐπιτελὲς ποιήσειν κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμὴν ὅρκον τόνδε, καὶ ξυγγραφὴν τήνδε. ἡγήσασθαι δὲ τὸν διδάξαντά με τὴν τέχνην ταύτην ἴσα καὶ γενέτῃσι ἐμοῖσι, καὶ βίου κοινώσασθαι, καὶ χρεῶν χρηΐζοντι μετάδοσιν ποιήσασθαι, καὶ γένος

τὸ

cursu,tandem ad suum cuiusq; exitum perdu-cit. Si igitur hæc ita se habent, prætercurramus præcurrẽtia mundi negocia, adcurramusq; his quæ ad secula seculorum permanent.

Fastosus & superciliosus homo, ne ut taurus 71
alticornis eleuet, sed animaduertẽs carnis subsistentiã, sedare debet cordis tumorẽ. Nã etsi factus est princeps in terra, ne tamen ignoret sese ortũ ex terra, quũ ex puluere ad soliũ conscendere, atq; in puluerẽ tandẽ descendere possit.

Studeto semper inuictissime Imperator: & si 72
cuti scalas qui scandunt, nõ prius desistunt, aut ad superiora ferri desinũt, quàm ad supremum perueniant gradum: ita tu quoq; iugiter honestorum ascensum continuato. Sic fiet ut cœlestis quoq; regni fructum aliquando percipias, quod utinam & tibi tribuat & cõiugi Christus rex omnium & qui regnant & qui regnantur in secula Amen. FINIS.

TEstor Apollinem medicũ, & Aesculapiũ Hygiamq; & Panaceam Aesculapij filios, & deos ac deas omneis: me, quantũ in me erit, & quantũ ingeniũ meũ ualebit, hęc omnia obseruaturũ quę hoc iureiurando, atq; ijs tabellis cõtinent, Tributurũ me pręceptori meo à quo hanc artem edoctus sum, nõ minus q̃ parenti, à quo sum genitus, Vitam cũ eo cõmunicaturum: res omneis quas illi necessarias esse intelligam, pro uirib9 meis ministraturũ, Progeniẽ

τὸ δὲ ἑωυτέου ἀδελφοῖς ἴσον ἐπικρινέειν ἄρρεσι, καὶ διδάξειν τὴν τέχνην ταύτην ἢν χρηΐζωσι ἄνευ μισθοῦ καὶ ξυγγραφῆς. παραγγελίης τε, καὶ ἀκροήσιος, καὶ τῆς λοιπῆς ἁπάσης μαθήσιος μετάδοσιν ποιήσασθαι υἱοῖσί τε ἐμοῖσι καὶ τοῦ ἐμὲ διδάξαντος, καὶ μαθηταῖς συγγεγραμμένοις τε καὶ ὡρκισμένοις νόμῳ ἰητρικῷ, ἄλλῳ δὲ οὐδενί. διαιτήμασί τε χρήσομαι ἐπ' ὠφελείῃ καμνόντων κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμὴν, ἐπὶ δηλήσει δὲ καὶ ἀδικίῃ εἴρξειν. οὐ δώσω δὲ οὐδενὶ φάρμακον αἰτηθεὶς θανάσιμον. οὐδὲ ὑφηγήσομαι συμβουλίην τοιήνδε. ὁμοίως δὲ οὐδὲ γυναικὶ πεσσὸν φθόριον δώσω. ἁγνῶς δὲ καὶ ὁσίως διατηρήσω βίον τὸν ἐμὸν καὶ τέχνην τὴν ἐμήν. οὐ τεμέω δὲ οὐδὲ μὴν λιθιῶντας. ἐκχωρήσω δὲ ἐργάτῃσιν ἀνδράσι πρήξιος τῆσδε. εἰς οἰκίας δὲ ὁκόσας ἂν εἰσίω, εἰσελεύσομαι ἐπ' ὠφελείῃ καμνόντων ἐκτὸς ἐὼν πάσης ἀδικίης ἑκουσίης, καὶ φθορίης τῆς τε ἄλλης, καὶ ἀφροδισίων ἔργων. ἐπί τε γυναικείων σωμάτων καὶ ἀνδρείων ἐλευθέρων τε καὶ δούλων ἃ δ' ἂν ἐν θεραπείῃ ἢ ἴδω ἢ ἀκούσω ἢ καὶ ἄνευ θεραπείης κατὰ βίον ἀνθρώπων, ἃ μὴ χρὴ ποτὲ ἐκλαλέεσθαι ἔξω, σιγήσομαι, ἄρρητα ἡγεύμενος εἶναι τὰ τοιαῦτα. ὅρκον μὲν οὖν μοι τόνδε ἐπιτελέα ποιέοντι καὶ μὴ ξυγχέοντι, εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίου καὶ τέχνης δοξαζομένῳ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εἰς τὸν αἰεὶ χρόνον, παραβαίνοντι δὲ καὶ ἐπιορκοῦντι τἀναντία τουτέων.

ΤΕΛΟΣ

eius fratrũ loco habiturũ, Hanc artem sine mer cede & sine pactionibus edocturum, Præcepta omnia libere & fideliter traditurũ meis & præceptoris mei liberis, cæterisq; discipulis, qui se legibus medicinæ astrinxerint, atq; iurati fuerint, alij præterea memini, In curandis ægrotis pro uiribus & pro ingenio meo rebus necessarijs usurũ, Nemini ęgritudinẽ dilaturũ, Nihil p iniuriã facturũ, Rogatũ letale uenenũ nemini daturũ, neq; id cuiq; consulturũ, Neq; mulieri pręgnanti ad interficiendũ conceptũ fœtũ pessum porrecturũ, uitam meam atq; artem meã puram atq; integrã seruaturũ, Laboranteis lapillo haud quaq̃ excisurũ, sed expertis huius ar tis hoc negociũ permissurũ: quamcunq; domũ ingressus fuero, duntaxat liberandis ægrotis operam daturũ, Omnẽ iniuriam, omnẽ corruptelam, omne genus turpitudinis, res etiam ue nereas spõte mea euitaturũ, Siue muliebria cor pora curauero, siue uirilia, siue hominis liberi, siue serui, quæ inter curandũ uel uidero uel audiero, uel etiam extra curam in uita hominũ co gnouero, quę reticenda esse intelligam, nemini aperturũ, sed intemeratam taciturnitatẽ seruaturum. Præsens igitur iusiurandũ integre atq; incorrupte seruanti mihi omnia tam in uita q̃ in arte mea prospera feliciaq; succedant, & glo ria in æternum parata sit, transgredienti uero atq; periuro contraria omnia eueniant.

F I N I S.

ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΟΣ ἱεροδιάκονος τοῖς ἐντευξομένοις χαίρειν.

Ὅμηρος μὲν ὁ τῶν ποιητῶν γονιμώτατος, τῶν τοῦ Χίου παίδων ἑαυτοῦ παρατεθέντων παιδεύεσθαι, Βατραχομυομαχίαν τε καὶ ἐπικιχλίδας, καθάπερ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, καὶ ἄλλα ὅσα παιγνίων ἀνάμεστα τοῖς τε παισὶν ἐκείνου, καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις χαριζόμενος, συνετίθετο. ἵνα τῶν μαθημάτων ἀρχόμενοι, τούτων ἥδιον ἀκροῶνται, καὶ μὴ τῶν τὰ παίδων ὦτα διακναίειν φιλούντων. τῶν μεταγενεστέρων δέ τις τὸν ποιητὴν ἀπομιμεῖσθαι βουλόμενος, πόλεμόν τινα γαλῆς πλασάμενος καὶ μυῶν, εἰς κωμῳδίας τάξιν παρήγαγε, μέτρῳ ἰαμβείῳ χρησάμενος. τούτου δέ μοι ταῖς χερσὶν ἐμπεσόντος, ἔδοξεν ἅμα μὲν τοῖς φιλομαθέσι τῶν νέων ἔργον ἀπεργάσασθαι καταθύμιον, εἰ τοῦτον ὥσπερ τινὰ νέαν ἀοιδὴν τυπώσαντες ἐκπέμψομεν. ἅμα δὲ καὶ οἷόν τινα κήρυκα προεκπέμψαι τῆς οὐ μετὰ πολὺ τυπωθησομένης ἰωνιᾶς. ἐφ' ἣν πολλὴν σπουδὴν ὁ ἐμὸς πατὴρ κατεβάλλετο, τὰς γὰρ διατριβὰς ἐν ῥώμῃ πάλαι ποιούμενος, γασπάρει τῷ αἰδεσιμωτάτῳ ἐπισκόπῳ τοῦ ὄσμου συναγωγὴν παροιμιῶν συνθεῖναι ὑπέσχετο. ἀρξάμενος δὲ τῶν παροιμιῶν, συνυπεμνήσθη καὶ γνωμῶν, ἀποφθεγμάτων τε καὶ ὑποθηκῶν ἀρχαιοτάτων καὶ σοφωτάτων ἀνδρῶν. ἀδελφὰ γὰρ ἀλλήλοις εἰσί, παροιμίαι, καὶ γνῶμαι, καὶ ὑποθῆκαι, καὶ ἀποφθέγματα. νομίζω δὲ τὸ βιβλίον τοῖς φιλομαθέσι τῶν

νέων

νέων, ὅτι πλείστην παρέξειν γε τὴν ὠφέλειαν. ἃ γὰρ ἂν διὰ πολλῆς σπουδῆς τε καὶ ἀναγνώσεως ἠρανίσαντο, εἴγε τῶν βιβλίων ηὐπόρησαν, ταῦτάγε πάντ᾽ ἐκεῖσε συνηγμένα, καθάπερ ἐν ἰωνιᾷ ταῖς μελίσσαις τὰ ἄνθη, ἐξέσται τοῖς πᾶσιν ἀνιδρωτὶ ἀποδρέπεσθαι. τὴν μὲν οὖν γαλεομυομαχίαν, ἣν ὁ συνθεὶς, ὅστις ἂν ᾖ, καλῶς πάνυ καὶ ἀστείως συνέθετο, τανῦν τοῖς φιλομαθέσιν ἐκπέμπομεν. οὐ μετὰ πολὺ δὲ καὶ τὴν ἰωνιὰν ἐκδώσομεν ἐντυπώσαντες. παρ᾽ ἧς οὐχ ὅπως εὐφροσύνην, ἀλλὰ καὶ μεγίστην ὠφέλειαν οἱ σπουδαῖοι καρπώσονται.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ γαλεωμυομαχίας.

Τοῦ μυῶν κυριεύοντος ἐν ὀπῇ τινὶ ζοφώδει καὶ κατεσκιασμένῃ προσμένοντος, κρείλλου κατωνομασμένου, καὶ τῆς γαλῆς τῇδε κἀκεῖσε δρομαίως περιβλεπούσης, καὶ τὸν τοῦδε συνήθως δρόμον ἀνιχνευομένης, ὁ κρεῖλλος μὴ φέρων ταύτης τὴν διηνεκῆ περισκόπευσιν, τῷ τούτου ὁμαίμονι προσελθὼν, ὃς τὴν τοῦ τυροκλόπου ἀξίαν αὐτῷ περιέφερε, καὶ τούτῳ συμβούλῳ χρησάμενος, ᾧ τινι τρόπῳ ταύτην κατατροπώσεται, πόλεμον ἄσπονδον κατ᾽ αὐτῆς δεδρακέναι μεμελετήκασι, καὶ πλείστων μυῶν ἀθροισμὸν συνηθροικότες ἀμφότεροι, καὶ τούτους νουθετηκότες, καὶ πάμπλειστα παροξύναντες, ἡβηδὸν παρευθὺ πρὸς αὐτὴν ἀντεξῄεσαν. καὶ δὴ προσκεκρουκότες ἑκάτεροι, τὸν τοῦ κρείλλου υἱὸν ἡ γαλῆ κρατήσασα, καὶ τοῖς ὄνυξι ταύτης ἀγρίως σπαράξασα, παραυτίκα τὸν νεανίαν εἰσβέβρωκεν. ἄγγελος δὲ τῶν μυῶν καθεωρακὼς τὸ γινόμενον, εὐθέως πρὸς τὴν δάμαρτα τοῦ κρείλλου ὑπέστρεψε, μηνύσων αὐτῇ τὸν τοῦ προσφιλεστάτου παιδὸς χαλεπώτατον θάνατον. τούτων τοίνυν ἐπὶ πολὺ μαχομένων, ξύλον κατελθὸν σεσημμένον ἐξ ὑπὲρ τῆς στέγης, τὰ νεῦρα τῆς γαλῆς κατέθλασε, καὶ νικηταὶ τῆς μάχης οἱ μύες ὤφθησαν.

Τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα.

Κρεῖλλος. Τυροκλόπος. Κῆρυξ. Χορὸς θεραπαινίδων. Ὁμευνέτης κρείλλου. Ἄγγελος. Προλογίζει δὲ ὁ Κρεῖλλος.

Τί τὸν

κρε. Τί τὸν τοσοῦτον ἀνδρικώτατοι χρόνον
μένοντες εἴσω τῶν ὀπῶν ἀγεννῶς,
δειμῷ συνόντες καὶ φρίκῃ καὶ δειλίᾳ,
καὶ δυσμόρως διάγομεν οἰκεῖον βίον,
μὴ δὲ προκύψαι τῆς ὀπῆς ἠρημένοι,
ἀλλ' οἰκτρότατοι καὶ φόβου πεπλησμένοι,
βίον σκοτεινὸν ἀθλίως μυωξίαις
ζῶμεν, καθάπερ οἱ πεφυλακισμένοι,
καὶ νύκτα τὸν σύμπαντα τοῦ χρόνου δρόμον
μακρὰν δοκοῦμεν καὶ σκιὰν τοῦ θανάτου,
ὡς οἱ Σοφόκλεις Κιμμέριοι τοῦ λόγου,
οἳ ποντικῶν ἔχοντες ἀμβλυωπίαν,
ζόφωσιν ἐξάμμηνον εἷλκον τοῦ βίου;

τυρ. κἂν μὴ θέλωμεν, ὦμεν ἐν μυωξίαις.
εἰ γὰρ προελθεῖν, ὡς λέγεις, θαρσαλέως
τολμήσομεν βαίνοντες ἀσχέτῳ δρόμῳ,
τάχιστ' ἂν ἐμπέσοιμεν αἰπεῖ κινδύνῳ,
καὶ πρὸ ὀμμάτων ἴδοιμεν οἰκεῖον μόρον,
καὶ τὸν σκοτεινὸν ἀϊδωνέως τόπον,
λάβοιμεν ἀντίποινον ἀκρατωσύνης.

κρε. πῶς γοῦν παρεμπέσωμεν, ὡς φὴς, κινδύνῳ,
καὶ τὸν βίον βλέπωμεν ἀθλίῳ μόρῳ;

τυρ. ληφθέντες εἴσω τῶν φρικωδῶν χειλέων,
τῆς ἅρπαγος κρεΐλλης τῆς δολοπλόκου.

κρε. τίς ἐστιν αὕτη, μὴ φθονήσῃς τοῦ λέγειν,
οὐ γὰρ προχείρως τῷ σκοπῷ περιστρέφω.

τυρ. κὰν γαλῆν ὠνόμασεν ἀνθρώπων γένος,
αὕτη γὰρ ἀεὶ χηραμὸν περιβλέπει,
καὶ μῦς ὀρεγμᾷ, καὶ καθώσπερ οἱ κύνες

ἰχνηλα-

ἰχνηλατοῦσι τοὺς λαγωοὺς ποικίλως
τὸν αὐτὸν αὖ τι σκανδαλοπλόκως τρόπον
ἡμᾶς διιχνεῖ λυγγικὸν βλέπουσά τι.
κρε. οἶδ' ἦν πρὶν ἡρμήνευσας ἀκριβεστάτως,
καὶ γὰρ πρὸ καιροῦ τὴν ἐμὴν θυγατέρα
λυχνογλύφην δέ φημι τὴν περιλμθήνην
οἰκτρῶς κατημάλδαξε φεῦ μοι πημάτων.
τυρ. κἀμοῦ τὸ τέκνον τὴν φίλην χορδηκόπον.
καὶ τὸν ποθεινὸν σιτοδάρπην καὶ φίλον,
εἰς ἐκδίκησιν τῆς ἀδελφῆς ἐλθόντα.
κρε. τί γοῦν κατοκνήσαιμεν ὡς θηλυδρίαι,
καὶ παρέδομεν τὸν φόνον τῶν φιλτάτων;
τυρ. καὶ τί προσῆκον ἐργάζεσθαι τυγχάνει.
κρε. εἰς ἀντάμυναν ἀπιδεῖν τῆς παμφάγου,
καὶ τῶν θανόντων ἐκδικῆσαι τὸν μόρον.
τυρ. ποίῳ τρόπῳ κάτειπε σὺν σαφηνίσει.
κρε. μόθον πρὸς αὐτὴν ἀτρόμως τετευχότες.
τυρ. δέδοικα καὶ πέφρικα μὴ σφαγισμένοι,
χ' ἡμεῖς φανῶμεν καὶ καταβεβρωμένοι
καὶ κύρμα γαλῆς φεῦ γενώμεθα ξένον.
κρε. καὶ τοῦτο δ' οὐχ ἥκιστα τῶν τεθνηκότων.
καὶ γὰρ γινώσκεις τοὺς γραφεῖς αἰνουμένους
τῶν συγγενῶν ἥκιστα καὶ τῶν γνωρίμων,
παίδων, ἀδελφῶν, γνωρίμων, φυτοσπόρων,
θανόντας ἀπλήρωτον ἕλκοντας κλέος.
τυρ. ἴσημι πάντως. ἀλλὰ δεινὸν τυγχάνει
λιπεῖν τὸ λαμπρὸν στάδιον τῆς ἡμέρας,
καὶ γῆς σκοτεινῷ συγκαλυφθῆναι τάφῳ,
κρε. οὐκ οἶδας ἦν μέγιστον ἄρωμεν κράτος.

καὶ πικροτάτῳ τῷδε δώσομεν μόρῳ.

τυρ. ὅτῳ τρόπῳ, σύναιμε, σαφήνιζέ μοι.

κρε. αὐτῇ μαχησμὸν συστάδην δεδρακότες.

τυρ. κρεῖττον μοι δοκεῖ συμβαλεῖν λαθριδίως.

κρε. ποία δ' ὄνησις λάθρα τοῦ προσιέναι;

τυρ. εἰ γὰρ προγνώσει τοῖς δήλοις προσανέχειν
ὡς εἰς μαχησμὸν αἱρετὸν συνεστάναι
καὶ συμμάχων ὅμιλον εἰς αὐτὴν λάβῃ,
καὶ συμβαλοῦσα, τηνικαῦτα τὸ στέφος
ἀρεῖ παρασπάσασα τὴν ἡμῶν ἴλην.

κρε. χ' ἡμεῖς κατ' ἶσον συμμάχων ὁμηγύρει
λάβωμεν εἰς ἄφηξιν ὡς εἰθισμένον.

τυρ. οὐκ οἶδα πῶς πρὶν συνιστῶντος τὸν μόθον
πρὸς τὸ στράτευμα τῶν γαλῶν καὶ βατράχων,
καὶ συμμάχων ἔχοιμεν κράτιστον νέφος;

κρε. ἴσημι πῶς κάκιστον εἴδομεν μόρον
παίδων, ὁμαίμων, γνωρίμων, φυτοσπόρων,
μικροῦ δ' ἀπωλώλαμεν ἡμεῖς τῷ τότε.

τυρ. δέδοικα καὶ νῦν μὴ θάνωμεν τῷ βόθρῳ.

κρε. οὐ νὴ θεῶν πλήρωμα τῶν ἐπουρανίων
ἄελπίς εἰμι· καὶ γὰρ ἐξ ὀνειράτων.

τυρ. τί γοῦν ὄνειρον ἐμφανῶς ἑώρακας;

κρε. ὁ Ζεὺς γὰρ ὤφθη κατ' ὄναρ κνώσσοντί μοι,
καὶ θάρσος ἐντέθεικε τῇ μῇ καρδίᾳ.
καὶ χαῖρε. λήψῃ προσπεφώνηκε κράτος.

τυρ. τίνι προσωμοίωτο καὶ τοῦτο φράσον,

κρε. τῷ τυρολείχῃ, τῷ φρονίμῳ πρεσβύτῃ.

τυρ. πῶς δ' οὐκ ἐπ' ἄλλον ὡράθη σοι τοῦ χρόνου;

κρε. ἐμαῖς ἀπειλαῖς ὡράθη πρωιαλέος.

τυρ. τί γοῦν ἐπηπείλησας αὐτὸν τὸν πόλον
οἰκοῦντι καὶ λέγοντι τοῖς ἀθανάτοις,
σειρὰν μεγίστην ἐξανάψαι τοῦ πόλου
καὶ πάντας ἕλξαι χειρὶ παντοσθενεστάτῃ;
κρε. Καὶ τοῦτον ἠπείληκα τούτῳ μυρία.
καὶ γὰρ καθ' αὑτὸν ἱστορῶν μου τὸν βίον
ὅπως μόνων ἔσωθεν οἰκτρῶς γωνίας,
ὅλως σκοτεινός εἰμι καὶ ζόφου γέμων,
καὶ δεῖμα δεινὸν δέδειμαι ναὶ καὶ τρέμω
ζῶον πνιγρὸν ἔμπλεων ἀηδίας,
ὤμωζον, ὠλόλυζον, ἠθύμουν μέγα,
ἐκόπτον, ἐσπάραττον εἰκαίαν γένυν,
καὶ τὸν θεὸν ὕπατον ὕβριζον δία.
καὶ προσέθηκα τοῖς στεναγμοῖς σὺν χόλῳ,
δεινὰς ἀπειλὰς παντελῶς δειμαλέως
τυρ. τί γοῦν ἐπηπείληκας, εἰπὲ καὶ τόδε.
κρε. ὡς εἴπερ οὐ θήσει με νικητὴν μέγαν,
καὶ παγκράτιστον τῇ μάχῃ στεφανίτην,
τάχα προσελθὼν τὸν ναὸν τῶν θυμάτων,
ἅπαντα θήσω πρὸς τροφὴν τῆς κοιλίας.
τυρ. κἀγὼ συνέλθω σὺν συνεύνῳ καὶ τέκνοις.
ἀλλ' ὡς ἔοικε τὸν μῦθον καθιστορεῖς.
κρε. Ναὶ δῆτα καὶ σύμπαντας ἀρτίως μύας
κεκληκέναι πρὸ ὕμελον εἰς ἐκκλησίαν.
τυρ. οὐ νῦν ἐπεὶ δέοιτο τῶν φοιτημάτων
ἀπαλλαγῆναι τοῦ σκοτοκρύπτου βίου,
ἐλευθερωθῆναί τε γαλῶν τοῦ φόβου.
τοὺς μῦς ἅπαντας ἀρτίως συγκλητέον.
καὶ πρῶτον εἰς κατάρξιν ἰτέον λόγων.

αὐτ.

ὥσπερ πρέπον τὴν προσφέρειν εὐτολμίαν.
ἢ καὶ στρατηγοὺς στρατηγῶν εἰργακότων,
καὶ ταξιάρχας καὶ λοχαγοὺς, ὡς θέμις,
λογχηφόρους τε καὶ κραταιοὺς ὁπλίτας,
ἀντεξιῶμεν εἰς μόθον τεταγμένοι.

κρε. καλῶς προσέφης καὶ σοφῶς καὶ κοσμίως.
καὶ γὰρ τὸ γῆρας νουθετεῖ καὶ σωφρόνως.
κήρυξ ἴτω δὲ καὶ καλείτω τοὺς μύας.

κῆρυξ ἰδοὺ πάρεισι μύαρχοι συνηγμένοι
καὶ σῷ παρεστήκασι βουλευτηρίῳ.

κρε. ἐγὼ μὲν ὦ σύνταγμα γενναίων φίλων
εὐεικτὸν εὐόμιλον ἐκ πολλοῦ χρόνου
πολλὴν καταγνοὺς τὴν πάλαι πεφυκότων
τὴν ἀσθένειαν καὶ κακίστην δουλείαν
ἀνθ' ὧν πὲρ εἴσω φωλεῶν μυχαιτάτων,
μενόντων οὐκ ἄτολμον εἶχον καρδίαν.
ἀλλ' ὡς κλινήρεις καὶ μέλει παρειμένοι
ἔπτησαν ἐλθεῖν εἰς μάχην ἐναντίων,
ἤδη στρατεύειν ἱστορῶ θαῤῥαλέως.
οὐ γὰρ προσῆκον μὴ δεδοικὼς καὶ φίλον
ἀνθρώπου φέροντι καὶ κρατοῦντι μυρίων
πομπὰς τελοῦντι καὶ κρότοις ἠνημένῳ,
τρέμειν προελθεῖν τῆς ἐμῆς μυωξίας.
ὑμεῖς δ' ἑτοίμως τὸν λόγον δεδεγμένοι,
ὡς εὐγενῶν πέλοντες ἐκ φυτοσπόρων,
καὶ πανσθενῶς ἔχοντες αὐτῶν τοῖ πόνου,
μὴ νωχελεῖς γίνεσθε πρὸς τὰ πρακτέα,
μηδ' ὀκνήσητε μηδαμῶς ὦ γενναῖοι ἄνδρες.
ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἅπαντες ὦ θεῖοι μύες

ἴτε προθύμως εἰς νέαν στρατηγίαν,
ζῆλον λαβόντες τῆς ἐμῆς ἐξουσίας.
ἐγὼ γὰρ οὐκ ὤκνησα πώποτ᾽ εἰς μόθον,
ἀλλ᾽ ὡς ἀληθῆ ἐκ νέας ἡλικίας,
ἐν τῷ στρατηγεῖν ἀνδρεικῶς ἐτραπόμην.
πάσαις δὲ πάντη προσβολαῖς ἐπεκράτουν.
γλύτου γὰρ φυεὶς εὐγενοῦς ἐξ ὀσφύος,
ὡς ἴστε πάντες τὰ πάλαι θρυλλούμενα,
ὧθι δυνάμει καὶ φρενῶν γερουσίᾳ
ἐμοὺς γονεῖς ἕλκοντας ἄπλετον κλέος,
τοὺς χαρτοδαΐπτας ὠνομασμένους λέγω,
οὐκ ἠθέλησα ζῆν τὸν ἄπονον βίον.
ἀλλ᾽ εἰς μάθησιν τῶν στρατηγικωτάτων
ἀπεῖδον εὐθὺς ἐκ νέου μειρακίου,
ἤσκησα κοντὸν καὶ σπάθην σὺν ἀσπίδι,
βαίνειν ἐφ᾽ ἵππους καὶ στρέφεσθαι ποικίλως,
βάλλειν τὸν ἐχθρὸν εὐστόχως καὶ καιρίως,
τείνειν τὸ τόξον καὶ τὸν ἰὸν ἱέναι,
καὶ πᾶσαν ἁπλῶς τὴν στρατηγίαν τέχνην,
μετῆλθον ὡς ἅπαντες οἱ στρατηλάται.
μόθων δὲ πολλῶν ἐγκρατὴς δεδειγμένος,
καὶ πλεῖστα δοῦλα τῆς ἐμῆς ἐμπειρίας
ἔθνη δεδειχὼς, ἦλθον εἰς μυαρχίαν,
πάντων ἄριστος καὶ μέγας κεκειμένος.
καὶ νῦν δὲ παγκάκιστον ἔγνων τυγχάνειν
τὸν ἀνθάμιλλον τοῦ Διὸς καὶ τῆς ῥέας,
ζῷον τρέμειν τι μικρὸν ἠθλιωμένον.
τοίνυν κελεύω τοὺς ἐμοὶ πεφιλμένους,
ἅπαντας εἰς σύνταξιν ἐλθεῖν τῆς μάχης,

στερρῶς

στερρῶς, κραταιῶς, εὐσθενῶς, εὐκαρδίως,
σοφῶς, ἐναργῶς, εὐφυῶς ὡπλισμένους.
ταυνῦν δὲ λοιπὸν, ἴτε πρὸς τὰς οἰκίας,
τὴν αὔριον δ' ἕωθεν ὦ στρατηλάται,
πάντα κινῆσαι βούλομαι θαῤῥαλέως.
δοκεῖ γὰρ οὕτω συμφέρειν πρὸς τὸ πέρας.
τυρ. ἐπείπερ ἤδη πάντες εἰς τὰς οἰκίας
ἀπῆλθον, ὥρα τοι καθευδῆσαι κλίνῃ.
ἄπειμι κἀγὼ πρὸς κλίνην τὴν ἰδίαν.
κρε. εἴρηκας ὀρθῶς, τοιγαροῦν πειρατέον.
χερ. ὦ ποῖον ἄλγος νῦν κρατεῖ με καὶ θλίβει.
ὦ ζεῦ τί ταῦτα τῆς παρούσης ἡμέρας;
δεινὸς λογισμὸς ἔχει μου τὸν δεσπότην
γαλῇ προσάψαι μᾶλλον οὐ λαθειδίως.
δοκῶ γὰρ αὐτὸν σὺν πάσῃ στρατηγίᾳ
θανεῖν, λιπόντα τὸν φαεσφόρον λύχνον.
ἄπολλον, ἀγνόμαντι, φοῖβε, λοξία,
τί ταῦτα ταῦτα; φεῦ, παπαί, φεῦ μοι πάλιν.
ἰατταταὰξ ὦ πόνων ἰαλέμων.
αἶ, αἶ, ἰοὺ, ἰοὺ, ὦ κακῶν πονημάτων.
ἡμι. ἴσως κρατήσει τὴν μάχην καταπράτος.
ἄπιστ' ἄπιστα καινὰ καινά μοι λέγεις.
τὸ τοι διὸς θέλημα νῦν ὑπαρξάτω
τυρ. ὁρῶ θέουσαν ἤδη ὑέλων ἡμέραν.
κρε. καὶ μὴν κἀγὼ δέδορκα τὴν λαμπηδόνα.
τυρ. καὶ τοιγαροῦν λίποιμεν ὕπνον καὶ κλίνην.
οἷς δὲ καὶ βοῦς τοῖς θεοῖς τεθνηκότες,
πρὸς τὸν μαχησμὸν ἤδη ἵκωμεν ἀτρόμως.
δεῖ γὰρ πρὸ πάντων ἴλεων τὸν ἐν πόλῳ.

κρε. ἰδοὺ θύσαντες ἐκκαλοῦμεν τὸν δία,
καὶ τὴν ἀθηνᾶν καὶ τὸν ἑρμῆν καὶ πᾶνα,
καὶ τὸν ποσειδῶ, καὶ τὸν ἁγνὸν λοξίαν,
ἥραν σὺν αὐτοῖς, ἄρτεμίν τ᾽ ὀρειβάτιν,
πλούτωνα, λητώ, σὺν ἅδῃ περσεφόνην,
καὶ πάντας ἄλλους. καὶ πρῶτον μὲν τὸν πόδα.
χορ. ὦ πάντες ὦ σύμπαντες ὦ θεοὶ μόνοι,
ὅσοι τ᾽ ἄνωθεν καὶ κάτω κληρουχίαν
ἔχοντες ἐστὲ τῶν καλῶν χορηγέται,
πρόσηστε ναὶ πρόσηστε καρτερωτάτως.
τῶν δεσποτῶν μου τὴν νέαν στρατηγίαν
καὶ τῶν τελούντων πρὸς τὸ παμφάγον γένος.
ἀμφο. νῦν εἴθε νικήσειαν ὦ ζεῦ οἱ μόθῳ
ἐμοὶ στρατηγοὶ καὶ σύνευνος καὶ τέκνον.
χορ. καλὸν τὸ νικᾶν, ἀλλὰ δειλία μ᾽ ἔχει.
γυνή κἀγὼ δέδοικα καὶ τρέμω κατακράτος.
χορ. δεινὸν γάρ ἐστι δυσμενῶν συνανδρεία,
γυνή ὦ ζεῦ βασιλεῦ χρηστὸν ἔργασαι μόθον.
χορ. ἀεὶ τὸ θεῖον τῶν καλῶν ἅπαν νέμει
γυνή εἰ μὲν κρατήσει τῶν μυῶν αἱ πληθύες
ἐξισχύσουσι τῶν ἐναντιουμένης,
εὖ ἂν τὸ λοιπὸν ἀνύσαιμεν τοῦ βίου,
καὶ τὸν φόβον ῥίψαιμεν ὡς πορρωτάτω.
χορός ναὶ δὴ γένοιτο τοῦτο σὺν θεῷ λέγω.
γυνή εἰ δ᾽ ἥττονες γένοιντο τῆς ἐναντίας,
καὶ πρὸς φυγὴν βλέψωσιν ὡς τετραμμένοι,
ἅπαντα φροῦδα προσγενήσεται τάχα.
χορ. ὡς εἴθε μὴ γένοιτο μὴ δ᾽ ἔσοιτό μοι.
γυνή καὶ πᾶς γένηται δοῦλος αἰχμαλωσία.

χορ. οὐκ, ἀλλὰ δεινὸν βρῶμα τῆς ἐναντίας.
γυνή κἀγὼ δὲ δούλη παισὶ σὺν τοῖς φιλτάτοις,
ἢ τεῖν κυρία προσφανήσομαι τάχα.
χορ. ἥκιστα δούλη σὺ γενήσῃ σὺν τέκνοις,
ἀλλ' ὡς ἀληθῶς βρῶμα τῆς ἀδδηφάγου.
γυνή τί γοῦν προλείπω τὸ γλυκύτατον φάος,
καὶ συγκαλυφθῶ τῇ κόνει ἐν τῷ τάφῳ.
χορ. σίγα σίγα δέσποινα, δεινόν τι βλέπω.
καὶ μὴν ὁρῶ θέοντα τὶν' ἐσπασμένον
καὶ πυκνὸν ἀσθμαίνοντα καὶ πεπληγμένον.
ἀγγ. κυρία ποῦ πάρεστι, τίς δηλωσάτω.
χορ. ἔξεστί σοι θέλοντι ταύτην εἰσβλέπειν.
ἀγγ. τάλαινα παντάλαινα καὶ τρισαθλία,
πέπτωκε τρωθεὶς ὁ ψιχάρπαξ ἐν μάχῃ.
γυνή ὦ τοῦ ποθεινοῦ καὶ πεφιλημένου τέκνου,
πέπτωκεν ἡ' μὴ τοῦ γήρως βακτηρία,
ὢ τῶν πόνων ὢ τῶν πόνων ἰαλέμων.
ποῖ ποῖ τὰ πάντα δεινὰ τῶν ἀγγελμάτων.
ἰοὺ θανοῦμαι, τίς γένωμαι, ποῦ φύγω,
πᾶ βῶ; παρεῖμαι τῶν μελῶν ἀῤῥωστίας.
ὦ παῖ, παπαῖ, παῖ φιλτάτη θεωρία.
χορ. τέτλαθί μοι τέτλαθι, παῦσαι τῶν γόων.
γυνή ὦ ζεῦ ταναὼ διφρευτιτανοτρέπον.
χορ. αἲ αἲ τάλαινα μῆτερ ἠθλιωμένη,
ἐπίσχες ἄρτι τοὺς ἀπειρείτους γόους.
γυνή ὦ φιλτάτη πρόσοψις, ὦ παῖ μοι φίλε.
χορ. φέρειν πρέπον σοι τὴν ἄπειρον ἀνίαν,
μαθεῖν δὲ λοιπὸν τἀπίλοιπα τοῦ μόθου.
γυνή ἀλλ' οὐ σθένω χεῖν τοῦ πόνου τὴν πικρίαν.

χορός τίς νῦν ὄνησις ἐκ γόων ἀμετρείας;
γυνή αὐτὴν διαῤῥήξαιμι καὶ τάχει θάνω.
χορ. μὴ δῆτα τοῦτο μηδὲ συστρέφειν θέλε.
γυνή καὶ πῶς ἀνεκτὸν μὴ πεφύρθαι καὶ στένειν;
χορ. τί δὲ στένουσα τοὺς λογισμοὺς κουφίζεις;
οὐδεὶς θανόντας ἐξεγείρει τοῦ τάφου.
γυνή παυθεῖσα τί πράξαιμι τῶν στεναγμάτων;
χορ. μαθεῖν θέλησον τἀπίλοιπα τοῦ μόθου.
γυνή καὶ τίς κατείπῃ ταῦτα καὶ σαφηνίσῃ;
χορ. ὁ τῶν παρόντων ἄγγελος ἀγγελμάτων.
γυνή καὶ ποῦ πάρεστιν; Χορ. εἰσορᾶν ἔξεστί σοι.
γυνή ἐκ τοῦ πάθους ὄλωλα καὶ συντετρίβην,
καὶ τὰς κόρας ἤμβλωσα τὰς τῶν ὀμμάτων.
χορ. ἅπαν λέγ' οὐ κίνητον ἀγγεληφόρε
ὅπως μὲν οὖν τῆς μάχης ἡ τραχύτης,
καὶ πῶς ὁ παῖς πέπτωκε καὶ παρεῤῥύη.
ἀγγ. εἴπω καθεξῆς ἢ τέμω τὰς ἐμφάσεις;
χορ. ἐξῆς ἅπαν ἔξειπε συμβὰν τῇ μάχῃ,
αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς τὸν λόγον διηνέπων.
ἀγγ. εἴπω τὰ πάντα, τοιγαροῦν ἀκουστέον.
ἐπεὶ γὰρ εἰς σύμμιξιν ἦλθον τῆς μάχης,
πρῶτον μὲν ὁ κράτιστος ἐθνοσατράπης,
ὁ ψιχολείχης συμβαλὼν τῇ παμφάγῳ
ἥττηται καὶ πέπτωκεν, οἰκτρά τις θέα.
καὶ πᾶσα τούτῳ στρατιὰ διεφθάρη.
ἔπειτ' ἐπῆλθεν ἄλλος ἀρχισατράπης,
ὃς παῖς ὠνόμαστο κωληκοκλόπος.
καὶ ταὐτὸν αὐτῷ πτῶμα πέπτωκε ξένον,
οὐδ' ὑπομείνας προσβολὴν βραχυτάτην.

ὡς

ὡς γοῦν ἑώρα τοὺς κρατοὺς σατράπας
ἤδη πεσόντας ὁ ψιχάρπαξ, καὶ βόσιν
οἰκτρῶν φανέντα σὺν στρατῷ τῇ παμφάγῳ,
ὀργῆς ἐπλήσθη καὶ χόλου βαρυτάτου.
θυμοῦ γὰρ οὐδέν ἐστιν ἄλλο πικρία,
εἰ μὴ ζέσις τις αἵματος πρὸς καρδίαν.
λαβὼν δὲ κοντὸν χερσὶν ἐστομωμένον,
ἐπῆλθεν αὐτῇ τοῦ τεθανατωκέναι.
ἡ δ' εἰσιδοῦσα τοῦτον ἡτοιμασμένον,
ἐκ τοῦ συνεγγὺς πρὸς σφαγὴν ἑστηκότα,
καὶ κοντῷ ἐκτείνοντα καρτεροτάτῳ,
ὥρμησεν αὐτὸν συλλαβεῖν παραυτίκα,
καὶ δὴ κατεῖχε τοῖς ὄνυξιν ἀγρίως,
καὶ σὺν τάχει βέβρωκε τὸν νεανίαν.

χορ. καὶ ταῦτ' ἐπ' ὄψει τοῦ φίλου φυτοσπόρου.

γυνή τὸ μεῖζον αὐτὸ τυγχάνει μοι τοῦ πάθους.

ἀγγ. ἐγὼ δ' ἐπεὶ δέδορκα τοῦτο τὸ πρᾶγμα,
προσῆλθον ὦ πότνια σοὶ πεφρακέναι.

γυνή ὡς εἴθε μὴ δ' ἐπῆλθες ἀγγελιφόρε.
μέγιστον ἦν μοι μηδόλως προσιέναι.
οὐκ ἂν γὰρ ἤκουον τῷ πάθει συνεχέθην.

ἀγγ. ἐγὼ μὲν οὖν ἄπειμι τὴν ὀπισθίαν.

γυνή ἔλθοις κακῶν ἥκιστα μηνυτὴς πάλιν.

χορ. κακὸς κακῶς ὄλοιτο νῦν ὁ πυρφόρος.

γυνή δέδοικεν ἡμᾶς πυρφορήσας τῷ λόγῳ.

χορ. ὦ ποῖον ἄνθος τῶν μυῶν ἀπεκρύβη.
ἐμοὶ δοκεῖ κάλλιστον εἶναι καὶ πρέπον
συνθρῆνον ᾆσαι παιδὶ τῷ πεπτωκότι.

γυνή καλῶς ἔφησας, τοιγαροῦν θρηνητέον.

ἀγγ. πρώτιστα σὺ κρότησον ἀρχὴν τοῦ πάθους.
γυνή ἆ παπαὶ παπαί, φεῦ φεῦ, παπαὶ πολλάκις.
χορ. φεῦ κρεῖλλε φεῦ φεῦ παπαὶ δέσποτα.
γυνή ἆ ἆ πόθι φεῦ ποῦ ποτ' ἀπέβης τέκνον;
χορ. ποῖ ποῖ καλυφθεὶς ἐξαπέπτης τοῦ βίου.
γυνή ὢ ὢ πόθεν ποῖ τῶν πόνων ἰαλέμων.
χορ. ἰαλέμων ὢ καὶ πάλιν ἰαλέμων.
γυνή ἆ ἆ λέλοιπα τὸν λύχνον τῆς ἡμέρας.
χορ. ἅπανθ' ἅπαντα τοῦ βίου, τέφρα, κόνις,
ἁπαξάπαντα τοῦ βίου σκιὰ μόνον.
γυνή οἴ οἲ προῆλθες ὦ Ψιχάρπαξ ὦ τέκνον.
χορ. ἀρκεῖ. τὸ λοιπὸν βαῖνε μὴ περαιτέρω.
ἤδη βλέπω γὰρ ἄγγελον ταχυδρόμον.
γυνή δέδοικα δεινὸν μὴ πάλιν τί μοι φράσῃ.
χορ. οὐκ ὦ σεβαστή. Γυν. πῶς γὰρ οἶδας; Χορ. πῶς ἄρα.
φαιδρῷ προσώπῳ τὸν δρόμον διατρέχων.
γυνή ὡς εἴθε χρυσὸν ἄγγελον ζῶν μοι πρόες.
ἑτερ. ἀγ. ἡ δέσποτις πέφυκε ποῦ τίς εἰπάτω.
χορ. πάρεστιν, ἰδοὺ καὶ θέλεις εἰ πρὸς βλέπε.
ἀγγ. πάγχρυσε φαιδρὰ μὴ τεθλιμμένη γίνου,
κἀμοὶ βράβευε δῶρα τῶν ἀγγελμάτων.
γυνή ἔξειπε μὴ χλεύαζε κομπορημόνως.
ἀγγ. ἂν μοι νεμῇς πρώτιστα δῶρα τοῦ λόγου.
γυνή εἰπόντι δώσω καὶ παράσχω συντόμως.
ἀγγ. τέθνηκεν ἡ τάλαινα γαλῆ τῷ μόθῳ.
γυνή ἆ ἆ κροτήσω καὶ χαρήσομαι πλέον.
ἀγγ. νικησάτω γὰρ ἡ χαρὰ τὴν ἀνίαν.
γυνή ὑφ' ἡδονῆς μέγιστον ὀρχοῦμαι πάνυ.
χορ. τὸ τοῦ μόθου πρότερον μάθωμεν φίλη,

ἐ

καὶ πῶς τέθνηκε δυσμενὴς ὁ παμφάγος.
γυνή. δειπάτω δὴ πᾶσαν ἀγγελιφόρος
τὴν συγκρότησιν τῆς μάχης καὶ τὸν μόρον
τοῦ ἀγελοτοῦ καὶ κακῆς μυοκτόνου.
χορ. ἡ δεσπότις λέλακε τὴν γλῶτταν κρότει.
ἀγγ. ἰδοὺ τὸν ἑρμῆν εὐτρεπίζω τοῦ λόγου,
ὑμεῖς δ' ἑτοίμως ὦσιν οὖσιν ὀρθίοις,
ἐνωτίσασθε τῶν ἐφορμῶν δυμάτων.
ὡς γοῦν ὁ δεινὸς σωματοφθόρος μόθος
ἔσχηκεν ἀρχὴν προσβολῆς εὐκοσμίας,
καὶ πρῶτον μὲν πέπτωκεν ἐθνοστρατηγὸς
ὁ ψιχολείχης, εἶθ' ὁ κωληκοκλόπος,
ἔπειθ' ὁ παῖς τοῦ καλοῦ μου δεσπότου,
ἤλγησεν οὗτος τῷ πάθει τὴν καρδίαν,
ἰδὼν τὸν υἱὸν τὸν φίλον τεθνηκότα.
καὶ τὴν ὑπ' αὐτὸν στρατιὰν παροτρύνας,
ἐπῆλθεν ἀπτῶς τῷ φθόρῳ καὶ παμφάγῳ,
καὶ πρὸς ἅμιλλαν ἀτρόμως συνεπλάκη,
πλεῖστον δὲ καιρὸν ἀνθυπηγωνισμένων,
καὶ μηδενὸς φεύγοντος ἀλλ' ἑστηκότες,
ξύλον κατελθὸν τῆς ὑπορτάτης στέγης,
ἔτει παλαιῷ καὶ χρόνῳ τεθρασμένον,
ἔπληξεν αὐτὴν ἐν μέσῳ μεταφρένῳ,
καὶ νεῦρα συντέθλακεν αὐτῆς αὐτίκα,
καὶ πρὸς βάθη πέπτωκεν ἀϊδωνέως.
καὶ τὴν πεὶν ἡμῶν δυσμενῆ κατακρατοῦσ,
ἄσπονδον, ἀμείλικτον, ἠγριωμένην,
ἔδειξεν ἄπνουν ἐκτάδην ἡπλωμένην.
χορ. ζώοις ἀλύπως, εὐθαλῶς, εὐκαρδίως,

οὖν λυκάβαντας μή πω πεπληρωμένους.
ἀνθ᾽ ὧν παρ᾽ ἦλθεν ἄγγελος ποθουμένων,
καὶ τὸν φόνον προὔφηνας ἡμῖν ἐπὶ φθορᾶς
ἤδη γὰρ εἶδον πᾶν ποθούμενον τέλος,
εἰληφὸς ἄρτι καὶ καλῶς ἠνυσμένον.

ΤΕΛΟΣ

INDEX FABVLARVM

Came/

Iacta-

Ser-

FINIS.

BASILEAE IN OFFICINA FROBE-
NIANA PER HIER. FROBEN.
ET NIC. EPISCOPIVM
M D XXXIIII

Ponetus

Ἀρχὴ τῆς σοφίας φόβος τοῦ κυρίου

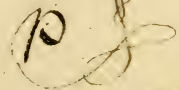

ο λουητος

ἰωάννης ὁ λουητος

ponetus

ponetus

ponetus

